imburgs agblad

Woensdag 6 april 1994 — 76e jaargang nr. 80.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

SERVICE-VAN

Overzicht van belangrijke adressen voor de lezers van het Limburgs Dagblad, zie pagina 20.

Weertenaar ontwerpt anti-snurkapparaat

WEERT - De Weertse tandtechnicus W. Tielemans heeft een middel tegen snurken op de markt gebracht, onder de veelzeggende naam SnörEx. Het anti-snurkmiddel maakt alle andere middelen, zoals een por in de zij, oordopjes en zelfs koptelefoons overbodig. Het nieuwste wapen tegen de nachtelijke keelgeluiden bestaat uit een soort beugel die aan de bovenkaak wordt bevestigd en voorkomt dat de tong in het strottehoofd zakt en daar gaat 'rommelen'.

Volgens ontwerper Tielemans is het snurken niet alleen lastig, maar in sommige gevallen ook schadelijk voor de gezondheid. De Weertse tandtechnicus ontwikkelde het apparaat samen met de universiteit van Hannover.

„Snurken wordt vaak gebagatelliseerd, maar het is een groot sociaal probleem voor miljoenen mensen. Het kan tot grote spanningen in een huwelijk leiden. Een minder ernstige vorm is op zijn minst lastig voor de partner van de snurker. Bij een ernstige vorm van snurken kan het voorkomen dat iemand tien tot twintig seconden per uur geen adem haalt. Dat kan leiden tot hartklachten en verhoogde bloeddruk," legt Tielemans uit.

Het anti-snurkapparaat wordt persoonlijk aangemeten, kost 975 gulden en is in Nederland alleen verkrijgbaar bij tandtechnisch laboratorium SnörEx in Weert. Het apparaat wordt niet door de ziektekostenverzekeraars vergoed.

Gerucht over illegalen levert mensen geld op PAGINA 3

Stein wil referendum over ontgrindingen PAGINA 11

Besef nadelen diuron groeit bij gemeenten PAGINA 14

Frans Maassen weer geïnspireerd PAGINA 17

Gladbach verslaat Bayern München PAGINA 17

Breukink geeft op in Baskenland PAGINA 19

Waarnemend burgemeester Matti:

Wethouders Brunssum wilden Riem 'helpen'

Van onze verslaggevers

BRUNSSUM - De vier van valsheid in geschrifte verdachte wethouders van Brunssum hebben de van corruptie verdachte burgemeester Henk Riem willen 'helpen' en 'beschermen'. Ze hebben daartoe een collegebesluit over de reis van Riem en zijn vrouw naar Israël achteraf 'verfijnd'. De secretaris wordt verdacht valsheid in geschrifte gepleegd te hebben, omdat hij de verfijnde tekst van dat besluit heeft opgesteld. Dat heeft waarnemend burgemeester J. Matti van Brunssum gisteren meegedeeld.

Matti liet tevens weten dat de wethouders in totaal drie besluiten van een vroegere datum hebben voorzien. Het gaat dan behalve om de reis ook om de aanmelding van twee nevenfuncties van Riem. Volgens Matti hebben de vijf in elk geval niet uit eigen belang gehandeld. „Je hebt valsheid in geschrifte en valsheid in geschrifte," aldus Matti.

De wethouders en de gemeentesecretaris onderstreepten gisteren in een gezamenlijke verklaring dat zij volledig te goeder trouw hebben gehandeld en dat hen geen valsheid in geschrifte kan worden verweten.

Wat de Israël-reis in 1992 betreft, legden de wethouders na de aanhouding van Riem in april 1993 schriftelijk vast dat de burgemeester zijn kosten, vijfduizend gulden in totaal, kon declareren. Hiertoe werd de tekst van een collegebesluit achteraf aangepast. Volgens Matti wisten de wethouders zich te herinneren dat het college daar al mee akkoord was gegaan, maar dat vergeten was dit in het oorspronkelijke collegebesluit vast te leggen. „Het was beter geweest als het collega duidelijk had gezegd dat het een aanvulling van een eerder besluit betrof of dat het eerdere besluit met het nemen van het nieuwe was vervallen."

Matti merkt op dat de raad al in juni 1993 heeft ingestemd met de jaarrekening over 1992, waarin de reis met name werd genoemd. Over deze reis vond discussie plaats in commissie- en raadsvergaderingen.

Matti weet niet of daarbij ook is gezegd dat Riem tevens een gedeelte van de kosten van zijn vrouw mocht declareren. En ook niet of daarvan in het collegebesluit sprake is.

Volgens het raadslid Paul van Betuw, fractievoorzitter van de lijst-Progressief Akkoord, is nooit gezegd dat ook kosten van de vrouw van Riem door de gemeente zouden worden betaald. Ook het raadslid Jo Palmen kon zich dat niet herinneren.

Zie verder pagina 13
● Wethouders mogen blijven van raad

Meerderheid vindt lijsttrekker nog niet geschikt voor premierschap

CDA-kiezers wijzen Brinkman af

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Een meerderheid van de CDA-kiezers vindt dat lijsttrekker Brinkman nog niet geschikt is voor het premierschap. De oud-ministers Ruding en Van den Broek, beiden niet meer in de Nederlandse politiek actief, worden door de CDA-achterban zelfs geschikter geacht dan Brinkman om Lubbers op te volgen. Dat blijkt uit een Nipo-enquête die in opdracht van het televisieprogramma Twee Vandaag is uitgevoerd.

Van de kiezers die overwegen CDA te stemmen, maar nog 'zwevend' zijn, zegt slechts 32 procent Brinkman nu al rijp te achten voor het premierschap. Van de 'zekere' CDA-stemmers is 44 procent deze mening toegedaan. Ruim de helft van beide groepen kiezers vindt dat Brinkman beter eerst nog ervaring kan opdoen als fractievoorzitter in de Tweede Kamer. Zeventien procent van de 'zwevende' CDA-kiezers meent dat Brinkman helemaal niet geschikt is voor een topfunctie in het CDA. Van de 'zekere' kiezers vindt vijf procent dit.

Het liefst wil de overgrote meerderheid van de CDA-achterban (77 procent) dat premier Lubbers in functie blijft. Als alternatieve kroonprinsen noemt het CDA-electoraat de oud-ministers Ruding (nu topman van de Amerikaanse City Corp-bank) en Van den Broek (EU-commissaris voor buitenlandse betrekkingen). Zij zijn geschikter dan Brinkman, aldus de CDA-achterban.

In een reactie liet Brinkman weten dat een leiderswisseling altijd 'pijnlijk' is, zeker na twaalf jaar Lubbers. „Maar eens komt er een eind aan ieder bewind." Brinkman blijft aan de 'op zichzelf goede gewoonte' vasthouden dat de grootste partij de premier mag leveren. Over het eventueel aanblijven als fractievoorzitter na de verkiezingen, zoals VVD-leider Bolkestein al heeft aangekondigd, liet hij zich niet uit. Wel zei hij voldoende politieke ervaring te hebben voor de functie van premier.

Van de 'zekere' CDA-kiezers wil een grote meerderheid dat de partij weer regeringsverantwoordelijkheid gaat dragen (74 procent). De 'zwevende' CDA-kiezers denken daar genuanceerder over: 38 procent is voor regeringsdeelname, terwijl 35 procent de oppositie verkiest. Brinkman kiest zelf duidelijk voor het kabinet. Ook als zijn partij fors verliest, wil Brinkman 'juist dan' aan het landsbestuur blijven deelnemen en 'vuile handen maken'.

Afscheidskus

● *Mohamed Issa Noufal (links) kust zijn mede-banneling Mohamed Hemoud bij het afscheid. Hemoud hoorde tot zijn spijt niet bij de groep van twintig gedeporteerde Palestijnen die gisteren via de Allenby-brug naar de westelijke Jordaanoever vertrokken. In totaal kregen 46 Palestijnen uit Jordanië toestemming van Israël om naar hun geboortegrond terug te keren. De bannelingen zijn leden van de Fatah-organisatie van Yasser Arafat die sinds 1987 uit de bezette gebieden werden gedeporteerd. Hun terugkeer bracht weer enige vaart in de vastgelopen onderhandelingen over beperkt zelfbestuur voor de Palestijnen in de Gazastrook en rond Jericho. Het Israëlische leger startte gisteren tegelijkertijd met de evacuatie van het hoofdkwartier in Gaza. De troepen zullen zich verplaatsen naar Israël en naar de gebieden rond de joodse nederzettingen.*

Foto: REUTER

max. 9º C

min. 2º C

WINTERSE BUIEN
Met een west- tot noordwestelijke stroming wordt heldere, onstabiele lucht aangevoerd. Hierdoor ontstaan weer talrijke winterse buien, mogelijk met onweer en windstoten. Op nadering van een zwakke rug van hogedruk kan in de middag de buiigheid tijdelijk afnemen. De middagtemperatuur wordt 8 tot 9 graden. De wind is matig uit westelijke richting. Vannacht daalt het kwik naar 2 graden.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:

zon op:	**07.02**	**onder:**	**20.18**
maan op:	**05.00**	**onder:**	**15.51**

MORGEN:

zon op:	**07.00**	**onder:**	**20.20**
maan op:	**05.22**	**onder:**	**16.58**

Meeste ongelukken gebeuren binnenshuis

Kok: mensen met uitkering zijn bereid tot inleveren

AMSTERDAM - Minister Kok van Financiën denkt dat ook mensen met een uitkering nog wel willen inleveren, als dat in het belang is van de werkgelegenheid. De PvdA-lijsttrekker zei dat gistermiddag tijdens een spreekbeurt in de Beurs van Berlage in Amsterdam.

Volgens Kok is er aan die bereidheid wel een voorwaarde verbonden: de uitkeringsgerechtigden moet duidelijk gemaakt kunnen worden dat het matigen 'naar evenredigheid gebeurt en dat het ergens goed voor is'. Zich afvragend of mensen met uitkeringen al niet zijn 'gestuit op de grenzen van het aanvaardbare', stelde Kok: „Tegelijkertijd ben ik ervan overtuigd dat de bereidheid om te matigen groot blijft."

De bewindsman heeft in het kabinet voorgesteld om de uitkeringen volgend jaar met 0,4 procent te laten stijgen. Hij hoopt daarbij dat de gemiddelde loonstijging in het bedrijfsleven ook ongeveer tot dat percentage beperkt zal blijven. Het Centraal Planbureau raamt de gemiddelde loonstijging echter op 1,1 procent.

Wierenga: IRT-plan voor cocaïne-import bestond

AMSTERDAM - De commissie-Wierenga heeft in een brief aan de ministers Hirsch Ballin en Van Thijn bevestigd dat er binnen het Interregionaal Rechercheteam (IRT) Noord-Holland/Utrecht plannen bestonden een informant cocaïne te laten importeren. Volgens commissievoorzitter K. Wierenga is hiervoor echter door het Openbaar Ministerie (OM), dat bij de plannen betrokken was, nooit toestemming gegeven.

Wierenga's brief volgt, twee dagen voor het kamerdebat over de IRT-affaire, op publikaties in de Amsterdamse krant Het Parool. Daarin werd beweerd dat de cocaïne al was besteld en dat er wel degelijk toestemming door het OM is gegeven.

Wierenga vindt dat de brief over de uiterst geheime operatie aan de conclusies van zijn commissie niets verandert: de opsporingsmethode was niet de oorzaak van de opheffing van het IRT. Wierenga blijft erbij dat de methode voldeed aan eisen van 'controleerbaarheid, betrouwbaarheid en bestuurbaarheid'.

Volgens Wierenga is minister Hirsch Ballin (Justitie) niet door het OM op de hoogte gebracht van het plan de informant cocaïne te laten importeren. Gisteren maakte het ministerie van Justitie bekend dat Hirsch Ballin zelf het kamerdebat zal bijwonen. Zijn rugklachten, die hem enkele weken te bed hielden, zijn voldoende afgenomen.

Redder na mislukte zelfmoord mishandeld

LUIK - Tijdens het paasweekeinde heeft een geredde zelfmoordenaar in Luik zijn woede - omdat hij niet in zijn opzet geslaagd was - gekoeld op een ambulancemedewerker. De Luikse brandweer ontving een noodoproep: in de Rue Saint-Severin stond een man in een dakgoot. Ondanks pogingen van de brandweer hem op andere gedachten te brengen, stortte hij zich naar beneden. De zelfmoordenaar werd echter opgevangen op een opblaasbaar kussen. Een ambulancemedewerker die hem ter hulp snelde, moest het ontgelden. Hij kreeg een pak slaag en moest naar het ziekenhuis overgebracht worden.

Retrospectieve beeldenexpositie in galerie Símera-Signe

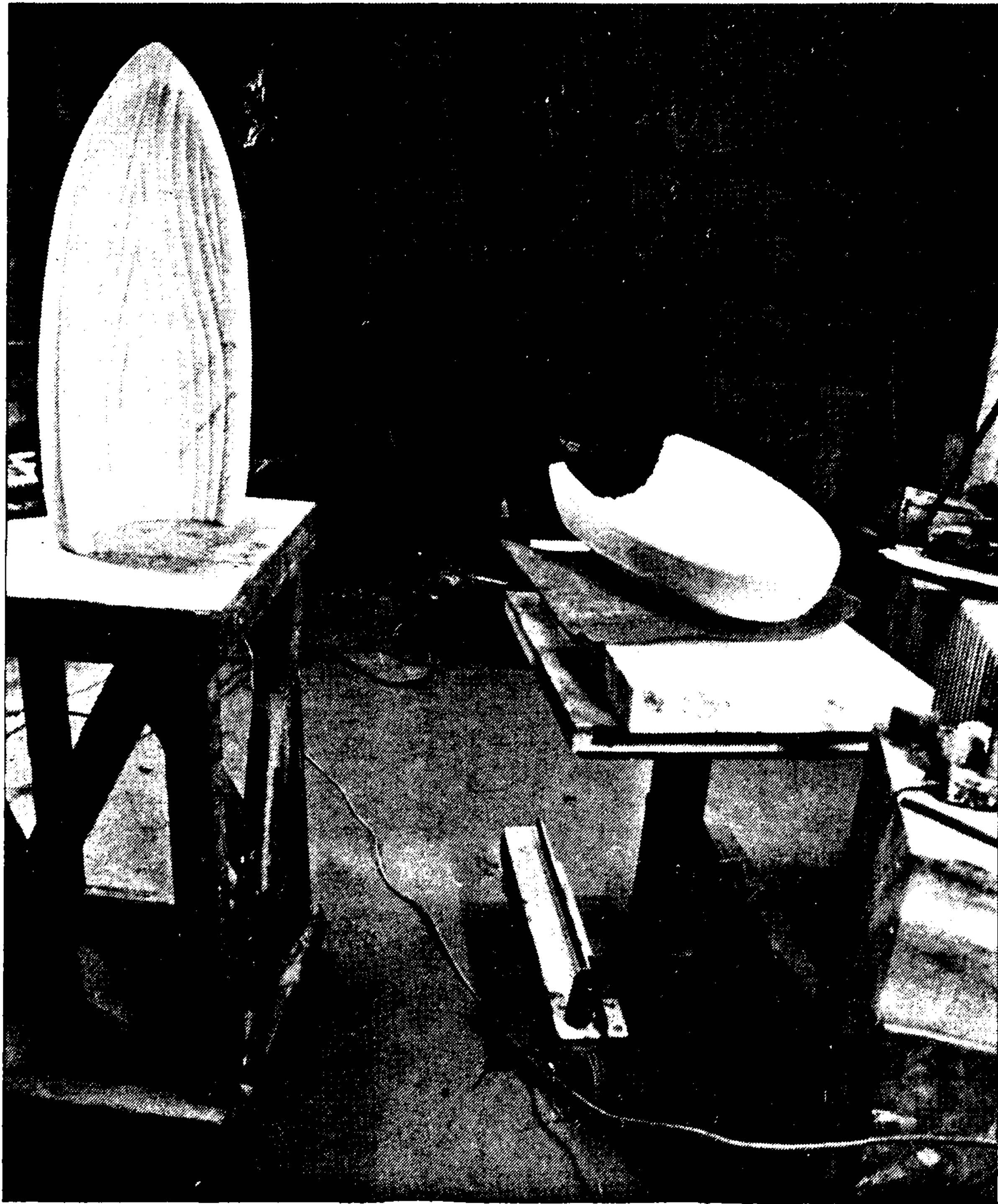
Eeuwenoud vakmanschap van 'godfather' Killaars

DOOR PIETER DEFESCHE

MAASTRICHT – Als het waar is dat het woord, dat in het oudste Europese beschavingsgebied – zo beschouwen we het tenminste sinds Napoleon zijn soldaten aan de voet van de piramiden tot het besef heeft gebracht dat veertig eeuwen op hun neerzagen – het equivalent is van 'beeldhouwer', vertaald moet worden als 'hij die het leven uittilt boven de tijdelijkheid', dan treedt Piet Killaars in een oeroude traditie. Alleen: hij heeft dat leven niet opgevat als een voorrecht van goden, machthebbers en mensen.

Komend uit de plaats in Noord Limburg waarin iedereen korter of langer betrokken raakt bij de Passiespelen, heeft hij in het begin van zijn kunstenaarschap een man afgebeeld als slachtoffer van de oorlog, een naamloze gevallene die zich opricht. Het staat in Vaals. Latere mannen waren er meestal in relatie tot een boom. Man met boom. De natuur en haar levensprocessen vormden altijd de achtergrond van het menselijk bestaan: ze gaven het een relatieve betekenis. Wie het huis kent van Killaars, zijn stadstuin en zijn atelier in de achterbouw, vindt de tekenen van die fascinatie overal. De prehistorie is erbij betrokken, getuige zijn verzameling schelpen, koralen en fossiele overblijfselen van oeroude existentie.

De man met boom werd in de thematiek al vroeg vervangen door puur biomorfe vormen, waarin mysterieuze spanningen heersten; groeivormen, uitbottende knoppen, kiemende zaden, alles beantwoordend aan regels die er bij de schepping zijn ingelegd. Voor Killaars voert een groeivorm in zijn stadstuin rechtstreeks terug naar dat oergebeuren: 'Genesis' is niet voor niets de naam van zijn nieuwste werk. Er is geen betere om aan te duiden waarnaar hij de laatste jaren zoekt, zoals hij verklaart in de fraaie catalogus – ontwerp van Piet Gerards – van zijn tentoonstelling 'Innercircle' bij Símera-Signe: 'Al enige tijd ben ik geraakt door de gedachte een beeld te maken waarin leven en de zin van de dingen om ons heen, maar vooral ook het mysterie van de ons omringende werkelijkheid gestalte krijgt'.

● *Cocon, 1994, 2-delig marmeren beeld van Piet Killaars.*

Betonpanelen

Die gedachte heeft geleid tot het concept van een meditatieve ruimte, waarvan de vijf of zeven betonpanelen als wanden cirkelvormig zijn opgesteld. Het paneel 'Genesis' is het eerste; het wordt nu gepresenteerd als pièce de résistance in de hoge smalle ruimte van Simera – een ruimte die afhankelijk van de aard van de collectie een associatie met een gebedsruimte makkelijk kan opwerpen.
Naast het nieuwe project zijn er beelden in gips, brons en marmer van oudere datum – zodat het kunstenaarschap van Killaars in al zijn wezenlijke trekken tot gelding komt. De retrospectieve heeft in 'Innercirkel' zijn voorlopig eindpunt. Het zal wel toeval zijn dat een bezoek hier zo aangebracht lijkt in de meditatieve sfeer rond de paasdagen en in het seizoen waarin het leven in de natuur zijn eeuwige kringloop voortzet met weer een nieuw seizoen.

De twintig werken die Simera hier heeft aangevoerd en opgesteld met zorg, hebben er allemaal in meerdere of mindere mate mee te maken. Sommige hebben een puur biologisch of botanisch uitgangspunt, bij andere is daarop geparafraseerd in een vrije rangschikking van gelijke vormelementen, als bij 'beweging in de ruimte'. Bij weer andere ligt het accent op het mysterie van hun thema. Zulke beelden zijn, in wit marmer, 'Het Geheim' waarvan de twee segmenten nauwelijks een blik gunnen in de holte van waaruit het lijkt gemodelleerd, en voorts 'Cocon' waarvan de figuratie zich binnen in die holte bevindt. Ze zijn niet zozeer door hun grootte verbluffend, of door de helderheid van hun Carrarisch marmer, dan door het virtuoze van hun bewerking. Eeuwenoud vakmanschap, door Killaars tijdens vele verblijven in Pietrasante opgedaan, treedt hier aan de dag.

Tempel

De meditatieve sfeer die ze alle tezamen uitstralen maakt een beschouwer ontvankelijk voor de bijna religieuze allure van het project 'Innercirkel', dat eenmaal geheel gerealiseerd in een parkachtig landschap, omringd door een haag en met een eeuwig water aanvoerende bron als epicentrum, iets moet hebben van een tempel. Niet gericht op enige liturgie maar zo al niet pantheïstisch van filosofische achtergrond, dan toch betrokken op de essentie van het bestaan; het bestaan van mensen van allerlei slag en herkomst.
Het nu al bijna een mensenleven lang vigerende kunstenaarschap van Killaars – een jonger collega noemt hem 'de godfather' van de Limburgse beeldhouwers – vertoont, in de woorden van de schrijfster José Boyens, zowel experiment als traditie. Het blijft daarbij van een bijzondere consistentie. Ook de tijdloze vorm van zijn 'Innercirkel' bewijst dat: op basis van de eeuwigheid verbeeldende cirkel ontstonden zijn fontein in Heerlen, zijn monumenten op Welterhof in die plaats, en zijn acht elementen in Hoogeveen.

Zijn beton-reliëf voor 'Genesis' lijkt een voortbouwen op het gedachtengoed dat in de bronzen deur voor de St. Servatius-basiliek gestalte kreeg.
De vergankelijkheid der dingen ligt bij Killaars opgesloten in de eeuwige cirkelgang van de natuur. 'Eerder dan het absolute van de vergankelijkheid' – in de woorden van de dichter Frans Budé – 'past hij de drift van een alles opstuwende groeikracht in zijn wereldbeeld in'.

Maastricht, Piet Killaars, Símera-Signe, tot 11 april.

ld-expotip

Keramiekgalerie SiO2 presenteert vanaf zondag tot en met 7 mei opnieuw Engelse keramiek. Na de succesvolle tentoonstelling in 1993 laat de Maastrichtse galerie ook dit jaar weer een overzicht zien van datgene waarmee drie Engelse keramisten zich bezig houden: Felicity Aylieff, het echtpaar Jan en John Mullin en Lynda Stone.

Voor Felicity Aylieff is de relatie tussen vorm en decoratie van groot belang. Haar vaasvormen kunnen de puurheid van een Griekse vaas hebben terwijl de decoratie de warmte en schijnbare eenvoud uitstraalt van Indiaanse patronen.

Bij Jan en John Mullin overheerst de expressie. De meestal platte vazen zijn qua vorm geïnspireerd op Griekse amphoren, theepotten en kannen. De beschildering met dieren maakt duidelijk dat een reis door Zuid-Afrika veel indruk heeft gemaakt op de keramisten.

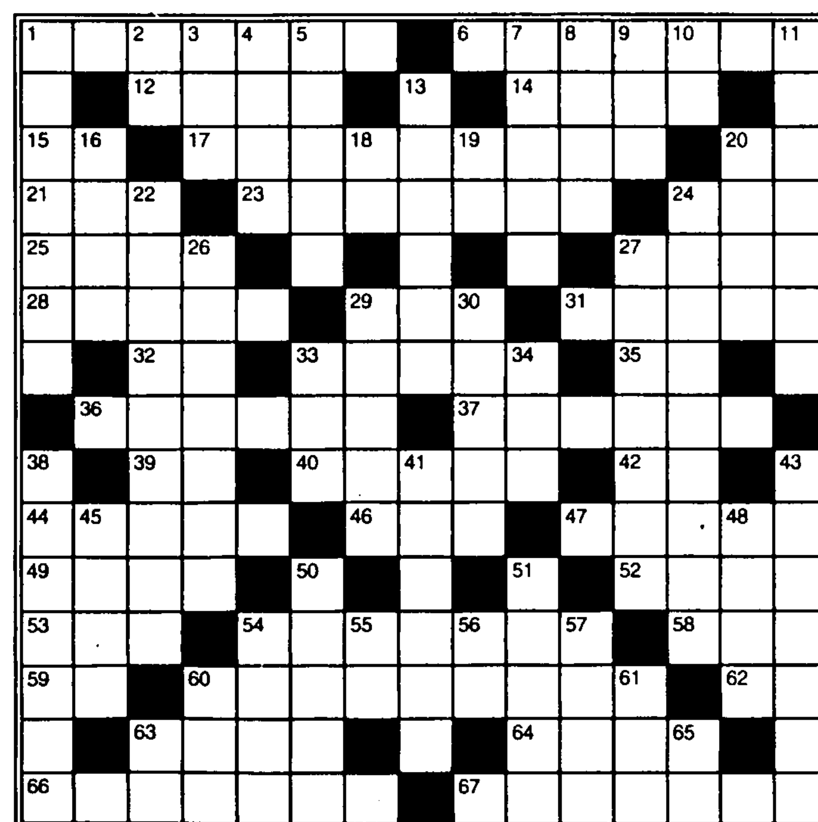
Boten worden vaak geassocieerd met de reis van de menselijke ziel naar het hiernamaals. Voor Lynda Stone staan ze echter voor verandering, reizen – haar emigratie naar Australië – en haar terugkeer naar Engeland. Haar boten hebben iets tijdloos. Ze stemmen tot dromen met hun gepolijste nachtzwarte buitenkant die scherp contrasteert m de op gecorrodeerd metaal kende binnenkant.

De expositie in galerie SiO Rechtstraat 71 in Maastricht, te bezichtigen van woensdag en met zaterdag van 13 tot uur, eerste zondag van de maa 14 tot 16 uur.

● *Vaas van Jan en Joh Mullin.*

puzzel van de dag

P&P E2452

39	43	66	24	10	1	53	35	2	52	45	14	33	7	27

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** uitvoering; **6** vrijgevigheid; **12** vod; **14** spinachtige; **15** geografische mijl; **17** metaal; **20** zangnoot; **21** zoogdier; **23** Engels zuur; **24** erfelijkheidsdrager; **25** vervoermiddel; **27** zuivelprodukt; **28** vrl. dieren; **29** Europeaan; **31** vrees; **32** in loco; **33** appelsoort; **35** nummer; **36** beroep; **37** bouwwerk; **39** bevestiging; **40** universiteitsbode; **42** civiel ing.; **44** wapen; **46** speelkaart; **47** zwemvogels; **49** hondesoort; **52** verharde huid; **53** lidw.; **54** vorkheftruck; **58** meisjesnaam; **59** Rijksplantsoen; **60** gedichtje; **62** titel; **63** kluister; **64** godin; **66** dichterbij komen; **67** verminderen.

VERTIKAAL: **1** roeiwedstrijd; **2** Centr. Planbureau; **3** Iers Rep. Leger; **4** bolgewas; **5** dubbelzout; **7** nuttige; **8** zinsnede; **9** pers. vnw.; **10** maanstand; **11** aangeschoten; **13** overwegen; **16** boodschap; **18** mijn rekening; **19** neon; **20** deel van Sumatra; **22** bijgebouw; **24** consument; **26** lijdend aan lepra; **27** ooglas; **29** onderwijzen; **30** platte steen; **33** haast; **34** ogenblik; **38** ploegen; **41** menen; **43** schenden; **45** plooi; **48** rustplaats; **50** jongensnaam; **51** vrl. dier; **54** worm; **55** hetzelfde; **56** vr. munt; **57** voedsel; **60** vrl. dier; **61** Chin. voedsel; **63** buiten dienst; **65** de oudere.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 2307
HOR.: **1** eenvoudig; **8** bed; **9** Eli; **10** mal; **12** bun; **13** beits; **15** tol; **17** vos; **18** o.o.; **19** Ta; **21** sec; **23** ut; **24** emoe; **26** sage; **28** k.o.; **29** stand; **30** priem; **32** rul; **34** Ier; **36** aap; **38** diep; **39** steen; **40** ecru; **41** olm; **43** ink; **45** hel; **46** porie; **49** emelt; **52** ra; **54** miss; **55** roet; **56** en; **57** nap; **59** mi; **61** O.T.; **62** wit; **63** ruw; **65** snoet; **68** mes; **69** lip; **71** alg; **72** nol; **73** postkoets.

VERT.: **1** een; **2** Ed; **3** vee; **4** olie; uit; **6** i.m.; **7** gat; **8** bus; **11** los; **12** b 13 boon; **14** star; **16** Lek; **17** vu doom; **18** Oman; **20** agio; **22** co lent; **24** e.t.; **25** edities; **26** spreker; Ee; **29** slemp; **31** macht; **33** uil; één; **37** are; **42** Krim; **44** heet; **47** o **48** Isis; **50** moot; **51** Lt.; **53** aar; **56** **58** pul; **60** wolk; **62** wel; **64** wip; nat; **67** ego; **68** mos; **70** Po; **72** N.

Winwoord: WATERBOUWKUND

exposities

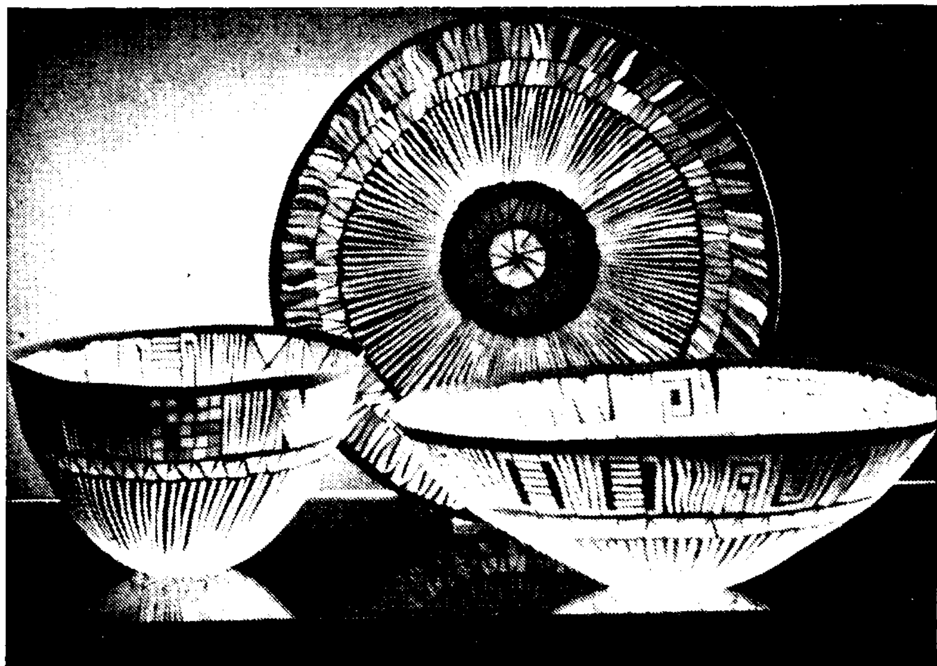
Schilderijen en beelden in Kunstkamer

CADIER EN KEER – Schilderijen van Jan Linders en bronzen beelden van Peter Hoogerwerf zijn van 10 april tot en met 15 mei te bewonderen in galerie De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10 in Cadier en Keer. De galerie is geopend van donderdag tot en met zondag van 13 tot 17.30 uur.
Jan Linders (1942) toont een dertigtal schilderijen in verschillende technieken met als uitgangspunt het opzettelijk laten vervagen van de grenzen tussen fotografie, schilderkunst en grafische technieken. Motieven als portretten, architectuur, ornamenten, het naakt, topografische elementen en het handschrift spelen een voorname rol. Hij citeert daarbij uit oude vergeelde kunst- en fotoboeken; zijn uitgebreid archief met landschappen, kaarten, tempels en gebouwen, personages en rekwisieten figureert in zijn werk. Zijn nieuwste reeks schilderijen heeft als titel: Sarajevo 1914 - 1994.

Peter Hoogerwerf (1956) ontwikkelt een poëtische beeldtaal, gestoeld op zijn gevoel voor uitdrukking en compositie en een grote vormkennis. Zijn karakteristieke beelden zijn een afspiegeling van zijn observatie van de alledaagse werkelijkheid in samenklank met zijn grote liefde voor de kunst uit oude culturen.

Belgische keramiek in Gaudi

LANDGRAAF – In galerie Gaudi, Hereweg 83 in Landgraaf, loopt vanaf zondag tot en met 15 mei de expositie 'Hedendaagse Belgische keramiek'. Op vrijdag van 16 tot 20 uur en op zaterdag en zondag van 13 tot 17 uur is er keramiek te zien van uiteenlopende aard – abstract en figuratief – van Vlaamse en Waalse keramisten.
De tentoonstelling omvat recent werk van tien keramisten: Vincent Beague, Mieke Everaet, Vincent Kempenaers, Odile Kinart, Marieke Pauwels, Lucas Vandeghinste, Sara Vermeiren, Gilette Fosty, Carolin Böckhoff en Alain Hurlet. Er zijn onder andere porseleinen schaal- en potvormen te zien, geboetseerde figuren en koppen, hardstenen zuilen, vazen en kopjes van steengoed en keramische panelen.

● *Porseleinen schalen van Mieke Everaet, te zien in galerie Gaudi.*

Installatie Inge Prokot

MAASTRICHT – De installatie Ritualraum van Inge Prokot is van 9 april tot en met 7 mei te zien in galerie Henn, St.-Nicolaasstraat 26c in Maastricht. De galerie is geopend van donderdag tot en met zaterdag van 15 tot 19 uur.

Het oeuvre van Inge Prokot is veelomvattend en veelzijdig: beelden, objekten, schilderijen en collages. De installatie Ritualraum is speciaal voor galerie Henn gemaakt. Verschillende werkelijkheidsniveau's overlappen elkaar of vloeien in elkaar over. Het werk verwijst naar het transcendente. In Ritualraum veranderen verschillende abstracties en dwingen de toeschouwer de structuur te overdenken en te ervaren. Er wordt verwezen naar innerlijke verwantschappen van religieuze oervormen zoals het Sjamanisme, antieke geloofsvoorstellingen tot en met het Boeddhisme.

verder...

... toont kunsthandel Rob van Rijn, Bredestraat 4 in Maastricht, van 9 tot en met 30 april schilderijen en tekeningen van de Nederlands/Amerikaanse kunstenaar Frederik Franck. Open dinsdag tot en met donderdag 13 tot 18 uur.
... is werk van Luske van 11 april tot en met 4 juli te bewonderen in de Kamer van Koophandel, Maasboulevard 5 in Maastricht. Open maandag tot en met vrijdag 8.30 tot 16 uur.
... exposeert Paulette Snijders Bremen tot en met 28 april in de foyer van de Heerlense Stadsschouwburg.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

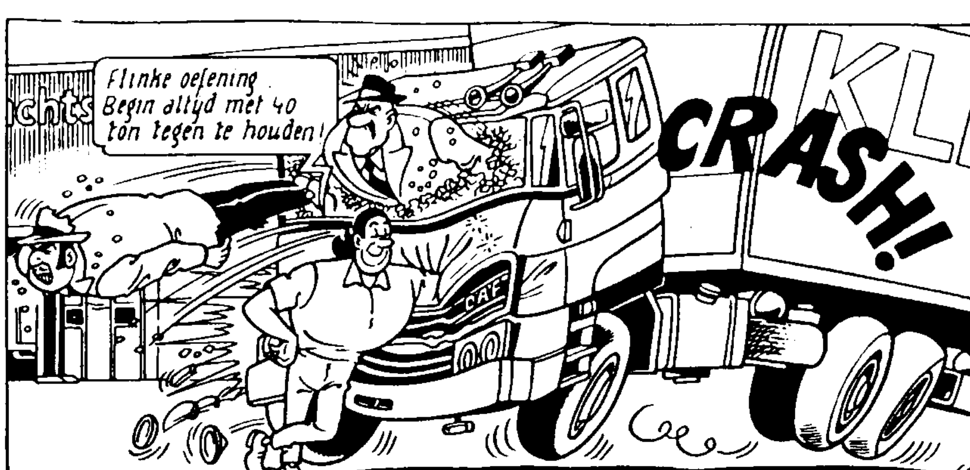
Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 29,00
per kwartaal ƒ 86,90
Per acceptgiro:
per maand ƒ 30,50
per kwartaal ƒ 88,40
Losse nummers ƒ 1,75
Bfr. 32

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

het aruba-dossier

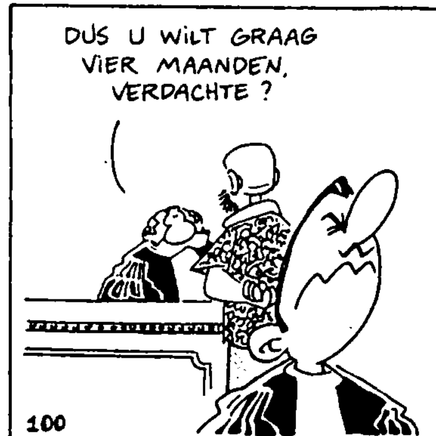

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

de rechter

recept

Wokgerecht met gaar varkensvlees

250-350 gram gaar varkensvlees, 1/2 rode paprika, 1/2 groene paprika, 1/2 gele paprika, 100 gram bamboescheuten uit blik, 2 lenteuitjes, 3 eetlepels zonnebloem of maisolie, 1/2 theelepel zout, 1 theelepel suiker, 2 eetlepels sojasaus, mespunt sambal, 1 eetlepel sherry.

Snijd het varkensvlees in (niet te dunne) plakken en vervolgens in blokjes. Maak de paprika's schoon en snijd het vruchtvlees in blokjes ter grootte van een postzegel. Spoel de bamboescheuten in een zeef onder de stromende kraan af en laat ze uitlekken. Maak de lente-uitjes schoon en snijd ze in stukken van ca. 2,5 cm lengte. Verhit de olie in een wok en roerbak hierin de stukjes lenteui, blokjes paprika en bamboescheutjen 1-2 minuten. Voeg de stukjes varkensvlees toe en bestrooi het geheel al omscheppend met zout en suiker. Meng ten slotte sojasaus, sambal en sherry door het gerecht en bak alles al omscheppend opnieuw 2 minuten.

Extra politie Joure na serie brandstichtingen

JOURE – In het door brandstichtingen geplaagde Joure zal voorlopig ook 's avonds en 's nachts permanent politie aanwezig zijn. Die afspraak heeft burgemeester Kuiper gisteren gemaakt in het driehoeksoverleg met justitie en politie. Dat betekent dat extra mankracht van de politie Friesland ingezet wordt in Joure. Verder krijgen alle inwoners van Joure deze week een persoonlijke brief van de burgemeester waarin ze worden opgeroepen oplettend te zijn op verdachte zaken.

Kuiper wil in de brief de inwoners oproepen hun ogen en oren open te houden en desnoods 's avonds nog eens een blokje om te gaan. „Ik zie dat als een stukje verantwoordelijkheid voor je eigen omgeving. Van een burgerwacht wil ik nog niet spreken. Een formele burgerwacht instellen is een stap te ver. Het gaat hier gewoon om een stukje sociale controle."

Iedereen die iets verdachts constateert, kan dit melden via het alarmnummer 06-11. Hoewel het alarmnummer eigenlijk niet bedoeld is voor dit soort meldingen, is afgesproken dat deze meldingen wel geaccepteerd zullen worden en direct doorgegeven worden aan de politie in Joure. Verder is afgesproken dat het recherche-onderzoek verhevigd voortgezet wordt.

De maatregelen zijn genomen naar aanleiding van de zestiende brand in anderhalf jaar die afgelopen zaterdag de gereformeerde kerk De Oerdracht verwoestte.

Kuiper gaat verder met een beveiligingsbedrijf praten over welke maatregelen nog meer genomen kunnen worden. De afgelopen maanden heeft een beveiligingsbedrijf voor extra nachtbewaking in Joure gezorgd. Dat gebeurde op initiatief van een verzekeringsmaatschappij die bijna alle gebouwen die tot nu toe door brand getroffen zijn, in portefeuille heeft.

Staatssecretaris Kosto: 'We gaan geen razzia's houden'

Gerucht onder illegalen verspreid uit winstbejag

Van onze redactie binnenland

ROTTERDAM – De Rotterdamse politie vermoedt dat dubieuze bemiddelaars geld verdienen aan het gerucht dat illegalen een verblijfsvergunning in Nederland kunnen kopen. Woordvoerder A. Geelof: „Er zijn mensen die dat tegenover ons hebben verklaard. We nemen dat verhaal zeer serieus, al kunnen we het niet bewijzen." Tussenpersonen zouden geld krijgen voor het advies zich te melden bij de vreemdelingendienst.

Gisterochtend vroeg verzamelden zich duizenden illegalen bij het hoofbureau van de politie in Rotterdam, de Vreemdelingendienst in Amsterdam-Zuidoost en de Pakistaanse ambassade in Den Haag. Het was de tweede achtereenvolgende dag dat ze zich massaal meldden. De Pakistani die in Nederland een verblijfsvergunning proberen te krijgen, zijn vooral afkomstig Spanje, Italië, Zwitserland, Duitsland en België.

In Turkse koffiehuizen ging vorige week het gerucht dat vreemdelingen voor 1 april voor duizend gulden een verblijfsvergunning konden kopen. De verwarring is mogelijk ontstaan door de aanscherping van de Vreemdelingenwet per 1 april. Een verblijfsvergunning voor Nederland moet volgens de nieuwe wet in het land van herkomst bij het Nederlandse consulaat worden gehaald.

De politie heeft via de Wereldomroep Pakistani gewaarschuwd niet naar Nederland te komen voor een verblijfsvergunning. De politie heeft een pamflet gemaakt waarop in verschillende talen wordt uitgelegd dat het afhalen van een verblijfsvergunning in Nederland niet meer mogelijk is.

Het Nederlands Centrum Buitenlanders heeft geen goed woord over voor de houding van het ministerie van Justitie. „Justitie heeft niets aan voorlichting gedaan," zegt woordvoerder T. Heijmans. „Ze hebben hun eigen diensten ingelicht, maar de migranten zijn niet voorgelicht. De verwarring onder die doelgroep is compleet."

Staatssecretaris Kosto van Justitie verwerpt die kritiek. „Illegalen zijn niet voor te lichten," is zijn reactie. Het NCB wordt volgens de staatssecretaris voortdurend betrokken bij voorlichting over de wijzigingen in de Vreemdelingenwet. Bovendien brengt het ministerie voorlichtingsmateriaal uit in zeven talen.

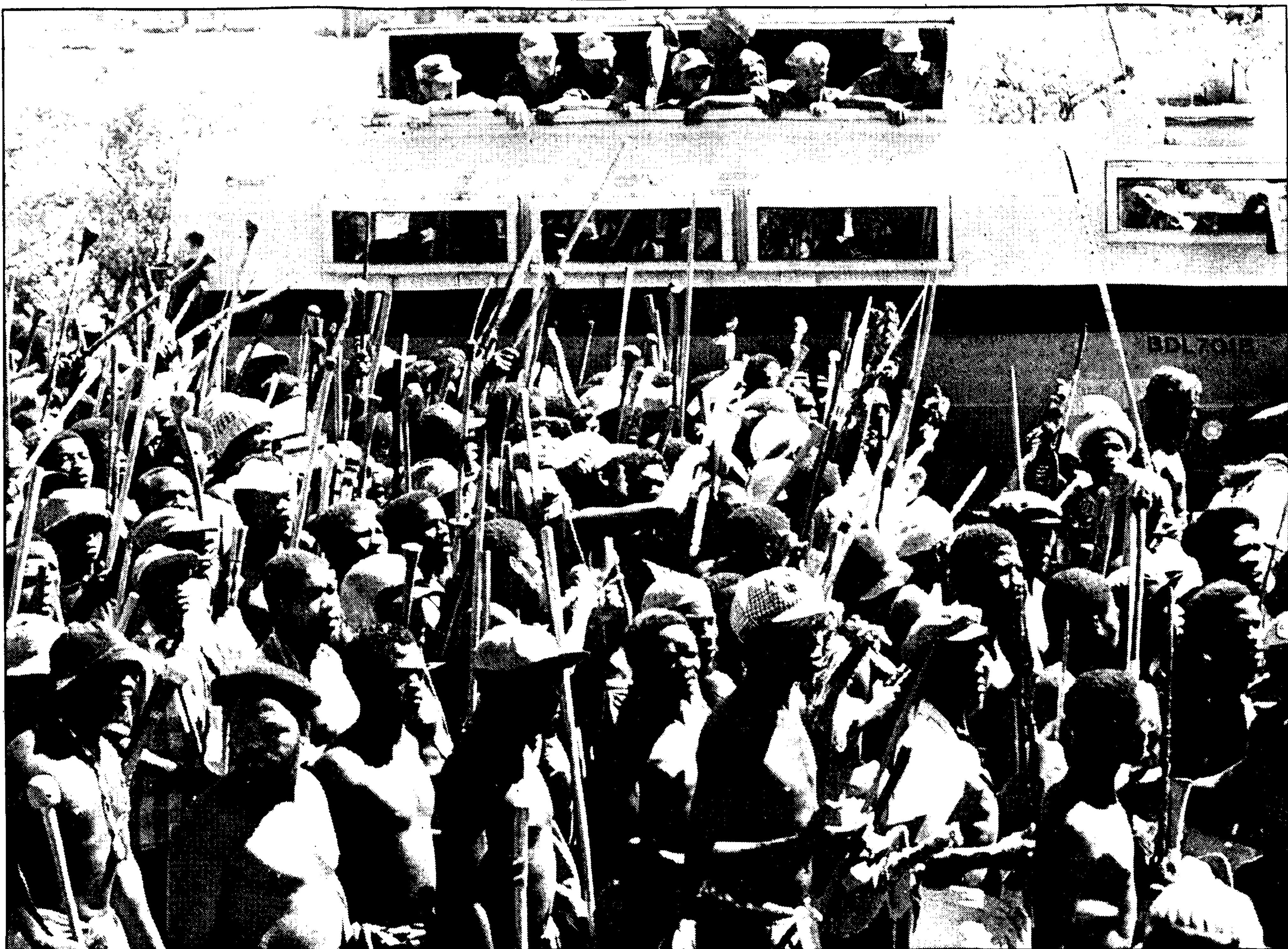
Van het oppakken van de duizenden vreemdelingen die zich voor de politiebureaus en ambassade verzamelden - waartoe Kamerlid De Hoop Scheffer (CDA) het afgelopen weekeinde opriep - wil Kosto niet horen. „Wij houden geen razzia's. Als we die mensen zouden oppakken, moeten we ieder geval bekijken, identiteit vaststellen en terugbrengen naar het land van herkomst, als dat ze al accepteert. Dat is gezien de menskracht bij justitie onmogelijk."

Invoering van een algemene identificatieplicht moet bij de formatie van een nieuw kabinet inzet van de onderhandelingen worden. Het CDA-Kamerlid De Hoop Scheffer pleit daarvoor na de toeloop van illegalen op ambassades en consulaten in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag om een verblijfsvergunning te bemachtigen.

Demonstratie in Bulgarije

SOFIA - Tienduizenden mensen zijn gisteren in Sofia de straat opgegaan uit protest tegen het regeringsbeleid van premier Luben Berov. Met de betoging begon de grootste oppositiepartij Unie van Democratische Krachten (UDK) haar campagne voor vervroegde verkiezingen. De UDK zal gebruik maken van 'alle parlementaire procedures en alle legale niet-parlementaire middelen om de regering omver te werpen', zei partijleider Filip Dimitrov.

Zulu's de straat op

● *De Zuidafrikaanse politie kijkt vanuit een gepantserde truck toe hoe duizenden Zulu-krijgers met traditionele wapens de straten van Empangeni intrekken. Hoewel het dragen van wapens tijdens de noodtoestand is verboden, besloot de politie niet in te grijpen om zo bloedvergieten te voorkomen.* Foto: REUTER

Inkatha-leden betogen tegen de noodtoestand

DOOR PETER VAN NUIJSENBURG

JOHANNESBURG – Naar schatting 20.000 leden van de Zulu-partij Inkatha hebben gisteren geprotesteerd tegen de noodtoestand die de Zuidafrikaanse president F.W. de Klerk vorige week in de provincie KwaZulu/Natal heeft uitgeroepen.

De betogers demonstreerden met een mars door de straten van Empangeni, in het noorden van de provincie, ook tegen de eerste democratische verkiezingen die over drie weken worden gehouden. Inkatha heeft besloten de verkiezingen te boycotten.

Vele demonstranten waren gewapend met 'traditionele' Zulu-wapens, assegaaien, knuppels en dergelijke, en trotseerden daarmee het wapenverbod dat sinds de instelling van de noodtoestand van kracht is. De politie had uit angst voor een gewelddadige confrontatie er van afgezien hen te ontwapenen.

Oproep

Inkatha-leiders riepen in toespraken op de verordeningen van de noodtoestand aan de laars te lappen. Een lid van het parlement van KwaZulu/Natal, Blessed Gwala, zei dat 'onze mensen alles zullen doen om te voorkomen dat hier stemlokalen worden ingericht. Ze zullen ze desnoods met hun tanden slopen'. Er kunnen pas verkiezingen worden gehouden wanneer de eisen van Inkatha zijn ingewilligd, zo zei hij. Inkatha eist meer bevoegdheden voor de negen provincies van het 'nieuwe Zuid-Afrika' en de erkenning van de Zulu-monarchie in de grondwet.

De mars was de eerste officiële uiting van protest tegen de noodtoestand die De Klerk verleden week donderdag afkondigde om de verkiezingen in deze door geweld verscheurde provincie mogelijk te maken. Ze was ook een demonstratie van macht drie dagen voor de cruciale topontmoeting tussen de vier belangrijkste politieke leiders: De Klerk, ANC-leider Mandela, Inkatha-chief Buthelezi en Zulukoning Goodwill Zwelithini.

De vier leiders zullen in Pretoria een oplossing proberen te vinden voor de crisis in KwaZulu/Natal, waar vorige maand meer dan 300 mensen om het leven zijn gekomen bij de machtsstrijd tussen Inkatha- en ANC-aanhangers.

Spook van nieuwe verkiezingen duikt op in Italië

Silvio Berlusconi breekt met Bossi's Lega Nord

DOOR EELCO VAN DER LINDEN

ROME – Silvio Berlusconi, winnaar van de vorige week gehouden Italiaanse verkiezingen, heeft gisteravond gebroken met Umberto Bossi, leider van de Noorditaliaanse protestpartij Lega Nord. De vorming van een regering, waarvan ook de 'post-fascistische' Nationale Alliantie en enkele kleine rechtse partijen deel zouden moeten uitmaken, is hierdoor zeer onzeker geworden. De kans is zelfs aanwezig dat de Italianen opnieuw naar de stembus zullen moeten.

Berlusconi zei gisteravond verbitterd te zijn over het gedrag van zijn coalitiepartner Bossi. De leider van de Lega Nord viel de afgelopen dagen Berlusconi fel aan. Hij zei dat Berlusconi de leider is van een partij (Hup Italië) die helemaal niet bestaat en noemde de mediamagnaat een 'gevaar voor de democratie'. De druppel die voor Berlusconi de emmer deed overlopen was waarschijnlijk dat Bossi hem gisteren de naam 'Berluskaiser' gaf.

Berlusconi zei geen contact meer op te nemen met de Lega Nord of andere partijen en te wachten op de benoeming door president Scalfaro van een premier-formateur. „Ik wil geen spelletjes meer spelen. Als Scalfaro mij tot premier benoemt, presenteer ik mij direct in het parlement met een programma dat nu al gereed is en zoek ik medestanders," aldus Berlusconi. Hij zei zich niet te willen verlagen tot het niveau van Bossi, die volgens hem de kiezers verraadt.

Berlusconi zei dat Hup Italië de grootste partij van het land en ook van de zogenaamde Pool van de Vrijheid is. „De kiezers hebben zich duidelijk uitgesproken. Ik heb mij gepresenteerd omdat anders het land in handen zou vallen van een anti-liberaal regime. Als het niet mogelijk is - door de opstelling van Bossi - een meerderheid in het parlement te krijgen, zit er niets anders op dan opnieuw verkiezingen te houden. Wij zullen dan alsnog de schoonmaak kunnen afmaken," aldus Berlusconi.

De Lega Nord regeageerde bij monde van haar ideoloog Miglio op de breuk met Berlusconi. „De leider van Hup Italië kan niet zonder ons en ik ben er dan ook van overtuigd dat hij bij ons zal terugkeren," aldus Miglio, die herhaalde dat de invoer van een federaal systeem de voorwaarde van de Lega Nord is voor regeringsdeelname. De 'Leghisti' zullen aanstaande zondag bijeenkomen om opnieuw trouw te zweren aan het federalisme. Bossi zelf zal vandaag, tot groot ongenoegen van Berlusconi, gesprekken voeren met enkele van de partijen die vorige week verloren om de interesse voor het federalisme te peilen.

De leider van Nationale Alliantie, Fini, gaf Berlusconi gisteren groot gelijk dat hij heeft gebroken met Bossi. „Een regering is alleen mogelijk met de partijen van de Pool van de Vrijheid. Als Bossi dwars blijft liggen, gaan we opnieuw naar de stembus en ik voorspel dat Bossi dan niet één parlementszetel zal weten te veroveren," aldus Fini.

Massale vlucht uit brandende dorpen rond enclave Gorazde

SARAJEVO - Zeker 2.000 mensen hebben gisteren hun toevlucht gezocht in de moslim-stad Gorazde nadat hun dorpen in de omgeving van de stad waren verwoest en in brand waren gestoken door oprukkende Servische milities. De Serviërs zijn inmiddels de enclave rond Gorazde binnengedrongen en nog slechts enkele kilometers van de stad verwijderd, zo maakten de Verenigde Naties bekend.

De vluchtelingen zijn afkomstig uit dertien dorpen in de Oostbosnische enclave. Acht dorpen ten zuiden van de rivier de Drina staan in lichterlaaie of zijn geheel met de grond gelijk gemaakt. Ook vijf andere dorpen zijn verlaten, aldus VN-woordvoerder Kris Janowski. Het Servische offensief, dat vorige week begon, heeft al aan 52 mensen het leven gekost.

Ook de situatie in Gorazde zelf is kritiek. Gistermiddag sloegen zeven zware granaten in het centrum van de stad in. De hulporganisatie Artsen zonder Grenzen riep de VN op daadwerkelijk bescherming te bieden aan de 60.000 inwoners van de enclave.

De Servische troepen hebben de Bosnische verdedigingslinies ten noorden, ten oosten en ten zuiden van de enclave overschreden. Zij zouden zich op slechts 3,5 kilometer van de stad bevinden. Volgens de VN-vredesmacht zullen de Serviërs nu echter stuiten op sterke defensielinies van de Bosniërs, wat verder oprukken aanzienlijk zal bemoeilijken.

De VN hebben verklaard binnenkort meer militaire waarnemers en een bataljon van ongeveer duizend Oekrainse militairen naar de stad te sturen. De bevelhebber van de VN-vredesmacht, generaal Michael Rose, gaat vandaag naar Gorazde om de situatie te bekijken.

In Sarajevo demonstreerden een paar honderd Bosnische burgers tegen het uitblijven van VN-acties om een einde te maken aan de belegering van Gorazde. In februari kwam na dreiging met luchtacties door de Navo een einde aan de Servische belegering van Sarajevo. Gorazde en naaste omgeving, op twintig kilometer van de Servische grens, zijn vorig jaar door de VN uitgeroepen tot beschermde zone.

De Amerikaanse chefstaf John Shalishkashvili liet in het Pentagon weten dat de belegering van Gorazde anders is dan die van Sarajevo en dat ingrijpen door de NAVO daarom ongepast zou zijn. „Op dit moment menen wij dat de omstandigheden in Gorazde zich niet lenen voor luchtacties," aldus Shalishkashvili.

Rusland en Navo sluiten akkoord

MOSKOU - De Russische onderminister van Buitenlandse Zaken Vitali Tsjoerkin heeft gisteren gezegd dat Rusland zich op 21 april wil aansluiten bij het 'Partnerschap voor de Vrede' van de NAVO. „Rusland zal vermoedelijk op 21 april een ruwe overeenkomst tekenen," zei Tsjoerkin. „Op die dag gaan we dus meedoen aan het programma."

Minister van Buitenlandse Zaken Andrej Kozyrev gaat naar Brussel voor de ondertekening van het 'Partnerschap' op het NAVO-hoofdkwartier.

Er bestond al geruime tijd onduidelijkheid over de vraag of en wanneer Rusland zich bij het partnerschap zou aansluiten. Het partnerschap is door de NAVO in het leven geroepen om de landen in Oost-Europa aan zich te binden zonder hen volwaardig lidmaatschap te geven. Het samenwerkingsverband voorziet onder andere in het houden van gezamenlijke militaire oefeningen, deelname aan vredesoperaties en hulp bij militaire opleiding.

Brand Leidse kraamafdeling

LEIDEN - Op de kraam- en vrouwenafdeling van het Academisch Ziekenhuis in Leiden brak rond negen uur gisteravond een grote brand uit. Er moesten 53 vrouwen en 12 baby's worden geëvacueerd, maar voor zover bekend hebben zich geen persoonlijke ongelukken voorgedaan.

Eén ambulance bracht twee baby's in couveuses naar het Sophia-ziekenhuis in Rotterdam. De overige couveuse-kinderen werden naar andere ziekenhuizen gebracht. De vrouwen gingen naar de afdeling heelkunde.

De oorzaak van de brand, die op de rommelzolder van het oude gebouw uitbrak, is nog onbekend. De brandweer had nog voor tien uur de brand onder controle. Op dat moment moesten andere delen van het ziekenhuis, zoals operatiekamers, nog wel tegen het vuur worden beschermd.

punt uit

● Boeren

Boeren moeten een grotere rol gaan spelen bij het instandhouden van natuur en landschap in Nederland. Dat staat in het rapport 'Schakels tussen landbouw, milieu en natuur' dat het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA gisteren in het Brabantse Oisterwijk heeft gepresenteerd. Op dit moment hebben enkele duizenden boeren een zogeheten beheerconstract met de rijksoverheid. In ruil voor geld ontzien ze de natuur. Deze boeren wonen in natuurrijke gebieden. Volgens het beleidsadvies moet dit in de rest van Nederland ook de praktijk worden.

● Pol Pot

De Cambodjaanse co-premier Norodom Ranariddh heeft gisteren gezegd over foto's te beschikken, die bewijzen dat de leider van de Rode Khmer, Pol Pot, naar Thailand is gevlucht. Pol Pot werd uit Pailin, het hoofdkwartier van de Rode Khmer, verdreven toen dat onlangs werd ingenomen door het Cambodjaanse leger. Het offensief van het leger deed zo'n 25.000 mensen op de vlucht slaan naar Thailand.

● Drugsrunners

De spoorwegpolitie in Rotterdam is gisteren een omvangrijke, enkele maanden durende actie tegen drugsrunners in treinen en stations gestart. Tot 1 juli zijn continu politiemensen op pad, om de zich vaak hinderlijk opdringende 'drugsgidsen' aan te houden.

● Novib

Het CDA overweegt zijn lidmaatschap van de hulporganisatie Novib op te zeggen. Als redenen voert de partij de gewijzigde bestuursstructuur aan, waardoor groepen die lid zijn minder te zeggen krijgen binnen de Novib, en de veranderende identiteit van de hulporganisatie. Dat gaat ten koste van de ideële basis zo meent het CDA waardoor het zich als christelijke organisatie gedwongen ziet om af te haken. Ook de vakbond CNV en de jongerenorganisatie CDJA beraden zich op het lidmaatschap van de Novib.

● Algerije

Twintig gewapende islamitische fanatici zijn zaterdag en zondag op verschillende plaatsen in Algerije gedood door ordetroepen. Bij de operaties raakten vijf politiemensen gewond.

● Waarnemers

Nederlandse waarnemers zullen ook de tweede ronde van de parlementsverkiezingen in Oekraine volgen, die uiterlijk op 10 april moet worden gehouden. Bij de parlementsverkiezingen in Oekraine wordt volgens het districtenstelsel gestemd. De kandidaten in de 450 districten moeten een absolute meerderheid behalen om in het nationale parlement te worden gekozen. In de eerste ronde slaagden slechts 49 kandidaten daarin.

● Eigen bijdrage

Leveranciers van medische hulpmiddelen kunnen niet voldoen aan de regeling dat ze zelf de eigen bijdrage van patiënten moeten innen. Sinds de inwerkingtreding ervan, op 1 januari, is de administratie bij de betrokken bedrijven een chaos geworden. Dat stelden stomafabrikant Combicare uit Waddinxveen en hulpmiddelenproducent Bosman uit Eindhoven gisteren in kort geding voor de rechter in Den Haag. De bedrijven eisen van het ministerie van welzijn, volksgezondheid en cultuur dat ze met terugwerkende kracht worden ontslagen van de inningsplicht.

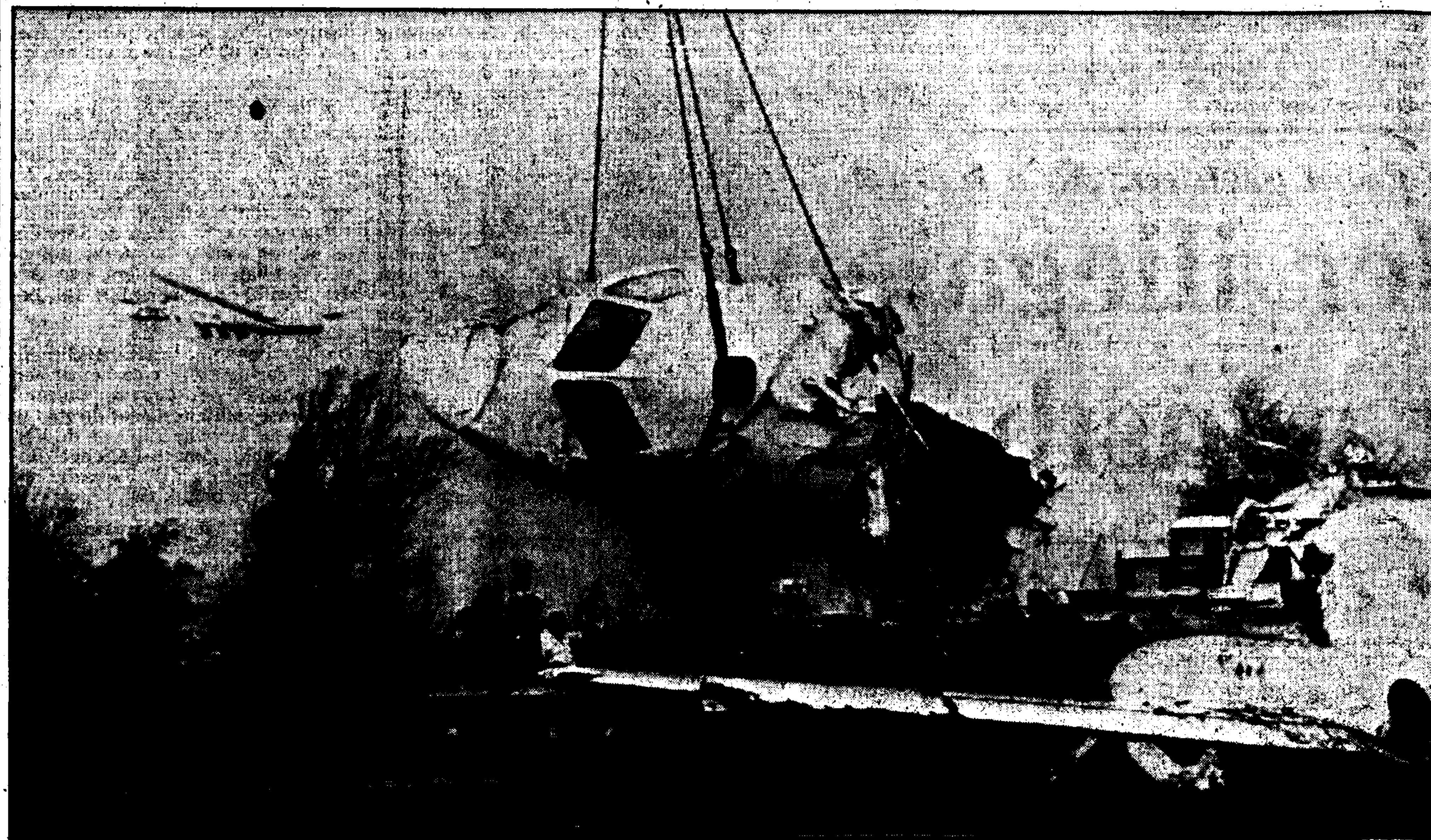
Vooronderzoeker sluit geen enkele oorzaak vliegtuigongeluk uit

Doorstart was mogelijk fataal

Van onze correspondent

SCHIPHOL – Er is nog geen enkel concreet bewijs dat in de richting wijst van de mogelijke oorzaak van de vliegramp op Schiphol met de Saab 340 van KLM Cityhopper. De oorzaak kan variëren van een menselijke fout tot een mechanisch defect. Wel bestond bij de luchtverkeersleiding de indruk dat de gezagvoerder wilde doorstarten en een extra rondje maken. Het vliegtuig maakte – tegen de geldende noodprocedures in – een rechterbocht (over de stilgezette, defecte motor) en verongelukte. Of de cockpitbemanning hiervoor verantwoordelijk is of niet, is nog onduidelijk.

Dat zei de onafhankelijke vooronderzoeker van de Raad voor de Luchtvaart, B. Groenendijk, gisteren. Groenendijk kon geen opheldering bieden over de oorzaak en de toedracht van de ramp. Maar mochten beide zwarte dozen informatie opleveren, die niet strijdig is met andere bewijsstukken, dan verwacht hij binnen enkele weken definitief uitsluitsel te kunnen geven. De zwarte dozen zijn in tact en worden vandaag onder toezicht van het onderzoeksteam bij de KLM geopend. Het aflezen van de banden kan enige tijd vergen.

● De overblijfselen van de KL433 werden gistermiddag na onderzoek ter plaatse weggetakeld. De brokstukken zijn overgebracht naar Schiphol-Oost voor een nader onderzoek door ondermeer technici van de Zweedse fabrikant Saab. Foto: ANP

Het is duidelijk dat de onderzoekers vraagtekens plaatsen bij de noodlottige manoeuvre die het vliegtuig in de laatste seconden van de vlucht maakte. Tijdens de nadering van Schiphol liep alles volgens het boekje. Vlak voor de landing maakte het vliegtuig echter een scherpe bocht naar rechts. De verkeersleiding had de indruk dat de gezagvoerder een doorstart wilde maken, omdat de landing niet volgens wens verliep. De vlieger maakte daarvan echter geen melding tegenover de verkeersleiding.

Volgens noodprocedures mag een vlieger nooit over de stilstaande motor (in dit geval de rechter) een bocht inzetten en onvoldoende hoogte. Een zogenoemde go-around (rondje) op één motor op (te) lage snelheid is volgens Groenendijk een moeilijke manoeuvre. „Dit is een veelvoorkomende fout in de sportvliegerij."

Groenendijk sluit echter niet uit dat het vliegtuig vanzelf naar rechts trok, doordat bijvoorbeeld de stilgezette propellorbladen niet in de juiste stand stonden. In dat geval leveren zij zoveel weerstand op, dat de vleugel naar achteren wordt getrokken. Dat zou, volgens ingewijden, tevens het geval kunnen zijn als op de linkermotor teveel vermogen was gegeven om weer te klimmen.

Maar ook een windvlaag of een door een ander vliegtuig veroorzaakte luchtstroming zou de zwenking teweeg hebben kunnen brengen.

Het onderzoek van de zwarte dozen en het verhoor van de co-piloot moeten uitwijzen wat er precies is gebeurd. Er is nog geen tijd geweest de co-piloot te horen. Een andere vraag waar nog onduidelijkheid over bestaat, is of het landingsgestel in- of uitgeklapt was tijdens de nadering. Groenendijk roept alle spotters met foto's en videomateriaal van het ongeluk op contact op te nemen met zijn bureau.

Alle brokstukken zijn inmiddels in kaart gebracht en gefotografeerd. Het rampterrein is redelijk overzichtelijk. Men denkt elk onderdeel van het toestel terug te kunnen vinden. Het wrak wordt in een hangar op Schiphol-Oost verder onderzocht.

Er is inmiddels een internationaal onderzoeksteam geformeerd van Amerikanen (National Transportation Saftey Board en motorenfabrikant General Electric), Zweden (Rijksluchtvaartdienst en vliegtuigfabrikant Saab) en Nederlanders. Als er tussentijds relevante informatie vrijkomt, zal die worden vrijgegeven, aldus Groenendijk.

Vereniging wil uitbreiding tegengaan

Milieudefensie koopt grond op Schiphol

Van onze correspondent

VIJFHUIZEN – De Vereniging Milieudefensie heeft grond gekocht op de plaats waar de vijfde start- en landingsbaan van Schiphol is gepland. Met de aanleg van een 'Bulderbos' op dit strategisch stuk land bij Vijfhuizen wil Milieudefensie de uitbreiding van de luchthaven tegenhouden. Voorzitter W. Berg van de Dorpsvereniging Zwanenburg/Halfweg heeft gistermiddag de eerste boom geplant.

Milieudefensie wil zoveel mogelijk mensen mede-eigenaar maken van het stuk akkerland, dat de grootte heeft van een voetbalveld. Woordvoerder E. Poelman rekent erop dat zo'n 1500 tegenstanders van de uitbreiding van Schiphol een eigendomscertificaat à 100 gulden zullen aanschaffen. Daarmee worden ze ook lid van de Vereniging Milieudefensie Bulderbos. Een andere mogelijkheid is het kopen van bomen voor ƒ 15 of 25 gulden, die in het najaar zullen een boomplantdag worden geplant.

Het Bulderbos moet een duidelijk signaal zijn tegen de bouwplannen van Schiphol, aldus Poelman. „De politiek zal de hoeveelheid grondeigenaren meewegen bij de beslissing om grond te gaan onteigenen." De Vereniging Milieudefensie Bulderbos zal iedere juridische mogelijkheid benutten om onteigening tegen te gaan, aldus Poelman. Hij kan niet zeggen hoe lang Milieudefensie met haar actie de aanleg van de vijfde baan denkt tegen te houden. „Dat zal van de rechter afhangen."

Milieudefensie heeft de grond gekocht van een tegenstander van Schiphol, die aan de IJweg in Vijfhuizen woont. Volgens zijn juridisch adviseur A. Krikke gaat het om een 'symbolisch' stuk grond van een halve hectare. Voor het land heeft Milieudefensie gewoon de marktprijs moeten betalen, aldus Krikke. Als de actie goed loopt, gaat de vereniging proberen meer grond bij de luchthaven aan te kopen.

De NV Luchthaven Schiphol was vanochtend nog niet formeel op de hoogte van de grondtransactie. Volgens een woordvoerder kan de overheid besluiten stukken grond te onteigenen die Schiphol niet zelf voor de aanleg van de vijfde baan kan aankopen.

'Hè, vervelend, moeten we terug'

DOOR KAREL VAN DEN BERG

DEN HAAG – „Dit is uw gezagvoerder. We vliegen terug naar Schiphol." Paniek aan boord van de Cityhopper op weg naar Cardiff? Nee. Wie zich wil inleven in de passagier die boven de Noordzee hoort dat een motor is uitgevallen, moet chaotische filmbeelden met panisch gegil uit zijn hoofd zetten.

De black box, onmisbaar bij de reconstructie van een ramp, legt reacties van reizigers niet vast. En als hàd er een microfoon in de passagiersruimte van het verongelukte KLM-toestel gehangen, wel zou er tot het moment van neerstorten niet te horen zijn geweest.

„Over het algemeen reageren de mensen tamelijk laconiek. 'Hè, vervelend, moeten we terug'. Je hoort vaak dat de trillende knieën pas achteraf komen." Gezagvoerder Benno Baksteen, voorzitter van de Vereniging van Nederlandse Verkeersvliegers, herinnert zich geen praktijkvoorbeeld van paniektoestanden aan boord.

Volgens dr. Rolf Kleber, psycholoog aan de Universiteit van Utrecht, 'ontstaat paniek ook niet zo snel'. „Mensen reageren gewoonlijk heel adequaat, uit een soort overlevingsdrift." Kleber is specialist in de verwerking van traumatische ervaringen. „De passagiers in een vliegtuig zijn, denk ik, verbijsterd, verdoofd. Het is mijzelf eens overkomen, dat het vliegtuig waarin ik zat een technische storing kreeg. De mensen in de Cityhopper moeten ook hebben gedacht: zoiets overkomt mij niet."

Moet de bemanning de passagiers, met het oog op de rust, volledig op de hoogte brengen van technische storingen? Kleber: „Als ze niks merken, denk ik niet dat je ze zoveel moet vertellen. Tenzij het echt zichtbaar wordt. Dan wel op een nuchtere manier. In elk geval niet doen alsof er niks aan de hand is."

Dat is ook de strategie van gezagvoerders, vertelt Baksteen. „We kiezen in principe voor open en duidelijke informatie. Alleen over storingen die de vlucht beïnvloeden; als in de cockpit een metertje stuk gaat, melden we dat natuurlijk niet. Je houdt het zakelijk. We geven natuurlijk geen inschatting als: 'U heeft twintig procent overlevingskans'. Dat heeft geen zin. Als gezagvoerder heb je een positief plan in je hoofd: hoe breng ik de vlucht tot een goed einde."

Maar er moet in een vliegtuig heel wat kapot gaan, voor er echt brokken van komen, verzekert piloot Baksteen. „Die kans is echt heel klein. Op motorstoringen wordt heel veel getraind. De passagiers horen wel dat een motor uitvalt, maar merken er verder weinig van. Normaal gesproken vliegt het toestel gewoon door. Een vliegtuig moet op de helft van zijn vermogen veilig kunnen landen."

Zo niet op Tweede Paasdag. Ook al zal de gezagvoerder de procedures hebben gevolgd: de technische ingrepen, de verkeersleiding op Schiphol waarschuwen, overleg met de purser over wie de 21 passagiers informeert.

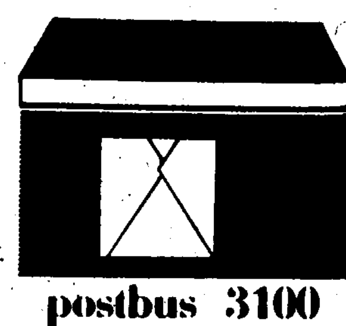
„Onze primaire taak is de vluchtveiligheid van de passagiers," vertelt purser Ron Vader, bestuurslid van de Vereniging voor Nederlands Cabinepersoneel VKC. „Mensen blijken goed te luisteren naar onze instructies. Ze weten dat hun lot in handen van de bemanning ligt. Onder het cabinepersoneel is de stemming over het algemeen koel, professioneel."

De purser heeft zelf nooit noodsituaties meegemaakt. „Wel gespannen situaties. Dan wordt je opeens de grote regelaar en ga je aan het werk. Pas in de bus naar het hotel besef je wat er is gebeurd."

De Cityhopper die rechtsomkeert moest maken richting Kaagbaan rekent hij tot de categorie 'gespannen situaties'. Want een afgeslagen motor en soortgelijke defecten zijn in Vaders ogen 'routine, eigenlijk niet iets om lang over na te praten'.

Mocht de paniek onverhoeds toch toeslaan, dan treedt het cabinepersoneel op. „De klantvriendelijkheid is op dat moment afgelopen. Het kan niet zo zijn dat één passagier een hele cabine in paniek brengt." De details van deze paniekscène laat Vader in het midden: „Laat ik zeggen: we spreken dan niet meer met twee woorden."

lezers schrijven

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Ziektewet

Als kaderlid van een grote vakorganisatie en tevens actief in de ondernemingsraad van de instelling waar ik werk, reageer ik op het artikel 'Uitkeringen ziektewet drastisch gedaald'. Als gevolg van de invoering van de wet Terugdringing Ziekteverzuim (TZ)is het aantal ziekmeldingen (gelukkig) drastisch gedaald. De vraag is echter of het alleen aan deze wet te danken is dat werknemers zich minder ziek melden en dat werknemers ook minder ziek zijn.

Als or-lid heb ik veel te maken met het terugdringen van ziekteverzuim. Veel werkgevers zien de wet TZ als hèt middel om het verzuim, vooral het kort verzuim, eens goed aan te pakken. Ziekteverzuim beïnvloedt in hoge mate een arbeidsorganisatie en kan zelfs tot ontwrichting leiden.

Wat werkgevers veelal vergeten is, dat de wet TZ niet op zichzelf staat en uitgevoerd dient te worden in combinatie met de Arbowet. Arbeidsomstandigheden maken deel uit van het sociaal beleid binnen de onderneming en hangen nauw samen met ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid. Artikel 3g Arbowet noemt de grondbeginselen voor het Arbobeleid van de werkgever.

Als een werknemer hierover begint, geven veel (niet alle) werkgevers geen gehoor aan signalen van hun werknemers. Ook hier dienen werkgevers hun sociale verantwoordelijkheid te kennen. Terugdringen van het ziekteverzuim is een gezamenlijke verantwoording van de sociale partners. Een eenzijdig beleid leidt tot een heilloze weg. Werknemers die langdurig ziek zijn geweest, worden vaak in de zogenaamde verzuimgesprekken/terugkomgesprekken overdonderd met de vraag waarom ze zo lang ziek zijn geweest.

Als werknemers beginnen over de mogelijke aanpassing van hun arbeidsplaats – vaak een oorzaak van verzuim – geven werkgevers veelal niet thuis en verschuilen zich vaak achter de financiële consequenties. Met andere woorden als een werknemer lang op deze zaken blijft hameren, loopt hij een goede kans zijn baan kwijt te raken. De angst zit er bij de werknemers naar mijn mening goed in.

Als laatste zou ik nog willen aanhalen dat ook het fenomeen ontslag om medische redenen steeds meer in de mode komt. Werknemers die langdurig (legaal) ziek zijn geweest en waarvan het vooruitzicht is dat er een mogelijke wao in zicht zou kunnen komen, worden voorgesteld om op medische gronden ontslag te nemen.

De werknemer moet zich dan wel melden bij het arbeidsbureau als werkzoekende. Het gevolg is dat de werknemer veelal nooit meer aan de slag komt, daar geen enkele werkgever zo'n zieke werknemer wil. Het eindpunt is dan duidelijk, uitzichtloosheid in de bijstand.

Naar mijn mening is dit de wereld op zijn kop, werknemers die (legaal) ziek zijn, behoren bij een aanwijsbare arbeidsongeschiktheid, in de wao te komen, of nog beter, daar waar mogelijkheden zijn, samen met werkgever(s) en instanties te zoeken naar vervangende mogelijkheden binnen het bedrijf.

De stelling in het onderhavige artikel is juist. Het ziekteverzuim is drastisch gedaald maar of dit alleen de verdienste van de wet TZ is?

Naar mijn ervaringen speelt angst bij werknemers voor het verlies van hun baan een veel grotere rol.

Is dat de weg die we met z'n allen op willen? Legaal ziek zijn moet kunnen, fraude dient bestreden te worden!

HEERLEN A. Walraven

● Lubbers

Nu is het dan zover gekomen, dat onze minister-president Ruud Lubbers de vraag opwerpt of de burgers in Nederland bereid zouden zijn om tegen een vergoeding asielzoekers in huis te nemen. Uit enquêtes blijkt dat circa 80 procent hier geen trek in heeft om uiteenlopende redenen.

Ik vind het dan ook ronduit schandelijk dat een minister-president van een land aan zijn burgers vraagt of zij asielzoekers van wie nog niet vaststaat of ze een verblijfsvergunning verkrijgen of niet, in hun huis/gezin willen opnemen. Kennelijk beschikt de minister-president in zijn woning over voldoende woonruimte, om een dergelijke vraag te doen stellen. Het zou van een grote mate van betrokkenheid getuigen indien dhr. Lubbers zelve – of andere bewindsvoerders – asielzoekers zouden opnemen.

Een ieder spreekt de laatste weken over het feit dat Nederland vol zou zijn en dat er een ongenoegen bij de mensen leeft inzake het asielzoekersbeleid.

Dit probleem doet zich al reeds een aantal jaren voor, alleen denkt men nu voor de Tweede Kamer-verkiezingen, een 'zet' te moeten doen om het de burger duidelijk te maken en met oplossingen op de proppen te komen die kant noch wal raken, en steeds melding te maken van het feit dat Nederland vol is.

BINGELRADE A.Geemet

● GS

De politiek heeft gesproken: nachtvliegen hoeft geen serieuze beperking opgelegd te worden. Als het gemiddelde over 365 uur slaap maar wordt overschreden, vindt de Nederlandse politiek het best. Het is geen probleem om duizenden mensen ene nacht 20 keer verschrikt wakker te maken, als de andere nacht maar enige slaap mogelijk is. Het is ook geen probleem om te accepteren, dat grote groepen gezondheidschade gaan leiden zolang wij de fictie maar overeind kunnen houden dat 'het goed voor de werkgelegenheid is'. De Tweede Kamer heeft de norm van aanleg vastgesteld. Onze dappere Limburgse politici hebben zich in hun warme nest omgedraaid. Op 20 september 1993(!) hebben Gedeputeerde Staten van Noord-Holland krachtig protest laten horen: '... zo niet biedt geen bescherming aan de omwonenden en stuit daarom bij GS op onoverkomelijke bezwaren'. Waar is Voorst tot Voorst, waar is Tindemans, waar zijn de andere ... bezorgers voor ons welzijn? ... hardnekkige winterslaap en ... ze even wakker worden, duiken ze snel in de struiken! Limburg krijgt de bestuurders die het verdient!

NUTH John Mei...

● Europese Unie

Uit het Limburgs Dagblad van 19-3-94: 'Zweden houdt op 13 november een referendum over toetreding tot de Europese Unie'. Zou dit referendum nu oorspronkelijk in juni gehouden worden? Spreekt men in Brussel met dubbele tong? Ja, zeg ik. Brussel laat Finland het eerst referendum houden (daar zijn de meeste pro's!), zodat de regering in de buurlanden (Zweden en Noorwegen) tegen hun volk kunnen zeggen: 'Bij nee tegen Europa staan we er alleen voor (totale isolatie). De sleutel voor 'Fortress Europe' legt men dus gemakshalve bij de Finnen. Zelfs de bevolking van een land ... tegen Europa, houdt men het jaar daarna gewoon weer een referendum (zie Denemarken), waar de regering doodleuk ... lastingverlichting beloofde, ... een ja tegen Europa). Zou ... bovendien niet loyaal zijn tegenover je bevolking, om bij de referenda over toetreding tot de Unie een tweederde meerderheid van je burgers te hebben? Zou het niet democratisch ... fatsoenlijk zijn, om elke vier jaar een referendum te houden over Europa (is het volk nog tevreden over Europa)? Recente peilingen wijzen uit dat de meerderheid van de Franse bevolking het ... maal niet meer achter dit Europa staat (in Duitsland wil 66 procent geen deel zijn van Europa). Idealen zonder draagvlak ... ben geen houdbaarheid. De grote Europese eenheidsworst, met Duitsland en Frankrijk als absolute machthebbers, kan ... goed gaan. Het aloude ... beeld van veel Duitsers ('Deutschland über alles') leeft behoorlijk op in veel plaatsen. Laat de Europese Unie weer ... de EEG worden (alleen samenwerking over economie, milieu, politie en leger), voordat 'the United States of Europe' een ... wordt.

BRUNSSUM H. B...

● Q10

Wij leven in een snelle tijd, ... werkende mens heeft 's morgens nauwelijks tijd om de krant te lezen. De koppen van de artikelen kan nog net. Als dan in het Limburgs Dagblad van woensdag 23 maart vet gedrukt staat 'Voldoende Q10 in gewone voeding' suggereert dat een stelling die niet overeenkomt met de werkelijke inhoud van het artikel. Daarin blijkt namelijk dat over het effect van Q10 weinig bekend is. De oplossing zou een ... vraagteken zijn achter de kop, zodat verwarring bij het ... pennellen' voorkomen wordt.

HEERLEN J. de Baa...

Forse uitbreiding van kleine Hema-winkels voorzien

KBB op overnamepad in VS

Van onze redactie economie

STERDAM – „Het Bijenkorf-concern is een gezond bemet gezonde cijfers en een gezonde toekomst." KBB-top-Maas is in zijn nopjes met de 'voortreffelijke resultaten' het boekjaar 1993. In weerwil van de economische teruggang zag het Bijenkorf-concern de winst stijgen met maar 17,4 procent tot ruim 100 miljoen gulden. Alle loten aan KBB-stam, zoals Hema, Bijenkorf, Praxis, Prenatal, Bruna, ci en Welcome leverden hun aandeel in de opvallend goedrijfsresultaten.

acht nu de tijd rijp om weer te groeien. Nadat een paar as op de plaats is gemaakt wil KBB-top weer op overnamepad, efst in Amerika en wellicht n Engeland. De KBB-top heeft al een „wensenlijstje" opgevan aantrekkelijke bedrijven ver te nemen. Het benodigde verkrijgt KBB binnenkort extra aandelen uit te geven.

lft van de omzet van het KBB-rn komt voor rekening van de korf en de Hema. Het zijn de renderende warenhuizen op vasteland van Europa, aldus -baas Maas, die denkt het gete hebben ontdekt van een e warenhuisformule. Om de te binden is het nodig voortd het uiterlijk van de winkels t assortiment aan te passen. m worden de Bijenkorf-winn Den Haag en Utrecht in 1994 pend verbouwd. Eerder waren rdam en Arnhem aan de beurt. ema mikt vooral op meer en ere vestigingen. In totaal vert men op termijn 40 à 50 nieuwinkels te bouwen.

ema is overigens definitief uit al gekropen na een ingrijpende ing. Het aantal produktgroede schappen van de Hema is t van 30.000 naar 19.000. De n zijn geschrapt, evenals bijvoorbeeld de luxe lingerie, de grote elektrische apparaten en het behang.

De verdiensten van de twee KBB-warenhuizen nemen sinds 1991 gestaag toe, na een daling van de verkopen in de tweede helft van de jaren '80. Bij de speciaalzaken (onder andere Hubo, Praxis, Bruna, Welcome) is het beeld precies andersom. De bedrijfsresultaten stegen enorm in de late jaren '80, terwijl die sinds 1991 nog maar flauwtjes stijgen.

De consument geeft relatief steeds minder geld uit in winkels en steeds meer aan huisvesting en medische zorg. De omzet in de detailhandel steeg in 1993 dan ook met een magere 1,3 procent. Toch wist het Bijenkorf-concern de omzet op te stuwen met 2,5 procent.

„Ook voor 1994 zijn de verwachtingen over de consumentenuitgaven niet hooggespannen. Maar daar kan KBB goed mee leven. Dat heeft het recessie-jaar 1993 wel bewezen," aldus Maas.

Zelfs het Amerikaanse zorgenkindje van KBB, de speelgoedketen FAO Schwarz, zit in de lift. „In weerwil van een paar natuurrampen zoals de aardbeving in California en zware sneeuwstormen in New York waardoor de winkeldeur nogal eens op slot moest blijven."

Op reis voor protest

● *Personeel van de Amerikaanse speelgoedfabrikant MB Nederland vertrok gistermorgen naar Londen om daar te protesteren bij de directie van het moederconcern Hasbro tegen de sluiting van de Nederlandse vestiging. De 134 MB-medewerkers, gehuld in wit t-shirt met opschrift 'Keep MB Ter Apel open' en 'Together we are strong', vakbondslieden in groen t-shirt met dezelfde tekst en Nederlandse en Engelse pers verzamelden zich tevergeefs voor het hoofdgebouw. Er kwam geen reactie van de directie.* Foto: ANP

Octrooistrijd kost Organon 100 miljoen

OSS – De geneesmiddelenpoot van het AkzoNobel-concern vreest een schade van tientallen miljoenen guldens, mogelijk zelfs 100 miljoen, door een juridische slag om een octrooi op de ontwikkeling van een vruchtbaarheidshormoon.

Volgens het gerechtshof in Den Haag heeft Akzo Pharma (Organon) inbreuk gemaakt op een octrooi dat was verleend aan het Zwitserse farmaceutische concern Ares-Serono. Organon meent dat het octrooi ten onrechte is verleend, omdat het om een techniek gaat die volgens het bedrijf algemeen bekend is.

Organon is bij de Europese Octrooiraad in beroep gegaan tegen het verlenen van het octrooi aan Ares-Serono. Begin juni moet de raad laten weten of het gehandhaafd blijft of dat het wordt ingetrokken. Zo lang de uitspraak niet alsnog in het voordeel van Organon uitvalt, moet de Akzodochter voor de produktie van haar vruchtbaarheidshormoon voorlopig weer gebruik maken van de urine van vrouwen die de overgang achter de rug hebben. Dat beperkt echter de capaciteit van Organon.

Gatt voorzichtig over opleving wereldhandel

Van onze redactie economie

GENÈVE – De Gatt verwacht voor dit jaar een groei van het volume van de wereldhandel van meer dan vijf procent, als tenminste het verwachte economische herstel in West-Europa en Japan doorzet. Anders zal de groei net als vorig jaar schommelen rond de 2,5 procent. In 1992 was dat nog 4,5 procent.

In een gisteren verschenen rapport van de Gatt (Internationale Overeenkomst inzake Tarieven en Handel) staat dat de internationale handel in 1993 als gevolg van de recessie in West-Europa qua groei achterbleef bij 1992. Door de recessie is niet alleen de interne handel in die regio teruggelopen, maar ook de import uit andere landen.

Internationaal bekeken, West-Europa uitgesloten, was er net als in 1992 sprake van een groei van de importen van 7,5 procent. De Verenigde Staten zijn bij de import koploper met een aandeel van 20 procent in het wereldtotaal, gevolgd door de Europese Unie (19,3 procent), Japan (8 procent), en Hongkong (4,7 procent). Hongkong is een geval apart, omdat de Britse kroonkolonie een groot deel van zijn import (uit China) weer exporteert.

De Europese Unie was wel de grootste exporteur, met een aandeel van 18,8 procent. Daarna kwamen de VS (16 procent) en Japan (12,4 procent).

In geld uitgedrukt is de goederenhandel vorig jaar zelfs lager uitgevallen: 3600 miljard dollar, 2 procent minder dan in 1992. Dat geldt in sterkere mate voor de handel binnen West-Europa, inclusief de twaalf EU-landen, die met een daling van 10 procent sinds de Tweede Wereldoorlog niet zo slecht scoorde.

De slechtere prestaties in bedragen verklaart de Gatt door de terugval in de groei van het volume van de wereldhandel maar ook door het effect van de duurdere dollar tegenover de Europese munten. Daarnaast hadden de prijsdalingen van olie en andere grondstoffen een negatief effect.

Het dienstenverkeer (toerisme, verzekeringen, banken) groeide, afgezet tegen een groei van 12 procent in 1992, 'slechts' met 3 procent tot een waarde van 1030 miljard dollar.

Waar laten 15 miljoen Nederlanders 1345 miljard gulden?

Steeds meer spaarbankboekjes worden ingeruild voor effecten

DOOR MARIEN VAN DEN BOS

STERDAM – De omvang van totale vermogen van Nederlandparticulieren bereikte vorig jaar duizelingwekkende bedrag van miljard gulden. Wat er nog in buitenland zit, is niet bekend. laten we toch al dat geld?

Hollander is zuinig. Daar staan wereldwijd om bekend. We spaliever voor de toekomst of voor dure uitgave, dan dat we bijbeeld 'op de pof' luxe goederen en. Vorige maand klaagden de llingen die geld lenen voor umptieve bestedingen nog onze calvinistische volksaard. uit onderzoek blijkt inmiddels dat de Nederlandse particulier minder traditioneel 'spaart'. enemende mate worden de riskante vormen van vermobeheer ontdekt. Waar de spaarboekjes massaal worden opgegroeit het bedrag enorm dat streeks op de effectenbeurs of beleggingsfondsen in effecten t belegd.

nderzoekers van het researchau van Rabobank en Robeco p, Iris, hebben geprobeerd de ng en verdeling van het financiële vermogen van particulieren over de afgelopen tien jaar in kaart te brengen. De eerste conclusie over de omvang van 'ons' particuliere vermogen vertaalt zich in heel grote getallen.

De Nederlandse particulieren hadden in 1982 nog 'slechts' 570 miljard gulden ondergebracht bij banken, verzekeraars, pensioenfondsen, beleggingsfondsen of direct belegd in aandelen en obligaties. In 1993 was dat bedrag al meer dan verdubbeld tot 1345 miljard gulden. Alleen het jaar 1993 zelf was al goed voor een vermogensgroei van 175 miljard gulden.

Maar in dat afgelopen decennium tekent zich wel een forse verschuiving af van waar al die particulieren het geld dat ze niet uitgeven onderbrengen. De verzamelde banken blijken daarbij de grote verliezer. De omvang van het 'gewone' spaargeld, in de vorm van spaarrekeningen en deposito's bij de banken, steeg in de periode '82-'93 weliswaar van ruim 134 miljard tot 212 miljard. Maar het grootste deel van die groei is te verklaren door de rente die er jaar op jaar is bijgeschreven, ruim 59 miljard.

Als percentage van het totale vermogen is dat traditionele spaargeld, die 212 miljard, dan ook flink teruggelopen: van 23,5 procent in 1982 tot 15,7 procent vorig jaar. Ook het contante geld van de Nederlander – wat-ie in z'n portemonnee heeft en op z'n salarisrekening heeft staan – nam procentueel af. Volgens Iris van 10,7 tot 7,1 procent, ofte wel een bedrag van 96 miljard gulden in 1993.

Het aandeel van het particuliere vermogen dat de pensioenfondsen voor ons sparen, bleef in de achterliggende jaren ongeveer gelijk. Voor eind 1982 komt het researchbureau op een percentage van 36,5 procent en in 1993 is dat nog altijd 34,4 procent van de geldberg van 1345 miljard.

Bij de verzekeringsmaatschappijen begint de trend naar meer risicovol sparen/beleggen al wat zichtbaarder te worden. Het aandeel van de verzekeraars in het vermogensbeheer van particulieren steeg in ruim tien jaar van 16,6 naar 21,6 procent tot een totaalbedrag van 290 miljard gulden. Maar (levens-)verzekeraars bieden hun klanten ook in toenemende mate de keus tussen minder en meer risicovolle polissen.

Hoewel nog relatief klein van omvang zit de echte groei toch in het rechtstreeks of via beleggingsfondsen beleggen in aandelen en obligaties. Het rechtstreeks beleggen van particulieren in aandelen groeide in de onderzochte periode het meest: van 1,7 procent van het particuliere vermogen tot 4,6 procent. Iris komt daarmee op een totaal in aandelen belegd vermogen van 62 miljard gulden in 1993.

Meer geld zat er in 1993 in obligaties – 125 miljard gulden – maar de groei is sinds 1982 minder spectaculair. In percentages uitgedrukt groeide het aandeel van de obligaties in het belegde vermogen van 7,7 tot 9,2 procent. Maar de cijfers samen betekenen wel dat Nederlandse particulieren inmiddels voor bijna 200 miljard gulden rechtstreeks in effecten hebben belegd.

Daar komt nog eens zo'n 100 miljard bij die particulieren bij beleggingsfondsen hebben ondergebracht. Het aandeel van de beleggingsinstellingen in de totale 'spaarmarkt' steeg het afgelopen decennium van 3,3 tot 7,4 procent. Vooral het jaar 1993 was een topjaar voor de beleggingsfondsen, met een toename van de omvang van het beheerde vermogen met 45 procent.

Ook daar zit 'autonome' groei in, zoals bij het spaarbankboekje dat rente op rente 'kweekt'. Vooral bij de fiscaal aantrekkelijke fondsen, die de dividenden herbeleggen en door de sterk gestegen beurskoersen in 1993. Maar de groei van de omvang van de beleggingsfondsen was over de afgelopen jaren gemiddeld ook al 16,5 procent. Alleen het jaar 1990, met de Golfoorlog en de Duitse hereniging, kende een tijdelijke inzinking.

EMI vindt kantoorruimte in Frankfurt

FRANKFURT – Het Europese Monetaire Instituut (EMI), de voorloper van een Europese centrale bank, heeft sinds gisteren een adres in Frankfurt: Willy-Brandt-Platz 3. Na een maandenlange speurtocht naar een geschikte lokatie is 14.000 vierkante meter kantoorruimte gehuurd in een 39 verdiepingen tellend gebouw in het financiële centrum van de stad, dat voortaan 'Eurotower' zal heten.

Frankfurt won vorig jaar de slag om vestiging van het EMI van enkele andere steden, waaronder Amsterdam. Het op 1 januari opgerichte instituut opereerde tot nu toe vanuit het kantoor van de Bank voor Internationale Betalingen in Bazel. Nog deze maand zal een klein aantal medewerkers verhuizen naar de nieuwe vestiging. Na een verbouwing komt er op 1 november een volledige bezetting. De Eurotower is eigendom van het vastgoedbedrijf Diligentia, een dochteronderneming van de Zweedse bank Skandinaviska Enskilda Banken.

beurs

erstel

STERDAM – De Amsterdamse ...tenbeurs heeft zich gisteren in loop van de dag goed hersteld de flauwe stemming bij de opening. De AEX-index, die in de ochtenduren nog bijna 4 punten zakte tot vlak onder de psychologische 400-punten-grens (399,27), sloot uiteindelijk met een klein plusje van punten op 405,40.

...dag liet de Dow Jones-index 43 punten liggen. Bij aanvang de handel op dinsdag trad echter een krachtig herstel op. De Amerikaanse beursbarometer noteerde het sluiten van het Damrak 54 ...en hoger op 3647.

... de Amsterdamse obligatiemarkt weerde zich kranig. Dat de ...st courante staatsleningen toch drie stuivers lager sloten, zagen handelaren als correctie op de 'dikke plus' van afgelopen donderdag.

...de hoogvliegers behoorden veel ...sche waarden, zoals Hoogovens, Nedlloyd en Stork. Hoogovens voegde f 2,90 toe op f 59,10, Nedlloyd f 2,60 op f 65,60 en Stork ...,60 op f 46,50.

...de financiële sector was Aegon gevraagd. De assuradeur steeg f ... op f 97,40. Diverse analisten hebben inmiddels hun winstprognoses voor Aegon naar boven bijgesteld. Zo rekent Van Meer James ...el voor dit jaar op een resultaat per aandeel van f 9,50 (was f 9,20).

...de internationals was de stemming verdeeld. Akzo ondervond tegenslag door een enigszins achterhaald artikel over het uitblijven van ... kostbaar octrooi. Het chemieconcern moest daarop f 1,40 afstaan op f 215,40. Voor Koninklijke ... werd f 1,30 minder betaald op ...8,50. Philips daarentegen plakte ...gen dubbeltjes vast aan het ...van donderdag op f 52, terwijl ...M zestig cent toevoegde op ...,30.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	64,80	65,10
ABN Amro A.in F.	89,60	89,60
ABN Amro L.Gr.F.	180,40	180,30
ABN Amro Obl.Grf.	202,50	202,70
Aegon	94,60	97,40
Ahold	49,10	49,20
Akzo Nobel	216,80	215,40
Alrenta	254,00	254,00
Amev cert.	76,40	76,10
Bols Wes. c.	41,40	41,70
CSM cert.	68,60	68,30
Dordtsche Petr.	176,80	176,70
DSM	126,60	128,60
Elsevier	165,30	165,50
Fokker cert.	16,80	17,20
Gist-Broc. cert.	51,70	51,90
Heineken	223,00	223,10
Heineken Hold.	190,00	196,50
Hoogovens nrc	56,20	59,10
Hunter Douglas	76,50	75,00
ING c.	80,20	80,10
KLM	47,70	48,20
Kon. KNP BT	46,00	45,00
Kon. Olie	189,80	188,50
Nedlloyd	63,00	65,60
Océ-v.d.Gr.	81,30	83,00
Pakhoed cert.	49,90	49,80
Philips	51,10	52,00
Polygram	75,70	75,80
Postb.Beleggf.	62,40	62,40
RG Florente F.	130,10	130,30
Robeco	120,70	122,90
Rodamco	60,80	60,50
Rolinco	121,90	123,00
Rorento	94,40	94,30
Stork	44,90	46,50
Unilever cert.	197,70	197,80
Van Ommeren nrc	40,10e	40,20
Ver.Bezit VNU	178,60	176,00
Wolters-Kluwer	111,00	111,00

Avondkoersen Amsterdam

ABN Amro Hold. 65,20 (65,10)
AEGON 97,80 (97,40)
Akzo Nobel 216,00 (215,40)
Kon. Olie 188,70-189,50 (188,50)
Philips 52,00-52,80 (52,00)
Unilever 197,80-198,00 (197,80).

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen	v.k.	sk
Aalberts Ind	74,00	73,00
ABN AmroHld.prf.c.	6,68	6,68
ABN Amro pref.	64,70	64,90
ACF-Holding c.	46,00	46,60
Ahrend Groep c.	138,00	138,50
Asd Options Tr.	19,40	19,00
Asd. Rubber	2,75e	2,75
Ant. Verff.	426,00b	–
Atag Hold. cert.	140,00	140,20
Athlon Groep	68,00	68,50
Athlon Groep nrc	69,00	68,00
Aut.Ind.R'dam	83,00	83,00
BAM Groep	111,00	109,50
Batenburg	139,00	139,00
Beers	149,00	149,00
Begemann Groep	53,20	52,30
Belindo	286,00	287,00
Blydenst.-Will.	28,80	28,80
Boer De Winkelb.	69,10	70,00
Borsumy Wehry	155,80	156,00
Boskalis cert.	50,60	50,10
Braat Beheer	32,50	32,40
Breevast	9,30	9,40
Burgman-Heybroek	1550,00b	–
Calvé-Delft pref	895,00	895,00
Calvé-Delft cert.	1340,00	1340,00
Cap Volmac	21,30	22,00
Cindu Intern.	102,00	102,00
Claimindo	287,00	287,00
Content Beheer	25,00	25,00
Credit LBN	40,00	40,00
Crown v.G. cert.	153,00	153,20
CSM	68,60	68,00
Delft Instrum.	24,70	24,00e
Dorp-Groep	45,00b	46,00b
Draka Holding	36,80	36,90
Econosto	24,40	24,00
EMBA	180,00e	–
Eriks Holding	114,00	114,00
Flexovit Int.	77,00	75,00a
Frans Maas cert.	48,00	48,00
Fugro McClelland	38,10	38,50
Gamma Holding	100,50	100,80
Gamma pref.	6,80	6,80
Garzarelli $	12,00	12,00
Getronics	46,50	45,40d
Geveke	35,00	34,00
Giessen-de N.	460,00	458,00
Goudsmit	27,00	27,00
Grolsch cert.	48,30	47,30
Grolsch div'94	–	–
GTI-Holding	174,00a	173,60b
Hagemeyer	144,00	141,00
HAL Trust B	21,50	22,00
HAL Trust Unit	21,50	21,90
HBG	306,50	309,00
Hes Beheer c.	19,00	19,00
Heijmans	52,60	52,20
Hoek's Mach.	85,00	85,00
Holl. Colours	72,00	72,00
Holl.Sea S.	0,41	0,40
Holl. Ind. Mij	66,00	66,90
Hoop Eff.bank	11,00	10,70
Hunter D.pref.	2,05	–
IHC Caland	40,00	40,40
Internat.Muell.	82,00	81,50
ING	8,11	8,11
Kas-Associatie	64,50	64,00
Kempen & Co	14,00	13,90
Kiene Holding	113,00f	113,00
Kondor Wessels	47,00	46,50
KBB	114,50	113,80
Kon. Sphinx	57,00	57,00
Koppelpoort	431,50	431,50
Krasnapolsky	164,00	164,00
Landré & Gl.	44,00	44,00
Macintosh	64,50	64,50
Maxwell Petr.	164,00	166,00
Moeara Enim	1562,00	1560,00
M.Enim.OB-cert.	81,00	81,00
Moolen Holding	49,00	48,80
Mulder Boskoop	41,00	42,50
Multihouse	1,90	1,90
Naeff	435,00	440,00b
NAGRON	92,00a	92,00a
Nat. Inv. Bank	123,00	123,50
NBM-Amstelland	17,90e	17,80b
NEDAP	62,50	62,00
Nedcon Groep	41,00	41,00
NKF Holding	200,00	200,00
Ned.Part.Mij	53,50	53,50
Ned.Springst.	5800,00	5800,00
Norit	20,80	20,80
Nutricia VB cert	77,00	77,40
Nijv.-Ten Cate	89,00	88,50
Océ vd Gr. div'94	79,50	80,50
OPG cert.	45,60	49,50
Orco Bank cert.	90,90	90,70
OTRA	283,50	284,50
Philips div'94	50,60	51,10
Pirelli Tyre	13,70	14,50
Polynorm	175,00	175,00
Porc. Fles	28,30	28,30
Randstad	76,00f	75,00
Reesink	114,00	112,50
Rothmans Int.	4,06	3,92
Roto Smeets Boer	43,00	43,00
Samas Groep	52,50	53,50
Sarakreek	14,00	14,00
Schuitema	1900,00a	1925,00
Schuttersveld	40,50	40,70
Smit Intern.	36,00	36,00
St.Bankiers c.	17,60	17,60
Stad Rotterdam c.	42,00e	41,60
Telegraaf De	162,00	162,50
Textielgr.Twente	71,00	71,00
Tulip Computers	16,50	16,40
Tw.Kabel Holding	188,00	192,00
Ubbink	115,00	115,00a
Union	38,40	37,10
Vereenigde Glas	595,00	600,00
Volker Stevin	87,00	86,50
Vredestein	18,30	18,30
Wegener	104,50	104,50
West Invest F.	13,00	13,00
West Inv.F. wb	66,00a	66,00a
Wolters Kluwer	460,00	–
Wyers	27,80	28,00

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen	v.k.	sk
ABN Amro Aand.F.	97,00	97,30
ABN Amro Amer.F.	75,70	75,30
ABN Amro Eur. F.	89,00	88,10
ABN Amro Far E.F.	79,00	79,80
ABN Amro Neth.F.	114,80	114,80
ABN Amro rent.div	159,90	159,90
Aegon Aandelenf.	47,20	46,90
Aegon Spaarplus	5,20	5,20
Aldollar BF $	31,10	30,40
Alg.Fondsenbez.	263,00	263,00
Alliance Fund	10,20	10,20
Amvabel	108,10	108,00
Asian Cap.F.$	60,20	60,00
Asian Tigers F.	105,10	104,80
Asian Select. F.	102,50	102,50
Austro Hung. F.	8,40	8,30
Bemco RentSel.	64,00	64,10
Bever Holding	4,80	4,70
CL Aandelenfonds	100,10	99,90
CL Liq.Groeifonds	100,00	100,10
CL Obl.Dividendf.	119,50	119,50
CL Obl.Waardef.	132,70	132,20
Delta Lloyd Inv.	38,10	37,40
DP America Gr.F.	36,00	35,50
EGF Investm.	171,00	169,50
EMF Rentefonds	85,00	84,90
Eng-Holl.Bel.Tr.	20,60b	–
Eng-Holl.Bel.Tl	10,60	–
Envir.Growth F.	46,00	45,50
Esmeralda part.	39,70	39,70
Eur.Ass. Trust	9,60	9,60
EMS Growth Fund	106,30	106,00
EMS Income Fund	101,00	100,70
EMS Offsh. Fund	106,20	105,90
EOE Index Fnd	433,00	434,00
Euro Growth Fund	65,00	65,00
Euro Spain Fund	8,50	8,50
Far East Sel.F.	86,50	85,50
Gim Global	66,80	66,80
Groeigarant	1,35	1,34
Holland Fund	88,50	88,00
Holl. Eur. Fund	63,50	63,00
Holl. Obl.Fonds	136,50	135,50
Holl. Pac. Fund	142,00	141,50
Holl. Sel.Fonds	98,00	98,50
Hooge Huys Hypf.	131,80	131,80
ING Bnk Dutch F.	60,50	60,00
ING Bnk Geldm.F.	60,05	60,05
ING Bnk Glob.F.	55,30	55,00
ING Bnk Oblig.F.	38,00	37,80
ING Bnk Spaard.F.	103,41	103,48
ING Bnk Rentegr.F	134,00	133,00
ING Bnk Vastg.F.	25,60	25,60
INB Bnk Verre Oost. F.	47,90	48,00
Innovest	74,00	73,50a
Interbonds	517,00	517,00
Intereffekt 500	30,10	30,10e
Intereffekt wt	42,80	44,90
Intereffekt Yen Value	95,00	93,00
Investa part.	84,00	83,60
IS Himal.Fund $	17,30	17,00
IS Himal.Fund c.	9,00	8,50
Jade Fonds	221,80	221,10
Japan Fund	23,80	23,70e
Jap.Ind.Alpha F.	7050,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5400,00	–
Korea Pac.Tr. $	11,30	11,00b
Leveraged Cap	61,50	61,50
Liquirent	53,65	53,65
Mal.Capital F.$	14,90	14,40
Mees Obl.Div.F.	127,20	127,80
Mexico Income F.	21,00	21,00
Mondibel	82,30	82,30
Nat.Res.Fund	78,80	78,20
New Asia Fund	10,20	10,20
Nomura Warr. F.	0,33	0,33a
Obam, Belegg.	323,00	323,30
OAMF Rentefonds	13,00	12,80
Orange Fund	27,00	27,00
Pac.Dimensions	126,00	125,10
Pac.Prop.Sec.F.	41,20	42,00
Pierson Rente	129,80	129,50
Postb.Aandelenf.	58,80	58,50
Postb.Obl.f.	53,10	53,30
Postb.Verm.gr.f.	62,10	62,20
Rentalent Bel.	171,00	171,10
Rentotaal NV	40,20	40,20
RG America F.	143,30	140,30
RG Divirent F.	54,20	54,20
RG Europe F.	132,50	133,00
RG Nettorente F.	104,10	104,10
RG Pacific F.	142,50	144,00
RG SP Groen	64,70	64,60
RG SP Blauw	63,50	63,30
RG SP Geel	62,30	62,00
Rodin Prop.$	76,00	75,00
Rolinco cum.p	95,00	–
Schrod.Int.Pr.F	31,20	31,20
Sci/Tech $	17,20	17,40
Suez Liq.Grf.	197,30	197,40
Technology Fund	17,20	17,20
Tokyo Pac.Hold.	250,00	256,00
Trans Eur.Fund	93,20	94,50
Transpac.F.	394,00	403,00
Uni-Invest	23,20d	23,20
Unico Inv.Fund	74,50	74,30
Unifonds DM	32,20	32,20
Vaste Waard.Ned	60,00	59,70
VastNed	114,30	114,30
VIB NV	60,70	60,50
VSB Aand.F.	100,50	99,90
VSB Mix Fund	64,40	64,40
VSB Obl.Groeif.	111,90	112,10
VSB Rente Fonds	111,60	112,30
WBO Intern.	79,00	78,00
Wereldhave NV	118,50	118,00
ZOM Florida F. $	33,80	–
Zonnespectrum	9,30	9,30

Parallelmarkt

Parallelmarkt	v.k.	sk
ABF	124,30	124,30
ARTU Biolog.	4,20	4,10
ASN Aandelenf.	53,10	53,00
Austria Global	1200,00	1200,00
AXA E&L Belegg.1	92,00	91,90
AXA E&L Belegg.2	91,80	92,10
AXA E&L Belegg.3	115,90	115,80
AXA E&L Belegg.4	80,60	80,80
AXA E&L Kap.Rente F.	119,60	119,80
Besouw Hold.	28,90	28,90
Biogrond Belegg.	10,90	10,60
Comm.Argeus F.	93,30	93,50
Comm.Benacus F.	94,90	95,10
Comm.Cea F.	94,70	94,70
De Drie Electr.	18,30	18,00
Delta Ll.Dollarf.	65,10	65,70
Delta Lloyd ECU	62,90	63,10
Delta Lloyd Mix	75,40	75,40
Delta Lloyd Rent	66,30	65,60
Free Record Shop	27,20	27,20
German City Est.	35,00	34,00
Gouda Vuurvast	66,70	65,80
Groenendijk	33,70	33,10
Helvoet Holding	26,20	26,20
Inter/View Eur.	5,90	5,90
Management Share	1,00	1,00
Neways	9,00	8,90
Ohra Aand.F.	63,70	63,50
Ohra Liq.Grf.	53,50	53,00
Ohra Obl.Df.	50,30	50,00
Ohra Obl.Grf	56,10	56,10
Ohra Onr.G.F.	60,30	60,10
Ohra Totaal F.	61,00	61,30
Pan Pac. Winkel	3,50	3,50
P & C Groep	108,00	108,00
Pie Medical	4,80	4,80
Pitcher	46,40	46,40
Rood Testhouse c.	2,80	2,80
Satcom Hold.	11,30	11,30
Simac Techniek	14,40	14,00
Suez Gr.Fund	52,80	52,00
VHS Onr. Mij	4,10	4,10
Wolff	47,40	47,40

Parallel top-15

Parallel top-15	v.k.	sk
Alanheri	36,40	36,40
Bergh. Pap.	46,40	44,50
DICO Intern	81,00	81,30
EHCO KLM	35,00	35,00
Gelderse Pap.	73,10	73,30
Grontmij	65,50	66,30
Kühne+Heitz	47,90	47,90
LCI Comput.Gr.	2,90	2,90
Melle, van nrc	97,50	97,50
Nedschroef Hold.	73,10	73,40
Ordina Beheer	17,00	17,00
Sligro Beheer	84,00	84,00
Vilenzo	41,00	41,50
Welna	48,20	48,20
Weweler	36,00	36,00

Wall Street

Wall Street		
allied signal	36¾	37
amer.brands	30⅝	30
amer.tel.tel	51	51⅞
amoco corp	51⅝	53¾
amrco inc.	22⅛	24
bethl. steel	19½	20⅞
boeing co	44⅛	45⅝
can.pacific	15⅝	15½
chevron	85⅝	85⅝
chiquita	17	17½
chrysler	51½	54⅞
citicorp	37	38¼
cons.edison	28⅝	28¼
digit.equipm.	29	29⅞
dupont nemours	53⅝	54
eastman kodak	44	43¾
exxon corp	60⅝	61⅛
ford motor	58⅝	60⅝
gen. electric	98	98⅞
gen. motors	54⅝	57⅞
goodyear	39½	40⅝
hewlett-pack.	81⅛	82¼
int. bus.mach.	53	53⅞
int. tel.tel.	85⅛	87
klm airlines	24⅝	25½
mcdonnell	105⅝	108⅛
merck co.	29⅝	30⅛
mobil oil	73	74
penn central	25½	–
philips	26½	27¼
royal dutch	97½	98⅝
sears roebuck	44⅛	46¾
sfe-south.pac.	23⅛	23¾
texaco inc.	62¾	63
travelers	34⅝	35⅝
united techn.	63⅝	65⅝
westinghouse	11⅝	11⅞
whitman corp	15⅝	15⅝
woolworth	17⅞	16¾

Adv koersen

Adv koersen		
amerik.dollar	1,830	1,950
austr.dollar	1,27	1,39
belg.frank (100)	5,28	5,58
canad.dollar	1,29	1,41
deense kroon (100)	27,05	29,55
duitse mark (100)	109,70	112,70
engelse pond	2,65	2,90
finse mark (100)	33,10	35,60
franse frank (100)	31,25	34,00
griekse dr. (100)	0,67	0,85
hongkong dlr.(100)	21,00	25,00
ierse pond	2,57	2,82
ital.lire (10.000)	10,50	12,20
jap.yen (10.000)	170,50	186,50
noorse kroon (100)	24,40	26,90
oost.schill. (100)	15,70	16,20
port.escudo (100)	1,00	1,18
spaanse pes. (100)	1,28	1,47
turkse lira (100)	0,0035	0,0050
zweedse kr. (100)	22,25	24,65
zwits.fr. (100)	130,75	135,25

Wisselmarkt

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,90025-1,90075
antill.gulden	1,0650-1,0850
austr.dollar	1,3200-1,3300
belg.frank (100)	5,4485-5,4535
canad.dollar	1,35075-1,38225
deense kroon (100)	28,585-28,635
duitse mark (100)	112,2050-112,2150
engelse pond	2,7875-2,7925
franse frank (100)	32,835-32,885
griekse dr. (100)	0,7130-0,8150
hongk.dollar (100)	24,4050-24,7150
ierse pond	2,6880-2,6980
ital.lire (10.000)	11,635-11,685
jap.yen (10.000)	184,100-184,200
nwzeel.dollar	1,0640-1,0740
noorse kroon (100)	25,815-25,865
oostenr.sch. (100)	15,9580-15,9690
port. escudos (100)	1,0780-1,1180
spaanse pes. (100)	1,3700-1,3800
zweedse kr. (100)	23,945-23,995
zwits.frank (100)	133,475-133,525
e.c.u.	2,1640-2,1690

Goud en zilver

Goud onbewerkt 23,410-24,010, vorige 23,250-23,850, bewerkt 25,610 laten, vorige 24,450 laten.

Zilver onbewerkt 310-380, vorige 340-380, bewerkt 420 laten, vorige 420 laten.

Indexen

Indexen		
cbs koersindex	268,80	270,50
EOE-index	403,85	405,40
Dow Jones	3675,41	+82,05

Optiebeurs

serie				omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c	apr	65,00	343	1,40	1,30b
abn amro	c	jul	75,00	504	0,60	0,70
abn amro	c	okt	72,50	327	1,80	2,00
abn amro	c	o98	70,00	374	8,00	8,00
amev	p	jul	75,00	205	2,50	4,50
bow	p	apr	42,50	1047	2,50a	2,10a
bow	p	jul	40,00	1512	1,70	1,00
d/fl	c	apr	190,00	200	0,80	2,00
d/fl	c	mei	190,00	207	2,60	3,00
d/fl	c	jun	195,00	200	1,90	2,30
d/fl	p	apr	190,00	200	3,00	1,00a
dsm	c	apr	130,00	371	1,80	1,10
dsm	p	jul	105,00	208	1,00a	0,90
eoe	c	apr	400,00	377	8,00b	8,70
eoe	c	apr	405,00	765	5,50	6,90
eoe	c	apr	410,00	621	3,20	3,80
eoe	c	apr	415,00	328	2,00	2,20
eoe	c	apr	420,00	700	1,20	1,00
eoe	c	mei	400,00	405	11,00	13,00
eoe	c	mei	420,00	304	3,50	4,80
eoe	c	jul	400,00	404	16,40	18,00
eoe	c	jul	440,00	717	3,70	4,70
eoe	c	okt	400,00	503	22,00	23,00
eoe	p	apr	350,00	241	0,40	0,10
eoe	p	apr	385,00	277	1,80	1,00a
eoe	p	apr	390,00	1000	2,50	1,30
eoe	p	apr	400,00	1526	5,00	3,30
eoe	p	apr	405,00	563	6,90	4,80
eoe	p	apr	410,00	406	9,90	7,00
eoe	p	apr	415,00	418	13,50	11,00
eoe	p	apr	420,00	714	17,50	14,20
eoe	p	mei	390,00	213	7,00	8,50
eoe	p	mei	400,00	220	11,50	10,00a
eoe	p	jul	380,00	215	8,00	7,50
eoe	p	okt	400,00	502	12,70	10,00a
goud	c	aug	400,00	350	12,00	11,50
hoog	c	apr	60,00	408	0,70	1,30
hoog	p	jul	55,00	301	4,30	3,00
ing	c	jul	80,00	282	4,00	4,00
ing	c	o07	80,00	301	12,70	12,30
ing	p	o07	80,00	227	12,00	11,50
nedl	p	apr	65,00	210	3,70a	1,50
olie	c	apr	190,00	240	2,50	2,30
olie	p	jul	190,00	300	8,50	8,70
phil	p	jul	55,00	2028	5,50	5,20
top5	c	apr	700,00	202	9,50	9,80
top5	p	apr	740,00	214	3,70	4,00
unil	c	apr	190,00	305	10,00a	9,30
unil	c	jul	220,00	247	1,00	2,00
x040	c	nov	–	312	5,50b	5,40a

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Personeel aangeboden

DAKDEKKERSBEDRIJF. Vernieuwen en repareren van daken, schoorstenen en boeiboorden. 045-325326.

Dakdekkersbedrijf kan nog DAKWERK aannemen. Bel voor vrijblijvende offerte. Tel. 045-226377, b.g.g. 226688.

Personeel gevraagd

Wij vragen ervaren of minder ervaren
MANNEQUINS en DRESSMEN
of mensen die hiervoor opgeleid willen worden.
Casting - infoavond wo. 6 apr. a.s.
in Grand Café Puccini, Markt 54 Kerkrade.
Aanvang 20.00 uur.
Modelagency Fashion & Style
Tel. 045-422424.

Netwerk V.S.P.
vraagt voor het bezorgen van reclamefolders op maandag en dinsdag
Bezorgers
in Heerlen wijken Aarveld, Heerlerheide en Schaesberg.
Heb je interesse bel: ☎ 046-512332.

CSU
Schoonmaak Efficiency B.V.
M. v. Coehoornstr. 24, 6217 LS Maastricht, vraagt:
PART-TIME MEDEWERKERS/-STERS
voor het uitvoeren van schoonmaakwerkzaamheden bij projekten omgeving Maastricht, Heerlen en Sittard.
WERKTIJDEN: maandag t/m vrijdag in de vroege ochtend-, middag- en avonduren.
Indien u belangstelling heeft, kunt u kontakt opnemen met CSU. Tel. 043-477073.

Wolf Europabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland erv. BETONKOSMETIKER. ☎ 04499-4899. Na 18.00 uur: 04499-4479.

Gevr. ervaren FRITURE-HULP m/v., part-time. Tel. 045-229587 b.g.g. 251125.

New Line Modelagency. Hét adres voor 'n praktijkgerichte opleiding tot MANNEQUIN/dressman. Telefoon: 046-524433/526574.

CONSULENTES voor natuurlijke cosmetica. Verdienste ca. ƒ 100,- per avond. Interne Opleiding. Bel Yacana: 040-547511.

Gevr. WERKSTER met erv. voor horecazaak voor 20 uur per week. Tel. 046-519128.

8 REPRESENTATIEVE m/v. U bent i.b.v. auto en niet ouder dan 45 jaar, wilt verdienen na inzet, bent energiek en stressbestendig, bezit goede kontaktuele eigenschappen, bent woonachtig in de regio Maastricht. Reageer tussen 10.00 en 16.00 uur 043-296125.

Met onze reklame op uw autodak rijdt u voortaan GRATIS auto. Verd. tot ƒ 400 of ƒ 700,- p.m., beperkte deeln. Bel M.B.E. 06-91091093.

New Line Modelagency zoekt: FOTOMODELLEN. Tel. 046-524433/526574.

New Line Modelagency zkt.: erv. MANNEQUINS/dressmen. 046-524433/526574.

Gevraagd PIZZABAKKER of keukenhulp met ervaring. Telef. 046-519128.

Ga je graag met mensen om? St. gez. lich. zoekt een MEDEWERKSTER voor 12 uur/p.wk. Tel. 045-352044.

Te huur gevraagd

Te huur gevraagd WOONHUIZEN, min. 3 slpks., garage en tuin. Huurpr. tot ƒ 2.000,- per maand. Tevens te huur gevraagd appartement tot ƒ 900,- per maand. Makelaardij Honings, telef. 045-460444.

Met spoed te h. gevr. WOONRUIMTE voor werkend stel, omg. Kerkrade met 2 of 3 slpks, huurpr. excl. ƒ 1.000,-. Tel. 045-353983.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Direkt en zeker uw huis verkocht!!!
Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.
100% Zekerheid en geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed. ☎ 040-518428.

Ecohomes 2000
een huis van eco-kwaliteit
☎ 043-821572
Postbus 2664, 6401 DD Heerlen.

Berg (Urmond)
Bungalow met garage praktijk/kantoor ind.: woonkamer, luxe keuken met app., 3 slpk., kelders, goede ligging, div. doeleinden.
Vr.pr. ƒ 375.000,- k.k.

Nieuwstadt
(Susteren). Winkel/praktijk annex woonhuis ind.: woonk., keuken, bijkeuken, berging, badk., 4 slpk., kelder, div. doeleinden
ƒ 325.000,- k.k.

Brunssum
(centrum). Herenhuis met dubb. garage onderkelderd, dichte keuken, 3 slpk., badk. 2e toilet, goede stand, ruim perceel.
Vr.pr. ƒ 360.000,- k.k.

Munstergeleen
Halfvrijst. woonhuis met garage, ind.: woonkamer, luxe keuken, 3 slpks, badkamer, ligbad, zolder, kunststof kozijnen, prima pand
Vr.pr. ƒ 209.000,- k.k.

Bingelrade
Vrijst. woonh. met garage. Ind.: L-vorm. woonk., dichte keuken, 3 slpk., badk., 2e toilet, diepe tuin etc.
Vr.pr. ƒ 285.000,- k.k.

Susteren
Bungalow: perc. 750 m2. Inh.: 850 m3. Woonk. 36 m2, serre 20 m2, 3 slpk., badk., kant. 16 m2, studio 52 m2, hobbykelder 20 m2, etc.
ƒ 390.000,- k.k.

Hoensbroek
(buurt kasteel). Vrijst. woonh. met garage. Ind.: Woonk., luxe keuken, 3 slpk., luxe badk. 2e toilet, div. kelders, perfect pand.
Vr.pr. ƒ 295.000,- k.k.

Dringend panden gevraagd.
Seegers o.g.
Sittard, ☎ 046-525318.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Te koop gevraagd HUIZEN voor Duitse gezinnen. Euro Immobiliën tel. 045-414015

Vooroorlogs woonhuis met spoed te koop GEVRAAGD, opknappen geen bezwaar. Telefoon 040-520558.

Met spoed gevraagd v. Duits/Ned. gezin woonhuis met 4 slpks., garage, omg. KERKRADE/Landgraaf. Kale huur ƒ 750,- t/m ƒ 1.000,-. Tel. 09-49.240693477 of 09-49.1714046530.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners, 045-728671.

OG te huur

Voor werkende 1-pers. gem. appartement, Kruisstr. 75, HEERLEN, ☎ 045-714330.

Te huur woonhuis: 3 slaapkamers, ing. keuk. en badk., tuin plm. 20 are, 2 gar., rustig gelegen en kort bij het centrum, vrij vanaf 1-4-'94. Inl. tel. 00-32.89702408. Kinrooi BELGIË.

Te huur te KERKRADE-W, gezellig appartemente. Woonk., keuken, slaapk., douche en toilet. Onze voorkeur gaat uit naar een net meisje of jonge vrouw. Inl. na 18.00 uur, ☎ 04748-2679.

STACARAVAN Camping Bousberg, Landgraaf, pr. n.o.t.k. 045-721268.

Kamers

Nabij centrum HEERLEN te h. voor student of stagière nette kamer in studentenhuis. ☎ 045-721268.

Huw./Kennism.

Leuke j. man 43 jr, geb., n.-roker, 1.75 l., slank, zkt. VRIENDIN v.e vaste relatie, Pb. 613, 6400 AP Heerlen.

Bouwmaterialen & Machines

Parketgroothandel
Wegens verhuizing van onze parketfabriek naar een nieuw pand bieden wij aan: grenen landhuisdelen ƒ 39,- p.m2. Guatambuzo, zo licht als berken, 3x zo hard, v.a. ƒ 44,- p. m2. Tarkett uit Zweden, 4 mm toplaag, 2.5 x 0.19 cm, beuken en eiken. Maple, Hevea, Merbau v.a. ƒ 79,- p.m2. Eiken brede delen v.a. ƒ 89,- p.m2. Verder nog ruim 200 vloeren voor WEGGEEFPRIJZEN, ook voor particulieren.
*****Meeneembonus*****
bij een min. afname van 24 m2 kurk, parket of laminaat (compleet met lak en lijm) hetzelfde aantal m2 kurk of parket in slaapkamerkwaliteit zomaar gratis (excl. lijm en lak) of 50 % van de winkelw. ƒ 10,- p.m2. Gespreide betaling mogelijk in max. 24 mnd. Bij betaling binnen 3 mnd. geen rente. Bel de landelijke parketlijn 085-216690 van 8.00-19.00 u. (ook in het weekend) Voor een afspraak in Utrecht, Almere, A'dam, R'dam, Barneveld, Enschede, Eindhoven, Arnhem, Kerkrade, Tegelen. (045-353949).

OP = OP / Nu of nooit
te koop, verkregen uit faillisementen en partijen. Beschadigde houten binnen- en buitendeuren v.a. ƒ 40,-; rollen dakleer (Rubberoid) A + B keus v.a. ƒ 20,- t/m ƒ 65,- per rol; laminaat parket topkwaliteit A + B keus v.a. ƒ 20,- t/m ƒ 40,- p.m2; rollen draad in div. soorten, types en maten, houten plaat en isolatiematerialen, enz., enz. tegen spotprijzen. Rennemigerveldweg 70 A, Heerlen, ☎ 045-729710.

Te k. STROOMGENERATOR op aanhangwagen 5-KVA met Hatz diesel geluidsgedempt, 200 draaiuren, 220/380 plus aansluitkabels, prijs ƒ 7.950,- excl. BTW. Rockmart, Kissel 46. Tel. 045-723142 Heerlen. Fax 045-723143.

Te koop GEVRAAGD, rode Oud-Holl. dakpannen, plm. 1000 stuks. Tel. 045-244340, na 18.00 uur.

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te k. HAFLINGER 4½ jr., verkeer en zadelmak, ruin, pr. ƒ 3.250,-. 04406-14066.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Reparaties

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

VAKKUNDIGE reparaties van alle merken was-droog-automaten. 04405-2148.

E. de Jong TECH. SERVICE. Reparatie van alle merken huishoudelijke apparaten met gar. ☎ 045-720247.

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. ☎ 045-460471.

TANKEN !
In de Cramer 17, Heerlen, tel. 045-711778
Kwaliteit, Bediening en Service aan de pomp en in de shop. Dagelijks van 7.00 tot 22.30 uur, zondags van 8.00 - 21.30 uur.
van dooren

Bedrijven/Transacties

Uw zakenadres in Duitsland
met complete zaken service:
* Postservice * Secretariaatsservice
* Telefoon / Faxservice * Verzend- / Opslagservice
* Compleet ingerichte kantoren * Vestigingsadviezen
ABS Büro-Service GmbH, Theaterstr. 90 D-52062 Aachen
Tel. 0949-241-446770 / Fax 0949-241-4467711.

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven, 040-457060. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen i.v.m. EG-maatregelen. Boschdijk 363.

Baby en Kleuter

Te koop AUTOSTOELTJE Storchemühle, als nieuw, vraagprijs ƒ 175,-. Tel. 045-251126.

Auto's

CITROËN CX 2.0 Station, 10-'83, wit, APK, ƒ 3.000,-. Auto Weekers. ☎ 04906-1387.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Te koop MAZDA 323 HB, '86, ƒ 6.750,-; Mercedes 190E 94.000 km, '84, ƒ 13.500,-; Peugeot 205, '94, ƒ 4.750,-; Toyota Corolla HB 12V, '85, ƒ 5.950,-; Opel Corsa '84 ƒ 4.750,-; Seat Ronda, '85, ƒ 3.500,-; Fiat 127, '84, ƒ 2.500,-; Cuore '8?, ƒ 2.750,-. Echter Auto's, Rijksweg Zuid 4, Echt. 04754-88483.

Te k. Fiat PANDA 750L, wit, bwj. 10-'87, APK 2-'95, i.z.g.st., pr. ƒ 4.500,-. Telef. 045-411780 na 18.00 uur.

FORD Escort 1100 bestel, bwj. '81, APK 12-'94, i.z.g.st. pr. ƒ 2.250,-. ☎ 045-214886.

Te k. Ford TAUNUS Bravo, bwj. '81, in goede staat. Telefoon 045-271232.

Te koop FORD Escort Bravo, bwj. '81, 1 jaar APK, i.z.g.st., ƒ 1.750,-. Tel. 045-225913.

Te koop apart mooie Ford ESCORT 13L, bwj. 11-'85, zilver, inruil auto of caravan mogelijk. ☎ 045-751605.

Ford FIËSTA 1100, m.'85, in perfecte staat, ƒ 3.850,-. ☎ 045-729036.

Te koop Ford ESCORT met nieuwe koppeling, i.z.g.st., APK 3-'95, vr.pr. ƒ 2.050,-. Tel. 045-708674.

JAGUAR XJ 4.2 serie 2, ƒ 12.500,-. Telef. 04454-61993, v. 09.00-17.00 uur.

Te koop Lancia PRISMA bwj. 8-'87, kl. donkerblauw, i.g.st. APK 9-'94, pr. ƒ 5.000,-. Telef. 046-528406.

Te k. AUTOMATIC Mazda 323, 4-deurs, goudmetallic, plm. 45.000 km., nieuwst., spec. prijs, inruil auto of caravan mog. ☎ 045-751605.

Te k. van part. prachtige MERCEDES 230C coupé, bwj. '79, geh. gerest., vele opties, nw. taxatie rapport ƒ 19.500,-. Pulman beld. alles electr., vr.pr. ƒ 11.000,-. Inr. Omega of Siërra Sedan mog. Telefoon 045-255578.

Te koop MERCEDES 200 D, bwj. '81, prijs ƒ 2.250,-. Telefoon: 045-318940.

MERCEDES 240 TD Combi, 1985, alu velgen, i.z.g.st. Kissel 42, Heerlen.

Te k. MERCEDES 190 D, bwj. 11-'86, met rijdbare achterschade, veel extra's, ƒ 11.900,-. Tel. 045-257786.

Mitsubishi SAPPORO 2.4i aut., bwj. '88, blauw, 90.000 km, ƒ 11.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

MITSUBISHI Space Wagon 2.0 GLXi, stuurbekr., ƒ 29.950,-. Auto Weekers. ☎ 04906-1387.

Te k. MITSUBISHI L 300 D 1991, verl., 85.000 km. Garage Kusters, 04499-1071.

Nissan MICRA 1.0 GL, '84, APK 4-'95, 3-drs., als nw., ƒ 5.000,-. Tel. 04454-62092.

NISSAN Stanza 1,8, 3-drs, 1983, metal. zilver, APK gek., ƒ 1.750,-. 045-244947.

NISSAN Cherry, bwj. '83, APK, pr. n.o.t.k. Telefoon 045-216113.

Nissan SUNNY 1.7 Diesel, 1e eig., geh. gerev., bwj. '84, prima auto. Tel. 045-314983.

Te k. Nissan MICRA '86, kleur zilver, goed onderhouden, inruil auto of tourcaravan mog. Telef. 045-751605.

Te k. Nissan CHERRY 1.3DX, 5-deurs, radio, LPG, inruil auto of caravan mog. Telef. 045-751605.

Opel ASCONA 1.6 S automatiek, bwj. 10-'82, APK tot 10-'94, 100% in orde, ƒ 2.800,-. Tel. 04454-62092.

VECTRA 16i GL '93; Astra 14i GL '93; Vectra 18i GL '91; Vectra 18 SGL '89; Kadett 1.3 Club '89; Kadett Sedan 1.3 S '86; Kadett 1.3 S 2x '85; Corsa 1.2 S Sport '86; Kadett 12S '84 en '81; Escort 1.3 CL '87. Denneman Automobielbedrijf, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te koop 3-drs. Opel KADETT 1.6 S HB, bwj. '85, vr. pr. ƒ 4.300,-. 046-754678.

OPEL Kadett 1.6 Gli, station aut., LPG o.b., 9-'89, ƒ 13.950,-. Auto Weekers. ☎ 04906-1387.

Te koop Opel KADETT D 12N, bwj. '80, APK aug. '94, ƒ 1.250,-. Tel. 04405-1992.

Opel CORSA 3-drs. HB, wit, m. '85, apart mooi, ƒ 5.200,-. Tel. 045-217268.

Opel KADETT 13S GL, '85, 5-drs, met.zilver, ƒ 6.000,-; Opel Corsa '86, ƒ 6.000,-, stereoinst., met goede gar., van Autobedr. 045-244947.

Opel CORSA, bwj. '83, APK 6-'94, prima st., ƒ 2.750,-. Tel. 045-415528.

Te k. Opel KADETT Hatchback 1200S, bwj. '81, in perfecte staat, ƒ 1.750,-. Pr. Hendriklaan 15, Brunssum.

Te k. Opel ASCONA 1.6S, 4-deurs, kl. zilver, bwj. '86, optimale cond., inruil auto of caravan mog. ☎ 045-751605.

PEUGEOT 205, '85, 5-drs, APK 3-'95, 74.000 km, wit, stereoinst., gar. van Autobedr. ƒ 5.900,-. 045-245684.

PEUGEOT 205 GTi 1.9, '87, zwartmet., ƒ 12.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 505 2.2i, familiale, 7-pers., ƒ 25.950,-. Auto Weekers. ☎ 04906-1387.

RENAULT Nevada 2.2 GTXi, familiale, 7-persoons, 40.000 km, ƒ 29.950,-. Auto Weekers. ☎ 04906-1387.

Te k. RENAULT 21 Nevada stationcar, bwj. '87, in nieuwstaat, grijs kent., ƒ 4.750,-. Pr. Hendriklaan 15, Brunssum, ☎ 045-255027.

Te koop SEAT Fura L900, bwj. '85, ƒ 3.150,-. Telef. 045-210254 na 16.00 uur.

Te k. Seat MALAGA '89, 4-deurs, kl. wit, plm. 55.000 km., nieuwst., inruil auto of caravan mog. 045-751605.

Te k. SKODA 105 S, m.'88, APK 28-11-'94, 1e eig., 36.000 km., ƒ 1.750,-. Tel. 04459-2202.

Zeer zuinige Subaru JUSTY 1.0 SL, bwj. '85, i.z.g.st., ƒ 3.500,-. Tel. 045-725984.

Te koop Suzuki ALTO automaat bwj. '82, in nieuwstaat. Telefoon 046-582560.

Te koop VW GOLF GT turbo diesel '87, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 9.250,-. 046-582560.

VW PASSAT 1.8 Gli, 5-'92, stuurbekr., LPG, roodmet., ƒ 24.950,-. Auto Weekers. ☎ 04906-1387.

VW POLO 1.1 Avance, 11-'87, blauwmet., ƒ 7.950,-. Auto Weekers. ☎ 04906-1387.

Te k. VW GOLF 1600 automatic, bwj. '87, i.z.g.st., pr. ƒ 8.500,-. ☎ 04750-25847.

VOLVO 340 automatiek, '78, revisiemotor, 42.000 km, 3 mnd gar., ƒ 1.450,-, APK 6-'95. Autobedr. 045-244947.

VOLVO 740 2.3 GLi station, 3-'89, blauwmet., ƒ 22.950,-. Auto Weekers. ☎ 04906-1387.

Te koop gevr. alle merken AUTO'S. Bet. hoogste prijs!! ☎ 045-416239 tot 21. u. open.

AUTO'S, u belt, wij kopen!! Ook 's avonds met vrijwaringsbewijs. ☎ 045-427671.

Auto KALDENBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! ☎ 045-411572.

Autocentrum P. VEENSTRA: Ford Siërra 2.0 CLXi '91 4-drs ƒ 21.900,-; Mazda 626 GLXi 2.2 '91 ƒ 21.500,-; Opel Corsa 1.3i type '90 ƒ 11.900,-; VW Golf 1.6 GT '87 ƒ 9.750,-; Mitsubishi Colt 1.3 GL '91 ƒ 17.900,-; Suzuki Swift 1.3 GL t. '92 ƒ 16.900,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs '89 ƒ 12.500,-; Nissan Sunny 1.3 Trend '87 ƒ 7.250,-; Fiat Uno 60 '87 ƒ 6.750,-; Toyota Starlet '87 ƒ 8.750,-; Opel Kadett 1.4i '90 ƒ 15.750,-; Opel Kadett 1.6i '91 ƒ 18.500,-; Opel Kadett 1.3 GL '87 ƒ 9.500,-; Fiat Panda 1000 XLi '90 ƒ 9.850,-; Suzuki Swift 1.3 GL '87 ƒ 8.250,-. Bovaggarantie, inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13, Voerendaal. ☎ 045-752999.

Math. KOENEN biedt te koop aan: Mitsubishi Patrol, LPG '84; Peugeot 205 D, grijs kent. '86; Siërra '82 t/m '87; Escort '81 t/m '87; Kadett 1.2 S '85; Mazda 323 '85; Omega 1.8 '87; BMW '77 t/m '84, alles APK, inr., financ. mog. Tel. 04499-5204.

CITROËN XM Diesel V12, bwj. 9-'90, roodmetallic, 120.000 km, ƒ 22.950,-. Auto Weekers. ☎ 04906-1387.

Jeep SUZUKI SJ 413 Hard Top, bwj. 9-'86, blauwmetallic, ƒ 8.950,-. Auto Weekers. Telefoon: 04906-1387.

NISSAN King Cab 2.5 D, 4x4, 10-'87, ƒ 19.950,-; 5-'91 ƒ 21.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Wij kopen alle LADA'S en ook andere auto's. Telefoon: 045-423973.

Kärcher HOGEDRUKREINIGERS 100 bar, v.a. ƒ 395,- incl. BTW. Ruime keuze uit een 30-tal types voor particulier en professioneel gebruik. Voor verkoop en service vraag uw Kärcher-dealer. Collé Sittard Machinehandel B.V., Nusterweg 90, tel. 046-519980.

DAIHATSU Charade TX, type '89, 61.000 km, i.z.g.st., t. e.a.b. Tel. 046-376664.

Originele GOLF GLi, cabrio, bwj. '82, kl. blauw, nw. kap, i. z.g.st., (Duits kent.), pr. ƒ 7.500,-. 045-741932.

Sloopauto's

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Wij betalen de beste prijs voor Uw AUTO en sloopauto. Telef. 046-523828.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Te koop gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop ☎ 046-512924/046-519637

Bedrijfswagens

HYUNDAI 2.5 Diesel bestel te koop, catalogusprijs ƒ 25.690,- excl. BTW, wit, stuurbekr., radio/cass., tussen schot met raam, rij-klaar, extra hardhouten laadvloer, fabr.nieuw, ƒ 23.500,-. Info van Melik, Foodgroup, De koumen 150, Hoensbroek. Tel. 045-229322, tijdens kantooruren.

VW LT 38 D, dubb. cabine, bwj. 10-'88, 130.000 km, ƒ 10.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Motoren

CHOPPERS? Maas motoren: waar anders? Jongmansweg 51A Heerlen. Di. t/m vr. 12.00-18.00u. Zat. 10.00-17.00u. ☎ 045-229236.

(Brom)fietsen

COMMUNIEFIETSJE nodig? Gratis bezorgen. Koop of reserveer nu bij: Rens Janssen, Ganzeweide 54, Heerlen, ☎ 045-211486.

Mooie en nieuwe brom- en SNORSCOOTERS! Groot assortiment. Financ. mog. Rens Janssen, Ganzeweide 54, Heerlen. 045-211486.

Proficiat

Hoera Jan 65 j
Emma, Ton, Renate,
Angelique, Dave

Auto onderdelen en accessoires

Carrosseriedelen
origineel - imitatie - overzet.
Alle Europese- en Japanse automobielen
Geevers Nuth
Tel. 045-244242.

Caravans/Kamperen

Caravan show
Knaus-Hobby
Bürstner
Alpen-kreuzer
occasions-overjarige voortenten nu 10-30%
Caravan-import Feijts
Hoofdstraat 84
AMSTENRADE

ROADMASTER Vouwwagen, '91, als nieuw, geheel compleet van ƒ 9.300,- voor ƒ 5.000,-. Dethleffs Import Tillemans, Haefland 19, Brunssum.

PAASSHOW v.a. 2 april t/m 9 april. Van Beyerland tourcaravans en Raclet vouwwagens, Deense Larsen voortenten en alle caravan, vouwwagen en camping benodigdheden bij De Olde Caravan. Dr. Nolensln 141. Ind.Park Nrd. Sittard. Tel. 046-513634. 2e Paasdag van 13.00 tot 17.00u donderdag rekreatiekoopavond.

Te huur 6-pers. CARAVAN met voortent, ideaal voor kinderen (Breskens-Domburg). 04454-61668.

Te k. STACARAVAN Camping Bousberg, Landgraaf, pr. ƒ 7.000,-. 045-721268.

Gebruikte KIP C
Kip 470 Tb '79; Kip
genboog, '81; Kip
'83; Kip Greyline 40
Kip Greyline 45 T
Dethleffs Import T
Haefland 19, Brunssum.

Gebruikte CARAVAN
Bergland 430 MKT
Bergland 310 N '79;
Bürstner. Dethleffs
Tillemans, Haefland
Brunssum.

DETHLEFFS C
1994 en enkele 1993
len in onze Showha
mans Recreatie. H
19, Brunssum.

(Huis)dieren

De grootste KENNE
Limburg. Alle jonge
hondjes. Meer dan
sen plus gar. en tatoe
America, Th.Watson
Achel(B). 09-3211
Zond. open maand. ges

Dierenartsenpraktijk
Sterilisatie POES,
hond ƒ 225,-. ☎ 045-24

HUSKY 1½ jaar oud
omst. hed. te koop,
met toebeh. Bel v.a. 9
's morgens ☎ 045-4236

Te k. prachtige BO
hondjes, 3-kleurig, ing
wormd. Tel. 045-241996

In en om de tuin

TORO
Maak kennis met het geheel nieuwe milieu-bewuste recycler-systeem. Ruime keuze uit een 50-tal gazonmaaiers en een 25-tal Toro Wheel Horse zitmaai
Vraag vrijblijvend voor documentatie of demonstratie bij
Toro-dealer:
Collé Sittard
Machinehandel b.v. Nusterweg 90, tel. 046-519980.

TUINHUISJES, 25 types, ƒ 435,- show! Schuurtjes, hondehokken enz. Vele afm. reeds vanaf ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, 50 jaar af fabriek aan gebruiker. Kerkrade-Vink. Tel. 045-460252.

TUINDECORATIES: sierbestrating, boomschors, zand, grind, cement, keien, natuurstenen, tuinschermen, tuinhout, plantenbakken, bielzen, palissaden, etc. Veel keus! Scherpe prijs! Cremers BV, Valkweg 32-Industrieterr. Abd.-bosch Landgraaf. Tel. 045-312127.

Kärcher HOGEDRUKREINIGERS 100 bar, v.a. ƒ 395,- incl. BTW. Ruime keuze uit een 30-tal types voor particulier en professioneel gebruik. Voor verkoop en service vraag uw Kärcher-dealer. Collé Sittard Machinehandel B.V., Nusterweg 90, tel. 046-519980.

Teg. bet. v. advertentie gratis 30 m2 TROTTOIRTEGELS af te halen. Dormigstr. 7, Schaesberg, ☎ 045-313270.

Vandaag nog modde
zand, morgen
GRASZODEN, co
heesters enz. Jawel
centrum. Telef. 045-2564

16 en 17 APRIL open
Sane, Maastrichte
weg 198, Maaseik. T
32.89562616. Hekw
Sierpoorten, Honde
nachthokken, paard
en afspandraad. Open
10.00-18.00 uur.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogs
voor al uw oude ME
Gebr. Swinkels, Bei
Heerlen. 045-422025.

Gevraagd KLEUREN
video's, stereotorens,
automaat, stofzuigers
'91. 04406-12875.

GASKACHELS/houtkach
Grote korting! Kach
Walem 21. Tel. 04459-16

Voor Piccolo's zie verder pagina 1

Bel 045-719966 Piccolo's voor méér resultaat en snel Bel 045-719966

met spoed
Voor zeer goed lopend privéhuis te Kerkrade 2 MEISJES gevraagd voor de weekenddienst, zeer hoge verdiensten. ☎ 045-425100.

Dringend MEISJES gevraagd. Tel. 045-416986.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Net privéhuis vraagt 2 leuke meiden, 18-25 jaar, GARANTIELOON, intern mog. Bel 043-438867.

Nette DAMES gevraagd voor SM-club, zeer goede verdienste. Vragen naar Rachel ☎ 045-414338.

MEISJES gevraagd voor club Mirabelle. Tel. 045-222766, na 22.00 uur 045-427120. Tevens escort.

*******Gratis sex*******
voor vrouwen:
Sex for Two..................06-4321
SEXDATING vrouwen adverteren gratis............06-4333
LET OP!!
ECHT GRATIS NOOIT OP PTT REKENING
BEL ZO VAAK EN ZOLANG ALS JE WILT!
mannen bellen:
Sex for two..................06-9611
Sexdating....................06-9610
Sexmenu......................06-9677
1,- per minuut
Gratis Probeerlijn..........06-4610

100% Wilde Live Sex
06-9714
Geen wachttijd 1 gpm

Trio-Sex-Direct-Apart, sexkontakt met 'n stel 75 cpm
06-340.350.73

SM direct apart
strenger, harder, durf jij?
06-340.350.74 (75 cpm)

Perverse sex
metjonge vrouwen
06-340.340.90

Direkt-privé
Regio L'burg. Meisjes vertellen alles. 06-9826/1pm

Homo
Direkt Apart reg. Limb. hete boys: 06-9887. NU 50 cpm.

Nieuw!!! Direkt
apart. Hete stoeipoezen.
06-9824 1gpm.

Homosex voor 2
(ƒ 1,-p.m.)
Jack off 06-9735
Telefoonsex 06-9835
Draai eerst 06-320 en dan:
SM voor 2 325.10
Bi-sex 323.36
Travestie 325.09
Breinsex 327.56
Darkroom 324.16
Jongenssex 325.19
Gay Super 329.16
Transsexueel 321.36
Jack off privé 321.16
Gaysex Limburg 325.73

Privé-telefoonnrs van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
06-9605

Thuiskontakt
hete vrouwen in jouw regio.
Bel nu 06-9811 (75 cpm)

!!!Grieks!!!
Marcha v. achter 100 cpm.
06-96.18

Sex-Taboe
Beestachtig, 1 gpm.
06-320.327.20

Sex via je Postcode!
Toets de cijfers van je Postcode in en ontdek de Sex/Adressen in jouw direkte leef/woon omgeving!
06-95.46
1 gpm (alle Ned. Postcodes)

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen?
06-320*330*18 (75cpm)

Anonieme
sexadresjes van vrouwen.
Bel nu 06-9737 (75 cpm)

Telefoonsex
Hete vrouwen bellen gratis!
06-320.330.87 (75 cpm)

Homo-jongens
Hoor ze heet TEKEER gaan.
06-320*330*88 (75 cpm)

Praat nu zelf de heetste vrouwen jouw (hotel-)bed in! (100 cpm) Bel nu
06-96.64.

Ervaren vrouwen
40 jaar zoeken sexkontakt
06-350.290.37 - 75 cpm

Gratis
sexgesprek voor vrouwen.
Dames bel 06-4300. Heren bel: 06-9667 (100 cpm).

Privé-telefoonnrs. van hete vrouwen thuis! (75cpm)
06-9502

Hete vrouwen willen met jou
SEXGESPREK
06-320.322.33 (75 cpm)

Eenzame hete vrouwen zoeken
anoniem sexkontakt
Bel nu 06-9511 - 75 cpm

Gratis sexkontakt
voor vrouwen: 06-4909,
mannen 06-9604 (75 cpm)

Homo-kontakt
Direkt apart met een hete knul uit Limburg!
Bel nu 06-9614 (Nu 50 cpm)

Sex voor twee
Telefoonsex met vrouwen
06-320.330.46 - 75 cpm

Hete vrouwen uit de regio
LIMBURG
06-350.230.47 (100 cpm)

ANONIEME
sexafspraakjes in Limburg.
06-320.330.79 (75 cpm)

Rijpe vrouwen
zoeken onervaren jongens
06-9504 - 75 cpm

heerlijk discreet
Direkt apart met hete vrouwen uit Limburg!
06-320.322.11 (75 cpm)

Anonieme sexdating
Sexkontakt met eenzame vrouwen. 06-9706 (100 cpm)

Sex voor twee
Sexgesprek met 'n vrouw
06-320.330.82 - 75 cpm

SM voor 2
snelle SM kontakten
06-320.329.99 - 75 cpm

Pornofoon
06-320.320.54
Wil je onder me liggen.

Gay Café Limburg
06-320.327.55
ƒ 1,- pm.

Discreet
sexkontakt met rijpe meiden!
06-320.330.42 (75 cpm)

Gratis sex
voor vrouwen: 06-4300
heren bel 06-320.330.91
75 cpm

SM-Kontakt
bij jou in de regio!
06-320.325.80 (100cpm)

Nymf Linda
Geniet v. 2 kanten 100 cpm.
06-320.320.14

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Kontakten/Klubs

Club Rustica Spekholzerheide
v.d. Weijerstraat 9, Kerkrade, ☎ 045-412762. Open ma t/m vrij 11-24 uur. Overdag nog plaats voor 2 dames.

ATTENTIE! Iedere dag, de gehele MAAND!!!!
Privé Yvonne
2x Frans en intiem v. ƒ 85,-. Ook zat. en zond. 045-425100, Kapelweg 4, Kerkrade. Nieuwe meisjes aanwezig.

THE LYDIA GIRLS
gaan er hard tegenaan. Frans??? zonder.... graag en goed. Tel. 046-749662, Groenstraat 64, Geleen, van 11-23 uur.

Club 105
Uitgebreid met nieuwe meisjes, 2 x hoogtepunt ƒ 100,- all-in. Open sex of privé. Ma. t/m vrijd. 12.00-24.00 uur. Rijksweg-Zuid 165 Geleen. Telef. 046-756335. Ook S.M. Leuk meisje altijd welkom.

Porky's Pretpark I en II
Hoensbroek 045-228481
Roosteren 04499-5500
ALTIJD 8 DAMES AANWEZIG!!
NIEUW HELEN 19 JR. MARINA 22 JR. NATASJA 22 JR. CHANTAL 19 JR. ANNETTE 18 JR

ƒ 50,- all in
Eens geweest en je komt terug!! 045-423608.

SM huis Rachel
3 slavinnen, 4 meesteressen. ☎ 045-414338.

Jonge dame ontvangt heren.
043-473309.

Nieuw Jetaim
privé en escort, maandag-zaterdag 12-2 uur, 045-428629. Woe en vrij 1 uur ƒ 125,-. Tevens meisje gevr.

Anita Privé
en Escort!!! 045-352543.

2 nieuwe jonge meisjes
ontsp. massage
Telef. 045-353489.

!Angel & Boys!
Bem./escort: 045-275564.
kvk 49.356

Nieuw Sadé privé
maakt al uw dromen waar.
Woensd., donderd., vrijd., 10-22.00 u. ☎ 06-52.984614.

SM HUIS
Vanmiddag vanaf 12.00 uur behandel. in groepsverb. Ned. meesteressen aanw. Tel. 045-462720.

Angelique
onze massage is uniek.
Ook privé met 2 meisjes.
angelique vraagt wegens drukte nog 1 net jong meisje.
☎ **045-311135.**

Buro Sittard
met leuke nieuwe adressen.
☎ 046-523203

Mirabelle Escort
discreet bij u thuis of in hotel
☎ **045-42712**

Peggy Privé
Escort ma.-vr. 11-22.30
Wo. tot 19 u. 046-3743
Woensdag triodag ƒ 12
Grieks mog. Tev. m. g
Nieuw: Eva.

Kent U ons nog niet?
Foei!
Nog een keer dan:
Maastricht Privé, Joden
vanaf 12.00 u. 043-2541

De leukste meisjes
Club Paris
Oirsbeek, ☎ 04492-187

Escort all in
045-326191 v.a. 14 uu

Buro Venus
de beste en de meeste
véadressen van Limburg
04750-28353

Buro Mieke
Met nieuwe adr. van da
Tel. 046-748768, Gele

Privé Ilona
045-708903. Meisjes ge

ROMANTICA
☎ **045-41974**
Nieuw: katje Samantha.
meisjes gevr. intern m

Zachtheid blijft belangrijkst voor Koning, Keizer, Admiraal

Milieukeurmerk voor toiletpapier

Per jaar spoelen we in Nederland 70.000 ton toiletpapier door het watercloset. Een onvermijdelijk milieubelastende activiteit, waar de stichting Milieukeur het afgelopen jaar flink op heeft gestudeerd. De uitkomst is een eisenpakket waar toiletpapier aan zou moeten voldoen om het milieu zo min mogelijk te belasten. De producenten staan echter nog niet te trappelen om het keurmerk voor hun toiletrollen in de wacht te slepen.

DOOR THEO DEN BOER

Zelfs Jan des Bouvrie zag er enkele jaren terug wel brood in. Met de stijgende welvaart nam in de afgelopen decennia ook de behoefte aan toiletpapier in alle soorten en maten toe. Wie bereid is tienduizenden guldens te investeren in glimmend en fraai vormgegeven sanitair, heeft toch ook wel een paar stuivers extra over voor een bijpassend papiertje, moet de ontwerper bedacht hebben.
Hij heeft zich wijselijk genoeg weer op z'n meubeltjes gestort. Maar voor de papierproducenten blijft toiletpapier een interessante groeimarkt. Gebruikten de Romeinen nog een stok met een natte spons, matrozen een touw om mee te 'flossen', Egyptenaren zand en Grieken een platte steen als gatkrabber, tegenwoordig wensen wij onze tere billetjes bij voorkeur met fluweelzacht papier te beroeren. Met alle gevolgen voor het milieu vandien.
Zolang de nieuwste generatie toiletten met 'spoel-en-föhn'-systeem niet een ommekeer in ons kuispatroon teweegbrengt, blijft het wc-papier voorlopig nog massaal door de riolering spoelen. Voor de Stichting Milieukeur, op overheids-initiatief in 1992 opgericht om de wildgroei in milieu-logo's tegen te gaan, reden genoeg om een aantal milieu-eisen voor toiletpapier te formuleren.

Om de Milieukeur te verdienen moet het toiletpapier onder meer voor honderd procent uit oud papier zijn vervaardigd en zijn bleekmiddelen en optische witmakers verboden. Daarnaast zijn er maxima gesteld aan de hoeveelheden water en energie die bij de vervaardiging van het papier worden verbruikt.

'Schuurpapier'

Het angstbeeld van het aloude stugge, grijze 'schuurpapier' doemt weer op. Maar E. Perdijk van het Rotterdamse onderzoeksbureau CEA spreekt geruststellende woorden. „Wij letten er juist op dat produkten met de Milieukeur borg staan voor de kwaliteit die de consument verlangt. Die heeft ook steeds meer voorkeur voor wit toiletpapier. De fabrikant kan daarin voorzien door bij de produktie wittere papiersoorten te gebruiken. Daarnaast stellen we bijvoorbeeld ook kwaliteitseisen aan bijvoorbeeld de perforatie. Het papier moet makkelijk afscheuren."
Om toch aan de gewenste zachtheid te voldoen kan het toiletpapier uit twee laagjes bestaan. „Zolang de hoeveelheid gebruikte grondstoffen en energie maar binnen de gestelde eisen blijven," licht Perdijk toe. „Maar drie laagjes zal denk ik moeilijk haalbaar zijn."
Hij verwacht dat tien tot twintig procent van het aanbod aan toiletpapier voor het milieukeurmerk in aanmerking kan komen. „Het is alleen afwachten in hoeverre de producenten zijn geïnteresseerd. Ik zal zeker toiletpapier met het keurmerk gaan gebruiken als het op de markt komt."

Of het zover komt, is nog maar de vraag, meent F. Leerkotte, secretaris van de Vereniging van Papier- en Kartonfabrieken. „Wij zien liever dat hierover op Europees niveau afspraken worden gemaakt. Mogelijk is dat binnen enkele maanden al het geval. Want zo'n nationaal keurmerk bemoeilijkt de handel met andere landen. Wat moet een Duitser nou met een Nederlandse keurmerk op de verpakking? Los daarvan: dit eisenpakket wordt nu plompverloren als het meest milieuvriendelijk gepresenteerd.

● *Nederlanders houden niet van gekleurd toiletpapier, maar een decortje erop vinden ze wel gezellig.*

Archieffoto: DRIES LINSEN

Maar er kunnen best heel andere produktiemethoden bestaan die het milieu nog minder belasten. Zo geven ze in Zweden om die reden al de voorkeur aan cellulose in plaats van oud papier."

Zacht

J. van Wezenbeek, productmanager bij Scott Page (Popla, Page en Cotonelle), ziet nog een mooie toekomst gloren voor de fabrikanten. „Sinds 1989 is de omzet met 16,5 procent gestegen en het volume met 10,9 procent.

Huishoudens gaan steeds meer en luxer papier gebruiken. Nederland loopt wat dat betreft nog achter bij Scandinavië en de VS, dus verdere groei zit er zeker in." Gaan Nederlanders per stoelgang meer toiletpapier gebruiken? Van Wezenbeek aarzelt. „Dat durf ik niet zo keihard te stellen. Dat het thuisgebruik toeneemt, komt doordat steeds mensen – mede door de stijgende werkloosheid – vaker thuis zijn. Maar daarnaast neemt het gebruik van hygiënisch papier ook per hoofd van de bevolking toe. Welk aandeel toiletpapier daarin heeft, kan ik zo niet zeggen."

Om een nieuw soort toiletpapier te lanceren, is proefondervindelijk onderzoek bij de consument een 'must', bevestigt Van Wezenbeek. Want de klant is koning, keizer, admiraal. „Wij voorzien dan honderden mensen van 'anoniem' toiletpapier, dat bijvoorbeeld na een week voor een ander soort wordt verwisseld. Dat is de enige manier om er achter te komen of je nieuwe produkt een goede kans maakt." Milieuvriendelijkheid komt bij de consument bij de aanschaf pas op de vijfde plaats, weet Van Wezenbeek uit onderzoek.

„'Zachtheid' is en blijft de absolute nummer één. Daarna moet het sterk en niet te dun zijn. Aan gekleurd papier hebben Nederlanders niet zo'n behoefte, maar een decortje erop vinden we wel gezellig – dat komt op de elfde plaats."

Lotto

● *De Lottomatic.*

Ruim zeshonderdduizend mensen wagen elke week een gokje in de Lotto. Voor wie systeem in het gokken wil brengen, is er sinds kort de Lottomatic. Een schuifkaart waarmee je – volgens de makers – bij 240 kolommen soms 5, meestal 4 maar altijd minstens drie nummers goed hebt. Het klinkt ingewikkeld, maar echte Lotto-fanaten zullen het vast begrijpen. Voor 13,95 gulden verkrijgbaar bij Lotto-winkelier, boek- en tijdschrifthandelaar, horeca en benzinestations.

Satelliet

Bang om tijdens de vakantie ook maar iets van het WK Voetbal te missen? En voelt de rest van de familie niets voor thuisblijven? Dan kan een satelliet-ontvanger misschien een huiselijke crisis voorkomen. Speciaal voor op de camping, jachthaven en andere recreatieplaatsen ontwikkelde Amstenrad een draagbare satellelietschotel met een diameter van 35 centimeter. Je kunt er zowel tv- als radioprogramma's die pers sateliet worden verzonden mee ontvangen. Daar moet je dan wel 599 gulden voor over hebben, de aanschafprijs voor de Amstenrad Miniset.

● *Een draagbare satelliet-ontvanger.*

Recept'O'Maat

Voor wie zich in de supermarkt geregeld wanhopig afvraagt wat hij nu weer eens moet gaan eten, gloort er hoop. In de vorm van een computer die gratis en snel de receptuur voor een complete maaltijd samenstelt. Door simpelweg op een beeldscherm het gewenste recept of ingrediënten naar keuze aan te raken, en aan te geven voor hoeveel personen het gerecht gewenst is, activeert u de machine en rolt er na luttele seconden een keurig geprint recept uit. Helaas staat de Recept'Omaat voorlopig nog slechts bij enkele supermarkten.

Salades

Eigenlijk vinden we dat we ze zelf horen te maken. Maar daarvoor ontbreekt na een lange werkdag wel eens de energie. Gelukkig dus dat er tegenwoordig ook kant-en-klaar salades in het koelvak van de winkel liggen. Tot nu toe moesten aan deze frisse hapjes voor tussendoor nogal wat kunstmiddelen worden toegevoegd om de houdbaarheid te verbeteren. Zeker driekwart van de consumenten vindt dat eigenlijk niet zo prettig, is uit onderzoek gebleken. Een nieuw procédé maakt het nu mogelijk een negental verschillende snacksalades van Abee, in bakjes van 175.gram, gekoeld even lang goed te houden als vergelijkbare variëteiten met kunstmatige toevoegingen.

Peusek

Je zult er maar last van hebben... Zweetvoeten, door de fabrikanten voor crèmes en poedertjes aangeduid als 'overmatig transpirerende voeten'. Voor wie de geur op plantaardige wijze te lijf wil gaan, heeft Peusek de formule van zijn voetbad, voetpoeder en deodorant vernieuwd. Verkrijgbaar bij de drogist, voor 14,95 gulden.

Rosé

Toen we in ons land op wat grotere schaal wijn begonnen te drinken, zo'n dertig jaar geleden, was vooral de rosé razend populair. We consumeerden het spul in zulke grote hoeveelheden en we wilden er zo weinig voor betalen, dat van sommige soorten de kwaliteit niet viel te handhaven.
Sinds we allemaal wijnkenner zijn geworden, heeft rosé dan ook een slechte naam in ons land. Toch is dat geheel ten onrechte. Frankrijk produceert roséwijnen van hoge kwaliteit die weliswaar wat duurder zijn dan het spul wat we ons uit de jaren zestig herinneren, maar die door hun verfijnde elegantie zeker zullen verrassen. Rosé is dan ook uitdrukkelijk bezig met een comeback, en het zal de komende zomer zeker een trend zijn het te schenken.

Gerookte variant van goedkope vis het bekendst

Makreel leent zich goed voor bakken en pocheren

De makreel kennen wij vooral gestoomd op een broodje of gerookt op een toostje bij de borrel. Dat deze vis ook 'vers' heel smakelijk is, geniet minder bekendheid. De liefhebbers van de Indonesische keuken vertellen wij echter niets nieuws. Makreel leent zich, onder meer vanwege zijn hoge vetgehalte, uitstekend voor combinaties met pittige sauzen.

Deze gewoonlijk ongeveer 40 centimeter lange vis is duidelijk te herkennen. De makreel is prachtig groen-blauw gekleurd met donkere zebra-achtige strepen. De buik is wit. Wij treffen hem aan in de Atlantische Oceaan, van IJsland tot de Middellandse zee.

De makreel (Scomber scombrus) behoort tot de familie van de tonijn en is een typische roofvis, die vooral op jonge haring jaagt. In de maanden september en oktober houdt hij zich op voor de Nederlandse kust. Sportvissers maken dan onder meer gebruik van zilver papier om hem te vangen. De gelijkenis tussen zilver papier en de zilveren glans van haring is namelijk frappant.

Makreel behoort tot de vettere vissoorten. Het vetgehalte kan oplopen tot 20%. Het vet van deze vis bestaat voor een groot deel uit meervoudig onverzadigde vetzuren van een speciaal type. Vetten, zo blijkt uit onderzoek, die een gunstige werking hebben op hart- en bloedvaten. Tegenwoordig krijgen ook steeds meer hartpatiënten diëten voorgeschreven met veel vette vis, vooral makreel.

Gestoomd

Gestoomde makreel (ofte wel heetgerookt) is in Nederland een bekend produkt. De lichtgezouten makreel wordt bij een temperatuur van 70 °C tot 90°C, gedurende 6 uur, gerookt. Het visvlees wordt hierdoor heerlijk zacht. De kleur van het visvlees is wit. Gestoomde makreel leent zich uitstekend als broodbeleg of voor verwerking in een salade.

Koudgerookte makreel wordt in Nederland iets minder verkocht dan de gestoomde variant. Voor het roken wordt de makreel eerst in een pekelbad gedompeld. Vervolgens wordt hij in de rookkast geplaatst waar een temperatuur van ongeveer 30 °C heerst. Gedurende zes uur werkt de rook op de makreel in.
Door de lage temperatuur blijft hij min of meer rauw. De kleur van het visvlees is grauw en enigszins glazig. Het visvlees is veel compacter, en zouter van smaak. Gerookte makreel doet het goed op een toostje bij de borrel.

Het verschil tussen gestoomd en gerookt is aan de buitenkant vrij moeilijk te zien. Een gestoomde makreel is goudgeel van kleur en is iets gerimpeld. Een gerookt exemplaar heeft ook een goudachtige glans. Bij de buik is hij echter wat groenig van kleur. Een gerookte makreel zit bovendien strakker in zijn vel.

● *Het verschil tussen gestoomde en gerookte makreel is moeilijk te zien.*
Foto: GPD

Gestoomd en gerookt is makreel eenvoudig te verwerken. Toch is het ook de moeite waard met verse makreel eens te experimenteren. Verse makreel leent zich voor diverse bereidingstechnieken: bakken, grillen, of bijvoorbeeld pocheren in witte wijn. Verse makreel is het hele jaar goed te verkrijgen. Vooral op de markt is het aanbod altijd groot. Wat de prijs betreft kan gesteld worden dat makreel tot de goedkopere vissoorten behoort.

Pinotage is Zuid-Afrika's nationale rode wijn

DOOR HUBRECHT DUIJKER

In Zuid-Afrika worden voornamelijk geïmporteerde druivesoorten gecultiveerd. Maar dit land heeft toch ook een geheel eigen variëteit. Dat is de blauwe pinotage, waarvan men zowel eenvoudige alledagswijnen als hoogwaardige rode wijnen produceert.

De schepper van pinotage is de Zuidafrikaanse professor Abraham Perold. In 1925 kruiste hij namelijk de blauwe druiven pinot noir en cinsaut met elkaar. De pinot noir is Bourgognes belangrijkste blauwe druif, terwijl de produktieve cinsaut veel voorkomt in de Languedoc (en toen in Zuid-Afrika al aanwezig was, waar hij hermitage werd genoemd; vandaar 'pinotage').

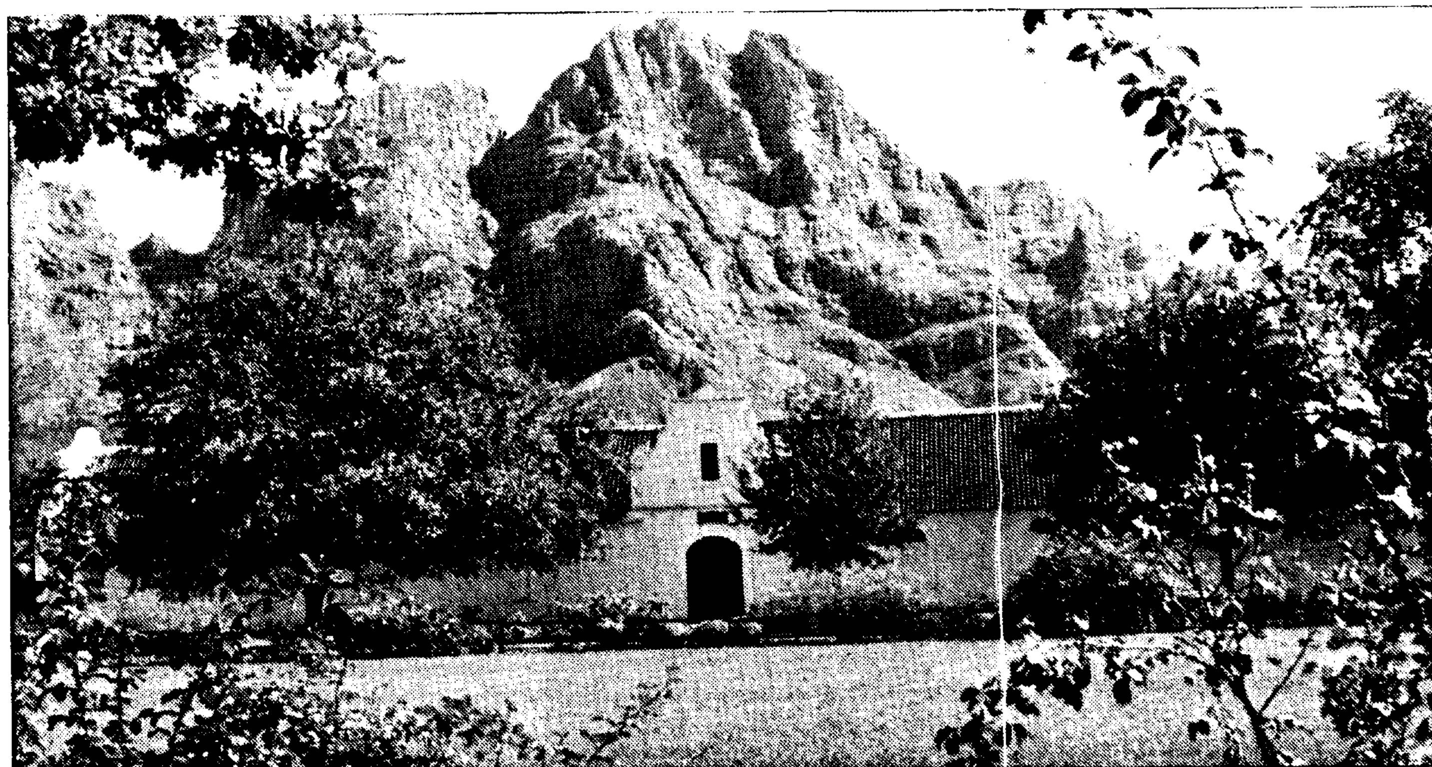
eetlust

In Eetlust bericht het Limburgs Dagblad wekelijks uit de wereld van eten en drinken. Culinaire nieuwtjes, opvallende trends en bijzondere eetadressen komen aan bod. De redactie zal geregeld aanschuiven in Limburgse etablissementen en verslag doen van haar bevindingen. Coördinatie Mariëtte Stuijts.

Het zou tot na de Tweede Wereldoorlog duren voordat de nieuwe variëteit op grote schaal werd aangeplant. De wijnboeren ontdekten dat de pinotage goed bestand is tegen planteziekten. Een ander voordeel vormt zijn relatief vroege rijping, waardoor hij geplukt kan worden vóór de andere blauwe soorten.

Terugval

In de jaren '70 werd de pinotage door veel Zuidafrikaanse producenten vooral gezien als een leverancier van goedkope alledagswijn. Aanvankelijk hadden ze daar veel succes mee, maar op een gegeven moment begon de belangstelling van de consument voor dit wijntype te dalen. In die tijd kwamen de nobele Franse druiven (zoals cabernet-sauvignon) sterk op en daarvan werden gewoon betere wijn gemaakt.
Toch bleven enkele boeren in pinotage als kwaliteitsdruif geloven. Anderen vervingen de soort veelal, maar deze kleine kerngroep hield hem op het land. Deze mensen hadden namelijk ervaren dat het van essentieel belang was om pinotage op het juiste tijdstip te plukken. Want in het plukseizoen schiet het suikergehalte in zijn druiven snel omhoog. Wie even te lang wacht met oogsten, krijgt daarom een vrij koppige, saaie rode wijn.

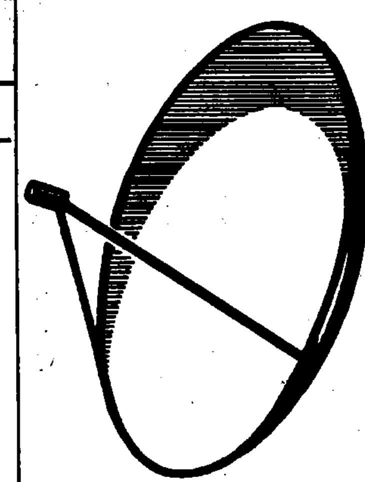

● *De Pinotage wordt gemaakt op grote landgoederen bij Paarl en Stellenbosch.*

Momenteel is de aanplant van pinotage weer geleidelijk stijgend en wordt er voldoende gemaakt om de gelijknamige wijn te exporteren. Eenvoudige soorten komen nog steeds voor, maar betere zijn hier eveneens op de markt. Een echt goede Pinotage heeft een charmante fruitigheid (bessen, frambozen, pruimen) en een intense, frisse, pittige smaak.

Vaak proef je daarin ook iets van hout, omdat goede pinotage in eiken vaten werd gelagerd. In bijna alle wijnen is heel licht een aroma present dat doet denken aan aceton (nagellak). Dit stoort beslist niet; het is een eigenschap van de druif. Ik heb in de beroemde Zuidafrikaanse wijngemeenten Stellenbosch en Paarl een aantal verrukkelijke Pinotages geproefd, waaronder die van Clos Malverne, Les Monts Malverne, Groot Constantia, KWV, Nederburg en Zonnebloem.

Opvallend is dat een goede Pinotage – eigenlijk Zuid-Afrika's nationale rode wijn – in zijn jeugd al lekker smaakt, maar tevens uitstekend kan ouderen. Dat werd verwoord door Pieter Malan van Simonsig, het grootste particuliere wijngoed in Zuid-Afrika: „Als ik moest kiezen tussen een 15 jaar oude Cabernet Sauvignon en een even oude Pinotage, dan nam ik de Pinotage." ●

Nederland 1

NCRV/KRO
07.00 Journaal.
07.07 Alles kits. De wind in de wilgen.
07.30 ONTBIJT TV. Met om 7.30, 8.00 en 8.25 Journaal.
08.31 Topscore met Ted de Braak. Herh.
09.00 Journaal.
09.07 Via Ria.
10.00 Kook TV.
10.20 Dynasty.
11.05 Veronica Reisgids.
11.35 Tekenfilm: Inspecteur Ed.
12.50 Classic cartoons.
13.00 (TT) Journaal.
13.07 Roerend goed. Herh.
13.56 Villa achterwerk. Herh.
16.00 (TT) Journaal.
16.08 (TT) Weg van de snelweg Europa. Toeristische routes. Afl.: Het Oostenrijkse Burgenland.
16.35 Via Ria. Talkshow.
17.31 Topscore met Ted de Braak.
17.57 AVRO Service: Dierenpost.
18.03 Charlie Chaplin. Slapstickfilms.
18.15 Sesamstraat.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 (TT) Klokhuis.
18.57 YOY- Europa. 6-delige serie uit over jongeren uit modale gezinnen in Europa. Afl. 2: De wereld van Takis.
19.29 Natuur in eigen land. Afl.: Limburg, een beetje buitenland.
19.51 Uitzending politieke partijen: CDA.
20.00 (TT) Journaal.
20.27 Vrouwen in oorlog (A woman at war) 2-delige Amerikaanse miniserie van Edward Bennett. Met: Martha Plimpton, Eric Stolz, Jack Shepherd e.a. Afl. 1. De 19-jarige Helene Moskiewitz is één van de eerste die zich aansluit bij het verzet als de oorlog uitbreekt. Ze probeert te infiltreren bij de Gestapo om zo haar ouders te behoeden voor deportatie naar een concentratiekamp.
22.01 (TT) Alle kinderen de deur uit. Nederlandse comedyserie. Afl. 10: De duivel en de grote hoop.
22.28 NCRV-Dokument: In de schaduw van de Führer. 3-delig portret van de Duitse cineaste Leni Riefenstahl. Afl. 1.
23.24 Journaal.

Nederland 2

Tros/Veronica/EO
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 Jody en het hertejong (The Yearling) 50-delige tekenfilmserie. Afl. 15: Ziek te bed. Herh.
16.27 (TT) Ik ben Benjamin Ben. Kinderserie. Herh.
17.00 Fang de wolfshond. Jeugdserie. Afl. 15: Een donkere nacht. Fang heeft een raadselachtig ongeluk gehad en alleen Adam weet wat er precies gebeurt is. Maar die wil er niets over zeggen!
17.29 Schetsen uit de natuur. Afl. 13: Beren en kraanvogels.
17.58 2 vandaag. Met om:
18.00 Journaal.
18.15 Actualiteiten.
18.35 Sportjournaal.
18.47 Hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer.
18.55 (TT) Onderweg naar morgen. Nederlandse soapserie. Jp raadt Jan aan om Aafke te vertellen wat hij met geld gedaan heeft, Victor wordt geschorst en Margot heeft sinds haar nieuwe baan nog maar weinig tijd voor Jur.
19.25 Ik weet het beter. Spelprogramma.
19.55 50 kamers. Jongerenprogramma.
20.20 Peter. Korte sketch. Herh.
20.27 Uitzending politieke partijen: GPV.
20.35 Studio sport. Sportprogramma.
22.00 Tijdsein. Actualiteitenmagazine.
22.30 Antenne: Lebensborn. Documentaire over de Lebensborn-kliniek die in 1935 door Himmler opgericht werd om Arische kinderen ter wereld te brengen. Walter Beaussert is een oorlogskind, maar voor hem zal de confrontatie met dat feit nooit ophouden. Hem is gezegd dat hij op 1 januari 1944 is geboren. Hij werd naar Frankrijk overgebracht en in een weeshuis geplaatst. Walter Beaussert weet zelf eigenlijk niets over zijn verleden.
23.20 De wereld vandaag. Buitenlandcommentaar van Aad Kamsteeg.
23.30 Journaal.

Nederland 3

Vara/VPRO
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.28 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.35 Dommel. Tekenfilmserie. Afl.: Assepoester; Breien. Herh.
17.00 Het leven is... 13-delige jeugdserie. Afl. 11: Verliefd.
17.30 Betty's bende. Mick, Megan, Chrissie en Billy zijn vastbesloten om aan geld te komen voor hun pleegmoeder Betty, die altijd geldtekort heeft. Niet iedereen de manier waarop ze dat doen even leuk, zodat ze naar een eigen bedrijfje beginnen.
18.00 Journaal.
18.17 Comedy op 3: Maude. Comedyserie. Afl.: Drankproblemen Walter heeft Maud in een dronken bui een klap gegeven. Als hij weer gedronken heeft, overtuigt Arthur Maude dat professionele hulp echt nodig is.
18.46 Uitzending Politieke Partijen.
18.50 (TT) Lingo. Spelprogramma.
19.23 Gremlins II. Amerikaanse speelfilm uit 1990. van Joe Dante. Met: Zach Galligan, Phobe Cates, John Glover e.a. Multi-biljonaire Clamp wil een enorme wolkenkrabber bouwen in China Town waar Gizmo nu woont. Gizmo wordt gevangen, maar krijgt per ongeluk water over zich heen. Dit heeft gevolgen...
21.00 Verbazing. Serie. Afl. 1: Een pleidooi voor de fantasie.
21.10 Dossier weerwerk. Serie portretten. Afl.: De zaak Vuilstort. Portret van buurtbewoners die zich tegen de komst van een geplande vuilstort in de buurt verzetten.
21.32 Mooie woorden. Serie over taal. Afl.: In Domineesland.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Sportjournaal.
22.30 Nova. Actualiteitenprogramma.
23.00 Trekking dagelijkse lotto.
23.05 Lolapalooza. Magazine. Vandaag een speciale uitzending met vier korte films rond het thema intolerantie: Méliès in colour van Paul Ruven; Vol-au-vent van Rudolf Mestdagh; Let's live van Walter Boshoff.
23.52 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
07.00 Nieuws & krantenoverzicht.
07.07 Three little ghosts.
07.30 Nieuws & krantenoverzicht.
07.37 Eigen huis & tuin.
08.00 Nieuws & krantenoverzicht.
08.08 The bold & the beautiful. Herh.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara. Deel 1. Herh.
09.00 Nieuws & krantenoverzicht.
09.10 Santa Barbara. Deel 2. Herh.
09.30 Goede tijden, slechte tijden. Nederlandse dramaserie. Herh.
10.00 Koffietijd. Magazine dat zich richt op de moderne huisvrouw.
11.00 RTL Shop. RTL Club shopping.
11.15 As the world turns. Herh.
12.00 Telekids.
12.55 Laurie Hill. Herh.
13.25 Ursul de Geer. Herh.
14.20 As the world turns.
15.05 Rad van fortuin. Herh.
15.30 Santa Barbara.
16.15 The Oprah Winfrey show.
17.00 5 uur show.
18.00 Zes uur nieuws.
18.15 Ooggetuige. Reportages over gebeurtenissen die ingrijpen in mensenlevens. Presentatie: Ruud ter Weijden.
18.30 Rad van fortuin.
19.00 Zeven uur nieuws.
19.20 Weer.
19.30 The bold & the beautiful.
19.55 Goede tijden, slechte tijden.
20.25 Danielle Steel's Crossings. 3-delige Amerikaanse televisiefilm uit 1986 van Karen Arthur. Met: Cheryl Ladd, Jane Seymour, Lee Horsley, Christopher Plummer, Zach Galligan e.a. Afl. 3.
22.00 Medisch meesterschap. 6-delige documentairereeks waarin de top van de Nederlandse medische wereld centraal staat. Afl. 6. Herh.
22.50 A fine mess. Amerikaanse speelfilm uit 1986 van Blake Edwards. Met: Ted Danson, Howie Mandel, Richard Mulligan, Stuart Margolin, Maria Conchita Alonso e.a.
00.25 The Oprah Winfrey show. Herh.
01.10 As the world turns. Herh.
01.55 Nachtprogramma.

RTL5

08.30 Quantum thuiswinkel.
10.00 RTL text.
14.30 Quantum thuiswinkel.
16.00 RTL text.
16.50 Happy days. Amerikaanse comedy. Afl.: A place of his own.
17.20 MacGyver. Amerikaanse politieserie. Afl.: The invisible killer.
18.15 Family ties. Amerikaanse comedyserie. Afl.: The way we were.
18.40 Paradise Beach. Austr. serie.
19.10 21 Jump street. Canadese politieserie. Afl.: Brother Hanson and the miracle of Renner's Pond. Herh.
20.00 Denktank. Quiz waarbij drie kandidaten op hun kennis worden getest. Lukt het de winnaar in de slotronde, in een race tegen de klok, de juiste antwoorden te geven, dan kan hij of zij de Jackpot winnen of mag die kandidaat de volgende dag terugkomen..
20.30 Brain sex. Afl. 2: Anything you can do, I can do better. Het gedrag van mannen en vrouwen verschilt per situatie. Voorbeelden hiervan zijn onder andere de manier waarop jongens en meisjes afstuderen van de middelbare school, waarbij jongens een voorkeur blijken te hebben voor de exacte vakken. De vraag is dan ook of het schoolsysteem moet worden aangepast. En hebben de feministen er niet altijd naast gezeten met hun meningen?
21.25 Weer.
21.30 Half tien nieuws.
22.00 Sportnieuws.
22.15 L.S.C.H.A. Talkshow met een of meer gasten uit de wereld van de kunst, politiek, cultuur, wetenschap of sport.
23.00 Late nieuws.
23.15 Midnight caller. Amerikaanse serie over een ex-politieagent die een eigen radioprogramma presenteert waarin hij vragen van luisteraars beantwoordt. Afl.: The added starter.
00.05 De draagmoeder. Braziliaanse telenovela over de problemen rond het draagmoederschap. Herh.
00.35 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.
01.05 Quantum thuiswinkel.
04.05 RTL text.

RTBF/La Une

13.50 Vacaturebank. **14.05** Espionne et tais-toi. Afl. 2: L'omelette norvégienne. **15.00** Zapristi. **16.10** The fresh prince of Bel Air. **16.35** Luna park. Herh. **17.05** Rintintin junior. **17.30** Balle de match. **18.00** L'empire des médias. **18.30** Info première. **18.50** Servi chaud. **19.20** Joker- en lotto-trekking. **19.30** Nieuws. **20.15** Au nom de la loi. Aansl.: Lotto- en joker-uitslagen. **21.15** Les affranchis **23.40** Noms de dieux. **00.40** Nieuws. **01.00** 24 H sur les marchés. Beursberichten.

Sports 21

15.40 Gent - Wevelgem. Wielerklassieker. **17.11** Zapristi. **18.48** Rintintin jr. Jeugdserie. Afl. 21. **19.12** Info première. **19.30** Nieuws. **20.10** Zie La Une. **23.35** Weer- en beursber.

TV 5

06.00 Monsieur le ministre. **06.30** Télématin. Met om 7.25 Weer. **08.00** Nieuws. **08.03** Canadees nieuws. **08.30** Nieuws. **08.35** Comment ca va? **09.00** Nieuws. **09.05** Équipes spéciales de reconnaissance: De l'autre côté du secret. Herh. **10.00** Feu vert. **10.30** Magellan. **10.45** Les rendez-vous de l'entreprise. Herh. **11.00** Magazine Européens. **11.30** Objectif Europe. Herh. **12.00** Nieuws. **12.05** La chance aux chansons. **12.40** Weer. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.05** Monsieur le ministre. Herh. **13.30** Le cercle de minuit. Herh. **14.30** Les brulures de l'histoire. **15.30** Scully rencontre. **16.00** Nieuws. **16.10** Visions 5. **16.25** Comment ca va? **16.50** La cuisine des mousquetaires. **17.05** Une peche d'enfer. **17.35** Alimentaire mon cher Watson. **18.05** Questions pour un champion. **18.35** Nieuws. **18.55** Revue de presse africaine. **19.00** Paris lumières. **19.30** Zwitsers nieuws. **20.00** Tout va bien. **21.00** Nieuws. **21.40** Bouillon de culture. **23.00** Faut pas rever. Herh. **23.55** Nieuws. **00.20** Alice. **01.20** La chance aux chansons. Herh. **01.55** Équipes spéciales de reconnaissance: De l'autre côté du secret. Herh. **03.00** Feu vert. Herh. **03.30** Magazine européen. Herh. **04.00** Université de nuit.

Reg. nieuws. **20.00** (TT) The ro… roll years - The eighties. **20.30** … and now. **21.00** (TT) The dete… Herh. **21.30** (TT) Luv. Serie. **22.0…** Party political broadcast by the C… vative Party. **22.05** (TT) Nieuws. … (TT). QED. Serie documentaire… Craig's boot. **23.05** Sportsnight. … (TT)Classic Hitchcock: The … **02.15** Weerbericht. **03.15** BBC S…

BBC 2

09.00 (TT) Breakfast news. **09.15** … vas. Herh. **09.30** Breaking the … **10.00** (ZW)Laurel and Hardy's lau… 20s. Herh. **11.25** (ZW)Unce upon … neymoon. Speelfilm met Cary Gra… Ginger Rogers. **13.20** East A… gardens. **13.30** Things don't happ… boats like this. **14.20** Gordon T. … her. Herh. **14.30** King Rollo. … **14.35** Ever thought of sport. … **15.00** Nieuws. Aansl: Small … Herh. **15.15** Paardenkoersen. … (TT) Nieuws. **17.00** Today's the … Nieuwsquiz. **17.30** People of the … **18.05** Wines of Australia. **18.30** … and drink. Herh. **19.00** (TT) Star … Herh. **19.50** Def II: Standing room… **20.30** Young musician of the … **21.10** (TT) Timewatch. **22.00** … Screen two: Dirtysomething. **23.0…** Screen firsts: Wanted. **23.30** Party… tical broadcast by the Conserv… Party. **23.35** (TT) Newsnight. … Late media. **01.00** Weerbericht. … (ZW) Orphée. Franse speelfilm.

Eurosport

06.30 Step aerobics. **09.00** Ritm… gymnastiek. Toern. van Thiais. … Kunstr. op de schaats. WK. Ho… punten. Herh. **12.00** Voetbal. De… can Nations Cup '94. **13.00** Euro… Herh. **15.00** Eurogolf. Open V33 … Lyon. **16.00** Voetbal. De African … Nations Cup '94. 1e halve finale. … **18.00** Paardesport. Wereldbeker … suur. (Zweden). **19.00** Voetbal. De … can Nations Cup '94. 2e halve fi… Live. **21.00** Boksen. **23.00** Mo… **00.00** Biljarten. **01.00-01.30** Euro… news.

NBC

05.30 NBC news. **06.00** Super … **06.30** NBC news. **07.00** ITN … news. **07.15** US market wrap. … CNBC Business report. **08.00** … World news. **08.15** US Market … **08.30** NBC news. **09.00** Super … **12.00** Today's business. **12.30** FT … ports. **13.30** Today. **13.30** FT bu… today. **14.00** Today. **14.30** The m… wheel. **17.30** FT business … **17.58** ITN World news update. … Today. **19.00** ITN World news. … Executive lifestyles. **19.59** ITN W… news update. **20.00** Dateline. … ITN World news update. **21.00** … on NBC Super Channel. **22.00** … World news. **22.30** FT business… night. **22.50** US market wrap. … The tonight show. **00.00** Real pers… **00.30** NBC news. **01.00** Equal … **01.30** Talkin' jazz. **02.30** Videofas… **03.00** Rivera live. **04.00** Talkin' … **05.00** Videofashion.

Duitsland 1

05.30 Brisant. Boulevardmagazine.
06.00 Morgenmagazin. Ontbijttv.
09.00 Tagesschau.
09.03 Dallas. Herh.
09.45 Tele-Gym - Ba Duan Jin.
10.00 Tagesschau.
10.03 Erde gut - alles gut. Herh.
10.35 ZDF-Info Arbeit und Beruf.
11.00 Tagesschau.
11.04 Nacht der Frauen. Afl. 1. Herh.
12.35 Umschau.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 ARD-Mittagsmagazin.
13.45 Wirtschafts-Telegramm.
14.00 Tagesschau.
14.03 Schimpf - 19 7 17.
14.30 Die Abenteuer von Tom Sawyer und Huckleberry Finn.
14.55 Die Perishers.
15.00 Tagesschau.
15.03 Jagd um die Welt. Jeugdquiz.
15.30 Fliege. Actuele talkshow. Met om 16.00-16.03 Tageschau.
16.30 Hey, Dad!
17.00 (TT) Tagesschau.
17.10 Brisant. Boulevardmagazine.
17.25 Tagesschau-Telegramm.
17.40 ARD vor acht.
17.50 Regionale informatie.
17.55 Ein Haus in der Toscana, serie. Afl.: Das Verhängnis.
18.50 Tagesschau-Telegramm.
18.55 (TT) Praxis Bülowbogen.
19.57 Heute abend im Ersten.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Der Havelkaiser. Afl. 2: Klar zur Wende.
21.44 Tagesthemen-Telegramm.
21.45 Treck in den Abgrund. Reportage over de Zuidafrikaanse Boeren.
22.30 Tagesthemen.
23.00 Nachschlag.
23.05 ARD-Sport extra. Bundesligavoetbal: Schalke - Bayer Leverkusen, Werder Bremen - SC Freiburg, Eintracht Frankfurt - MSV Duisburg, Karlsruher SC - Dynamo Dresden.
23.35 Das Nacht-Studio: Aria.
01.10 Tagesschau.
01.20 Diagnose: Mord (McMillan and wife: The deadly cure). Amer. speelfilm. Met: Rock Hudson, Susan Saint James, John Schuck e.a.
02.55 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Augenblicke in der Wüste. Afl.: Leere, die zur Fülle wird.

Duitsland 2

05.30 Ochtendprogramma (Zie Duitsland 1)
13.45 Infotime. Gevarieerd informatief magazine.
14.00 Götter, Geister und Schamanen. 5-delige reportageserie over een zoektocht naar alternatieve geneeswijzen in Latijns-Amerika. Afl. 2: Abenteuer Heilung. Vandaag o.a. een bijzondere ceremonie om epilepsie te genezen en de opmerkelijke genezing door handoplegging.
14.30 WISO-Tip.
14.35 Die Biene Maja. Tekenfilmserie. Afl.: Eier, Eier, nichts als Eier.
15.00 Heute.
15.03 Nils Karlsson Däumling. 3-delige Zweedse jeugdserie. Met: Jonatan Lindoff, Oskar Löfkvist, Britta Petterson e.a. Afl. 2. Kleinduimpje Nisse huurt van de rat Schofeline een plaatsje in de kelder. Hij moet daarvoor wel als huur iets eetbaars betalen. Misschien dat Bertil hem een handje kan helpen?
15.30 Karfunkel. 16-delige serie verhalen. Afl.: Das Horn. Herh.
16.00 Logo. Jeugdjournaal.
16.08 Heute-Schlagzeilen.
16.10 Die fliegenden Ärzte
17.00 Heute, sport en weerbericht.
17.15 Länderjournal. Aansl.: heute-Schlagzeilen.
17.50 Der Landarzt. Duitse serie.
18.45 Lotto-trekking A en B. Aansl.: Guten Abend.
19.00 Heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Der Mittwochsfilm: Scheidungskriege (Divorce wars). Amerikaanse speelfilm uit 1981 van Donald Wrye. Met: Tom Selleck, Jane Curtin, Lara Swimmer e.a.
21.00 Gesundheitsmagazin Praxis.
21.45 Heute-Journal.
22.15 (TT) Bilder, die Geschichte machten. Documentaireserie.
22.25 Kennzeichen D. Magazine.
23.10 Derrick. Herh.
00.10 Die zehnte Muse. 12-delige serie over de geschiedenis van het cabaret. Afl. 9: Wir Wunderkinder - Kabarett in der Bundesrepublik Deutschland.
00.40 Heute.
00.45 (TT) Die stillen Stars. Serie portretten van Nobelprijswinnaars.

Duitsland 3 West

06.15 Tele-Gym. **06.30** Cursus technologie. Afl. 3. **09.00** Aktuelles aus dem Videotext. **09.05** ARD-Morgenmagazin. **10.00** Kunst des Heilens - Kunst des Lebens. **10.45** Zwischen Liebe und Zorn - Jugendmedien in der DDR. **11.30** Miami Vice am Rhein. **12.00** Vale Tudo - Um jeden Preis. Afl. 65. **12.25** Programmvorschau. **12.30** 1000 Hertz. **13.15** Gestohlene Niere? Gestohlene Zeit! **13.45** Vermisst. **14.00** West 3 aktuell. **14.05** Hit-Clip. **14.30** Autogenes Training für Kinder. Afl. 10. **15.00** West 3 aktuell. **15.05** FensterPlatz. **16.00** Die andere Seite der Wohltaten. **16.30** Cursus technologie. Herh. **17.00** Lord Schmetterhemd. **17.30** Es war einmal ... der Mensch. **18.00** Nachrichten. **18.05** KuK - Klön und Klaaf. **18.30** Tele-Praxis. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.25** Fensterprogramme der Landesstudios. **19.45** Mittwochs live. **21.00** West 3 aktuell. **21.15** Hobbythek. **22.00** Rückblende. Afl.: Vor 40 Jahren: Ja, das geloben wir! **22.15** Die besten Jahre. Afl. 30: Geliebter Feind. **23.00** Boy meets girl. Speelfilm. **00.40** Nachrichten. **00.45-8.15** Nachtprogramma.

Duitsland 3 SWF

08.15 Tele-Gym. **08.30** Cursus technologie. Afl. 3. **09.00** Non-Stop-Fernsehen. **13.30** Landesschau Kultur. **14.00** Schooltv. **14.59** Heute abend in Südwest 3. **15.00** Hallo, wie geht's? Herh. **15.15** Infomarkt. Herh. **16.00** Sport-Oldies. **16.15** Die Sendung mit dem Stier. Herh. **17.00** Cursus technologie. Afl. 3. Herh. **17.30** Sesamstrasse. **17.58** Kinder-Verkehrsspot. Herh. **18.00** Besuch aus Liliput. Herh. **18.25** Unser Sandmann. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** Hallo, wie geht's? **18.50** Verzeih' mir e Gsicht. **19.19** Heute abend in Südwest 3. **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Länder - Menschen - Abenteuer. Documentaireserie. **21.00** Nachrichten. **21.15** Schlaglicht. **21.45** Schlagabtausch. **22.45** Et Zetera. **23.30** Länder - Menschen - Abenteuer. Documentaireserie. Herh. **00.15** Schlussnachrichten. **00.30** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.30 RTL aktuell. **07.00** Guten Morgen Deutschland. **09.05** Notruf California. Herh. **10.00** The bold and the beautiful. **10.30** Zeit der Sehnsucht Amer. serie. **11.00** Der Preis ist heiss. **11.30** Familien Duell. **12.00** Punkt 12. **12.30** Springfield Story (The guiding light). Amer. familieserie. **13.20** California Clan **14.10** Mord ist ihr Hobby **15.00** Ilona Christen. Talkshow. **16.00** Hans Meiser. Talkshow. Herh. **17.00** Wer ist hier der Boss? Herh. **17.30** Married with children. Herh. **18.00** Familienbande **18.30** Achtzehn30 - Das Telefon-Thema. **18.45** RTL aktuell. **19.10** Explosiv. **19.40** Gute Zeiten, schlechte Zeiten. **20.15** Hudson Hawk. Amer. actiekomedie. **22.15** Stern TV. Magazine. **23.15** Gottschalk. Late-night show. **00.00** RTL Nacht-Journal. **00.30** NACHTS! Talkshow. **01.00** Eine schrecklich nette Familie **01.30** Familienbande. **02.00** Wer ist hier der Boss? Amerikaanse comedyserie. **02.30** RTL Nacht-Journal. **03.00** Hans Meiser. Herh. **04.00** Ilona Christen. Herh. **05.00** Explosiv. Herh.

SAT 1

06.00 Deutschland heute morgen. **09.00** Alf. Herh. **09.30** Love Boat. Herh. **10.25** Bonanza. Herh. **11.20** Schatten der Leidenschaft **12.15** Glücksrad. Herh. **13.00** Love Boat. **14.00** Nachbarn (Neighbours). **14.30** Alf. Afl.: Ich und der King. **15.00** Bonanza. Afl.: Die Rückkehr. **16.00** Raumschiff Enterprise. **17.00** 5 mal 5. Spelprogramma. **17.30** Regionale programma's. **18.00** Geh aufs Ganze! Spelprogramma. **19.00** Sat.1 Newsmagazin. **19.19** Täglich ran. Sportmagazine. **19.30** Glücksrad. **20.15** Ich klage an. Tv-film. Afl. 2. Aansl.: TopNEWS. **22.15** Ran. Voetbalmagazine. Met Bundesliga-voetbal. **23.15** Der Panther (Parole de flic). Franse actiefilm. Met: Alain Delon, Fiona Gelin, Jacques Perrin e.a. **01.00** Raumschiff Enterprise - Das nächste Jahrhundert. Herh. **01.50** Dark justice. Herh. **02.45** Der Panther Herh. **04.25** Nachbarn Herh. Aansl.: Programma-overzicht. **05.05** Der Bergdoktor. Duitse doktersserie. Herh.

België/TV 1

14.30 Au pays de mon père. Franse jeugdfilm van Olivier Descamps.
16.00 De Vijf (Famous five) Afl. 25.
16.30 Samson.
17.30 Postbus X. Jeugdserie.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 96.
18.00 Journaal.
18.10 The bold and the beautiful.
18.35 Top Score. Quiz.
19.03 Neighbours. Afl. 1338. Voor wat zakgeld haalt Toby halsbrekende toeren uit.
19.25 Mededelingen, programma-overzicht en joker- en lottotrekking.
19.30 Journaal.
20.00 'Allo 'allo! Engelse comedyserie. Afl. 84.
20.30 De bergdokter. Duitse serie. Met: Gerhart Lippert, Walther Reyer, Anita Zagaria e.a. Afl. 25. Aansl.: Winstverdeling joker en lotto.
21.20 Father Dowling. Amerikaanse misdaadserie. Met: Tom Bosley, Tracy Nelson, Judi Donald e.a. Afl. 32.
22.05 Op de koop toe. Consumentenmagazine. Vandaag: Prijs-kwaliteitenquete over Vlaamse tijdschriften en een test vaatwassers. Aansl.: Paardenkoersen.
22.40 Vandaag en sport.
23.05 Boulevard: Alles voor Vlaanderen, Vlaanderen voor Kristus. 2-delige reportage. Afl. 2: Yzerbedevaart 1946-1994.
23.35 Coda. Clara Haesaert leest voor uit eigen werk. Vandaag: De Man uit De Overkant.

België/TV 2

15.30-17.30 Sport extra: Wielrennen. Rechtstreeks verslag van Gent - Wevelgem.
18.50 Journaal.
19.00 KMO-partner. Informatieve serie voor kleine en middelgrote ondernemers. Afl. 5: Internationaal gaan.
19.30 Het capitool. Afl. 755.
20.00 Abel. Nederlandse psychologische speelfilm uit 1985 van Alex van Warmerdam. Met: Alex van Warmerdam, Loes Luca, Olga Zuiderhoek e.a.
21.40-22.10 Journaal.

RAI UNO

06.00 Euronews. **06.45** Unomattina. **09.35** Cuori senza eta. **10.05** Tekenfilms. **11.00** TG1 de Napoli. **11.30** Utile futile. **12.25** Nieuws. **12.35** Murder she wrote. **13.30** Nieuws. **14.00** Politieke tribune. **14.20** Il mondo di quark. **15.00** Uno per tutti. **17.55** Filmrubriek. **18.00** Nieuws. **18.15** Quantum leap. **19.05** Caramelle. **19.25** Oltre le parole. **19.40** Miraggi. **19.50** Nieuws en sport. **20.35** Miraggi. **20.40** Voetbal. Ancona - Sampdoria. **22.40** Nieuws. **23.15** Mercoledi sport. **00.00** Nieuws. **00.35** DSE sapere. **01.00** Nachtprogramma.

BBC 1

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC Breakfast news. **10.05** (TT) The legend of Prince Valiant. Herh. **10.30** Why don't you...? **11.00** (TT) Nieuws. **11.05** Playdays. Herh. **11.30** Good morning with Anne and Nick. Om 12.00 en 13.00 Nieuws. **13.15** Pebble Mill. **13.55** Nieuws. **14.30** (TT) Neighbours. **14.50** The great British quiz. **15.20** Hawaii Five-O. **16.05** Gourmet Ireland. **16.35** Toy trouble; Trail of Mr Wolf. Herh. **16.50** Greedysaurus and the gang. **16.55** Why did the chicken? **17.10** (TT) Peter Pan and the pirates. **17.35** (TT) Kevin and Co. Herh. **18.00** Newsround. **18.10** Moonacre. **18.35** (TT) Neighbours. Herh. **19.00** (TT) Nieuws. **19.30**

MTV

06.00 Awake on the wild side. … Ingo. **12.00** The soul of MTV. … Greatest hits. **14.00** Simone. **16.0…** pulse. **16.30** The report. **16.45** … movies. **17.00** News. **17.15** 3 fro… **17.30** Dial MTV. **18.00** Music … Stop. **19.30** The real world II. … Greatest hits. **21.00** Most wa… **22.30** Beavis & Butt-head. **23.0…** report. **23.15** At the movies. … News at night. **23.45** 3 from 1. … Alternative nation. **02.00** Marijne … der Vlugt. **03.00-06.00** Night video…

CNN

07.30 Moneyline. **08.00** World wide … date. **08.30** World report. **09.45** … newsroom. **11.30** World report. … Business morning. **13.30** Busin… day. **14.30** Business Asia. **15.00** … King live. **17.30** Business Asia. … NewsHour. **20.00** World business … day. **21.00** International hour. … World sport. **23.00** World business … day update. **23.30** Showbiz to… **00.00** The world today. **01.00** Mon… ne. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime ne… **03.00** Larry King live. **05.30** Show… today.

Nederland 3
19.15 uur - Gremlins 2: The New Batch - (1990-USA) Weer veel absurde en anarchistische grappen van Joe Dante. Weinig plot in deze sf-komedie met o.a. Zach Galligan en Phoebe Cates.

Duitsland 2
19.25 uur - Divorce Wars - (1981-USA) Goed uitgewerkt scheidingsdrama van Donald Wrye met Tom Selleck als advocaat die zo druk bezig is met scheidingszaken dat zijn eigen huwelijk er onder lijdt.

België/TV 2
20.00 uur - Abel - (1985-NL) Oorspronkelijke en onderhoudende komedie van Alex van Warmerdam. Hij speelt zelf de wereldvreemde jongeman die nog nooit een stap buiten zijn ouderlijk huis heeft gezet.

RTL Television
20.15 uur - Hudson Hawk - (1991-USA) Meesterdief wordt door een echtpaar gedwongen kunstwerken van Leonard Da Vinci te stelen. Actie-komedie van Michael Lehmann met Bruce Willis en Andie MacDowell.

● *Maria Conchita Alonso en Ted Danson in 'A Fine Mess'. (RTL4 – 22.50 uur).*

RTL4
22.50 uur - A Fine Mess - (1986-USA) Komedie waarin Blake Edwards zijn waardering voor Laurel en Hardy niet onder stoelen of banken steekt. Marginale acteur Ted Danson wordt opgejaagd door frauderende schurken.

Duitsland 3 West
23.00 uur - Boy Meets Girl - (1985-F) Indrukwekkend en eigenzinnig regiedebuut van Léos Carax. Denis Lavant als eenzame zwerver die zojuist door zijn vriendin in de steek is gelaten. Film is tevens hommage aan Godard.

Duitsland 1
23.35 uur - Aria - (1987-GB) Merkwaardige Britse musical waar tien regisseurs aan meewerkten, waar onder Jean-Luc Godard. Elke regisseur illustreert zijn lievelingsopera met filmbeelden. Met: Theresa Russel en Nicola Swain.

BBC 1
0.20 uur - The Birds - (1963-USA) Verontrustende thriller waarin een Californisch stadje geterroriseerd wordt door moordlustige vogels. Met: Rod Taylor en Tippi Hedren. Regie: Alfred Hitchcock.

BBC 2
1.05 uur - Orphée - (1949-F) Moderne hervertelling van de Orpheus-mythe, gesitueerd in het hedendaagse Parijs. Prachtig poëtisch drama van Jean Cocteau vol ongewone symboliek. Met: Jean Marais en Franios Perrier.

radio

Radio 1

Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30 en 18.30 nieuws.
7.07 Vara Radio I woensdageditie. 10.05 NL Buitenland reportage. 11.05 Michelangelo. 12.07 Avro Radiojournaal. 17.07 NCRV's Hier en nu. 19.04 NCRV's Hier en nu/ Praatradio. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Voor wie niet slapen kan. 1.02 Zingen in de nacht. 2.02 Mag ik even? 3.02 Van Nederlandse bodem. 4.02 EO's country-uur. 5.02-7.00 Wakker op weg. 6.30 Nieuws.

Radio 2

Elk heel uur nieuws.
7.04 Ook goeiemorgen. 9.04 Muziek terwijl u werkt. 12.04 Het hart van twee. 14.04 Nederland muziekland. 17.04 Fileradio. 18.04 Alle mensen. 19.04 Country trail. 20.04 Nederland zingt: Samen zingen in. 20.30 Nederland zingt: Licht op jongerenkoren. 21.04 Gospelpodium. 22.04 Praise op woensdag. 23.04-24.00 Take it easy.

Radio 3

Elk heel uur nieuws.
6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. 15.04 Popsjop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 Tros Nachtwacht. 2.02 Mol of Mark. 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4

Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Preludium. 8.04 Musica sacra. 9.00 Muziek voor miljoenen. 10.40 Ochtendconcert. Radio Kamerork. met cello; 12.00 Lunchpauzeconcert. Osiris Trio. 13.04 Stemmen. 14.00 Het middagconcert. Muz. voor piano. 16.00 De Nederlanden. Kamermuz. 17.00 Jacco's keus. 18.04 Kleine zaal. 19.00 Opera magazine. 20.02 Avondconcert. Radio Kamerork. met koor en zang. 22.30 Thema. 23.00 Jazzspectrum. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5

Elk heel uur t/m 18.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 NOS Sportief. 7.30 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. 9.02 Het gesprek. 10.02 Dingen die gebeuren 13.10 Glas in lood. 14.02 Montaigne. 16.02 De schatkamer. 17.10 Radio UIT. 17.50 CD. 18.02 Op verhaal komen. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Praktijkdiploma informatica. 21.15 TeleScoop. 21.30 Telematica. 22.00 Parlement en politiek. 22.30 Schrijven van verhalen en gedichten. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg

Elk heel uur ANP-nieuws.
7.00 Limburg Aktueel. 8.00 RadioNieuwsCentrale, rubriek met binnen- en buitenlands nieuws. 9.00 Tussen de bedrijven door. 11.00 Postbus 94: verzoekplaten met Ria van Grinsven. 12.00 Limburg actueel met nieuws en achtergronden. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Provinciale Zaken. 14.00 Licht Limburgs, non-stopmuziek. 15.00 Liefde, tienerprogramma. 16.00 Cultuurmagazine Festival. 17.00-18.00 Limburg Aktueel: nieuws en actualiteiten.

BRTN/Radio 2

6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Koffers en Co. 10.00 Nieuws. 10.03 Het schurend scharniertje. 10.08 Reporter zonder grenzen. 11.50 Feuilleton Het Koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Muziek- en cabaretfragmenten. 14.00 Villa Musica, met de elpee van de week, een spelletje en een cursiefje. 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Radiovisier. Televisienieuwtjes op de radio. 20.00 Cinema Paradiso: rondom film en video. 22.00 Nieuws. 22.05 Evergreen met onsterfelijke melodieën en crooners. 23.30-06.00 Nachtradio.

België/BRF

Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück + Spiel Glückstreffer (6.15 Wort in … Tag; 6.30 nieuws; 6.45 verzoekp… ten; 7.15 agenda; 7.30 region… nieuws; 8.30 persoverzicht; 9.05 … de regio). 9.10 Gut Aufgelegt, T… und Themen am Vormittag. 12… Musik à la carte (12.30 BRF … tuell). 13.00 Presseschau. 13… Musikbox. 16.05 Popcorn. 18… Nieuws uit de regio. 18.05 … Aktuell: Aktuelles vom Tage. 18… Klassik. 20.00-20.05 Nachrich…

Happy RTL Radio

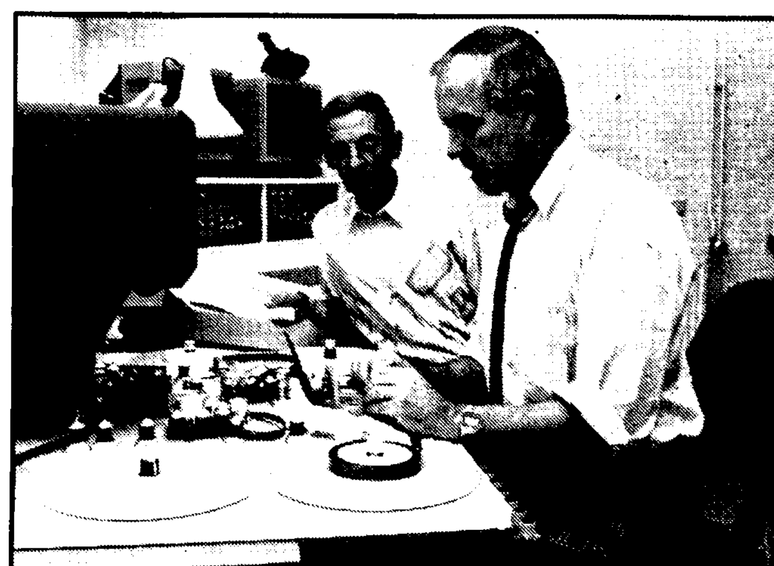
7.00 Elk heel uur nieuws.
5.00 Dauwtrappen. 7.00 De s… met Bart, Bart van Leeuwen. 10… Koffiekringen, Jan de Hoop. 12… Goedemiddag Nederland, Marc … cobs. 14.00 De Goudmijn met … van de Putte. 16.00 Vrijheid … heid, Ron Bisschop. 19.00 De Z… ven Uur Show. 22.00 De Gou… mijn. 24.00-05.00 RTL Nights…

WDR 4

Nieuws: tot en met 09.00 elk h… uur; vanaf 10.00 elke twee uur. … 4.05 Radiowecker. 6.05 Morge… melodie (8.05 Zum Tage; 8.… Andacht). 9.05 Musikpavil… (10.05 tot 11.00 verzoekplat… 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut auf… legt (13.00 Mitmenschen, 14.… Stichwort Wirtschaft). 15.00 C… Konzert. 16.05 Heimatmelod… 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 M… sik-Express (19.00 Auf ein Wo… 19.30 Ohrenbär). 20.05 Zwisch… Broadway und Kudamm. 21.0… Musik zum träumen. 22.30-04.0… ARD Nachtexpress (elk u… nieuws).

● *Maurice Nijsten en Jo Erkens zoeken met statief en camera in de aanslag de natuur op. De eindmontage van een film (foto rechts) is een tijdrovend karwei.* Foto's: CINE TRIAS NEDERLAND

Limburgs cineastenduo weet niet van ophouden

'Natuurfilms geven enorme kick'

Van onze rtv-redactie

ULESTRATEN/BEEK – Zijn zilveren jubileum heeft het tot over de Nederlandse grenzen bekend geworden Limburgse cineastenduo inmiddels in brede kring gevierd. Dat was in december. Vanavond laten Maurice Nijsten en Jo Erkens opnieuw van zich horen. In de reeks Natuur in eigen land brengt de KRO om 19.29 uur op Nederland 1 hun produktie 'Limburg, een beetje buitenland'. Houden Maurice en Jo het na 122 films voor gezien? Anders gezegd: denken ze wel eens aan stoppen? Niks hoor, Maurice Nijsten (47) en Jo Erkens (55) piekeren er niet over. „De natuur geeft ons een reuze kick. Vandaar dus." Vandaar dus ook het nieuws dat na vanavond alweer achttien nieuwe films op stapel staan. Bovendien zijn er al twaalf in produktie. Een robijnen en mogelijk zelfs gouden jubileum zit er dus best nog wel in.

● *Maurice Nijsten (links) en Jo Erkens: geen stukje natuur ontsnapt aan hun aandacht.* Archieffoto: FRANS RADE

Twee bescheiden Limburgers, die niet willen opvallen. Misschien hoort dat ook wel zo wanneer je in de natuur filmt. Neem een otter, steenmarter, vuursalamender, boomvalk, vos of reiger. Wanneer die beestjes je tijdens de opnamen in de smiezen krijgen, kun je de plaatjes en beelden wel vergeten. Achter struiken en bomen houden de filmers zich schuil. Soms duiken ze pardoes in het gras. Weer of geen weer.

„Je moet een hemels geduld hebben," lacht Jo Erkens uit Beek. „Soms moet je urenlang turen en loeren." Met de camera in de aanslag houdt collega Maurice Nijsten uit Ulestraten zich gereed om de tafereeltjes op het celluloid te vereeuwigen. Erkens maakt er geen geheim van dat hij reeds als jongetje geïnteresseerd was in alles wat met de natuur te maken heeft. „Vooral vogels hebben zijn speciale aandacht," vult Maurice Nijsten lachend aan. Net als zijn ouders kwam Maurice in het onderwijs terecht, als leraar. Hij was ook een tijdje lang acteur bij het gezelschap van Gabriël Beckers en zijn Speelgroep Limburg. Maar wat Maurice eigenlijk wilde, wist hij al toen hij acht jaar was: filmen.

Contact

Het eerste contact tussen Nijsten en Erkens (óók leraar) vond plaats na een hoogmis op een zondagochtend, ruim vijfentwintig jaar geleden. Ze ontmoetten elkaar in Neerbeek, waar ze toen beiden woonden. Jo Erkens had interesse in het milieu, dat in de loop der jaren voor hem steeds belangrijker zou worden. Voor BBC-documentaires over de natuur bleef hij in die dagen graag thuis en ook de tv-serie 'Luipaard op schoot' was goed genoeg om hem menige voetbalwedstrijd te laten overslaan.

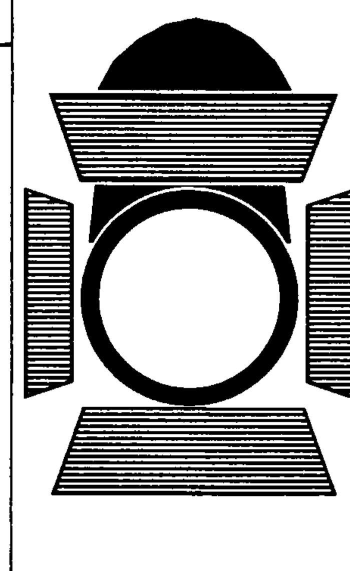
Zowel Erkens als Nijsten waren voor elkaar de ideale partners. Hun beider hobby bleek het maken van natuurfilms. In hun allereerste produktie staken ze al hun spaargeld en zelfs dat bleek niet voldoende om 'Broodvogels in Limburg' te realiseren. Want zo heette hun film, die als op 17 september 1968 door de KRO-televisie werd uitgezonden. Beide filmmakers herinneren zich nog goed hoe ze in hun beginperiode niet met de auto, maar per fiets op pad gingen.

Maurice Nijsten: „Voor een filmpje van 25 minuten zijn we vaak vijftien tot twintig dagen onderweg. Hangt natuurlijk van het object of project af dat we filmen. De ene keer verloopt het wat sneller dan de andere. En vergeet natuurlijk de eindmontage niet. Je kunt vaak honderden meters film hebben, maar daaruit moet dan een bescheiden en reële keuze worden gemaakt. Zeer arbeidsintensief werk."

„Het aardige is," zo vult Jo Erkens aan, „dat we alles in eigen beheer doen. Dat scheelt natuurlijk op de uiteindelijke kostprijs. Cine Trias Nederland, zo heet de film- en televisieproduktiemaatschappij van Erkens en Nijsten.

Geen vogel of ander dier in de natuur of Erkens en Nijsten hebben er op een of andere stille plek voor op de loer gelegen met hun camera. Maar wie denkt dat het bij die natuur is gebleven, heeft het mis.

Zo maakten Erkens en Nijsten ook een film over de legendarische Limburgse kunstschilder Charles Eijck ('een legende') en documentaires over beeldende kunst en muziekbeoefening in Limburg. Hun ook in België, Zweden, Spanje, Finland en Schotland uitgezonden produkties waren goed voor miljoenen kijkers. Voor alle liefhebbers van natuur en milieu blijft het goede nieuws, dat beide Limburgse cineasten zich pas nu goed op dreef voelen. Goede vooruitzichten dus voor de toekomst!

Record aantal kaartjes voor The Phantom

DEN HAAG – Voor de Nederlandse versie van The Phantom of the Opera zijn meer dan 700.000 toegangskaarten verkocht. Dat is een record. Nooit eerder trok een niet reizende Nederlandse musical in een aaneengesloten periode zo veel publiek. Het vorige record stond op naam van Les Misérables. Van januari 1991 tot en met mei 1992 zagen 652.616 bezoekers die musical. Beide voorstellingen zijn geproduceerd door Joop van den Ende. Voor The Phantom loopt het nog steeds storm. Naar verwachting zal de voorsteling in het VSB Circustheater in Scheveningen ook het komende theaterseizoen worden gespeeld.

● *Martha Plimpton in 'Woman at war'.* Foto: NCRV

Cyclus aan vooravond 49ste bevrijdingsdag

Serie tv- en bioscoopfilms over 'Vrouwen en oorlog'

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Aan de vooravond van de 49ste bevrijdingsdag zenden Avro, KRO en NCRV op Nederland 1 een korte serie televisie- en bioscoopfilms uit over vrouwen en oorlog. De actieve rol van vrouwen in bijvoorbeeld het verzet is veelal onderbelicht gebleven. In de meeste films staan voornamelijk de mannelijke oorlogshelden centraal.

De Avro, KRO en NCRV zenden vier films en een twee-delige miniserie uit waarin vrouwen in oorlogstijd de hoofdrollen spelen. Zo komen onder andere de levensverhalen van Helene Moskiewicz, Hanna Senesh en Mary Lindell aan bod in de cyclus.

De reeks begint vanavond om 20.25 uur op Nederland 1 bij de NCRV met het eerste deel van de mini-serie A woman at war, gebaseerd op het verhaal van Helene Moskiewicz. Als Brussel door Hitlers soldaten wordt bezet, kan ze haar plannen om naar de universiteit te gaan wel vergeten. Ze infiltreert in het hoofdkwartier van de Gestapo in Brussel. Ze wordt uiteindelijk verraden door mensen die ze probeerde te beschermen. Deel twee wordt 13 april uitgezonden.

Bij de Avro is 9 april de film Una Giornata Particolare te zien met Sophia Loren in de rol van een vrouw die in opstand komt tegen de normen en waarden in het Italië van Mussolini. De NCRV zendt 16 april de film Hanna's war uit. Deze film is gebaseerd op het levensverhaal van Hanna Senesh. Ze groeide op in Hongarije en toen de oorlog uitbrak ging ze naar Palestina om een militaire training te ondergaan. Terug in Hongarije worden haar moed en haar engagement haar noodlottig. De rol van Hanna wordt gespeeld door de Nederlandse Maruschka Detmers. One against the wind is de titel van de film die de NCRV 20 april uitzendt. Deze film speelt zich af in het Parijs van 1940. Mary Lindell houdt daar de meest succesvolle vluchtroute voor neergehaalde geallieerde piloten in stand.

De KRO sluit de Vrouwen en Oorlog-cyclus af op 27 april met de film Das schreckliche Mädchen. De film werd in 1990 op het filmfestival van Berlijn met een Gouden Beer bekroond en kreeg in 1991 een Oscarnominatie als beste buitenlandse film.

Elf tv-afleveringen over 'n eeneiïge tweeling

Paul de Leeuw pakt uit met comedyserie Seth en Fiona

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Toen Was Geluk Heel Gewoon, Tegen Wil En Dank, Weekend, Alle Kinderen De Deur Uit, De Victorie... De omroepen kijken momenteel niet op een comedy meer of minder, ze zwemmen erin. En Paul de Leeuw gaat er donderdag middenin springen met zijn Seth & Fiona. Over de vloed aan comedy's: „Veel is gevaarloos."

Twee heren aan een tafel. Frank de Jonge, hoofd drama & cultuur bij de Vara, en Jan Rutger Achterberg, eindredacteur. Ze glimlachen minzaam. En je kunt het honderd keer proberen, aandringen wat je wilt: ze vertellen niks. Seth & Fiona is van 'Paul', ontwikkeld door 'Paul' en daarom mag 'Paul' woensdag bij de exclusieve presentatie vertellen hoe, wie, waarom en hoe vaak. Ze willen hem daarbij niet in de wielen rijden. Maar ze hebben er al wel wat van gezien.
En, heren? Ahhh, toe nou?
Heer één: „Hartstikke leuk. Veelbelovend."
Heer twee: „Heel bijzonder."
Dit verhaal gaat dus niét over Seth & Fiona. Daarvoor zal Nederland donderdag om 21.23 uur massaal naar Nederland 3 moeten kijken. Dan zien we het nationale knuffelbeertje als Seth, het tweelingbroertje van Fiona (Olga Zuiderhoek): Seth & Fiona, dus. De twee wonen samen in een twee-onder-één-kapwoning. Fiona, gescheiden van haar man, heeft haar zoon (Joep Onderdelinden) nog in huis, maar dat weerhoudt haar niet van een onstuimig liefdesleven. Broer Seth houdt het zelf met Freek, een leernicht, gespeeld door Jiskefet's Kees Prins.

Veel meer is er over Seth & Fiona niet naar buiten gesijpeld, of het moest zijn dat er mét publiek wordt opgenomen, dat er door de acteurs veel geïmproviseerd wordt en dat er – elf afleveringen lang – bekende Nederlanders gaan opdraven.

Afwijkend

Het hoofd drama strijkt over zijn hart en wil er nog dit over kwijt: „Het is afwijkend. Ach, je kunt het zelf bedenken... Hoe wordt zoiets vormgegeven? Je kent de wetten van de comedy en je weet hoe je daar mee moet spotten. En dat doet-ie vervolgens."

Tot zover de berichten voor de land- en tuinbouw. Een comedy die de spot drijft met de comedy: De Leeuw zet de dingen weer op z'n kop, constateert De Jonge met tevredenheid. „Die jongens is zo weergaloos creatief..."

Maar: Worden we in Nederland zo langzamerhand niet doodgegooid met comedy's? En blijven goede bedoelingen niet al te vaak steken in één giechel en drie opgetrokken mondhoeken per 25 minuten? De Vara wordt met Seth & Fiona de onbetwiste gele-truidrager van het peloton: de omroep heeft dan liefst vijf comedy's in koers (ook nog: Het Zonnetje In Huis, Oppassen, In Voor- en Tegenspoed, De Victorie...

„Er mag dan wel veel aanbod zijn, de kwaliteit neemt toe," vinden De Jonge en Achterberg. „Er is tegenwoordig meer skill, meer vaardigheid. Je kunt nu ook de verschillen beter zien, hè? We maken intussen in Nederland zoveel comedy's, dat je nu wel weet welke schrijvers effectief zijn. Want reken maar dat comedy moeilijk schrijven is, hoor. Het moeilijkste onderdeel van het vak."

Vroeger had je vooral Eli Asser, Alexander Pola en Chiem van Houweninge. Tegenwoordig schrijft zo ongeveer iedereen, tot de acteurs zelf toe (Peter Lusse, Joris Lutz). De Belgen en Duitsers zijn in Nederland komen kijken hoe je dat doet, een comedy maken, en intussen zijn we zelfs zo ver dat de Engelsen – de grootmeesters, toch – persoonlijk meeschrijven aan Nederlandse series. Zo is Bryan Cook (George & Mildred) nu verbonden aan Het Zonnetje In Huis.

● *De cast van Seth en Fiona met v.l.n.r. Kees Prins, Joep Onderdelinden, Paul de Leeuw en Olga Zuiderhoek.* Foto: GPD

Frank de Jonge: „Je merkt dat omroepen in toenemende mate kiezen voor Nederlandse bewerkingen van comedy's, die zich in het buitenland bewezen hebben. Maar dat hoeft hier nog geen basis voor succes te betekenen. Veel van wat ik zie aan comedy's is gevaarloos, vind ik. Wat Rijk de Gooijer allemaal zegt in In Voor- en Tegenspoed is net op het randje, of er overheen. Dat wèrkt. Of neem In De Vlaamsche Pot, opgebouwd rond een homofiel stel. Dat zoekt ook een grens op. Ik vind de uitvoering niet altijd even geslaagd, maar men zoekt die grens tenminste."

Een comedy op televisie heeft tijd nodig om aan te slaan, zich te bewijzen. Mensen moeten zich met de karakters kunnen identificeren, zoals het bijvoorbeeld met Mien Dobbelsteen in Zeg 'ns AAA klikte. Dat aspect van tijd is een toenemend probleem, volgens De Jonge, want er is meer concurrentie en dus minder tijd. Verveeld? Hup, zappen! „Zeg 'ns AAA is doorgebroken in een tijd dat er nog maar twee netten waren. Het was een goede serie, maar de kijker kon ook bijna niet kiezen! Nu zit je met veel meer zenders. Maar vergeleken met de Verenigde Staten zijn wij nog kinderachtig, hoor. Daar zetten ze nu vrolijk vier comedy's achter elkaar, back-to-back."

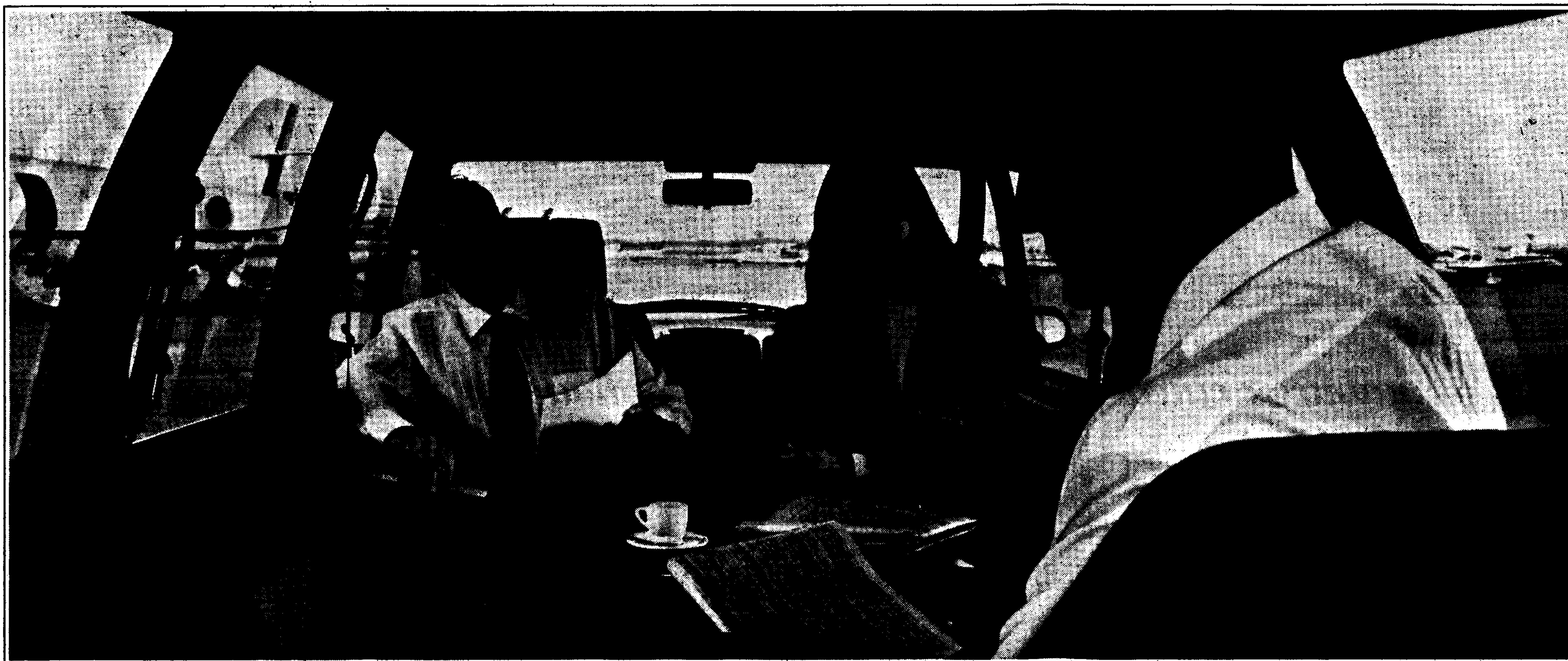
Of het hier ook nog zo ver gaat komen, is vers twee. „Vergeet niet," zegt Achterberg, de eindredacteur drama, „dat comedy's behoren tot de populairste programma's op de buis. En door de toegenomen hoeveelheid krijgen talenten ook de kans zich te ontwikkelen."

De Jonge: „Maar verschil in kwaliteit zal er altijd blijven. Het is in feite een pyramide. En die pyramide blijft wel een pyramide, maar het topje komt steeds hoger te liggen."
Maar vier comedy's achter elkaar, twee uur moeten lachen, dat is toch dodelijk vermoeiend?
„Ach. Minder vermoeiend dan twee uur huilen."

Alternatief songfestival bij MTV

Van onze rtv-redactie

LONDEN – Popzender MTV komt dit jaar opnieuw met een alternatief voor het Eurovisie Songfestival. Terwijl Willeke Alberti ons land in Dublin vertegenwoordigt, presenteren Paul King en Rebecca de Ruvo zaterdag 30 april MTV's Euro-Video Grand Prix vanuit de MTV studio in Londen.
Vorig jaar waren er inzendingen uit vijftien landen. De Engelse vertegenwoordiger, Suede met 'Animal Nitrate', ging er met de eerste prijs vandoor. Daarmee had Suede iets meer geluk dan Sonia, die op het Eurovisiepodium in het Ierse Millstreet op een tweede plaats eindigde. De video van de Nederlandse Candy Dulfer ('Sax a go-go') behaalde in 1993 een eervolle vierde positie. MTV streeft er naar dit jaar meer landen bij het alternatieve songfestival te betrekken. Elk Europees land kan drie videos insturen. Daaruit kiezen de kijkers de finalisten. Die voorselecties zijn inmiddels in volle gang. Vertegenwoordigers van de media, muziekindustrie èn kijkers bepalen 30 april wie er met MTV's Grand Prix naar huis mag.

GEMEENTE SCHINNEN

BEKENDMAKING

De burgemeester van Schinnen maakt bekend dat de raad in zijn vergadering van 24 maart 1994 besloten heeft te verklaren dat bestemmingsplannen worden voorbereid voor:
- het perceel kadastraal bekend gemeente Oirsbeek sectie D nr. 1600 en 1687, plaatselijk gelegen aan de Warblingstraat te Doenrade (t.b.v. de bouw van twee woningen);
- het perceel kadastraal bekend gemeente Schinnen sectie H nr. 229 (ged.) en 164 (ged.), plaatselijk gelegen Achter den Hof te Amstenrade (t.b.v. de bouw van een woning);
- het perceel kadastraal bekend gemeente Schinnen sectie B nr. 3091, plaatselijk gelegen aan de Kerkstraat te Puth (t.b.v. de verbouw van het Groenekruisgebouw).

De raadsbesluiten met bijbehorende tekeningen liggen vanaf heden voor een ieder ter inzage op de afdeling ruimtelijke ordening en volkshuisvesting (kamer 2.06) ter gemeentesecretarie, Scalahof 1 te Schinnen.
De secretarie is geopend op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en 's woensdags van 14.00 tot 16.00 uur en van 18.00 tot 21.00 uur.

Schinnen, 6 april 1994.

De burgemeester voornoemd,
F.I.J. Loefen.

AGENDA
van de vaste commissie van Provinciale Staten van Limburg
vergadering 8 april 1994

Op 8 april 1994 vergadert een vaste commissie uit Provinciale Staten. De vergadering is openbaar. Iedereen kan de beraadslagingen dus volgen vanaf de publieke tribune. De vergadering vindt plaats in de Veldekezaal van het Gouvernement.

De Commissie voor Financiën en Algemene Zaken vergadert om 14.00 uur over o.a.:

Brief van Gedeputeerde Staten inzake rapport LIOF/Nationale Investeringsbank betreffende het Museum voor Industrie en Samenleving (Industrion) te Kerkrade.

Provinciale kerntaken.

Financiële bijdrage silicose-problematiek oud-mijnwerkers.

Provinciaal monumentenbeleid in relatie met het (toeristisch-) economisch beleid van de provincie Limburg.

Het beschikbaar stellen van een krediet van f 225.000,- voor de organisatie van de viering van 50 jaar bevrijding.

Voorafgaand aan de commissievergaderingen hebben burgers spreekrecht over onderwerpen die op de agenda staan. Insprekers dienen zich vooraf telefonisch te melden bij de desbetreffende ambtelijk secretaris van de commissie:
Financiën en Algemene Zaken: telefoon 043-897175.

Provincie Limburg

imburgs agblad egionaal

oensdag 6 april 1994

Pagina 11

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown

Eerste steunpunt voor handel met Hongarije

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Maastricht heeft het eerste Westeuropese steunpunt voor zakelijke contacten met Hongarije. De Hongaar Sándor Erdei gaat vanuit het Maastrichtse gebouw van de Kamer van Koophandel Limburgse bedrijven helpen bij het leggen van contacten met fabrieken en verkoopkanalen in de Oosthongaarse regio Debrecen.

De Hongaar krijgt drie jaar de tijd om de levensvatbaarheid van het project te bewijzen. Het steunpunt kost 250.000 gulden en wordt gefinancierd door de Hongaarse overheid, de gemeente Maastricht, de Kamer van Koophandel en de provincie Limburg. In het Maastrichtse gouvernement werd gisteren de samenwerkings-overeenkomst getekend. In feite zit de Hongaarse adviseur echter al een maand in Maastricht.

Doel van het steunpunt is economische activiteiten tot stand te brengen die zowel de Limburgse als de Oosthongaarse economie versterken. Volgens de Hongaarse handelsconcul Imre Simon kan met name de economisch achtergebleven regio Debrecen die stimulans goed gebruiken. De Hongaarse adviseur helpt bijvoorbeeld Limburgse bedrijven die een deel van hun arbeidsintensieve produktie willen uitbesteden. Ook helpt hij bij het zoeken van afzetmarkten in Hongarije. Verder staan marketingstudies en export-missies en milieu-projecten op het programma. De Rijksuniversiteit Limburg en de Open Universiteit proberen uitwisselings- en trainingsprogramma's op te zetten met Hongaarse zusterinstellingen.

De Kamer van Koophandel voor Zuid-Limburg voert een actief beleid ten aanzien van Oost-Europa. Uit onderzoek is de KvK gebleken dat het Limburgse bedrijfsleven weinig weet van zakendoen met Oost-Europa en van EU-programma's om samenwerking te stimuleren. Om die reden wordt in juni een Brabants/Limburgse handelsreis naar Polen ondernomen.

Nieuweling Houben krijgt zware portefeuille

Akkoord over nieuw college B en W Heerlen

Van onze verslaggever

HEERLEN – Na een vier uur durend overleg hebben CDA, PvdA, VVD, D66 en GroenLinks in Heerlen een concept-akkoord bereikt over het coalitieprogramma en de verdeling van de zes wethoudersposten.

Van de drie nieuwkomers wordt Wil Houben (VVD) met het voorzitterschap van de Stuurgroep Centrumplan meteen voor de leeuwen geworpen. Hij krijgt de nieuwe portefeuille BoVo, dat staat voor Bouwen woningtoezicht, Volkshuisvesting, Milieu, Personeel en Organisatie. In de Stuurgroep hebben ook zitting Zuidgeest, Seijben en Savelsbergh.

Afstemmen

Nauw verbonden met de portefeuille van Houben is de wethouderspost die Jos Zuidgeest (PvdA) gaat bekleden. Zuidgeest krijgt Economische Zaken en Ruimtelijke Ordening (ERO), waaronder Stadsontwikkeling valt. Zuidgeest en Houben hebben de afspraak gemaakt dat de hoofdlijnen van het beleid ERO en BoVo continu op elkaar worden afgestemd.

Dezelfde afspraak ligt er voor de wethouders René Seijben (D66) en Paul Simons GroenLinks). Seijben (Welzijn) en Simons (Sociale Zaken en werkgelegenheid-arbeidsbemiddeling) gaat het beleid op elkaar afstemmen.

Financiën

De 'eerste' CDA-wethouder Hub Savelsbergh krijgt de post Financiën met onder meer informatie bestuur, interne zaken, huisvesting, archief, onderzoek en statistiek. Voor CDA-collega Jo Evers is de portefeuille Openbare Werken, Sport en recreatie gereserveerd.

Met het concept-akkoord gaan de vijf coalitiepartijen terug naar de achterban, waarvan de instemming wordt verwacht voor de installatie van het nieuwe college op dinsdag 12 april.

CDA-fractievoorzitter Prickaerts informeert voor vrijdag de oppositiepartijen Stadspartij Heerlen-Noord, SP, Hart voor Heerlen en CD.

Kans op transnationale academie lijkt uiterst klein

RL wil fuseren met Belgische universiteit

Van onze verslaggever

MAASTRICHT/DIEPENBEEK – De Rijksuniversiteit Limburg (RL) en het Limburgs Universitair Centrum (LUC) in het Belgisch Diepenbeek hebben in het geheim een plan uitgewerkt om gezamenlijk één transnationale universiteit te vormen. Het ambitieuze voornemen dreigt echter in een bureaulade terecht te komen. De RL kan dan wel – zij het uiterst officieus – op de steun van de Nederlandse onderwijsminister Jo Ritzen rekenen, maar de zo broze universitaire vrede in België belooft weinig goeds.

Loek Vredevoogd, voorzitter van het college van bestuur van de RL, wijst op de al bestaande samenwerking in een poging de ernst van de fusieplannen wat te relativeren. „Natuurlijk willen we meer met Diepenbeek, we vullen elkaar aan. Over een transnationale universiteit is ook wel eens gesproken, het is ook een fantastisch idee. Maar van een besluitvorming is nog geen sprake. De plannen zijn nog uiterst prematuur."

Officieel prematuur, maar uit onder meer een verslag van een vergadering van het Diepenbeekse college van bestuur blijkt dat het plan wel degelijk in een veel verder stadium verkeert. Zo is de nota 'Een transnationale academie in de Limburgse regio' al ter bespreking overlegd aan de Nederlandse en Vlaamse minister van Onderwijs. Op verzoek van de laatste heeft ook een vertegenwoordiging van de Belgische collega-universiteiten zich al over die nota gebogen.

De houding van de overige Belgische universiteiten maakt de kans van slagen bijzonder klein. Door het samengaan van de beide Limburgse universiteiten wordt immers het moeizaam tot stand gekomen universitair compromis in België doorbroken. In dat compromis zijn de uitbreidingsmogelijkheden vastgelegd. Diepenbeek heeft daarin afgezien van verdere groei op grote schaal, in ruil voor eerdere uitbreiding. De Belgische collega-universiteiten hebben op het Limburgse plan dan ook al het stempel 'onaanvaardbaar' gedrukt.

Volgens het verslag van het Diepenbeekse college van bestuur onderschrijft de Vlaamse minister A. van den Bossche de logica van een fusie en zou zijn Nederlandse collega Ritzen zelfs toegezegd hebben het principe van een transnationale universiteit nog deze kabinetsperiode vast te willen leggen. De officiële bevestiging van die belofte blijft echter uit, terwijl het aan Belgische kant zeer de vraag is of Van den Bossche de universitaire vrede wil riskeren voor het Limburgse plan.

De samenwerking komt overigens niet uit de lucht vallen. De beide universiteiten werken al nauw samen, bijvoorbeeld in de studies kennistechnologie en de toekomstige opleiding psychologie. Door samen te gaan worden de groeimogelijkheden van de RL en het LUC enorm vergroot. Diepenbeek telt momenteel vooral opleidingen op kandidaatsniveau, maar kent nog slechts een klein aantal volledige studies. Voor de RL zou een fusie de toegang betekenen tot nieuwe vakgebieden, die voor de universiteit in de huidige situatie niet zijn weggelegd.

Niet alleen in België, maar ook in Nederland zal een eventuele fusie tot een storm van protest leiden van de overige universiteiten, verwacht ook Vredevoogd, die pessimistisch gestemd is over de kans van slagen. Een kans die door het uitlekken van de plannen eerder kleiner dan groter is geworden, meent hij.

Justitie bekijkt valse handtekening

BRUNSSUM – Justitie in Maastricht heeft de zaak tegen het van valsheid in geschrifte verdachte raadslid Jo Palmen uit Brunssum in behandeling genomen. Het Brunssums college had een verzoek daartoe ingediend bij de officier van justitie. Volgens B en W heeft Palmen de handtekening van raadslid Simon Elzinga vervalst om enkele onderwerpen op de raadsagenda van 22 februari te krijgen. Palmen had, om de items geagendeerd te krijgen, de steun nodig van een aantal collega-raadsleden. Elzinga kan volgens het Brunssumse college de handtekening niet zelf hebben gezet. Elzinga verbleef in het weekeinde dat de toegevoegde onderwerpen werden ingediend in het buitenland. Palmen blijft het vervalsen van de handtekening ontkennen.

De Letse volksdansgroep Rytum Junda met een van de gebreide dekens van Elizabeth van Koningsbrugge uit Heerlen.
Foto: FRANS RADE

Volksdansgroep helpt bejaarden

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – De 72-jarige Elizabeth van Koningsbrugge uit Heerlen, lid van de Heerlense volksdansgroep Cramignon, overhandigde gisteren 55 zelfgebreidde dekens aan de Letse volksdansgroep Rytum Junda.

De 45 Letse dansers en muzikanten komen uit Jalgava, dertig kilometer van Riga. De demonstratiegroep van Cramignon was vorig jaar te gast in Letland.

„De dansers uit de demonstratiegroep die toen naar Letland ging, kwamen met tranen in de ogen terug. Ze vertelden verhalen over bejaarden die rillend van de kou in een Lets bejaardentehuis zaten te verkleumen. Toen heb ik, samen met een vriendin van mij, besloten om iets voor die mensen te doen," vertelt Van Koningsbrugge.

Ze ging bij mensen langs de deuren om oude en nieuwe bollen wol in te zamelen. Ook tijdens de oefenavonden van Cramignon werd wol uitgewisseld. Iedereen die breinaalden in huis had, werd door Van Koningsbrugge aangespoord om lappen te breien. Die lappen stof werden aan elkaar gehaakt tot een grote deken. Op die manier maakte Van Koningsbrugge, samen met een aantal vrijwilligsters, 55 dekens voor de bejaarden in Letland.

„We hebben met man en macht gewerkt om die dekens voor vandaag af te krijgen. Ik ben dan ook dolgelukkig dat ik ze nu kan overhandigen aan de mensen die ze zo hard nodig hebben. Het is allemaal zo oneerlijk verdeeld op de wereld. Waarom heeft de een niks en dan ander alles?"

Gijs IJlander wint Halewijnprijs 1994

ROERMOND – De Halewijnprijs, de literatuurprijs van de stad Roermond, is dit jaar toegekend aan de auteur Gijs IJlander. De prijs, een geldbedrag en een bronzen plastiek van de Roermondse kunstenaar Dick van Wijk, wordt uitgereikt tijdens het literair festijn van de stichting Kring '84 op zaterdag 16 april in Roermond.

IJlander, in 1947 geboren in Alkmaar, studeerde Engels in Amsterdam en Liverpool. Sinds '74 werkt hij in Arnhem bij een onderwijsondersteunende instantie. In '78 publiceerde hij het verhaal 'Het pak' in een uitgave van de Gelderse Culturele Raad. Voor zijn romandebuut 'De kapper' ('88) is hij eerder onderscheiden met de Anton Wachterprijs, met de Vara-zondagsprijs en de Geertjan Lubberhuizenprijs. Andere werken van IJlander zijn: Een fabelachtig uitzicht ('90), Zwartwild ('92) en De Lichtval ('93). Speciale gast bij het literair festijn is Jan Wolkers. Jan Huyskens was in '87 de eerste winnaar van de Halewijnprijs. Na hem volgden Ton van Reen, André Janssens, Rudi Hermans, Halil Gür, Nicolette Smabers en Arjen Duinker.

bestuurders die komen vast te zitten zullen zo lang achter gesloten deuren door vergaderen tot zij er weer uit zijn

punaise

Stein wil referendum over ontgrindingen

Van onze verslaggever

STEIN – Het nieuwe gemeentebestuur van Stein vindt dat de Limburgse bevolking zich moet kunnen uitspreken over de geplande ontgrindingen. De partijen vinden dat Limburg niet verplicht is 35 miljoen ton grind te leveren, zoals is afgesproken in een convenant met de rijksoverheid.

Volgens de Steinder bestuurscoalitie (gesteund door de partijen DOS, SPV, PvdA en VVD) is het naleven van dat convenant niet 'rechtens afdwingbaar'. Als blijkt dat de ontgrindingen niet door de Limburgers worden gesteund, zou de provincie moeten afzien van het plan-Grensmaas, waarin ontgrinden en natuurontwikkeling gecombineerd zijn.

Ook zolang leefbaarheid, veiligheid en belangen van de inwoners niet gewaarborgd zijn, mag de provincie geen groen licht geven voor de uitvoering van het plan, volgens de officiële reactie van de coalitiepartijen.

De provincie en de rijksoverheid zouden geen rol mogen spelen in de uitvoering van of advisering over de ontgrindingen, gezien hun belang daarbij. De Steinder politiek staat wantrouwend tegenover het beloofde groen. „Is het niet zo dat de ontgrinding en daarmee het economisch belang voorop staat, terwijl daarna als pleister op de wonde van de betrokken burgers een natuurontwikkelingsplaatje wordt geplakt?" vraagt de coalitie zich af.

De partijen willen een garantie dat na de afgravingen nog geld over is voor de zorg, het beheer en het onderhoud van de Maasoevers. Verder vragen ze zich af hoe het is gesteld met de informatie en inspraak in Vlaanderen, waar de gevolgen van de ontgrindingen ook merkbaar zullen zijn.

Op twee plekken in Stein (Meers en Aan de Maas, bij Elsloo) wordt in totaal zeven miljoen ton grind gewonnen voor de behoefte in Limburg (die niet onder de 35 miljoen ton voor 'de rest van Nederland' valt). Stein vindt dat deze 'regionale' ontgrindingen ook onder de provinciale milieueffectrapportage (MER) moeten vallen. Nu vallen ze daarbuiten, waardoor er minder garanties zijn voor naleving van regels en afspraken.

Verder vindt Stein dat ook tijdens het graafwerk de veiligheid gegarandeerd moet zijn, door aanleg van dijken.

Stein vreest bovendien voor wateroverlast door de geplande aanleg van een nevengeul bij het gehucht Maasband, bij het kerkdorp Meers.

Dodelijk ongeval tijdens sneeuwbui

HAELEN – Een 37-jarige inwoner van Roermond is maandagavond rond elf uur om het leven gekomen bij een ongeluk op de Roggelseweg in Haelen. Hij raakte met zijn auto van de weg af en botste tegen een boom. De man overleed ter plaatse. Zijn 39-jarige passagiere uit Buggenum raakte bij de aanrijding gewond en is opgenomen in het ziekenhuis te Roermond. Ten tijde van het ongeval was er sprake van een hevige sneeuwbui. Of dat de oorzaak van het ongeval is, is nog niet duidelijk.

Moord Valkenburg voor de rechter

MAASTRICHT – Maastrichtenaar J. W. (56) moet zich volgende week dinsdag voor de rechtbank in zijn woonplaats verantwoorden voor moord, poging tot moord en gijzeling. W. schoot in januari van dit jaar in Valkenburg de 35-jarige H. Wachelder dood. Daarna vuurde hij ook nog enkele kogels af op een andere Valkenburger en gijzelde twee vrouwen in een appartement aan de Kerkstraat. De politie vermoedt dat W. het slachtoffer heeft vermoord uit jaloezie. Wachelder zou een relatie hebben gehad met een van de twee gegijzelde vrouwen. De verdachte W. had ook een verhouding met haar.

Zware boete voor te hoge snelheid

MAASTRICHT – Een 19-jarige inwoner van het Duitse Bingen heeft een boete gekregen van 750 gulden omdat hij met 148 kilometer per uur over de A2 tussen Luik en Maastricht reed en bij het inhalen bijna de bumper van een andere auto raakte. De Duitser schrok van de hoge boete, betaalde wel prompt maar liet weten zich nooit meer in Nederland te laten zien.

Huiszoeking in ziekenhuis Hasselt

HASSELT – Op last van het Hasseltse parket heeft de politie bezoeken afgelegd bij enkele ziekenhuisbeheerders in Vlaanderen. Ook is huiszoeking gedaan in het Hasseltse Salvatorziekenhuis, waar boekhoudkundige stukken en verslagen van vergaderingen in beslag zijn genomen. Alles draait om vergoedingen en financiële tegemoetkomingen die de beheerders opgestreken zouden hebben. Het onderzoek spitst zich toe op drie ziekenhuizen: naast het Salvatorziekenhuis ook het Sint-Trudoziekenhuis in Sint-Truiden en het Heilig-Hartziekenhuis in Leuven. Onder de verdachte beheerders zijn de voorzitter van het Verbond van Verzorgingsinstellingen, dat 330 instellingen in Vlaanderen verenigt, en een Leuvense hoogleraar ziekenhuisrecht. Volgens hen gaat het slechts om 'een discussie over de juridische geldigheid van hun bedrijfsleidersverzekering'. Deze verzekering keert een soort buitenwettelijk pensioen uit. De ziekenhuisbeheerders stellen dat de toekenning van de verzekering volstrekt volgens de richtlijnen gebeurde. Van de twee beheerders is er geen vuiltje aan de lucht.

Belg betaald met valse 'vuurtoren'

SUSTEREN – Een Belgische zakenman meldde zich gisteren bij een bank in Susteren omdat hij vermoedde dat een ontvangen briefje van 250 gulden vals was. Na onderzoek bleek dat inderdaad het geval te zijn. Het is de vijfde keer in ruim een maand dat in deze regio een namaak-biljet van 250 opduikt. Afgelopen zaterdag werd in een café in Sittard nog met zo'n briefje betaald. In verband daarmee heeft de politie al een verdachte aangehouden. Eerder doken valse 'vuurtorens' op bij een friture in Echt, een hotel in Beek en in een geldcassette in Sittard.

Auto botst tegen goederentrein

LIMBRICHT – Een personenauto is gistermiddag rond 12 uur op de spoorwegovergang bij kasteel Limbricht tegen een goederentrein gebotst. Hierbij is niemand gewond geraakt. De materiële schade was aanzienlijk. Hoe groot die precies was, kon de politie niet zeggen.

Bromfietser (22) na val in coma

MAASTRICHT – Ondanks een voorspoedig verlopen operatie ligt een 22-jarige inwoner van Maastricht nog steeds in coma in het academisch ziekenhuis. Hij had zware inwendige kneuzingen en breuken opgelopen bij een val met zijn bromfiets in de Grote Staat. Hoe de bromfietser ten val is gekomen is niet bekend.

o/z

Voor de vele gelukwensen, bloemen en geschenken ontvangen bij ons

50-jarig huwelijksfeest

zeggen wij hartelijk dank aan familie, vrienden en kennissen en allen die deze dag voor ons onvergetelijk hebben gemaakt.

Brunssum, maart 1994

H. Hermsen
A. Hermsen-Derissen
kinderen, klein- en achterkleinkinderen

---

†

Wij geven met grote droefheid kennis van het overlijden van onze lieve vader, schoonvader en opa

Edmund Statucki

weduwnaar van

Annelies Vongehr

Hij overleed in de leeftijd van 72 jaar, voorzien van het h. oliesel.

Uit aller naam:
Kinderen en kleinkinderen

Heerlen, 1 april 1994
bejaardenverzorgingstehuis Ter Eyck
Corr.adres: Unicefplantsoen 17
6413 TA Heerlen

De crematieplechtigheid heeft in besloten kring plaatsgevonden op dinsdag 5 april jl. in het crematorium te Heerlen.

---

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee zij ons gedurende haar leven heeft omringd, delen wij u mede dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 94 jaar, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, bet-overgrootmoeder, zuster, schoonzuster en tante

Maria Schmetz-Stevens

weduwe van

Werner Schmetz

In dankbare herinnering:

Schinnen: Math en Anna Schmetz-Cremers
Heerlerheide: Jan en Mien Schmetz-Clemens
Thull: Trees en Wim [illegible]
Oirsbeek: Mia en Michel Kleesters-Schmetz
Thull: Wiel en Lony Schmetz-Schoenmaeckers
haar kleinkinderen, achterkleinkinderen en achter-achterkleinkinderen
Familie Stevens
Familie Schmetz

5 april 1994
Thull 35, 6365 AC Schinnen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op zaterdag 9 april a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Dionysius te Schinnen, waarna aansluitend de begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Vrijdag a.s. om 18.45 uur avondwake in bovengenoemde kerk.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Uitvaart, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 18.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

"Ze zijn ons zeer geleend
de mensen en de dingen.
Wat onvergankelijk blijft,
zijn slechts de herinneringen."

Dankbaar dat wij hem zo lang in ons midden mochten hebben, maar bedroefd om het afscheid, delen wij u mede, dat heden [illegible] van ons is heengegaan [illegible] lieve [illegible] vader en schoonvader, lieve opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Herman Pustjens

weduwnaar van

Maria Jessen

Wij vragen u voor hem te bidden.

De bedroefde familie:
Roosteren: Lambert Pustjens
Echt: Wil Pustjens
[illegible]
Stein: [illegible] Pustjens
[illegible]
Familie Pustjens
Familie Jessen

6116 AC Roosteren, 4 april 1994
Oud Roosteren 35

De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op vrijdag 8 april om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Jacobus de Meerdere in Roosteren, gevolgd door de begrafenis op het parochiekerkhof te Oud-Roosteren.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren vanaf 10.00 uur.

Donderdag 7 april wordt om 19.00 uur de avondmis gehouden, tot intentie van de overledene, in bovengenoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen, dagelijks van 17.00 tot 17.45 uur in het Uitvaartcentrum Peusens, Kloosterstraat 9 te Susteren.

Mochten wij bij vergissing verzuimd hebben u een kennisgeving toe te zenden, gelieve deze annonce als zodanig te beschouwen.

[illegible] kennis van het [illegible]

Harry Joosten

[illegible]

Met verdriet in mijn hart, maar bovenal met dankbaarheid voor de vele mooie jaren die we samen mochten beleven, deel ik u mede dat voor altijd is ingeslapen mijn lieve man, onze broer en oom

Marinus Stel

echtgenoot van

Sietsje Bethlehem

in de leeftijd van 71 jaar.

Uit aller naam:
S. Stel-Bethlehem

Brunssum, 4 april 1994
Correspondentie-adres:
Versiliënboschweg 16, 6414 EG Heerlen

De samenkomst, voorafgaande aan de crematie, zal plaatsvinden op zaterdag 9 april a.s. om 13.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Er is in het crematorium gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Mijn man is opgebaard in het mortuarium van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum. Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur.

---

†

Na een leven vol liefde, goedheid en hartelijkheid voor ons allen die haar gekend hebben en tot het laatst toe betrokken bij alles wat haar dierbaar was, is heden in Invia van ons heengegaan, voorzien van de heilige sacramenten der zieken, op de bevoorrechte leeftijd van 87 jaar, onze lieve moeder, oma en overgrootmoeder

Maria Hubertina Notermans

weduwe van

Pieter Leonard Römers

Sittard: M. Custers-Römers
Maartensdijk: P. Römers-Breikerhof
Einighausen: J. Römers (†)-van de Bilt
Sittard: J. Römers-[illegible]
Einighausen: J. Römers-[illegible]
Guttecoven: M. van Stein-Römers
[illegible]: P. [illegible]
[illegible]
klein- en achterkleinkinderen
Familie [illegible]
Familie [illegible]

[illegible] 4 april 1994
[illegible] AP Einighausen

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op vrijdag 8 april a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk Onze Lieve Vrouw ten Hemelopneming te [illegible]

[illegible]

Op donderdag zal moeder bijzonder worden herdacht tijdens de avondwake om 19.00 uur in voornoemde kerk.

U kunt [illegible] dagelijks van [illegible] tot 18.15 [illegible] Sittard.

Zij die geen kennisgeving hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Diepbedroefd, [illegible]

[illegible], dokter, [illegible] tante en nicht

Jeanny Winters

echtgenote van

Herman Onstenk

Brunssum: H.J.A. Onstenk
Cindy en Roger
Pascal
Familie Winters
Familie Onstenk

5 april 1994
De Negristraat 22, 6441 TL Brunssum

Gelegenheid om afscheid te nemen, dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur in het mortuarium van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum.

De crematieplechtigheid vindt plaats op vrijdag 8 april om 10.30 uur in het crematorium aan de Imstenraderweg te Heerlen.

Samenkomst in het crematorium, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Na tien mooie jaren is helaas veel te vroeg van ons heengegaan onze collega

Jeanny

Zij was voor ons niet alleen een collega maar ook een zeer goede en gezellige vriendin.
Jeanny, bedankt voor de fantastische jaren, we zullen je nooit vergeten.
Wij wensen Herman, Cindy en Pascal veel sterkte toe in deze moeilijke tijd.

Jo, Bea, Jos, Jacqueline, Peter en Elke

Wegens het overlijden van

Jeanny

is [illegible]
"de Snack Drive In"
[illegible] te Brunssum
op vrijdag 8 april de gehele dag gesloten

Hij vroeg weinig en gaf veel

†

Bedroefd, maar dankbaar voor het vele dat hij ons gaf tijdens een leven dat getekend werd door eenvoud, goedheid en liefde, is voorzien van het h. sacrament der zieken van ons heengegaan, in de leeftijd van 83 jaar, mijn geliefde man, onze onvergetelijke vader, schoonvader, opa, schoonbroer, oom en neef

Frans Zuylen

ere-voorzitter van de harmonie St. Caecilia
begiftigd met de eremedaille verbonden aan de orde van Oranje Nassau

echtgenoot van

Bertha Vrencken

Bingelrade: Bertha Zuylen-Vrencken
Bingelrade: Jean en Anny Zuylen-Roebroek
Frank, Ron, Marjo, Jeanny
Tilburg: Jos en Karin Zuylen-van Herpen
Max, Kim
Familie Zuylen
Familie Vrencken

4 april 1994
Dorpsstraat 6, 6456 AD Bingelrade

De plechtige uitvaartdienst, met aansluitend begrafenis, zal plaatshebben op zaterdag 9 april a.s. om 11.00 uur in de St. Lambertuskerk te Bingelrade.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De avondwake wordt gehouden op vrijdag 8 april om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.00 tot 18.15 uur in het mortuarium van het ziekenhuis te Brunssum.

In verband met het overlijden van mijn vader is
zaterdag 9 april a.s. onze zaak de gehele dag gesloten

Jean Zuylen

Kneykuilerweg 1 - Bingelrade

Met droefheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze oud-voorzitter, thans ere-voorzitter, ruim 70 jaar muzikant van onze vereniging, de heer

Frans Zuylen

Zijn persoonlijkheid, enthousiasme en inzet voor onze vereniging zal voor ons een voorbeeld zijn en in onze herinnering blijven.
Wij wensen zijn echtgenote, kinderen, kleinkinderen en familie veel sterkte toe.

Beschermvrouwe, ere-leden, bestuur, dirigent, leden en donateurs harmonie St. Caecilia, Bingelrade

Bingelrade, 4 april 1994

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat hij ons tijdens zijn leven heeft gegeven, hebben wij afscheid genomen van onze zorgzame vader, [illegible]

Joseph Crijns

weduwnaar van

Jeanne Lindelauf

Hij overleed in de leeftijd van 85 jaar [illegible] van de h. [illegible] der zieken.

Brunssum: [illegible] Nowacki-Crijns
[illegible]
Brunssum: [illegible] Crijns-[illegible]
[illegible]
Worms (D.): [illegible]
Brunssum: [illegible]
Familie Crijns
Familie Lindelauf

5 april 1994
Kerkstraat 11, 6441 BC Brunssum

[illegible] St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum [illegible] 19.00 uur [illegible]

[illegible] kerk, Pr. [illegible]

[illegible] tot schriftelijk condoleren.

[illegible] r.k. kerkhof aldaar.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Wij allen hebben je mogen bewonderen in je laatste levensdagen. Het was een grote vreugde dit in saamhorigheid voor je te mogen doen. Je was voor ons een lieve man, vader, opa en zoon. We konden altijd op je rekenen. Wij zullen je missen.

Heden, 3 april 1994, is thuis, in zijn vertrouwde omgeving, van ons heengegaan, voorzien van het h. sacrament der zieken, op de leeftijd van 64 jaar,

Ben van Slooten

echtgenoot van

Hannie Eekhof

weduwnaar in het 1e huwelijk van

Clara Hochstenbach

Sittard: Hannie van Slooten-Eekhof
Sittard: J. van Slooten-Stam
kinderen Van Slooten
kinderen [illegible]
en opa's kleinkinderen

Ranonkelstraat 25,
6134 TC Sittard.

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op vrijdag 8 april a.s. om 11.00 uur in de H. Gemmakerk te Sittard-Sanderbout, waarna aansluitend de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium Nedermolen, Vouerhof 1 te Geleen.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Op donderdag 7 april zal Ben bijzonder worden herdacht in de avondmis van 19.00 uur in voornoemde kerk.

U kunt persoonlijk van hem afscheid nemen dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur in het Maaslandziekenhuis, gelegen aan de Heineweg te Sittard.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

In diepe verslagenheid geven wij kennis dat wij heden geheel onverwacht afscheid hebben moeten nemen van onze lieveling

Leon

Drie maanden mochten wij maar van hem genieten.

Jenny en [illegible] Gielen-Engels
Tabitha

4 april 1994
Laurastraat 54?, 6413 RN Heerlen

De uitvaartmis zal plaatshebben op vrijdag 8 april a.s. om 10.00 uur in de St. Josephkerk te Hoensbroek-Passart, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats [illegible]

Bijeenkomst in voornoemde kerk.

U kunt afscheidnemen van Leon in een der rouwkamers van De Uitvaart, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.

De grote belangstelling, de vele troostrijke brieven, bloemen en h. missen bij het heengaan van onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder

Hubertina Thelen-Schijns

hebben ons getroffen. Al deze blijken van medeleven en de wetenschap dat zij door zovelen werd geacht, hebben ons geholpen dit verlies te dragen.

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen

Kerkrade, april 1994

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 9 april a.s. om 19.00 uur, in de parochiekerk van de H. Catharina te Kerkrade-[illegible]

---

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee zij [...] durende haar leven ons heeft omringd, is heden geheel onverwa[...] van ons heengegaan mijn lieve vrouw, onze zorgzame moe[...] schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Lenie Ritzen

echtgenote van

Jozef Budé

Zij overleed in de leeftijd van 62 jaar, voorzien van het h. oliesel.

Heerlerheide: Jozef Budé
Neerbeek: Marion Strijbos-B[...]
Theo Strijbos
Rianne
Arno
Anouk
Puth: Josine Ummels-B[...]
Jos Ummels
Familie Ritzen
Familie Budé

6413 AW Heerlerheide, 4 april 1994
Litscherboord 2

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 9 a[...] a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Cornelius te Heer[...] Heerlerheide, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden [...] de begraafplaats aan de Kampstraat.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk co[...] leren.

Rozenkransgebed tot intentie van onze dierbare overledene vrijd[...] april om 18.45 uur, aansluitend avondmis in voornoemde paroc[...] kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer van Lindeman[...] vaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 18.30 tot 1[...] uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze ann[...] ce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Dankbaar dat wij hem zo lang in ons midden mochten hebben, m[...] ook bedroefd om het scheiden, delen wij u mede dat heden na [...] geduldig gedragen lijden van ons is heengegaan, mijn lieve man, [...] zo zorgzame vader, broer, zwager, oom en neef

Pier Teuwens

echtgenoot van

Anna Groenen

Hij overleed in de leeftijd van 80 jaar, voorzien van het h. sacram[...] der zieken.

Stein: Anna Teuwens-Groen[...]
Stein: Jan Teuwens
Stein: René Teuwens
Stein: Pier Teuwens
Stein: Hub Teuwens
Familie Teuwens
Familie Groenen

Geleen, 5 april 1994
Corr.adres: Steskensstraat 12
6171 EJ Stein

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op vrijdag 8 a[...] a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Oud-Ste[...] waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematoriu[...] te Geleen, Vouerhof 1.

[illegible]

Avondwake tot intentie van onze dierbare overledene, donderdag [...] april om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium van het Ma[...] landziekenhuis te Geleen, dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze anno[...] ce als zodanig te beschouwen.

Met droefheid namen wij kennis van het overlijden van onze oud-[...] lega-medewerker

Sjef van Daal

Met respect en dankbaarheid zal hij in onze herinnering blijven.
Zijn echtgenote en familie wensen wij veel sterkte toe.

Directie en medewerkers
[illegible]

Sittard, 5 april 1994.

Vervolg familieberichten pag. 15

---

†

[illegible]

Bedroefd, maar vooral dankbaar voor alle [...] en liefde die wij tijdens haar leven van [...] gen, hebben wij afscheid moeten nemen [...] onze lieve moeder en oma

Elisa Jongen

weduwe van

Johann Sanders

[illegible]

Susteren: [illegible]
Kerkrade: [illegible]
Susteren: [illegible]
Rodenbach (D.): [illegible]

Geleen, 4 april 1994
Correspondentie-adres: T. Sanders, [illegible]

De plechtige eucharistieviering wordt [...] den op zaterdag 9 april om 10.30 uur in de p[...] chiekerk van de H. Amelberga te Suste[...] gevolgd door de begrafenis op het p[...] kerkhof.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is [...] schriftelijk condoleren vanaf 10.00 uur.

Vrijdag 8 april om 19.00 uur [...]

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks [...] 17.00 tot 17.45 uur in het Uitvaartcentrum [...] sen, Kloosterstraat 9 te Susteren.

Mochten wij bij vergissing verzuimd hebben u een kennisgeving [...] te zenden, gelieve deze annonce als zodanig [...] te beschouwen.

College: 'Werkelijkheid geen geweld aangedaan'

Wethouders mogen blijven van raad

Vervolg van pagina 1

BRUNSSUM – Wat het commissariaat van Riem bij een grindbaggeraar en het voorzitterschap van de Fodi, de Federatie van Oppervlakte Delstofwinnende Industriën, betreft, is sprake van antedatering van twee collegebesluiten. Dat wil zeggen, dat de reeds genomen besluiten achteraf van een vroegere datum werden voorzien.

... daarmee zou Riem geholpen ... zijn in zijn eigen strafzaak. ... wordt de burgemeester er... verdacht 120.000 gulden aan ...penningen te hebben geïncasseerd. Volgens Riem was dat bedrag echter voor de helft een lening ... de andere helft een vergoeding voor zijn werkzaamheden voor de grindwereld. Justitie denkt dat ... veel later die nevenfuncties ... aanvaard dan de burgemeester wil doen geloven.

De wethouders en de secretaris lieten gisteren in een korte schriftelijke verklaring weten dat zij 'met de ... en parafering van de door justitie gewraakte collegebesluiten de werkelijkheid geen geweld hebben aangedaan.' Ook inzake de datering van de besluiten menen zij dat van de verweten valsheid in geschrifte geen sprake is. 'In ieder geval zijn zij volledig te goeder trouw geweest,' meldt de verklaring.

Matti hield gisteren vast aan de bewoording dat justitie met het opsluiten van de zes, inclusief Riem zelf, naar een 'paardemiddel' heeft gegrepen. „Ik weet niet of justitie zo goed op de hoogte is van het bestuursrecht. Bestuursrechtelijk gezien is het maar de vraag of er sprake is valsheid in geschrifte. Dat moeten de deskundigen maar uitmaken." Volgens Matti is het te gek om bestuurders van de gemeente Brunssum als misdadigers te behandelen terwijl in Nederland moordenaars en verkrachters door vormfouten en cellentekort vrijuit gaan.

Justitie liet na de vrijlating van de verhoorde bestuurders en gemeentesecretaris al weten dat het onderzoek de aanvankelijke aanwijzingen voor de verdenking valsheid in geschrifte heeft bevestigd. Justitie verbindt daar tevens een waardeoordeel aan: 'Door het openbaar ministerie worden die feiten als zeer ernstig aangemerkt'.

Matti lichtte gisteren de fractievoorzitters in over de gang van zaken.

Een grote raadsmeerderheid zag geen noodzaak om nog voor de beëdiging van de nieuwe raad op 12 april een extra raadsvergadering bijeen te roepen. De meeste fracties vinden niet dat de verdachte wethouders – van wie Goof Janssen en Rien de Bruijn van de Lijst Borger ook weer in het nieuwe college aantreden – nog voor die datum de conclusie zouden moeten trekken dat ze niet meer te handhaven zijn.

Progressief Akkoord en Palmen hadden wel op een extra vergadering aangedrongen, waarin zij nader geïnformeerd wilden worden." Van Betuw zei achteraf dat de raad nooit is ingelicht over de wijziging van de collegebesluiten. „Dat is misleiding van de raad," aldus het raadslid.

● *De Brunssumse fractievoorzitters voerden gisteren overleg met waarnemend-burgemeester Matti.*
Foto: FRANS RADE

Scholieren vrijen veiliger door lespakket

MAASTRICHT – Het lespakket '... leve de liefde' voor scholieren ... vruchten af. Jongeren die ... die lessenserie hebben ge..., vrijen vaker veilig dan scholieren die via ander voorlichtingsmateriaal op de gevaren van onveilige seks zijn gewezen.

'... leve de liefde' heeft de jongeren evenwel niet aangezet tot meer ...htsgemeenschap. Dit blijkt ... een onderzoek naar de korte ter... effecten van het lespakket ... de Rijksuniversiteit Limburg.

Uit het onderzoek blijkt dat de jongeren die het lesmateriaal kennen ... weten over aids en geslachtsziekten dan andere scholieren. Ook ... zij positiever over veilig vrijen ... denken. Bovendien zijn zij ... van plan om in de toekomst condooms te gebruiken en ... zij volgens de onderzoekers ... zelfvertrouwen ontwikkeld ... daadwerkelijk veilig te gaan ...

Het lespakket is samengesteld door de vakgroep gezondheidsvoorlichting van de RL, in samenwerking met het Landelijk Centrum voor Gezondheidsvoorlichting en de Nederlandse Stichting tot Bestrijding van Sexueel Overdraagbare Aandoeningen (SOA Stichting).

Snelle vluchten aan begin van duivenseizoen

Van onze correspondent
FONS VAN OPHUIZEN

LANDGRAAF – Het duivenseizoen werd dit weekeinde geopend met snelle vluchten vanuit Mettet, Heverlee en Marche. P. Driessen klokte de rapste duif van het Phoenix konvooi, die ruim 105 km per uur vloog.

De snelste duif van de C.L.B.v.P. had J. Hornesch in Cadier en Keer met een snelheid van ruim 90 km per uur. Deze melker blonk ook nog uit met de eerste drie prijzen in zijn samenspel. De gebroeders Claessen uit Swalmen schitterden in de Grensstreek met een tot en met vijf.

DE UITSLAGEN:
PHOENIX: METTET-HEVERLEE
Maaskant: 1. P. Driessen 12.15, s.29.43.66. C.C. Zuid: 1. J. Nauts 12.37, s.29.32.25. Ver. Vrienden: 1,2. H. Hanssen, s.28.97.34. Elsloo: 1. A. van Es 12.37, s.28.31.60. Combinatie '90: 1-3 L. Kroppen 12.36, s.29.28.27. Leudalkwartier: 1,2. L. Boonen en Zn., s.27.33.26. Grensstreek: 1.2.3. Gebr. Claessen, s.28.43.41. Maastricht '84: 1. Gebr. Grouwels 12.26, s.29.19.38. Weert: 1. A. de Goey. S.S. Echt: 1. P. v. Wegberg. C.C. Roermond: 1. G. Cox 12.21, s.28.40.14. C.C. Venlo: 1. E. Geertman; 2. F. van Horck. C.C. '47: 1.2. Boots-Peters, 12.03, s.27.44.31.

C.L.B.v.P.: MARCHE
S.S. Zuid: 1.2.3. J. Hornesch, s.2.59. Waubach: 1. K. Heidstra 10.45, s.24.59.70. Nieuwenhagen: 1. J. Raats 10.44, s.24.64.90. S.O.M.: 1. M. Bisschop 10.39, s.24.80.51. Zuid-Oost Hoek: 1. G. Lindelauf 10.35, s.24.86.05. 't Zuiden: 1.2. J. Schellings 10.35, s.24.64.92. Roderland: 1. W. v. Borren 10.42, s.25.08.58. Heerlen: 1. P. Nelissen 10.42, s.25.06.16. Valkenburg: 1. G. Zurstrassen 10.39, s.24.75.05. Maastricht: 1. H. Gulikers 10.48, s.24.83.04. Sittard: 1. W. Beckers. Geleen: 1. P. Grooten 10.47 uur, s.23.44.52. Middenrif: 1. W. Limpens 10.43, s.25.03.86. Beek-BUG: 1.2. H. v. Es, s.25.22.41. Klein Swentibold: 1. A. Quix 10.53, s.24.10.25. G.E.L.O.: 1.2. Houben-Renneberg 10.47, s.24.76.15. Susteren: 1. J. Vonken 10.56, s.23.45.00. Echt: 1.3. Gebr. Görtz 10.50, s.25.32.99. M.L. Unie: 1. Gebr. Görtz. Roerstreek: 1. A. Coenen 10.58, s.24.49.73.

Raadsman mr. Marchal van Henk Riem:

'Paasactie justitie teken van tijdnood'

DOOR ROB PETERS

BRUNSSUM – De aanhouding en het verhoor van het complete college en de gemeentesecretaris van Brunssum kort voor pasen was een ultieme poging van de rijksrecherche om alsnog meer bewijs in de zaak Riem te verzamelen. Dit met name omdat de raadkamer van de Maastrichtse rechtbank zich eind deze week opnieuw zal buigen over een al weken geleden gedaan verzoek van Riems advocaat mr. J. Marchal om het onderzoek in de affaire te laten stoppen of snel af te laten ronden door justitie.

achtergrond

Vrijdag moet de rechter-commissaris de raadkamer voorlichten over het werk van officier van justitie mr. J. van Atteveld en zijn 'legertje' rijksrechercheurs dat tijdens de paasdagen actief was.
„Veel mankracht was ingezet in een poging alsnog een zaak te hebben," veronderstelt raadsman Marchal voorzichtig over het nu toch wel erg ondoorzichtig geworden onderzoek in de affaire-Riem dat verleden jaar zo veelbelovend was aangevangen.

Een affaire die zelfs de rijksrecherche telkens weer lijkt te verrassen. Immers, twee dagen nadat rijksrechercheur Frans Klijnsma verdachte Henk Riem tijdens een gepland verhoor (waarvoor Riem dus ook niet in verzekering werd genomen, maar was uitgenodigd) met de hand op zijn hart had verzekerd dat het onderzoek 'op enkele kruimeltjes na' was afgerond, werd de teruggetreden burgemeester van Brunssum op basis van op dat moment geheel nieuwe verdenkingen (de aangepaste notulen en collegebesluiten) in de boeien geslagen en drie dagen vastgehouden.

„Ik heb toen een halve dag de officier achterna moeten lopen om er achter te komen waar Riem werd vastgehouden en waarom," aldus Marchal. Een ervaring die ook de familieleden van de wethouders hebben. Bovendien kregen die mogelijk ook veel te laat de gelegenheid een raadsman te informeren of werd te laat een advocaat toegewezen.

Ontkenning

Henk Riem zelf ontkent intussen in alle toonaarden het 'later produceren van relevante raads- en collegestukken om daarmee zaken te verdoezelen', zoals justitie veronderstelt. Stukken waarvan ook zijn raadsman Marchal enigszins schamper zeggen dat die geen fractie van bewijs vormen voor een vervolging inzake valsheid in geschrifte.
„Het is nu wel duidelijk dat justitie hartstochtelijk zoekt naar feitjes om straks door al die kleinigheidjes op een hoop te vegen toch een aardig ogende fraudezaak te hebben. Men is na een jaar kennelijk in tijdnood geraakt en heeft zelfs de paasdagen nodig gehad om de verloren tijd in te halen," aldus Marchal.

Justitie heeft alleen bekendgemaakt dat de haast waarmee de 'Paasactie' is afgewerkt, verband houdt met de zitting van aanstaande vrijdag in raadkamer, waarin stopzetting van de vervolging aan de orde komt.

Verzoek

Marchals verzoek om een einde te maken aan het gerechtelijk vooronderzoek uit april 1993 kwam niet voor niets op een moment dat de zaak zich al een jaar voortsleept. In het dossier Riem zat op dat moment, zoals hij zelf heeft mogen constateren, bitter weinig aan tastbaar bewijs tegen de van het aannemen van steekpenningen uit het grindcircuit verdachte Riem. Justitie haastte zich na het verzoek van Marchal overigens in allerijl een nieuw gerechtelijk vooronderzoek te openen op basis van volgens Marchal 'alle aspecten van het wetboek van strafrecht'.
Exact wil hij echter niet aangeven van welke nieuwe feiten Riem daarin wordt verdacht. „In elk geval heb ik van al die zaken geen dossierstukken gezien en dat geldt ook voor de kwestie waarvoor een heel college moest worden opgepakt.

Van negentig procent van alle verwijten die inmiddels in deze zaak aan de orde zijn geweest in verhoren, is geen letter terug te vinden in het dossier," aldus Marchal.

SP'er combineert mogelijk 'Heerlen' met 'Den Haag'

De Wit laat het geluid van de mensen horen

DOOR BERT HESSELINK

HEERLEN - Bij de NOS hadden ze er bij de uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen nog ... rekening mee gehouden. In de staatjes die het aantal Kamerzetels van de politieke partijen weergaven als er op dat moment verkiezingen zouden ... gehouden voor de Tweede Kamer, ontbrak die voor de Socialistische Partij (SP). Een fout, want de SP zou met drie socialisten vertegenwoordigd zijn ... het Kamerpluche. Verbazing ... de NOS.

Bij de SP was die verbazing minder groot. Daar houden ze er al ... tijdje rekening mee dat de partij straks na de verkiezingen voor de Tweede Kamer op 3 mei plaats neemt in de Kamer. En ... kort rekenen ze zelfs op ... zetels. En als dat het geval is betekent dat voor Jan de Wit, dat ... het Heerlense raadswerk gaat combineren met een plekje aan het Binnenhof. De Wit staat namelijk derde op de landelijke lijst van de partij en sinds de gemeenteraadsverkiezingen houdt hij er rekening mee dat hij straks van baan verandert. Van advocaat naar Kamerlid.

„Maar die bagage die ik in bijna ... jaar advocatuur heb opgedaan, neem ik natuurlijk wel mee," zegt de 48-jarige De Wit. „Ik kan snel moeilijke stukken lezen en ingewikkelde zaken zo ... woorden brengen dat iedereen het begrijpt." Hij kijkt uit naar zijn Haagse avontuur. „Het is spannend, maar het betekent natuurlijk ook heel wat, de Tweede Kamer. Het is echt een uitdaging."

Jan de Wit, die opgroeide in het Brabantse Zevenbergen, was in 1963 één van de eerste studenten rechten op de universiteit in Tilburg. „Daar ben ik voor het eerst in contact gekomen met de politiek. In Tilburg vonden namelijk de eerste studentenacties in Nederland plaats. In Tilburg werd ook voor het eerst een universiteit bezet en ik was daar bij. Welis waar niet actief, maar ik heb het toch meegemaakt."

● *De hemel is bewolkt, maar de politieke toekomst van SP'er Jan de Wit ziet er vooralsnog zonnig uit.*
Foto: CHRISTA HALBESMA

„Bovendien zat ik op kamers bij oude PvdA'ers, fantastische mensen die heel actief waren binnen die partij. Zij namen me wel eens mee naar partijbijeenkomsten."

Zo raakt De Wit al een beetje 'besmet' met de politiek. Maar pas in het begin van de jaren zeventig wordt hij echt politiek actief. Door zijn vrouw, die in Sittard de sociale academie 'doet', komt hij in contact met de SP. De Socialistische Partij wordt in 1972 opgericht op marxistisch-leninistische grondslag. De Wit is er dus bijna vanaf het begin bij.
„De SP zet zich af tegen de traditionele politieke partijen en is in hoofdzaak een actiepartij. Een partij van doen," verklaart hij zijn keuze. „De nadruk lag in het begin vooral bij de buitenparlementaire actie. Mensen in buurten en bij bedrijven mobiliseren en aandacht vragen van de politiek voor misstanden." Ze worden wel de 'Rode Jehova's' genoemd, de SP'ers. Net als Jehova-getuigen gaan ze namelijk langs de deuren. „Op die manier proberen wij na te gaan wat er in de buurt leeft. Er is bij ons geen sprake van zieltjes winnen," zegt De Wit. „Als mensen zeggen dat ze met de SP niets te maken willen hebben, duwen wij niet de voet tussen de deur."

De gemeenteraadsverkiezingen van vorige maand betekenden de door- braak voor de SP. De partij haalde 153.301 stemmen en kwam daardoor met 126 mensen in de gemeenteraden van 44 gemeenten.

De SP is nu met zestienduizend leden de vijfde partij van het land. Die groei komt volgens De Wit omdat de SP vooral duidelijk is en laat zien dat er geen kloof hoeft te zijn tussen kiezer en gekozene. „Je moet gewoon consequent laten zien waar je voor staat. Door goed contact te onderhouden met de burgers kweek je een band met de kiezers. En dat is belangrijk voor een actiepartij. Het bestaansrecht van de partij valt weg als de SP die band met de kiezers kwijt raakt."

Inkomen

Voor het geld hoeft De Wit het straks niet te doen. Want net als de raadsleden; storten ook de Kamerleden hun vergoeding in de partijkas. „De SP geeft ons dan een inkomen, en over de hoogte daarvan is nog niet gesproken."

Er is door de aspirant-Kamerleden van de SP ook nog niet gesproken over. een portefeuilleverdeling, maar die ligt wel voor de hand, vindt De Wit. „Remi Poppe, nummer twee op de lijst, weet alles van milieu en ruimtelijke ordening en ik ben goed thuis in de sociale zekerheid, dus zal een taakverdeling niet echt moeilijk worden."

Hij kijkt echt uit naar zijn entree in de Kamer. „Ik was er al graag bijgeweest toen het wao-debat in de Kamer werd gevoerd. Dan had ik wat kunnen inbrengen, met voorbeelden uit de praktijk," zegt De Wit bijna spijtig.

Hij is zich er van bewust dat de invloed van de SP in de Tweede Kamer niet groot zal zijn, maar 'wij zullen het geluid van de mensen laten horen'.

En wat Limburg betreft: „Ik popel om Wallage aan te spreken over de pensioenen van de mijnwerkers. Dat is een typisch Limburgse zaak die nog altijd niet behoorlijk geregeld is." En als het aan De Wit ligt, verandert dat straks snel.

Stemmingmakers

Elf Kamerleden vertegenwoordigden Limburg de afgelopen vier jaar in het parlement. Het is nog de vraag hoeveel er dat na de landelijke verkiezingen van 3 mei zijn. Het Limburgs Dagblad sprak met zittenblijvers, vertrekkers, nieuwkomers en kandidaten op de wip.

Vandaag aflevering 1:
SP'er Jan de Wit.

Subsidies voor bevorderen handel met Oost-Europa

Van onze redactie economie

MAASTRICHT – Uit het Europees Fonds voor de Regionale Ontwikkeling (Efro) is 765.000 gulden beschikbaar gesteld voor de medefinanciering van het zogenoemde Actiecentrum Oost-Europa en het project Tender Support. Beide projecten zijn een initiatief van de Kamer van Koophandel voor Maastricht en de Mijnstreek en kunnen dankzij deze subsidie binnenkort daadwerkelijk van start.

Het Actiecentrum Oost-Europa (ACE), dat 450.000 gulden van 'Europa' krijgt, is opgezet voor het bevorderen van de handel met Oost-Europa. Het ACE zal projecten ontwikkelen en gerichte investeringen in Oost-Europa begeleiden.

Uit een haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat veel bedrijven belangstelling hebben voor het zakendoen met het voormalige Oostblok. Ideeën schijnen echter vooral te stranden door gebrek aan informatie.

Het Tender Support is een project dat de kansen voor het midden- en kleinbedrijf moet vergroten in het licht van nieuwe Europese aanbestedingsregels. Projecten, duurder dan een bepaald bedrag, moeten in de toekomst verplicht Europees worden aanbesteed.

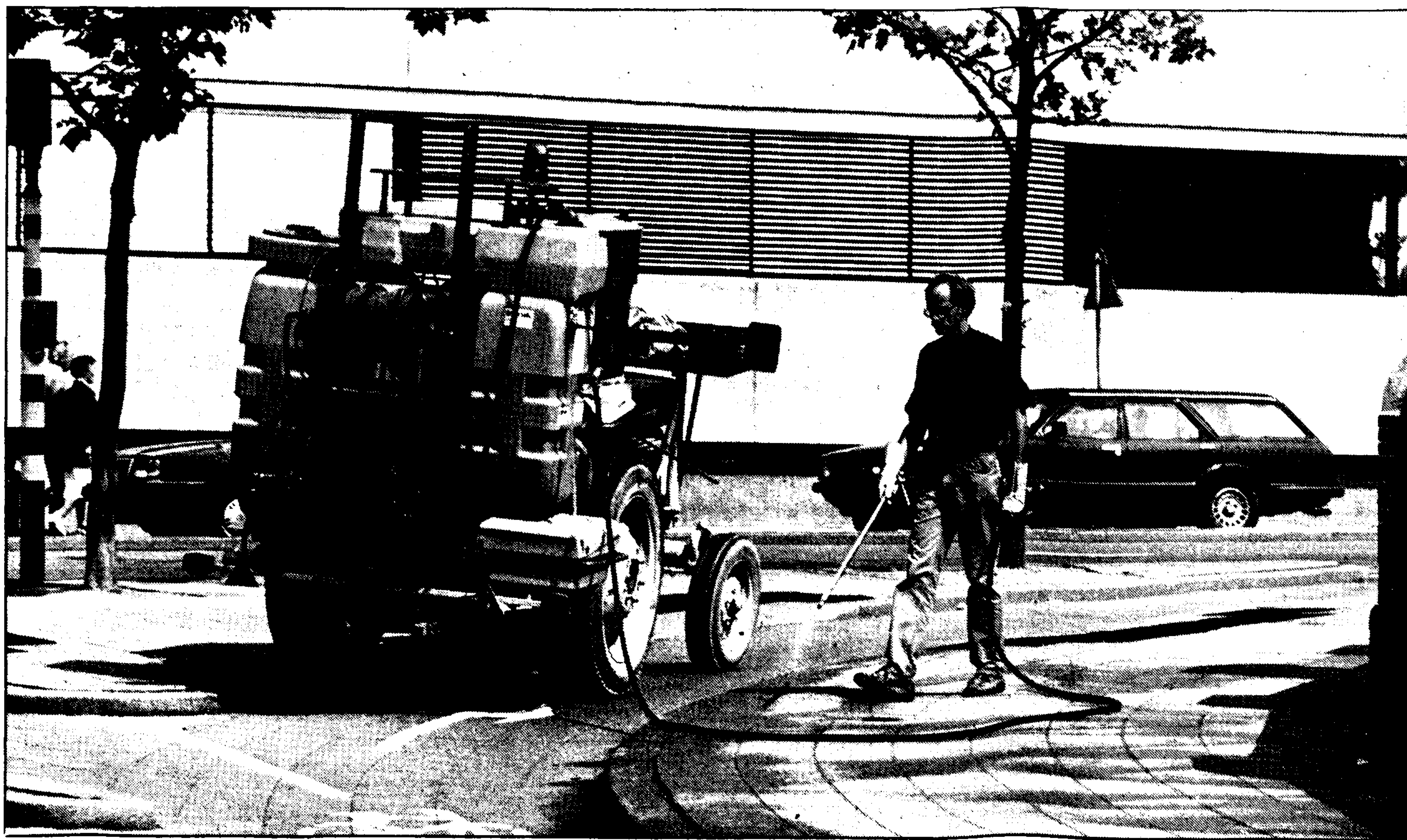
Om de kansen (een Europese markt met een omzet van 1230 miljard gulden gaat open) en de bedreigingen (de concurentie zal toenemen) respectievelijk aan te grijpen en te beteugelen is het Tender Support-project opgezet. Daarvoor is 215.000 gulden beschikbaar gesteld.

Provincie Limburg, ministerie van Economische Zaken en de Kamer van Koophandel zelf droegen voor de rest bij in de subsidie van beide projecten.

Met de lente, is de tijd aangebroken waarin veel gemeenten het onkruidbestrijdingsmiddel diuron gaan spuiten. Bij Waterwinningsbedrijf Brabantse Biesbosch (WBB) maken ze de borst al nat. Eind mei vorig jaar overschreed de concentratie diuron in de Maas de grenswaarde en kwam de inname van water zes weken stil te liggen. Toch hoopt WBB-directeur G. Oskam dat de overlast dit jaar gaat meevallen. De Nederlandse gemeenten hebben eind vorige maand een voorlichtingsfolder toegestuurd gekregen met een ondersteuningsbrief van staatssecretaris Gabor. Daarin krijgen zij de klemmende oproep het gebruik van diuron zo veel mogelijk te beperken. Limburg behoort tot de provincies die deze boodschap stevig in de oren dienen te knopen. Limburg staat op de vierde plaats van provincies die de meeste diuron gebruiken, zo blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Toch zijn de Limburgse gemeenten niet blind, al gaan sommige steden verder dan anderen.

'Niet de duivel met Beëlzebub uitdrijven'

Besef nadelen diuron groeit bij gemeenten

● *Limburg staat op de vierde plaats in de ranglijst van provincies die de meeste diuron gebruiken.*

Archieffoto: DRIES LINSSEN

in het nieuws

DOOR JACO MEIJER

HEERLEN – „Goed dat diuron weer in het nieuws is," roept W.A. Evelein, beleidsmedewerker groenvoorzieningen bij de gemeente Maastricht. Uit landelijk onderzoek bleek eind vorige maand dat niet de landbouw de belangrijkste gebruiker van bestrijdingsmiddel diuron is, maar dat de gemeentelijke reinigingsdiensten dit zijn.

„De boodschap is nu duidelijk: het gebruik verder minderen," zegt Evelein. „Als vakmensen bij gemeentelijke groenafdelingen zitten we vaak op het vinkentouw. Aan de ene kant staan de burgers die al snel zeggen: 'Het is een zootje op straat'. Aan de andere kant staan de colleges van B en W die zeggen: 'Jullie gebruiken te veel chemische middelen'. Daar moeten wij een middenweg tussen zien te vinden."

Evelein is tevens voorzitter van de contactgroep openbaar groen Zuid-Limburg. In deze groep komen vertegenwoordigers van de Zuidlimburgse gemeenten drie keer per jaar bijeen. De voorzitter is bezig met het schrijven van een rapport dat een overzicht geeft van de stand van zaken rond chemische bestrijding in de gemeenten. Het is de bedoeling dat het rapport binnenkort wordt aangeboden aan alle colleges van B en W. „Een signaal ook dat we al langer met dit probleem bezig zijn en niet alleen nu diuron het nieuws haalt," stelt Evelein.

De meningen in het toekomstige rapport variëren volgens hem. „De ene gemeente zegt: 'We kunnen bijna niet verder minderen', de andere stelt juist nog wel met minder toe te kunnen. Door in de contactgroep met elkaar te praten over de zin en onzin van vermindering, hopen we te bereiken dat elke collega met een positief verhaal thuiskomt. Ook voor gemeenten die al zijn gestopt met gebruik van chemische middelen is het overleg belangrijk, want zij horen daar argumenten die ze kunnen gebruiken als de bevolking gaat klagen over het onkruid."

Maastricht is een gemeente die volgens Evelein nog een aanzienlijke weg heeft te gaan. „Maastricht heeft bewust gekozen voor geleidelijkheid. We zorgen liever elk jaar voor een stukje verbetering, dan ineens de hele chemische bestrijding af te schaffen. Op die manier kunnen inwoners langzaam wennen aan een straatbeeld waarin meer onkruid voorkomt."

Maastricht probeert diuron selectief in te zetten. 'Alleen daar waar het echt nodig is'. De provinciehoofdstad heeft als alternatief de mogelijkheid ontdekt om bewonersgroepen in te schakelen bij de onkruidbestrijding. Evelein noemt diverse wijken waar bewoners in overleg met de gemeente zelf het onkruid wieden.

Boomkrans

Susteren is een gemeente die al enkele jaren helemaal van het gebruik van diuron is afgestapt. In de gemeente is toevallig sinds enkele dagen een nieuw groenbeheersplan van kracht. Medewerkend opzichter groenvoorzieningen J. Vanneer: „Afgesproken is dat we geen bestrijdingsmiddelen meer gebruiken in plantsoenen en in de ruimte rond bomen op straat, de zogeheten boomkrans. Verder komt de firma die in Susteren de straten veegt, nu een à twee keer per jaar met een borstelmachine de route langs. De resterende stoepen en straten spuiten we alleen alleen als het echt nodig is met het middel glyfosfaat, dat milieuvriendelijker is dan diuron."

De ambtenaar uit Susteren zegt weinig klachten uit de bevolking te krijgen. „Het gebruik van glyfosfaat houdt wel in dat je twee keer per jaar moet spuiten, in plaats van een keer en dat geeft toch twee keer opschudding op straat. Een gifspuit is voor de mensen een gifspuit, of er nu diuron of glyfosfaat inzit. Daarnaast moet je de hogere kosten voor lief nemen."

In Kerkrade legt de gemeentelijke afdeling net de laatste hand aan een beleidsnota over de onkruidbestrijding. T.H. Gunneweg, adviseur werkvoorbereiding van de afdeling cultuurtechniek: „We werken in plantsoenen al veel met onderbegroeiing, zodat we niet hoeven te maaien. Maar nu willen we een echte beleidsuitspraak hoe de politiek onder meer denkt over alternatieven als borstelen of verbranden met de daaraan verbonden kosten."

Ook Kerkrade gebruikt diuron 'selectief' volgens de ambtenaar. „We kunnen niet oneindig terug. Ik kan in mijn wasmachine wel minder wasmiddel doen, maar dan wordt mijn was dus niet schoon," zegt Gunneweg.

Het laatste woord in de discussie is zeker nog niet gesproken. Ook niet als het aan directeur Oskam van Waterwinningbedrijf Brabantse Biesbosch ligt. Het liefst ziet hij dat diuron wel blijft staan. „Een beetje groen tussen de bestrating, is dat nu zo erg? En als je dan toch bestrijdingsmiddelen gebruikt, neem dan stoffen die snel in het water afbreken, want diuron is veel te persistent. Enkele jaren geleden is het gebruik van simazin op verhardingen verboden en kwam diuron daarvoor in de plaats. Nu blijkt dat we de duivel met Beëlzebub hebben uitgedreven. Daar moet verandering in komen."

exposities

● **HEERLEN**

Stadsgalerij, Raadhuisplein. Gustav Asselbergs en de Pop Art. T/m 12/4. Open di t/m vr 11-17, za en zo 14-17 uur.
ABP, i10, sporen van de avant-garde. T/m 29/4. Open tijdens kantooruren.
Stadsschouwburg, Burg. van Grunsvenplein 145. Expositie Kunstenaarsinitiatief Kerkrade. T/m 30/4, open ma t/m vr 10-15 uur, za 10-12 uur.
Openbare Bibliotheek, Raadhuisplein 20. Werk van Minke Lipsch en Ger de Bruyn. Van 10/4 t/m 4/5, open ma t/m vr 9.30-17 uur, za 10-13 uur.
Galerie 't Wevertje. Werk van Mieke Winants en Leo van Nereaux. T/m 11/5.

● **BRUNSSUM**

D'r Brikke-oave, Lindeplein 5a. Schilderijen van Hen Vermeiren. T/m 6/4, open ma t/m vr 10-12, 14-17 en 19-21 uur, zo 15-17 uur.
Bestuurscentrum, Lindeplein 1. Werk van Hen Vermeiren. T/m 6/4, open tijdens kantooruren.
Gregorius Ziekenhuis. Artsen zonder grenzen, fotoserie dr. J. lawson.

● **KERKRADE**

Botanische Tuin, St. Hubertuslaan 74. De Dynamiek van Zimbabwe. T/m 15/5.

● **LANDGRAAF**

Ipomal, Kerkberg 2. Expositie Tasos Triantafyllou. T/m 10/4, open vr 17-20 uur, za en zo 14-17 uur.
Galerie Gaudi, Hereweg 83. Hedendaagse Belgische keramiek. Van 10/4 t/m 15/5, open vr 16-20 uur, za en zo 13-17 uur.

● **HOENSBROEK**

Kasteel. Figuratief. T/m 10/4, open dag. 10-17 uur. T/m 2/5, open do t/m zo 14-17 uur.

● **OENSEL**

Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5. Werk van Eva Bako-Bittner en Jeltje Nikkels-De Bosch Kemper.

● **VAESRADE**

Galerie Tsant, Rozenstraat 49. Werk van Jan Willms en Lo van der Linden. T/m 10/4, open do en zo 14-17 uur.

● **SITTARD**

Kunstcentrum Sittard, Leyenbroekerweg 113a. Werken in staal en hout van Horst Reusche. Open wo t/m zo 14-17 uur.
Galerie Michel Knops, Steenweg 44. Recent werk van Hans Truijen, Guus van Eck en Corneille. Tot 3/5, open di t/m za 11-18 uur, zo 14-17 uur.
Het Domein, Kapittelstraat 6. Tekens en Ketens/ Kussens en Kisten. Van 2/4 t/m 15/5, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur.
Maaslandcentrum. Werk van Annette Arzoni en Truus Plummen. T/m 8/5.

● **GELEEN**

Maaslandziekenhuis. Werk van Claudia Reijnen. T/m 30/4.
Galerie Hanenhof, Groenstraat 44. Werk van Arjen van Prooijen. Van 2 t/m 24/4, open do en vr 17-20 uur, za en zo 14-17 uur.

● **BEEK**

Gemeentehuis, Raadhuisstraat 9. Schilderijen en monotypes van Ger Boosten. T/m 15/4, open ma t/m vr 8.30-12.30 uur, ma en do ook 13.30-17.30 uur, 20 en 27/3 en 4 en 10/4 14-17 uur.

● **MAASTRICHT**

Galerie Lot Duynstee, Hoogbrugstraat 18. Vrolijk Pasen. T/m 2/4. Open wo t/m vr 13.30-17 uur, za 11-17 uur.
Kamer van Koophandel, Maasboulevard 5. Expositie van Luske. Van 11/4 t/m 4/7, open ma t/m vr 8.30-16 uur.
Museum Spaans Gouvernement, Vrijthof. Van Pergamon tot Samarkand. T/m 24/4.
Galerie Artisart, Grote Gracht 43. Expositie van Jan Gierveld en Barend Thijs Voerman. Van 2/4 t/m 14/5, open di t/m za 13.30-17.30 uur.
Galerie Simera-Signe, Bogaardenstraat 40b. Beelden van Piet Killaars. T/m 9/4, open di t/m za 13.30-17.30 uur.
Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43. Werk van Edward Dwurnik. T/m 17/4. Werk van Marc Mulders. Van 24/4 t/m 29/5. Open zo en zo 13-17 uur.
Galerie Dis, Tafelstraat 28. Schilderijen van Petra Hartman. T/m 27/4. Open wo t/m zo 13-18 uur.
Galerie Wolfs, Hoogbrugstraat 69. Werk van Piet Vos. T/m 10/4, open wo en vr 14-18 uur, do 18-20 uur, za 10-17 uur en zo 13-17 uur.
Galerie SiO2, Rechtstraat 71. Made in brittain II. Keramiek. Van 9/4 t/m 7/5, open wo t/m za 13-17 uur.
Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a. Objecten en schilderijen van Francis van Wahlde en Georg Glaser. T/m 4/4, open vr t/m ma 13.30-17.30 uur.
Galerie Dorine Eijkman, Rechtstraat 96. Recent werk van Hans Truijen, Cole Morgan, Astrid Engels en Joost Beerents. T/m 8/4, open do t/m zo 13.30-17 uur.
Galerie Amarna, Rechtstraat 82/84. Hedendaags glas van Richard Meitner, Richard Price en Hanneke Fokkelman. T/m 16/4, open di t/m za vanaf 11 uur.
Gallery Bell'Arte, Achter de Comedie 16a. Beeldenexpositie. T/m 15/5, open do t/m zo 12-17.30 uur.
Bonnefantenmuseum, Dominikanerplein 5. De Aanloop IV.
Galerie Fah, Brusselsestraat 80. Werk van Nicolas Wolkenar. T/m 9/5, open do 16-20 uur, vr t/m za 13-17 uur.
Galerie Ardi Poels, Lage Barakken 31a. Werk van Ragna Sigurdardottir en Leo Vroegindeweij. Van 2/4 t/m 14/5, open wo t/m za 13-17 uur.
Kunsthandel Rob van Rijn, Bredestraat 4. Werk van Frederick Franck. Tot 30/4, open di t/m za 13-18 uur.
Galerie Henn, St. Nicolaasstraat 26c. Ritualraum van Inge Prokot. Van 9/4 t/m 7/5, open do t/m za 15-19 uur.

● **VALKENBURG**

Streekmuseum, Grote Straat c31. Kruiswegmeditaties (breken en delen) van Jef Biessen. Tot 15/5, open di t/m zo 10-17 uur.

● **CADIER EN KEER**

De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10. Werk van Jan Linders en Peter Hoogerwerf. Van 10/4 t/m 15/5. Open do t/m zo 13-17.30 uur.
Afrikacentrum, Rijksweg 15. De Dynamiek van Zimbabwe. T/m 15/5.

● **ROERMOND**

Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4. SchriftBeeldSchrift. T/m 17/4. Antoinette Alberdingk Thijm. T/m 10/4. Hoge nood, de geschiedenis van de wc. Van 9/4 t/m 5/6. Open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.
Galerie Wansink, Neerstraat 76. 'Masks and faces' van Piet Warffemius. T/m 24/4, open wo t/m za 11-17 uur, zo 14-17 uur.

● **VAALS**

De Kopermolen, Von Clermontplein 11. Werk van Gonda Grammet. T/m 10/4, open di t/m zo 14-17 uur.
't Veurhoes, Wolfhaag 22. Expositie van Jef Wishaupt. Open 2 t/m 4/4 14-17 uur.

streeksgewijs

John Abercrombie in 'Exit in G'

LANDGRAAF – Het John Abercrombie Trio treedt zondag op in Exit in G in Landgraaf. De Stichting Kulturele Produkties Landgraaf is er, in samenwerking met Stichting Welzijnswerk Landgraaf en Slim, weer in geslaagd om een grote jazz-naam naar Exit in G te halen.

Kaarten zijn voor fl 27,50 in de voorverkoop verkrijgbaar bij de Stichting KPL, Heerlenseweg 162 in Landgraaf ☎ 045-324354. Het voorprogramma begint om 21 uur en het concert een uur later.

Open dagen van carrosserie-school

HEERLEN – De Vakopleiding Carrosseriebedrijf VOC houdt vrijdag en zaterdag open huis. De opleiding is bedoeld voor mensen met een mavo- en vbodiploma of voor mensen die omgeschoold willen worden.

Vragen kunt u tijdens de opendagen stellen aan leerlingen, leraren en opleidingsadviseurs.

VOC is vrijdag van 14 tot 21 uur open en zaterdag van 10 tot 13 uur. De school is gevestigd aan De Koumen 118a in Heerlen.

Koor Hoensbroeck zoekt versterking

HOENSBROEK – Mannenkoor Hoensbroeck is op zoek naar zangers voor een groot concert met licht klassiek en populair repertoire dat in maart 1996 zal plaatsvinden.

Het koor telt nu 41 zangers en wil voor het lustrumconcert minimaal 60 zangers op het podium brengen. Het mannenkoor repeteert elke donderdagavond van 20 tot 22 uur in de zaal van café Louter Kabouter aan de Amstenraderweg 36 in Hoensbroek.

Belangstellenden kunnen zich melden bij Gelissen ☎ 045-213776 of Sijben ☎ 045-212421.

● *Trots tonen André Kockelkoren en Piet Beckers (r) hun zilveren eremedaille.* Foto: DRIES LINSSEN

Eremedailles muzikanten fanfare Huls

SIMPELVELD – André Kockelkoren en Piet Beckers, twee muzikanten van fanfare Eendracht uit Simpelveld-Huls werden afgelopen weekeinde verrast met een koninklijke onderscheiding.

Tijdens de viering van het 85-jarig bestaansfeest werden twaalf jubilarissen gehuldigd en ontvingen Kockelkoren en Beckers uit handen van burgemeester Peter Cammaert de zilveren eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau.

André Kockelkoren is reeds vijftig jaar lid van 'Eendracht' en hij speelt sax bariton. Kockelkoren is vijftien bestuurslid en fungeerde vijf jaar als voorzitter.

Piet Beckers is ook vijftig jaar lid van de fanfare van de Huls en hij speelt bas. Beckers begeleidt bovendien al 25 jaar leerlingmuzikanten op bugel en trompet.

Schoolvoetbal

HEERLEN – De voorronden van het kampioenschap schoolvoetbal voor basisscholen in Heerlen worden gehouden op woensdag 13 april. In totaal doen 28 basisscholen mee aan de wedstrijden op de velden van Bekkerveld, RKHBS, Groene Ster en VKC'89. Op vrijdag 15 april zijn in sportpark Aarveld in Bekkerveld de finalewedstrijden. Deze beginnen om 18.00 uur.

'Kerkrade' loopt marathon voor ziekenhuis Mali

KERKRADE – Drie medewerkers van het St.-Jozefziekenhuis in Kerkrade doen op 17 april mee aan de marathon van Rotterdam. Zij lopen voor een goed doel: een klein ziekenhuis in Niono in het Afrikaanse Mali. 'Kerkrade' heeft het Malinese hospitaal reeds eerder geholpen met onder andere bedden, instrumentarium en geld voor renovatiewerkzaamheden.

De ervaren lopers Wiel Hamers, Joep Noteborn en Jo Pannis roepen iedereen in de Kerkraadse verpleeg-, zieken- en bejaardenhuizen op hun marathon te sponsoren. Dit kan al in de vorm van een dubbeltje per kilometer. Bij voldoende interesse gaat er ook een supportersbus naar Rotterdam. Ook bestaat de mogelijkheid om aan een 10-kilometerloop mee te doen. Inlichtingen: ☎045-450611.

Lezing 'toekomst sociale zekerheid'

HEERLEN – Jan de Wit van de Heerlense SP houdt vanavond een lezing over de toekomst van de sociale zekerheid. Aan de orde komen zaken als 'De toekomst van de AOW?', 'Wat stelt de WAO nog voor?', 'Hoe pakken de ingrepen op WW uit?' en 'Wat gaat er gebeuren met de bijstandswet?' Mr. De Wit is raadslid in Heerlen en verbonden aan de Hulp- en Informatiedienst van de SP, die jaarlijks duizenden mensen informeert op het terrein van de sociale zekerheid. De lezing begint om 20.00 uur in het Leihoes aan de Limburgiastraat 36 in Heerlen.

Bijzondere cursus 'muziek op schoot'

BRUNSSUM – Tien peuters luisteren aandachtig naar muziek. „Als de muziek stopt, dan moeten jullie stil staan," fluistert Jacqueline Vreuls. Vrijdagochtend gaf zij een proeffles van haar curcus 'muziek op schoot'.

Voorop staat bij de curcus dat de peuters plezier hebben. „We zijn absoluut niet prestatie gericht," zegt Jacqueline. „Het belangrijkste is de interactie tussen kind en ouder, die aan het eind van de curcus veel losser is."

De curcus duurt tien lessen en kost 75 gulden. Elke dinsdagochtend in de muziekschool van Brunssum, Henri Dunantstraat 2, geeft Jacqueline Vreuls 'muziek op schoot'. Bij voldoende belangstelling geeft ze ook les op maandag. De groepen deelt ze in naar leeftijd; ze heeft een babygroep, één voor veertien tot achtien maanden en één voor kinderen rond de twee jaar.

Voor meer informatie of inschrijving (tot donderdag 7 april) kunt u bellen J. Vreuls ☎045-465535.

per persoon

● *Het echtpaar Snijders.*

Gouden paar

● Het echtpaar Snijders, wonende aan de Hoofdstraat 162 in Schaesberg, is morgen precies vijftig jaar getrouwd. De viering van de gouden bruiloft met hun tien kinderen en zeventien kleinkinderen is echter uitgesteld tot vrijdag 22 april. Dan is van 19 tot 20 uur een receptie in de ontmoetingszaal van hun flat op de hoek Hoofdstraat-Brandhofstraat. Het echtpaar Snijders geniet momenteel van een vakantie in Spanje.

EYGELSHOVEN
● De Sloveense zangvereniging Zvon Heerlerheide houdt op 9 en 10 april in het Socio-project het Oberkrainer feest. Zaterdag begint het feest om 19.30 uur. Het Sloveense orkest 'Saleski Fantje' verzorgt de muziek. Zondag vanaf 11.30 uur is er frühschoppen met optredens van de dansgroep Nizizemska. Kaarten zijn in voorverkoop verkrijgbaar bij De Kaasboer, Laurastraat 11, Deserno ☎ 319272 of Zerdoner ☎221838.

SCHINVELD
● De Jonkheid houdt van 6 tot en met 8 mei de mei-feesten met optredens van The Jaguars, de WW-band en Die Anselthaler. Kaarten voor The Jaguars (vrijdag) en de WW-band (zaterdag) zijn in voorverkoop onder meer verkrijgbaar bij bakker Jacobs of café 't Beakske in Schinveld, disco Down Town in Brunssum en CD-shop Laumen in Sittard.

LANDGRAAF
● Het damescomité van harmonie St.-Michael Eikske houdt vrijdag een modeshow in Wijkcentrum Eikske, Pijler 13. Kaarten zijn in voorverkoop verkrijgbaar in het Wijkcentrum.

● HV Kempen BDG houdt vrijdag in sporthal Baneberg een schoolhandbaltoernooi met achttien teams.

kort

● Rubens kindertheater speelt zaterdag om 14 uur in het Ora te Waubach. Voor reserveren: ☎314340.

● In de wijk Hoefveld en de Knieberglaan wordt zaterdag oud papier opgehaald. Op de school 't Valder staat tot 13 uur een papiercontainer.

● Mannenkoor St.-Joseph zingt zondag in verband met het 70-jarig bestaan de hoogmis in de Dom van Aken.

● De KAVO Nieuwenhagen bestaat zaterdag 40 jaar. Het feest wordt om 15.30 uur ingezet met een dankmis in de kerk van Maria Hulp de Christenen. De receptie wordt van 19 tot 20.30 uur gehouden in zaal Ketelaars, Heigank 2.

KERKRADE
● Het Integraal Kankercentrum Limburg houdt dinsdag van 14.30 tot 17 uur de voorlichtingsbijeenkomst 'Kanker: 1001 vragen' in het Patronaat 'Bleijerheide', Ursulastraat 232. Aanmelden: Groene Kruis, ☎435730 of bij het Radiologisch Instituut, ☎716204.

BOCHOLTZ
● Om gehandicapte jongeren een week vakantie aan te kunnen bieden houdt de Sjaak Pachstichting zaterdag een benefietconcert in de Harmoniezaal, Dr. Nolensstraat 7. Medewerking verlenen de bands Volumia en Jive-55. Kaarten zijn in voorverkoop verkrijgbaar aan de zaal en bij Els de Jongh ☎442361.

HULSBERG
● Het Ransdaals Amateur Toneel geeft vanavond om 20 uur een herhalingsvoorstelling van 'Kin ich diene man effe liëne'. Het RAT speelt voor de LVB Hulsberg in gemeenschapshuis De Lange Berg.

'Geen plaats voor solisme, wel collegialiteit'

Vreugdekreet formateur

Vervolg van pagina 11

HEERLEN – 'Coalitie-formateur van Heerlen' Arno Korsten (hoogleraar bestuurskunde aan de Open Universiteit) slaakte gisteravond om tien uur in het bijna verlaten stadhuis een vreugdekreet. Hij had de zware opdracht om vijf partijen op één lijn te krijgen voltooid. „Het Akkoord-Korsten is bereikt," riep hij opgelucht.

De inbreng van Korsten tijdens de gevoerde coalitiebesprekingen was groot. Zonder zijn inbreng zou er in Heerlen nog geen sprake zijn van een gevormde coalitie. „Meer dan eens heb ik mensen tegengehouden op momenten dat zij de vergaderingen voortijdig wilden verlaten," aldus Korsten.

„Er is geen plaats meer voor solisme, wel voor collegialiteit. En de wil om naar verbindingen te zoeken, proef ik duidelijk. De nieuwelingen moeten de kans krijgen om in te groeien en de zittende wethouders is aan het verstand gebracht dat zij geen positie moeten verwerven, maar klussen moeten klaren. Het is geen vechtcoalitie die na een paar maanden al met elkaar in de clinch ligt. Dit college houdt vier jaar stand. Al moet ik toegeven dat deze coalitie best een breder draagvlak kan gebruiken."

Dat de routiniers (Savelsbergh, Zuidgeest, Evers) een brug willen slaan met de nieuwkomers staat voor Arno Korsten bij voorbaat vast: „Jos Zuidgeest is met betrekking tot het Centrumplan bereid het voortouw te nemen, maar Wil Houben is de voorzitter van de Stuurgroep. Zo krijgt de levende kritiek opgeluchte steun doordat zich naast de oude gezichten Wil Houben meldt. En het CDA is best bereid mee te werken aan een nieuw, aangepast beleid. Dat men tijdens de coalitiebesprekingen niet het uiterste uit de kan heeft willen hebben, is een eerste stap in die richting."

De belangrijkste punten uit het coalitie-programma zijn: afstand burger en bestuur verkleinen (burgeronderzoeken en referenda), streven naar gedoogzone voor prostituées, werken aan een veilige en humane stad waar het goed toeven is, wijkgerichter werken (Korsten: 'wij-gevoel kweken') en het Centrumplan.

'Toen ik maquette zag, viel ik bijna van mijn geloof'

Ouderen Kerkrade tegen flats voor Firenschat

Van onze verslaggever

KERKRADE – Bewoners van bejaardenhuis Firenschat in Kerkrade-West protesteren tegen de bouw van ouderenwoningen voor hun deur. Het uitzicht wordt hun ontnomen, zeggen ze. Gisteren hebben zij de gemeente een brief en handtekeningen aangeboden, waarmee zij aandringen op een andere lokatie voor de huizen.

Woningvereniging Spekholzerheide en de gemeente Kerkrade hebben ruim dertig ouderenwoningen gepland op de hoek van de Schaesbergerstraat-Caumerstraat. Ongeveer pal voor bejaardenhuis Firenschat. De hoogte van het huizenblok varieert van drie tot zes woonlagen. Firenschat is vier verdiepingen hoog.

„We hebben niks tegen de woningen, wél tegen de lokatie. Ze worden zes hoog. Nou, toen ik de maquette zag, viel ik bijna van mijn geloof," zegt mevrouw P. Winckels. De 86-jarige bewoonster is voorzitter van de bewonerscommissie van Firenschat. Ze zegt dat de circa 150 bewoners zich gepasseerd voelen. „We zijn niet betrokken bij de plannen, we kregen alleen de maquette te zien."

Winckels is bang dat vele Firenschatters van licht, lucht en uitzicht worden beroofd. „Bejaarden kunnen dikwijls niet naar buiten. Ze zijn daarom aangewezen op een stukje uitzicht. Dat geldt helemaal voor de bewoners die na ons komen, want die hebben nog meer hulp nodig."

Waarom hebben de gemeente en woningvereniging Spekholzerheide voor die plek gekozen? „Uit stedebouwkundig oogpunt," zegt R. Strijkers van Spekholzerheide. „Zo wordt de Schaesbergerstraat ruimtelijk afgebouwd." Woordvoerder Roymans van de gemeente laat weten: „Om de hoek een markante invulling te geven."

Strijkers zegt dat er rekening is gehouden met de bewoners van Firenschat. „Er is gewikt, gewogen en gemeten vanuit de kamers van Firenschat. Ze kunnen nog steeds op straat kijken. Ja, onder een hoek. En de tussenliggende ruimte wordt ingevuld. Het wordt geen kaal grasveldje, maar een beschermd buitenklimaat met een vijverpartijtje." Roymans: „We hebben een goede belangenafweging gemaakt."

Strijkers merkt ook op dat het nieuwe complex wordt voorzien van een verbinding met Firenschat. „De bewoners kunnen dan in het nieuwe complex komen zitten om naar buiten te kijken."

De Kerkraadse zorgstichting SVB die Firenschat beheert, zegt dat de verbinding pas in een tweede of derde fase wordt aangelegd. SVB is tot nog toe slechts zijdelings bij betrokken. „We waren verrast door de snelheid waarmee Spekholzerheide de plannen heeft gepresenteerd. Het liefst hadden wij de woningen aan de achterzijde van het bejaardenhuis gezien. Maar de gemeente heeft gezegd dat deze lokatie de enige is," aldus E. Groenevelt van SVB.

Roymans van Kerkrade: „De bewoners van de nieuwe woningen willen ook een uitzicht hebben. Die kun je moeilijk aan de achterkant onderbrengen." „Maar in het verleden zijn daar al woningen gepland. Toen kon het wel," zegt de 86-jarige Winckels.

Geleidehond helpt Bea

● Bea met Anjo in gezelschap van Enny en Jo Beckers bij een gevaarlijke oversteekplaats. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

'Met Anjo wordt de wereld groter'

DOOR MYA MAAS

MAASTRICHT – Blindengeleidehond Anjo is voor Bea Akkermans (40) uit Gulpen een laatste kans. Bea heeft in de loop der jaren drie blindengeleidehonden gehad van verschillende opleidingsinstituten, maar steeds klikte het op de een of andere manier niet tussen vrouw en hond. De opleidingsscholen beloofden haar te zoeken naar een rustige, aan haar persoonlijkheid aangepaste hond, maar het kwam er maar niet van. Totdat Heerlenaar Jo Beckers het heft in handen nam, op verzoek van de stichting Theofaan in Sittard.

Theofaan is een stichting die blinden met hun handicap leert omgaan. Thans is Bea de gelukkige bezitster van 'Anjo', een Golden retriever-teef, waarmee ze het heel goed kan vinden. Ze is dan ook dagelijks met Anjo in Gulpen te zien, tijdens haar boodschappenronde, of in de bus naar Maastricht of Schimmert, waar ze een *pied à terre* heeft. Samen met Anjo maakt ze lekkere wandelingen en op de Gulpenerberg kan ze de hond zelfs los laten om eens fijn te rennen en te spelen. Het belletje aan zijn halsband verraadt Bea waar hij is. Als hij te ver uit de richting dreigt te gaan, kan ze hem terugfluiten.

Mevrouw Akkermans is niet blind geboren. Als gevolg van een oogziekte raakte ze visueel gehandicapt; sinds haar 23e kan ze totaal niets meer zien. De instanties die haar blindengeleidehonden financierden – de opleiding is erg duur – verklaarden haar na drie mislukkingen, ongeschikt voor het omgaan met zo'n afgerichte hond. Jo Beckers dacht daar anders over. Hij is al meer dan 40-jaar ervaring in het opleiden van blindengeleidehonden, reddingshonden, politie- en speurhonden en, als enige in Europa, een dovengeleidehond, constateerde hij meteen dat er voor Bea een heel speciale hond moest komen. Een lief, goedmoedig en rustig dier, dat haar niet van haar stuk zou brengen.

Daartoe kochten Beckers en zijn vrouw Enny een pup uit een particulier nest, ergens in Brabant. Dat hondje kwam bij de Heerlenaren in huis en werd vanaf het prille begin opgevoed voor het gestelde doel: begeleidingshond worden van Bea Akkermans. Het echtpaar Beckers nam de jonge hond overal mee naar toe. In trein en autobus, restaurant en winkel, zelfs naar de kerk. Toen de hond zeven maanden oud was werd gestart met het gewenningsproces tussen toekomstige bazin en hond. Bea moest zich de commando's van de opleider eigen maken. Een intensieve begeleiding was het, die van weerskanten grote inzet vereiste.

In Gulpen wonen vier visueel gehandicapten. Voor blinden met een geleidehond levert die plaats echter bijzondere problemen op, omdat er nauwelijks stoepen te vinden zijn. Op die stoepen heeft een doorsnee-geleidehond juist geleerd zich te oriënteren. Een hond die in Amsterdam is opgeleid kan, volgens Beckers, in Gulpen dan ook niet functioneren. Een andere moeilijkheid van Gulpen is dat er bij de zebra-oversteekplaats aan de Rijksweg geen rateltikker is, die blinden duidelijk maakt dat ze veilig kunnen oversteken. Een blinde hoort weliswaar wanneer het verkeer stopt, en geeft vervolgens de hond het commando om over te steken, maar op dit kruispunt blijft het verkeer op een van de gesepareerde banen doorrijden. Dat kan een blinde fataal worden.

Beckers: „In Gulpen hebben we nu in het centrum voor Bea een centraal vertrekpunt gekozen. Van daaruit kan zij het commando 'links' geven. Ze volgt steeds dezelfde route langs apotheek, drogisterij en lunchroom."

Voor het opleiden van de pup werd anderhalf jaar uitgetrokken, maar Anjo was na een jaar en drie weken al 'startklaar'. De hond heeft geleerd op het busstation meteen op de bus toe te lopen. Stapt Anjo in, dan voert de hond uit wat hij geleerd heeft: hij stevent rechtstreeks op de zitplaats achter de chauffeur af. Heeft er al iemand plaats genomen, dan zorgt Anjo wel dat deze reiziger opschuift of elders een plek zoekt. In andere plaatsen volgt Anjo de stoepen. Uiteraard moet de visueel gehandicapte het wegennet kennen om de hond commando's te kunnen geven.

Beckers weer: „Van een blindengeleidehond wordt verwacht dat hij niet agressief is, niet angstig, of nerveus, geen eigen initiatief neemt, niets van de straat oppakt. Maatschappelijk gedrag is vaak belangrijker dan 't geleidewerk. En 't allerbelangrijkste is de individuele combinatie."

Binnenshuis is Anjo de rust zelf. En Koos en Kloris, de twee huiskaters, zijn dikke vriendjes met hem.

Van Leeuwenstein blijft tot nieuwe burgemeester er is

Van onze verslaggever

KERKRADE – Jan van Leeuwenstein blijft wethouder in Kerkrade zolang geen nieuwe burgemeester is benoemd in de gemeente. Kerkrade wordt daarmee tijdelijk door zes wethouders bestuurd, waarvan twee parttimers. De constructie kost de gemeente geen extra geld, omdat er geen burgemeester betaald hoeft te worden.

Van Leeuwenstein krijgt onder meer personeel, automatisering, streekgewest en internationale betrekkingen in zijn pakket. Aanvankelijk zou hij tot eind 1994 wethouder zijn. „Dat zou een duidelijke afbakening van zijn periode zijn geweest. Bovendien waren we wat pessimistischer over de benoeming van de nieuwe burgemeester," aldus Ton Zeeuwen van de BBK. Maar zijn partij en ook de PvdA waren niet gelukkig met het voorstel. Dit zou Kerkrade ook meer geld hebben gekost. De keuze om de extra wethouder alleen te laten opereren zolang er nog geen opvolger van Mans is vinden de coalitiepartijen nu toch logischer.

BBK, CDA en PvdA zeggen moeite te hebben met het beeld dat bij veel Kerkradenaren leeft. „We krijgen een college van vijf wethouders en tijdelijk zelfs zes. Velen denken dat dat meer geld kost. En dat komt vreemd over in een tijd dat de kerntakendiscussie wordt gevoerd. Maar het kost niets meer, het gaat om drie fulltime- en twee parttime-wethouders," aldus de drie fracties.

Onduidelijk is nog of en wanneer Van Leeuwenstein stemrecht krijgt in het college. Voor wethouder André Coumans is niet gekozen, omdat „hij zo snel mogelijk elders werk probeert te vinden," zegt zijn partijgenoot Hub Bogman.

in gesprek

● Kortzichtig

De fraktie Lijst Borger, niet te verwisselen met de familie Borger, heeft niet haar kans voorbij laten gaan, maar de kans gegrepen om hun inborst te continueren, machtspolitiek onbeperkt uit te oefenen en wee die het waagt tegen te zijn. Het gebrek aan fatsoen dat Toon Pierik aan het adres van Boumans verwijt, is terecht. Pieriks opstelling was en is nog steeds naar de oppositie. Sterker nog: tijdens de verkiezingen is het college van B en W waar ook Toon Pierik deel van uitmaakte, de grote supportersclub van Boumans geweest. Tact speelt bij de fractie Lijst Borger überhaupt geen rol. Zij doen precies wat hun raadsleden aangeven en dit is alleen gericht tegen eigen voordele. Polarisatie hoeft in Brunssum niet te komen, dat is er reeds lang. De openheid en de beloofde bescherming van de rechten van de burger en andere beloften die door Lijst Borger, CDA, BCD en VVD voor de verkiezingen luid werden uitgeschreeuwd waren toen al een wassen neus: de toenmalige coalitiepartners werden misbruikt, de coalitie stond al vast, maak ik op uit het artikel. Ik heb dit vooraf al eens voorspeld maar dat werd mij niet in dank afgenomen.

Wat moet er van de rest van de beloften terechtkomen. Zullen de genoemde partijen, met uitzondering van de Lijst Borger en VVD, tegen de bebouwing van het Vijverpark stemmen en voor bescherming van burgerrechten enzovoorts zijn? Ook zonder Boumans en de zijnen is hiervoor een raadsmeerderheid aanwezig als ze zich aan hun beloften houden. Wij zullen zien, de burger die het anders heeft gewild en aan eerlijkheid geloof hecht mag zich nu wel een beetje bedrogen voelen. Hopelijk wordt het niet nog erger.

BRUNSSUM, Jeu Borger

Ruzie over tuinmuur van drie meter

DEN HAAG/HEERLEN - Een 3,25 meter hoge muur langs haar tuin aan de Caumerbeeklaan in Heerlen is mevrouw M. van de Venne-Leers teveel van het goede. De Heerlense is daarom naar de Raad van State gestapt.

Haar buren, de familie A. Burgers, willen die hoge muur laten metselen om daarmee het terras op het fietsenhok af te schermen. Van de Venne zich eveneens tegen het fietsenhok en het terras. Zonder dit bouwwerk is de muur immers overbodig.

De bouw van de hoge muur is mogelijk omdat het bestemmingsplan uitgaat van het grondpeil aan de weg. Dit ligt 1,35 hoger dan de achterzijde van het huis. Daardoor mag de muur 1,35 meter hoger worden dan de 2,50 meter, die het bestemmingsplan al toestaat. Volgens de gemeente Heerlen blijven de muur en de totale oppervlakte aan bijgebouwen binnen de normen, die het bestemmingsplan aangeeft. Daarom zou de gemeente verplicht zijn een bouwvergunning te verlenen voor tuinmuur, fietsenstalling en terras.

Kijkdagen politie

BRUNSSUM – De politie houdt komende week vier kijkdagen in het politiebureau in Brunssum om gestolen goederen aan de rechtmatige eigenaars terug te bezorgen.

Het betreft spullen die vorige maand in beslag werden genomen. De goederen zijn gestolen in de periode van medio 1993 tot 21 maart 1994 in de Oostelijke en Westelijke Mijnstreek.

Mensen bij wie in de periode is ingebroken kunnen op 7, 8 en 11 april van 14-21 uur en op zondag 10 april van 10-15 uur terecht op het bureau in Brunssum. Alleen mensen met een afschrift van een aangifte van inbraak/diefstal worden toegelaten.

Veel schade door noodweer

KERKRADE – Het noodweer dat maandag omstreeks vijf uur 's middags boven Kerkrade en Landgraaf losbarstte, heeft voor aanzienlijke schade gezorgd. Een 33-jarige inwoner uit het Duitse Leverkusen reed in zijn auto met caravan op de Rijksweg A76. Door een hevige rukwind waaide zijn caravan om. De auto en de caravan liepen forse schade op. Er deden zich geen persoonlijke ongelukken voor. De brandweer moest vanaf half zes in actie komen, nadat het hekwerk bij de Hamboskliniek aan de Kapellaan in Kerkrade omwaaide. De afrastering bij de kliniek, die momenteel wordt verbouwd, kwam gedeeltelijk op het wegdek terecht. De brandweer ruimde de boel op en maakte het hekwerk opnieuw vast.

Dronken achter stuur en zonder rijbevoegdheid

HEERLEN – Dronken achter het stuur, rijden zonder verzekering en met een ontzegging van de rijbevoegdheid. Daarvoor is een 36-jarige man uit Voerendaal zondagavond aangehouden op de Varenbeukerweg in Heerlen. De man zag de politie-auto naderen, doofde de lampen van zijn auto en probeerde nog een geopende fles bier te verstoppen. Hij bleek een jaar niet te mogen rijden. De auto was niet verzekerd en een blaastest wees een promillage aan van twee. De auto is in beslag genomen.

Autodieven aangehouden

HOENSBROEK – Twee mannen uit Hoensbroek zijn vrijdagmiddag op de Emmaweg in hun woonplaats aangehouden toen zij in een gestolen auto reden. Het duo, van 25 en 32 jaar, bekende de wagen donderdagmiddag op de Beneluxlaan te hebben gestolen. De bestuurster, een 45-jarige Brunssumse, was op dat moment bezig bestellingen rond te brengen. Zij had de auto op de Beneluxlaan geparkeerd om een pakje af te geven. De sleutels zaten nog op het contact. De twee autodieven verklaarden de resterende pakjes in de auto te hebben gestolen voor twee gram heroïne.

Diefstal vissen bij crematorium

HEERLEN – De beheerder van het crematorium 'Imstenrade' in Heerlen heeft gisteren aangifte gedaan van diefstal van een veertigtal goudren sluiervissen.

De vissen verdwenen uit de twee vijvers bij de urnenmuur. Er werd ook een waterlelie gestolen. De waarde van de vissen en de lelie bedraagt samen ongeveer 300 gulden.

Appel

● *Een meisje krijgt een pijl en boog cadeau voor haar verjaardag. Ze zoekt een partner om hem uit te proberen. De buurvrouw wil wel. „Maar dan moet je thuis een appel halen," zegt ze met veel gevoel voor Wilhelm Tell. Het meisje rent naar haar moeder, maar draait even later om: „Mag het ook een banaan zijn?" Laat ze het in Zwitserland niet horen.*

Drum

● *De Nor in Heerlen bestaat eind deze maand 25 jaar. Vanwege een grootse happening zoekt de Nor percussionisten die willen meedoen aan een modern muziekstuk. Mensen kunnen zich melden bij De Nor, bijvoorbeeld op één van de komende zondagen van drie tot zes uur. En De Nor blijft actief, vanavond is er weer het jaarlijkse Kuikenbijten om de lente in te luiden. Nieuwsgierigen zijn welkom vanaf half negen aan de Geerstraat 302.*

Reünie

● *Altijd leuk om die mensen weer eens terug te zien met wie je zat te kletsen in de pauzes, met wie je samen het leven van die immer blozende leraar zuur maakte en met wie je hoop lol trapte op school. Jeannie Jansen–Van der Molen uit Waubach wil daarom een reünie organiseren voor de meisje die van 1964 tot en met 1966 in de klassen b1 en b2 van de Heerlense Huishoudschool Maria Assumpte hebben gezeten. Omdat de meesten zijn verhuisd zonder een adres achter te laten, doet mevrouw Jansen een oproep in de koffiekolom. U kunt bellen met 045–314730.*

Mei Bock

● *Café Brandpunt aan het Emmaplein in Heerlen gaat donderdag op een speciale manier het nieuwste produkt van Brand Bier presenteren: Mei Bock, een bier van hoge gisting en speciaal voor deze gelegenheid verkrijgbaar van het vat. Voor de zaak is een mei-boom geplaatst en om 20 uur zal een buuttereedner de introductie van het nieuwe gerstenat voor zijn rekening nemen. De eerste consumptie van iedere bezoeker is voor rekening van eigenaar Jos Smeets en de 'Bokjes' die daarna volgen kosten anderhalve piek. De normale prijs is fl 3,50. En dat scheelt natuurlijk een (flinke) slok op een borrel.*

Hommage

● *Aan de telefoon Wiel Jacobs uit Heerlen. Hij maakt zich druk over een publicatie in het blad 'Ach Lieve Tijd' van uitgeverij Waanders uit Zwolle. In de zesde uitgave van het blad staat dat in Eygelshoven een plein is vernoemd naar Frans Dohmen, vakbondsman van de Nederlandse Katholieke Mijnwerkersbond. „Helemaal fout", zegt Jacobs. „Dat plein heeft de naam van de oud-burgemeester van Eygelshoven en niet van Frans." De Heerlenaar heeft zich na de dood van de vakbondsman ingezet om een straat of plein naar Frans Dohmen vernoemd te krijgen. Tot op heden is hem dat niet gelukt. In Kerkrade ziet men daar van af omdat er reeds een Dohmenplein is. En in Heerlen wacht men nog op een juiste gelegenheid. Ook de 'koffieschrijvers' wachten nog even af of de hommage aan Frans Dohmen ooit werkelijkheid wordt.*

Limburgs Dagblad

REGIONALE EDITIE

Chef editieredactie Wim Dragstra

KANTOREN

Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.

Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.

Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.

Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 444222
VVV Landgraaf 045 - 322929

Enige en algemene kennisgeving

†

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden mochten hebben, maar ook bedroefd om het scheiden, delen wij u mede dat na een werkzaam leven in Gods vrede is overleden onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Maria Dicks

weduwe van

Hendrik Elmendorp

Zij overleed in de leeftijd van 80 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken, na een liefdevolle verzorging in het bejaardenverzorgingstehuis 'A. de Bleek' te Schinveld.

Brunssum: **Wim Elmendorp**
Kerkrade: **Netty en Jan Schots-Elmendorp**
Heerlen: **Liny en Wiel Geilenkirchen-Elmendorp**
Heerlen: **Tiny en Peter Schlüter-Elmendorp**
Maastricht: **Trudy Elmendorp**
Hoensbroek: **Henny Elmendorp**
Brunssum: **Hanny Elmendorp**
en haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Dicks
Familie Elmendorp

Onderbanken, 3 april 1994
Corr.adres: Esdoornstraat 46
6464 XH Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op vrijdag 8 april a.s. om 10.00 uur in de dekenale kerk van St. Gregorius te Brunssum, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheiderstraat 7 te Kerkrade-West. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

---

†

Na een werkzaam en liefdevol leven, getekend door eenvoud en oprechtheid, is geheel onverwacht van ons heengegaan mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Mia Paffen

echtgenote van

Peter Hendriks

Zij overleed in de leeftijd van 73 jaar, voorzien van het h. oliesel.

Kerkrade: **P.J. Hendriks**
Kerkrade: **Jo Hendriks**
Liesel Hendriks-Franssen
Petra en André
Andrea
Heerlen: **Ketie Kroep-Hendriks**
Hennie Kroep
Bianca
Aileen
Familie Paffen
Familie Hendriks

6466 AP Kerkrade, 4 april 1994
Krichelbergsweg 18

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 9 april a.s om 10.15 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Kerkrade-Kaalheide, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De avondmis tot intentie van onze dierbare overledene is op vrijdag 8 april om 18.00 uur in voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheiderstraat 7 te Kerkrade-West. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Van vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

In de liefde en vrede van Christus is heden geheel onverwacht van ons heengegaan, op de leeftijd van 70 jaar, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Mia van de Veerdonck

weduwe van

Johan Senden

In dankbare herinnering:

Stein: **Jo en Angela Senden-Beuth**
Landgraaf: **Nelly en Leo Theunissen-Senden**
Chantal, Mirelle
Kerkrade: **Huub en Devie Senden-Ritt**
Rodger
Heerlen: **Corry en Wally Zeydel-Senden**
Johnny, Boy
Heerlen: **Mario en Franca Senden-Rouschop**
Familie van de Veerdonck
Familie Senden

Heerlen, 4 april 1994
Peter Schunckstraat 982
Corr.adres: Dommelstraat 2, 6413 VX Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op donderdag 7 april a.s. om 9.45 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Heerlerbaan-Heerlen, gevolgd door de crematie in crematorium Imstenrade te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Er is een lege plaats gekomen na het overlijden van mijn lieve vrouw, onze moeder en oma

Lies van Putten-Veelings

Velen hebben haar liefdevol verzorgd. Velen hebben haar bezocht, geschreven en opgebeld. Velen hebben, met ons, afscheid van haar genomen.

Hartelijk dank hiervoor!

Uit aller naam:
A. van Putten

Heerlen, april 1994.

Daar het ons onmogelijk is een ieder pe[...] lijk te bedanken voor het medeleven, o[...] toond bij het overlijden en de crematie va[...] lieve man, onze vader, schoonvader en o[...]

Wiel Pijls

willen wij u langs deze weg hartelijk dank[...]

Dora Pijls-Schaffha[...]
kinderen en kleinkin[...]

Brunssum, april 1994

De plechtige zeswekendienst zal plaatsv[...] op vrijdag 8 april a.s. om 19.00 uur, in de [...] nale kerk van de H. Gregorius de Gr[...] Brunssum.

Jaardienst

Er is een schakel die de
dood niet kan verbreken.
Liefde en herinnering
leven eeuwig voort.

Het is alweer een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van mijn lieve vrouw, onze moeder en oma

Lieske Meerten-Mulders

De eerste jaardienst voor Lieske zal worden gehouden op zaterdag 9 april a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Johannes de Doper te Eygelshoven.

Frans Meerten
kinderen en kleinkind

Dankbetuiging

De vele brieven, kaarten, bloemen en bem[...] gende woorden tijdens de ziekte en het o[...] den van

Jan Derks

waren voor ons een teken dat jullie meelee[...] Onze oprechte dank daarvoor steeds en tr[...]

Elly Derks-Liesen
kinderen en kleinkinder[...]

De zeswekendienst wordt gehouden op [...] dag 9 april a.s. om 18.00 uur in de parochi[...] Amelberga te Susteren.

Rectificatie

Petrus Eduardus Heijnen

Abusievelijk werd vermeld:
Hij overleed op 77-jarige leeftijd.
Dit moet zijn:
Hij overleed op 71-jarige leeftijd.

Het is een jaar geleden dat wij afscheid mo[...] nemen van mijn goede man, onze goede v[...] schoonvader en opa

Sjeng Weerts

De plechtige eerste jaardienst zal worde[...] houden op zaterdag 9 april a.s. om 19.00 u[...] de parochiekerk H. Joannes de Doper te Ey[...] hoven.

Mevr. J. Weerts-Lum[...]
Annemie en Jean
Yvonne en John

De grote belangstelling, de vele troostrijke brieven en bloemen bij het heengaan van mijn zorgzame man en lieve papa

John Scheijvens

hebben ons getroffen. Al deze blijken van medeleven en de wetenschap dat hij door zovelen werd geacht, sterken ons dit verlies te dragen.

Marjo Scheijvens-Consten
en Toine

Brunssum, april 1994

---

† **Louis van Atteveld,** echtgenoot van Mia Engelen, 59 jaar, Prinsesselaan 16, 6042 JA Maasniel. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden heden, woensdag 6 april, om 14.00 uur in de H. Laurentiuskerk te Maasniel.

† **Mia Cox,** weduwe van Gerard Cox, 72 jaar, Asenray. Corr.adres: Fam. Peters-Cox, Boven Boukoul 18, 6071 AC Boukoul. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden heden, woensdag 6 april, om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Goede Raad en de H. Jozef te Asenray.

† **Mechtildis Hubertina Hendrikx,** weduwe van James Bronkhorst, Swalmen. Corr.adres: Leenakker 19, 6071 XH Swalmen. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden heden, woensdag 6 april, om 10.30 uur in de parochiekerk van Het Woord Gods te Swalmen.

† **Pierre Crasborn,** echtgenoot van Tiny van Lieburg, 69 jaar, Kloosterberg 4, 6017 AH Thorn. De plechtige eucharistieviering vindt plaats op vrijdag 8 april om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Michael te Thorn.

† **Pierre Schreurs,** echtgenoot van Alda Cuypers, 77 jaar, Kerkstraat 98, 6006 KS Weert. De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben heden, woensdag 6 april, om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Joseph te Keent-Weert.

† **Johannes Hubens,** weduwnaar van Catharina Hubertina Rietjens, 83 jaar, Stramproy. Corr. adres: L. Cuypers-Hubens, Hollandiastraat 14, 6006 TT Weert. De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op donderdag 7 april om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Willibrordus te Stramproy.

† **Maria Josephina Cox,** weduwe van Johannes Engels, 91 jaar, Roermond. Corr.adres: Hamstraat 50, 6041 HC Roermond. De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden heden, woensdag 6 april, om 11.00 uur in de O.L.Vr. Munsterkerk te Roermond.

† **Broeder Cyprianus (Willem Jozef) Habets,** 80 jaar, Parklaan 3, 6045 BS Roermond. De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden in de Kapel in 't Zand te Roermond op donderdag 7 april om 11.00 uur.

† **Harrie Smeets,** echtgenoot van Lies Stultiens, 83 jaar, Weert. Corr.adres: M. Smeets, Mertensweg 5, 6003 AJ Weert. De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op donderdag 7 april om 11.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Altweerderheide.

---

† **Sjaak Deneke,** echtgenoot van Corrie Sc[...] lers 68 jaar, Gustaaf Coenegrachtstraat 4[...] HT Wolder-Maastricht. De plechtige eucha[...] viering zal gehouden worden op donderdag 7 [...] a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de[...] Petrus en Paulus te Wolder.

† **George Smeets,** 46 jaar. Bekerbaan 32A, [...] EK Schimmert. De plechtige uitvaartdien[...] heden woensdag 6 april om 10.30 uur plaatsv[...] in de H. Remigiuskerk te Schimmert.

† **Nieke Huijnen,** weduwe van Pierre Pleum[...] 84 jaar. Corr.adres: Wilhelminastr. 10, 624[...] Eijsden. De uitvaartdienst wordt gehoude[...] donderdag 7 april a.s. om 10.30 uur in de St. [...] nuskerk te Breust-Eijsden.

† **Henri Antoine Joseph Loijens,** echtgenoo[...] wijlen Johanna Cornelia Maria Machee[...] jaar. Steenstr. 2, 6247 ED Rijckholt. De plec[...] uitvaartdienst zal worden gehouden op dond[...] 7 april om 10.30 uur in de parochiekerk van [...] Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Rijckholt.

† **Maria Ghijsen,** echtgenoot van wijlen [...] Penders, 82 jaar. Koekoekstr. 16, 6243 AR [...] le. De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvind[...] donderdag 7 april a.s. om 10.30 uur in de ker[...] het Onbevlekt Hart van Maria te Waalsen-Ge[...]

† **Peter Degroof,** echtgenoot van Irène De[...] Cortenraedt, 41 jaar, Ganzerikweerd 11, 622[...] Maastricht. De uitvaartdienst wordt gehoude[...] heden woensdag 6 april om 11.00 uur in de [...] chiekerk van H. Antonius van Padua te Sc[...] Maastricht.

† **Mien Lexis,** weduwe van Jan Kalse, 77 jaa[...] pittellaan 13A Maastricht. Corr.adres: Po[...] hof 64, 6215 RR Maastricht. De plechtige uitv[...] dienst zal worden gehouden op donderdag 7 [...] a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St[...] chaël te Heugem-Maastricht.

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897386

mededeling
M111/14-94

Gedeputeerde Staten van Limburg geven kennis dat op 28 maart 1994 een melding d.d. 24 maart 1994 als bedoeld in artikel 8.19 van de Wet milieubeheer is ingekomen. De melding heeft betrekking op de inrichting van De Hazelaar Onroerend Goed B.V. en is gelegen aan de Saeffelderstraat 10 te Koningsbosch. Gemeld worden: 1. Vervanging van de olie- en kolengestookte ketels door een gasgestookte installatie; 2. Plaatsen van een recirculatiesysteem voor het slibhoudend afvalwater afkomstig van de zagerijen. De melding ligt ter inzage van 7 april 1994 tot 10 mei 1994 en wel:
- in het Provinciehuis te Maastricht (bureau Bibliotheek) tijdens de werkuren; - in het gemeentehuis te Echt tijdens de werkuren.
Voor inzage buiten de werkuren kan contact worden opgenomen met de afdeling milieu van de genoemde gemeente.

Minister van Justitie staat in Haagse kringen te boek als een 'vreselijke eigenwijs'

Hirsch Ballins blazoen al veel langer bevlekt

DOOR HARM HARKEMA

DEN HAAG – Nauwelijks een jaar geleden straalde de ster van justitieminister Ernst Hirsch Ballin nog hoog en helder aan het CDA-firmament. De veelvuldig als 'briljant' gekenschetste oud-hoogleraar in het bestuursrecht die in 1989 door premier Lubbers naar Den Haag was gehaald, werd naast Brinkman zelfs wel eens genoemd als serieuze kandidaat voor de opvolging van partijleider Lubbers.

Zijn op filosofische leest geschoeide en doortimmerde pleidooien voor het hervinden van gemeenschappelijke normen en waarden, gingen er bij menig CDA'er in als Gods Woord in een ouderling. Ook zijn gedreven kruistocht tegen de criminaliteit met het bijbehorende

achtergrond

wetgevingsprogramma, zijn enorme werklust (slechts een paar uurtjes slaap per nacht), en zijn eruditie, dwongen bij vriend en vijand zo niet bewondering, dan toch zeker respect af.

Hirsch Ballin, het wat antiek ogende en streng-katholieke wonderkind uit Tilburg wiens loopbaan tot dan toe gelardeerd was met louter cum-laudes, leek te bouwen aan een nieuw succesverhaal. Het afgelopen jaar heeft het blazoen van de minister echter verschillende smetten opgelopen, en staan ook steeds meer criticasters tegen hem op bp. De Hirsch Ballin die morgen in het IRT-debat in de Tweede Kamer zeer zeker zwaar weer krijgt te verduren, heeft dan ook op voorhand al veel van zijn voormalige glans verloren.

Boeven vangen

De eerste tekenen dat Hirsch Ballin niet onaantastbaar is, verschenen juni vorig jaar, nadat in Amsterdam wegens cellentekort een verdachte van doodslag was vrijgelaten. Hirsch Ballins eigen CDA dreigde hem te laten vallen, als er geen maatregelen zouden worden genomen om herhaling te voorkomen. In de wandelgangen kon men CDA'ers horen mopperen: „Hirsch Ballin filosofeert prachtig over normen en waarden, maar hij is er in de eerste plaats om boeven te vangen."

In behoudende kerkelijke kringen ontmoette Hirsch Ballin steeds meer wantrouwen, wegens het door hem verdedigde CDA/PvdA-compromis met betrekking tot euthanasie. Het moet Hirsch Ballin als actief orthodox-katholiek ook gestoken hebben dat een geestverwant als de Haarlemse bisschop Boomers in die tijd zijn lidmaatschap van het CDA daarom opzegde.

Uiteindelijk ging in de Eerste Kamer na veel hangen en wurgen een krappe meerderheid van CDA en PvdA akkoord met het euthanasievoorstel. Opvallend was wel dat binnen de CDA-fractie nogal kritisch werd gereageerd op de wijze waarop Hirsch Ballin het debat had gevoerd. Menig CDA'er vond zelfs de verdediging van het voorstel door PvdA-staatssecretaris Simons beter.

Enkele malen ging Hirsch Ballin ook onderuit in de Eerste Kamer. Zo werd zijn bordeelverbod door een meerderheid van de Senaat, niet gewoonweg verworpen, maar zelfs als wangedrocht genadeloos naar de prullenbak verwezen.

Eigenwijs

Grootste steens des aanstoots werd uiteindelijk de vreemdelingenwet, met name Hirsch Ballins voorstel om hoger beroep in vreemdelingenzaken af te schaffen. De minister was nog zo door zijn ambtenaren gewaarschuwd dat dit voorstel op zijn zachtst gezegd gevoelig zou liggen, maar hij wilde niet luisteren. Waarmee gelijk een van de minder positieve karaktertrekken van Hirsch Ballin is genoemd: Als hij eenmaal zijn gedachten heeft bepaald, lijkt hij niet of nauwelijks nog te willen luisteren naar wat anderen te berde brengen. Hirsch Ballin, hoe vriendelijk ook in de dagelijkse omgang, staat zowel binnen als buiten zijn ministerie bekend als vreselijk eigenwijs. Ook in het kabinet wekt hij daarmee geregeld ergernis.

Hirsch Ballins voorstel tot afschaffing van het hoger beroep, toch een van de meest fundamentele waarborgen voor de rechtsbescherming in ons rechtssysteem, leidde zoals door ambtenaren al voorspeld, tot grote beroering in het justitiële veld. En bevestigde bij menigeen de reeds eerder door D66 geponeerde kritiek, dat onder deze minister het evenwicht tussen rechtshandhaving en rechtsbescherming zoek dreigt te raken.

Ook de alarmerende boodschap van de minister, eind vorig jaar, dat justitie aan de vooravond van een slag staat met de georganiseerde misdaad, met als inzet het voortbestaan van de democratische rechtstaat, deed menig strafrechtjurist sidderen.

● *Ernst Hirsch Ballin* Foto: DIJKSTRA

Het verst in zijn kritiek ging de Amsterdamse criminoloog Rüter. Hij bestempelde de minister als 'een deskundige in het bestuursrecht maar een amateur op het gebied van het strafrecht, een beetje een studeerkamergeleerde die opeens de boze buitenwereld betreedt en dan roept hoe vreselijk het er wel niet is'.

Het strafrechtapparaat, aldus Rüter, loopt op alle fronten vast 'omdat de tent door deze minister niet goed gerund wordt'. Een van Rüters belangrijkste verwijten is, dat Hirsch Ballin teveel tegelijk van het strafrechtelijk apparaat eist. „Maar als je tien stokjes in verschillende richtingen weggooit en tegen de hond zegt: pak ze allemaal, dan werkt dat niet. Hij kan er maar een in zijn bek houden." Rüters conclusie: „Ik denk dat-ie maar gauw weer professor moet worden."

Nu wordt Rüter alleen al vanwege het feit dat hij geregeld het hart op de tong heeft, niet door iedereen even serieus genomen. Opvallend was wel dat - in overigens veel minder harde bewoordingen - een advocaat-generaal bij de Hoge Raad, mr. Jan Leijten, vergelijkbare kritiek liet horen.

Gedreven

Nog veel voorzichtiger, maar wel degelijk kritisch, reageerde eind vorig jaar president Van Delden van de Haagse rechtbank, tevens voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Rechtspraak: „Hirsch Ballin is een gedreven man, die zijn taak met hart en ziel verricht. Hij verwacht heel erg veel van wetgeving, maar lijkt zich niet altijd voldoende te realiseren, dat je er daar 'niet mee komt." Waar Van Delden aan toevoegde „wel eens bezorgd te zijn over het grote aantal wetten dat over elkaar tuimelt en toch allemaal uitgevoerd moet worden."

Inmiddels is de vreemdelingenkamer van de Haagse rechtbank opgezadeld met de uitvoering van de nieuwe Vreemdelingenwet, waar men grote kritiek op heeft. De invoering verliep hals-over-kop, leidt tot tal van moeilijkheden en doet de rechters bijkans verzuipen in het werk. Het is een publiek geheim dat de waardering voor Hirsch Ballin er de afgelopen maanden bepaald niet is toegenomen.

Was het de vooral de Vreemdelingenwet die in 'het veld' tot openlijk gemor leidde over Hirsch Ballin, diezelfde wet heeft ook op het Binnenhof tot de grootste politieke schade van Hirsch Ballin tot[...] geleid. Terwijl de complete [...] Kamer eind december pleitt[...] handhaving van het hoger be[...] vreemdelingenzaken, hield [...] Ballin met een minimum a[...] tiek gevoel tot diep in de [...] halsstarrig vast aan zijn voor[...]

Autistisch

Zelden heeft de Senaat zich [...] aan een minister geërgerd al[...] De minister kreeg van de vo[...] Eerste Kamer alle hoeken v[...] zaal te zien. Hij moest zich z[...] ten welgevallen als 'welhaast[...] tisch' te worden bestempeld[...] ter de schermen verklaarde[...] partijgenoten dat de minister [...] puinhoop van had gemaakt. [...] nister zelf kroop gaandew[...] nacht steeds verder weg i[...] stoel: alsof hij wilde weglope[...] de kritiek.

Hetgeen deze minister, di[...] goed wil of kan luisteren, ook [...] werkelijk wel eens schijnt te [...] Verschillende ambtenaren k[...] het verschijnsel dat hij nie[...] luistert naar kritiek, omdat z[...] gen standpunt het enig juiste [...] dat hij uiteindelijk letterlijk [...] loopt wanneer hij er genoe[...] heeft.

Inmiddels zijn de geluiden [...] CDA dat Hirsch Ballin ook [...] eens minister-president moe[...] den, geheel verstomd. Hoew[...] op de CDA-kandidatenlijst vo[...] verkiezingen op een hoge [...] plaats staat, is hij wonderki[...] Hij is weer een gewone mi[...] met alle menselijke eigensch[...] vandien. In het aanstaande [...] debat, dat ongetwijfeld het zw[...] wordt uit zijn politieke carriè[...] nu toe, zal hij er de handen v[...] hebben om geen zwaardere be[...] digingen op te lopen, dan de[...] sen die hij nu al heeft.

Binnen het CDA wordt ge[...] dat de minister, gezien zijn be[...] te politieke behendigheid en [...] kende halsstarrigheid in dec[...] in de Senaat, het zichzelf no[...] eens veel moeilijker kan make[...] nodig is. Ooit zei premier Lu[...] over minister De Vries van So[...] Zaken: „Bert is net slagroom[...] harder je erin roert, hoe stijv[...] wordt." Op het Binnenhof [...] iedereen onderhand, dat die v[...] lijking eveneens, en in ern[...] mate, op Hirsch Ballin van to[...] sing is.

Limburgs Dagblad
sport

Limburger gelooft nog steeds in ommekeer ten goede

Maassen heeft kater verwerkt

DOOR WIEL VERHEESEN

ITTERVOORT – De teleurstelling over zijn optreden in de Ronde van Vlaanderen is groot geweest, maar Frans Maassen beseft als geen ander dat een mislukte klassieker geen verloren seizoen betekent. Met andere woorden: de 29-jarige wielerprof uit de WordPerfect-ploeg van Jan Raas denkt alweer aan de volgende opgave. Vandaag staat hij aan de start van Gent-Wevelgem, zondag dendert hij in Parijs-Roubaix over de kasseien in de hel van het noorden.

„Het zal in beide wedstrijden minder hard gaan dan op eerste paasdag toen ik terugkeerde uit Vlaanderen," zegt hij. „Op de autobaan ter hoogte van Genk haalde de politie mij naar de kant. Ik had de maximumsnelheid overtreden. Dat kostte mij 210 gulden. Mijn vrouw Margaret, die mij in Meerbeke opgehaald had, betaalde het proces-verbaal. 'Dat bedrag heb je vandaag

Direct na afloop van de klassieker, waarin hij vorig jaar achter Johan Museeuw nog als tweede eindigde, voegde Frans Maassen zich zondag eerst ten huize van assistent-ploegleider Hilaire Vanderschueren bij de rest van de WordPerfect-ploeg. „Een jaarlijks terugkerende gebeurtenis," zegt hij. „Hilaire Vanderschueren woont op slechts enkele kilometers van de finish in Meerbe-

nader belicht

niet verdiend,' merkte zij lachend op. Ik heb haar niet durven tegenspreken. De Ronde van Vlaanderen had mij niets opgeleverd, behalve dan één grote teleurstelling."

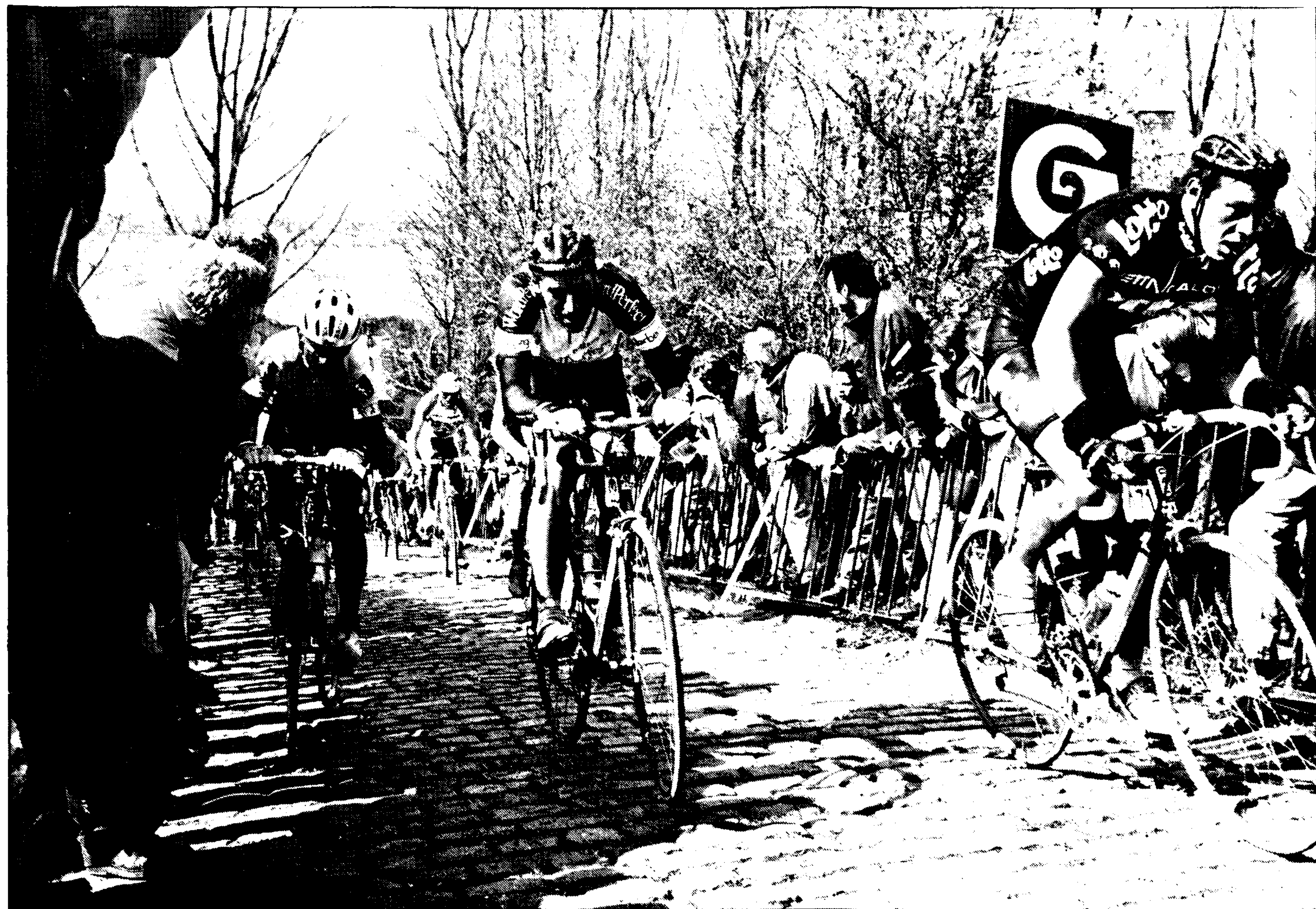
ke. Aan de voet van de Bosberg om precies te zijn. Bij hem hebben wij en ploegleider Jan Raas de hele film van de Ronde van Vlaanderen nog eens teruggedraaid. Probleem bij dat soort bezigheden is, dat je de gebeurtenissen van enkele uren te voren niet meer kunt veranderen."

Thuis in Ittervoort heeft Frans Maassen in gedachten ook nog de Ronde van Vlaanderen menige keer gereden. Daags na de wedstrijd reed hij bijna een uur op de hometrainer. De weersomstandigheden waren te slecht voor een trainingsrit buitenshuis. Bovendien, zijn hoofd stond er ook niet maar. „Ik was kapot," luidt zijn verklaring. „Geestelijk, maar ook lichamelijk. Een klassieker over ruim 260 kilometer, inclusief hellingen en kasseien, is geen plezierritje. Neem dat van mij aan."

Gistermorgen stapte hij weer op de fiets. „Even de spieren losmaken met het oog op Gent-Wevelgem. In gezelschap van oud-renner Willy Geraeds en mijn neef Bart Brentjens heb ik ongeveer vijftig kilometer afgelegd. Globaal van Haelen en Ittervoort tot in Grevenbicht en terug. Nee hoor, geen wandeltempo. Er werd stevig doorgereden."

Frans Maassen meldde zich gisteravond in het hotel in Aalst, waar de WordPerfect-ploeg logeerde alvorens vandaag in Gent-Wevelgem te starten. „Aanvankelijk zouden Edwig van Hooydonck en ik niet deelnemen, maar zowel ploegleider Raas als wij zelf vonden het uiteindelijk beter om toch te koersen."

Het alternatief was een flinke training. Probleem zou alleen zijn, dat je dan in gedachten toch steeds bij de Ronde van Vlaanderen terecht kwam. Maassen: „Wat heb je daar dan aan? Niets. Je moet verder, ook al besef ik dat het momenteel voor de wielersport in Nederland geen gloriedagen zijn. Maar het kan allemaal ook snel ten goede veranderen. Wie weet gebeurt het al in de komende dagen of straks in de Ardennen-klassiekers en Amstel Gold Race? Ik zelf heb echt nog grote plannen, maar Rooks, Theunisse en Breukink zijn er ook nog."

● *Frans Maassen (midden) zwoegend op de kasseiwegen in Vlaanderen. Links de Spanjaard Sierra, rechts de Belg Mario de Clercq.* Foto: DRIES LINSSEN

Ook Europa steunt Havelange

ZÜRICH – De voetbal-topbestuurders van alle continenten steunen Joao Havelange in zijn ambitie een zesde termijn van vier jaar voorzitter te zijn van de wereldvoetbalbond FIFA. De Braziliaan, volgende maand 78 jaar oud, is praeses van de FIFA sinds 1974. De stemming over de herverkiezing is op 16 juni in Chicago, een dag voor aanvang van de wereldtitelstrijd. De steun van de Europese bond UEFA was enigszins verrassend. De mogelijkheid was nadrukkelijk aanwezig dat de UEFA een eigen kandidaat naar voren zou schuiven.

Cruijff geeft Romario boete

BARCELONA – Romario heeft van Johan Cruijff een geldboete van bijna 3500 gulden gekregen. De Braziliaanse aanvaller werd bestraft omdat hij zaterdag na de competitiewedstrijd tegen Lleida (2-1 winst) niet met de spelersgroep naar Barcelona was teruggereisd. Een tijd geleden beboette het bestuur van Barcelona Romario op verzoek van Cruijff omdat de voormalige PSV'er tijdens het duel met Sevilla zijn tegenstander Diego Simeone had geslagen.

Ajax-NAC vervroegd

DEN HAAG – De voor vandaag vastgestelde competitiewedstrijd Ajax-NAC is vervroegd van 21.15 naar 20.30 uur. Oorspronkelijk was het duel, dat paasmaandag werd afgelast, door de KNVB om 21.15 uur vastgesteld omdat de Nederlandse Spoorwegen niet eerder een combi-trein konden laten rijden vanuit Breda. Tegen het late tijdstip werd door de gemeente Diemen bezwaar gemaakt. De tweede helft zal live op Nederland 3 worden uitgezonden.

Krajicek speelt in Barcelona

BARCELONA – Richard Krajicek komt vandaag in de tweede ronde van het tennistoernooi in Barcelona in actie. De Nederlandse tennisser ondervindt geen hinder meer van de lichte enkelblessure. Tegenstander van de 22-jarige Hagenaar is de Fransman Fabrice Santoro, die in de eerste ronde met 6-2 6-4 van de Duitser Prinosil won. Krajicek maakte vorige week zijn rentree in het tenniscircuit na een afwezigheid van vijf maanden; de tijd die hij nodig achtte om volledig te herstellen van knieblessures.

Valery Lemmens naar Nedersaksen

VALKENBURG – Amateurwielrenner Valery Lemmens (21) uit Valkenburg, die op tweede paasdag de Ronde van Stein won, maakt deel uit van de nationale selectie, die volgende week start in de Ronde van Nedersaksen. Ploegleider van het Oranjeteam in een van de grootste Duitse etappekoersen is bondscoach Piet Hoekstra.

Benetton zet licht op groen voor Verstappen

Van onze sportredactie

SILVERSTONE – Jos Verstappen rijdt volgende week zondag op het circuit van Aida in Japan zijn tweede Grand Prix in de formule 1. Gezien het trage genezingsproces van JJ Lehto, de Fin die nog steeds herstelt van een in januari opgelopen nekwervelbreuk, lag het voor de hand dat de Limburger de honneurs opnieuw zou waarnemen.

Officieel werd de deelname van Verstappen echter pas gisteren door de teamleiding van Benetton bevestigd. De 22-jarige Nederlander debuteerde vorige week in Sao Paulo in de formule 1 en vestigde daar vooral de aandacht op zich door zwaar te crashen na een ondoordachte manoeuvre van de Ier Eddie Irvine.

Gisteren was Verstappen in Silverstone om de Benetton-Ford aan een laatste test te onderwerpen voor het vertrek naar Japan. De 22-jarige coureur legde zonder problemen een zestigtal rondjes af, goed voor een complete Grand Prix-afstand. Bij die gelegenheid kreeg ook JJ Lehto de kans te testen in hoeverre hij is hersteld van zijn nekwervelbreuk. De Fin moest na vijftien rondjes de strijd staken. „Het gaat weliswaar beter dan drie weken geleden in Imola, maar ik ben nog altijd niet fit genoeg om een complete Grand Prix te rijden," liet Lehto weten. „Daarom vind ik het logisch dat Verstappen ook in Japan rijdt. Benetton moet daar met twee coureurs aan de start verschijnen die allebei in de punten kunnen eindigen."

Vandaag moet Verstappen in Parijs getuigen in het hoger beroep dat Eddie Irvine aantekende tegen de uitspraak van de strafcommissie van de FIA (Internationale Automobiel Federatie). Deze legde de Ier een boete van 20.000 gulden op en schorste hem voor de Grand Prix in Japan naar aanleiding van de door hem veroorzaakte crash in Brazilië. Verstappen wilde gisteren geen woorden vuil maken aan de affaire. „Ik zal in Parijs gewoon vertellen hoe het ongeluk volgens mij is ontstaan. Niet meer en niet minder." Behalve Irvine en Verstappen verschijnen in Parijs ook Brundle en Bernard. Ook zij zijn opgeroepen om als getuige bij de uit vijf man bestaande beroepscommissie te verschijnen.

Alesi

Behalve JJ Lehto mist ook Jean Alesi de Grand Prix op het circuit van Aida. De Fransman raakte tijdens testritten in Mugello op 30 maart van de baan en liep ernstige beschadigingen op aan enkele rugwervels. Het team van Ferrari zal in Japan bestaan uit eerste rijder Gerhard Berger en de Italiaanse testrijder Nicola Larini.

Roda tegen FC Limburg

HOENSBROEK – Er komt dan toch een FC Limburg van de grond. Al is het dan maar tijdelijk. Op donderdag 12 mei, Hemelvaartsdag, speelt Roda JC op het terrein van derdeklasser FC Hoensbroek tegen een combinatie van spelers van MVV, Fortuna Sittard, VVV en FC Hoensbroek. Dit in het kader van de actie 'Artsen zonder Grenzen voor Afrika', een project van de 'Stichting Helpende Handen Hoensbroek'. Die organisatie tracht op die dag met een feestelijk en sportief evenement, waaraan vele bekende sportlieden en Limburgers hun medewerking verlenen een bedrag van vijftigduizend gulden bij elkaar te krijgen. Hoofdgast is Lazio Roma-speler Aron Winter, die de cheque aan Artsen zonder Grenzen zal overhandigen.

Helmond Sport test MVV'er Roger Knarren

Van onze sportredactie

MAASTRICHT – MVV'er Roger Knarren wordt volgend seizoen wellicht verhuurd aan Helmond Sport. De Maastrichtse wisselspeler wordt deze en volgende week getest door de Brabantse eerste-divisieclub. Aanvaller Knarren (24) is sinds dit seizoen contractspeler bij MVV.

Heerlijk avondje

● *Drie dagen nadat Bayern München de voorsprong op Eintracht Frankfurt vergrootte tot vier punten, hebben de Zuidduitsers met 2-0 verloren van Borussia Mönchengladbach. In het Bökelbergstadion genoten de toeschouwers met volle teugen van de twee treffers in de slotfase. De doelpunten vielen in de 87e en 90e minuut en waren van Heiko Herrlich. Eintracht Frankfurt speelt vandaag tegen MSV Duisburg en kan de achterstand tot twee punten terugbrengen. Komend weekeinde is dan Bayern-Eintracht, mogelijk beslissend voor de titel, waarop overigens ook een aantal andere clubs nog een kansje maakt. In het met 34.000 toeschouwers uitverkochte stadion Böckelberg van Mönchengladbach was Herrlich pas na 63 minuten ingevallen voor Max. Op de foto is Patrick Anderson van Borussia in gevecht met Bayerns Markus Schupp.* Foto: EPA

Marathon Rotterdam hoopt op Rousseau

ROTTERDAM – De marathons van Rotterdam, Londen en Boston staan al jaren vlakbij elkaar op de wedstrijdkalender. Dit jaar worden die drie stadsmarathons in een tijdsbestek van iets meer dan een dag verwerkt. Ondanks de grote concurrentie en het budget van een miljoen gulden, het laagste van de drie steden, heeft atletenmakelaar Jos Hermens voor de veertiende Rotterdamse marathon een zeer aantrekkelijk veld vastgelegd. Hermens sprak wijselijk niet over verbetering van het wereldrecord. Die prestatie werd op 17 april 1988 met 2.06.50 geleverd door de Ethiopiër Belayneh Densimo en is al jaren niet meer benaderd. Hermens heeft een duidelijke favoriet: de Belg Vincent Rousseau.

De wereldkampioen halve marathon was jarenlang een voortreffelijk tempomaker in de Maasstad maar behoort nu tot de beste lopers ter wereld op de 42 kilometer en 195 meter. Volgens Hermens heeft Rousseau grote plannen. „Hij wil een tempo lopen van 3 minuut en een seconde per kilometer. Slaagt hij daarin dan wordt zijn eindtijd 2.07.17. Veel zal echter afhangen van de weersomstandigheden. Rotterdam is daarin de afgelopen jaren bepaald niet gelukkig geweest."

Rousseau's voornaamste concurrenten zijn de Zuidafrikaan Willie Mtolo en Hiromi Taniguchi, die vier jaar geleden in Rotterdam zegevierde. De Japanse wereldkampioen van 1991 wordt vergezeld van zijn landgenoot Tadao Uchikoshi, vorig jaar vijfde bij het WK in Stuttgart. Andere toppers zijn de Pool Slavomir Gurny, de Fin Harri Hänninen alsmede de Portugezen Domingos en Dionisio Castro.

De Nederlandse inbreng is bij de mannen gering, hoewel de nationale titel op het spel staat. Drievoudig kampioen Bert van Vlaanderen heeft gekozen voor Parijs waar hij op 24 april de marathon loopt. Favoriet John Vermeule is vorige week door een heupblessure afgevallen. Verder is het nog niet zeker of Tonnie Dirks, de zevenvoudige Nederlandse veldloopkampioen start. De Brabander heeft problemen met een van de achillespezen. Grootste kandidaat voor het overnemen van Van Vlaanderens titel is Marti ten Kate. De Twent bereidt zich momenteel in Oostenrijk voor.

Door het beperkte budget, waaruit naast de startgelden en reiskosten ook de bonussen voor goede eindtijden moeten worden betaald, kon Rotterdam maar een uitgesproken sterk vrouwenveld aan de start brengen. Dat is dit jaar anders. Met de Limburgse Carla Beurskens, de Chinese Li Yemei en de Japanse Miyoko Asahina vertrekken drie atletes, die het parkoersrecord dat de Portugese Aurora Cunha in 1992 op 2.29.14 bracht, kunnen verbeteren.

sportprijsvragen

Lotto 13: Eerste prijs: geen winnaar, tweede prijs: 5 winnaars, elk bruto f 17.064,80; derde prijs: 78 winnaars, elk bruto f 1640,80; vierde prijs: 4163 winnaars, elk f 30,70 en vijfde prijs: 61.212 winnaars, elk f 5,00. **Cijferspel 13:** Vaste prijzen. Zes cijfers goed: geen winnaar; vijf cijfers goed: 4 winnaars; vier cijfers goed: 25 winnaars; drie cijfers goed: 251 winnaars en twee cijfers goed: 2684 winnaars.
Lucky Ten: 3-7-11-14-16-21-23-25-28-29-34-38-44-52-54-57--61-67-79-80.

scorebord

eredivisie

Heerenveen-FC Groningen 2-0

Ajax	26	21	2	3	44	67 – 19
Feyenoord	28	15	11	2	41	48 – 21
PSV	28	13	10	5	36	46 – 27
Roda JC	28	15	5	8	35	48 – 28
NAC	27	13	7	7	33	52 – 35
Vitesse	28	15	3	10	33	57 – 32
FC Twente	28	12	9	7	33	46 – 31
Willem II	28	12	6	10	30	42 – 35
MVV	29	10	8	11	28	39 – 48
Sparta	28	10	7	11	27	47 – 47
GA Eagles	29	10	6	13	26	39 – 44
FC Utrecht	29	9	6	14	24	35 – 55
Volendam	28	10	3	15	23	37 – 46
Heerenveen	28	7	9	12	23	26 – 50
VVV	28	6	9	13	21	23 – 50
Groningen	28	6	6	16	18	31 – 57
RKC	28	4	7	17	15	28 – 55
Cambuur L	28	4	6	18	14	22 – 53

karakteristiek

Heerenveen-FC Groningen 2-0 (1-0). 10. Hellinga 1-0, 51. Tammer 2-0. Scheidsrechter: Van Vliet. Toeschouwers: 13.500.
Heerenveen: l'Ami; Doesburg, Oosterveer, De Jong en Sier; Hellinga, Roelofsen (59. Verbeek), Hansma en De Visser; Tammer en Regtop (81. Echteld).
FC Groningen: Lodewijks; Slor, Boekweg, Wilson en Gall; Pijper, Reiziger, Huizingh en Ter Avest (78. Van Duren), Wijnhard en Hamming (55. Sahetapy).

buitenland

DUITSLAND

Nürnberg-Stuttgart	1-0
Hamburg-Dortmund	0-0
Köln-Wattenscheid	3-2
Mönchengladbach-Bayern	2-0
Kaiserslautern-Leipzig	1-0

Stand: Bayern München 29-37, Eintracht Frankfurt 28-33, Kaiserslautern 29-33, Bayer Leverkusen 28-32, Hamburger SV 29-32, FC Köln 29-32, Borussia Dortmund 29-32, Karlsruher SC 28-31, MSV Duisburg 28-31, Bor. Mönchengladbach 29-30, VfB Stuttgart 29-30, Werder Bremen 28-27, Schalke 04 28-27, Dynamo Dresden 28-27, FC Nürnberg 29-23, SC Freiburg 28-22, Wattenscheid 29-19, VfB Leipzig 29-16.

FRANKRIJK

Nantes-Paris SG	3-0
Marseille-Angers	2-1
Cannes-Auxerre	2-1
Bordeaux-Sochaux	4-1
Strasbourg-Montpellier	0-1
Monaco-Lens	0-0
Toulouse-Metz	2-2
Lille-Caen	3-1
Le Havre-Martigues	2-0

Stand: Paris SG 33-50, Marseille 33-45, Bordeaux 33-41, Auxerre 33-40, Nantes 33-39, Cannes 33-37, Montpellier 33-37, Lyon 32-35, Monaco 33-35, Lens 33-35, St.Etienne 32-33, Strasbourg 33-31, Sochaux 33-30, Metz 33-29, Lille 33-27, Caen 33-27, Le Havre 33-26, Martigues 33-23, Toulouse 33-20, Angers 33-18.

Straftraining voor Fortuna

SITTARD – De selectie van Fortuna Sittard heeft gisteren een straftraining ondergaan. Dit naar aanleiding van de abominabele prestatie van het team in Haarlem. Daar werd tegen de plaatselijke FC met 0-0 gelijkgespeeld. Het was echter niet eens zozeer het resultaat dat slecht was, als wel het vertoonde spel.
Interim-trainer Dick Voorn meldde gisteren, ook namens zijn collega Tiny Ruys, nog steeds teleurgesteld te zijn in het team. „Het was bar en boos in Haarlem," aldus Voorn. „Daarom hebben we de ploeg ook keihard, en zonder bal, laten trainen. Terwijl de spelers het normaal vlak na het weekeinde rustig aan mogen doen. Deze week zullen ze trouwens moeten laten blijken dat het een incident was, want anders wordt de ploeg voor het duel tegen RBC ingrijpend gewijzigd," aldus Voorn.

Heerenveen bijna veilig

HEERENVEEN – Het degradatiespook hangt niet langer recht boven het Abe Lenstra-stadion van Heerenveen. De ploeg van trainer Foppe de Haan joeg gisteravond het grote gevaar buiten de stadsgrenzen. Concurrent FC Groningen werd in een zogenaamde vierpuntenwedstrijd met 2-0 verslagen. De Friezen bleven op de ranglijst weliswaar op de veertiende positie hangen, maar sloegen een gat van vijf punten met de bedreigde club uit het noorden. Die voorsprong moet in de laatste zes wedstrijden voldoende zijn voor het behoud van het spelen op het hoogste niveau.

KNVB schorst Van As en Wolter

ZEIST – De tuchtcommissie van de KNVB heeft MVV'er Jeffrey van As en VVV'er Wolter voor de duur van een wedstrijd geschorst.

BC Weert hoopt op herstel

WEERT – Basketbalclub Lanèche Weert kan vanavond (aanvang 20.00 uur) voor eigen publiek in sporthal Boshoven de finale bereiken van de Nederlandse competitie. Dan moet wel uit een ander vaatje worden getapt dan afgelopen zaterdag, toen de Weertenaren met 92-69 klop kregen van Mustang Jeans Den Helder, dat door deze zege de achterstand in de play-offs terugbracht naar 2-1.

Opleidingen

Maak een ander mens van jezelf en straks van je klanten.
Doe de opleiding

Visagist(e)

Uitstekende beroepskansen in modebranche, foto-/filmstudio etc.
Diploma in 6 maanden! Bel nu: New Line Studio's, 046-524433 / 526574.

SALSA

leer deze Latijns-Amerikaanse dans in een spetterende cursus van 12 weken v.a. 5 april dinsdag Maastricht en v.a. 7 april donderdag of v.a. 8 april vrijdag Heerlen.
Lesgeld *ƒ* 150,- p.p. Info. en aanmelding: 04459-1928/2694. Impresariaat en Organisatiebureau.

Valten Music Promotion

BIJLES verzorgd door een ervaren team van docenten in vrijwel alle vakken in Heerlen, Hoensbroek en Eindhoven. Nog enkele studiebegeleidingsplaatsen vrij in Heerlen en Hoensbroek. Inlicht. hoofdkantoor E.C.H., telef. 045-741102.

Kunst en Antiek

Te k. massief blank eiken antieke KLEERKAST met spiegels en uitsnijwerk, hg. 230 cm, br. 132 cm, dp. 63 cm, pr.n.o.t.k. ☎ 04492-1159.

Vlees/AGF

Voor Limburgs LEKKERSTE gehakt. Slagerij Houtvast Schinnen.

Bel de Vakman

SCHILDERS kunnen nog diverse behang- en binnen schilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.

Voor uw renovatie of verbouwing. Bel Correct. Karwei en Klusdienst "CORRECT". Voor info en prijsopg. 045-311258 of 318092 na 18 uur.

Ongedierte bestrijding mollen en woelratten. JANSSEN, telefoon 045-327543 of 322471.

Computers

Tijdelijke stunt van Hollandsoft

KFB-All in Professioneel DOS-programma van *ƒ* 998,- THANS *ƒ* 98,- excl. Compl. met boekhouden, factureren (o.a. afleveringsbonnen), contanten (met tegoedbonnen en deelbetalingen), voorraadbeheer, barcodes en etikettenprogramma. HollandSoft Zwolle. ☎ 038-217984, fax: 213510.

NINTENDO aanbieding. Nu extra kortingen. 260 Spellen van *ƒ* 225,- voor *ƒ* 199,-. Game-boy spellen: 10 spellen van *ƒ* 125,- voor *ƒ* 99,-; 24 spellen van *ƒ* 169,- voor *ƒ* 139,-; 70 spellen van *ƒ* 215,- voor *ƒ* 175,-. Zo lang de voorraad strekt. Demostratie en levering ook aan huis. Tel. 04950-42673

Te koop COMMODORE Amiga 500, kl.-monitor, 1 MB, extra 3.5 drive, joystick, muis, boeken en plm. 150 diskettes, vr.pr. *ƒ* 850,-. Telefoon 045-718558.

Diversen

Marktgangers en handelaren opgelet. Te koop diverse soorten PARTIJGOEDEREN, o.a. speelgoed en huish. artikelen, zeer lage prijzen. Tel. 045-213440.

GEBIT gebroken? Tandtechn. praktijk Hoonhout v. nwe. gebit prothese en reparaties. Akerstr. Nrd. 328, Hoensbroek. ☎ 045-228211.

Te k. WASMACHINE volautomaat en wasmachine combi. Tel. 046-744602.

Mode Totaal

Goed gekleurd de zomer in!

Dit kost geen vermogen! Voorkom miskopen, bespaar bij het winkelen met een kleuren advies van KIES JE KLEUR.
KIES JE KLEUR STUDIO.
Paulien Boogerd, Image Consulent. ☎ 043-255160.

Te koop BRUIDSJURK, wit, maat 38-40 met toebehoren, nw.pr. *ƒ* 3.250,-. Zien is kopen, 1 x gedragen.

Zonnebank/-hemel

Sla nu uw slag! Superlage prijzen! GOERGEN Zonnehemels. De grootste zonnevak-speciaalzaak in de regio. Alles met 3 jaar garantie. Uit voorraad leverbaar. Rijksweg Noord 97, Sittard. Telef. 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis bij tankstation).

10-lamps zonnehemel compleet *ƒ* 795,-; stunt 13-lamps zweefstatief nu *ƒ* 1.245,-; zonnehemelverhuur met bezorging 3 weken *ƒ* 175,-. Groothandelscentrum AU SOLEIL BV, Markt 38, Kerkrade. ☎ 045-461417.

Huish. artikelen

Te k. restantpartij APPARATUUR (meeneemprijzen) : Siemens keramische inbouwkookplaat ET 95621 van *ƒ* 2.295,- voor *ƒ* 1.400,-; Siemens inbouwoven met magnetron HE 77240 van *ƒ* 4.995,- voor *ƒ* 2.995,-. Te bevr. Plan Keukens bv, Rijksweg 21, Gulpen, ☎ 04450-2490.

IJSK., gasf. *ƒ* 95,-; wasaut. *ƒ* 175,-; diepvr. *ƒ* 175,-; wasdr. *ƒ* 175,-. 045-725595.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf *ƒ* 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. *ƒ* 60,- met afst.bed. v.a. *ƒ* 125,-, met teletekst v.a. *ƒ* 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. ☎ 045-213432.

Goede KLEUREN TV'S m. gar., grote sort., v.a. *ƒ* 95,-. 25 Jr. TV Occasion Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen, telef. 045-724760.

Wonen Totaal

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

Ant. Engelse olie-, HANGLAMP te koop. Koper + matglas. Tel. 045-226146.

Te koop gitzwarte granieten EETKAMERTAFEL van 130 x 90 met kruispoten in graniet. Iets heel speciaals. Meeneemprijs *ƒ* 3.500,-. Te bevragen: Plan Keukens bv, Rijksweg 21, Gulpen, telef. 04450-2490.

Te k. diverse SHOWROOMKEUKENS tegen speciale prijzen. Te bevragen: Plan Keukens BV, Rijksweg 21, Gulpen, ?☎ 04450-2490.

Te k. mooie massief eiken SALONKAST, 3-drs, paneeldeuren met rozenmotief, pr.n.o.t.k. 045-244517.

Te koop eiken EETHOEK, oudere stijl: tafel met 4 stoelen, *ƒ* 300,-; 25 mtr. keuken- of gangloper, 1 mtr. breed, nieuw, van *ƒ* 39,95 voor *ƒ* 12,50 p.mtr.; babybox, *ƒ* 70,-. Telef. 045-720894.

Eiken KAST met glazen deuren, i.z.g.st., h. 1.50, br. 2.00 mtr. Tel. 045-723099.

Te koop SALONBANK, tegen ieder bod. Schoonbroodt, Morettistr. 2, Vaals. Telefoon 04454-61030.

Weg. omstandigheden te k. massief licht eiken SLAAPKAMER, compl. bed 140 x 200 cm, 2 nachtkastjes en commode 90 x 40 x 60 cm, 1½ jr. oud, nw.prijs *ƒ* 4.400,-, nu *ƒ* 1.400,-. ☎ 045-272294.

Koperenketel, potkacheltje, 2 kolenschopjes, BIDSTOEL, eik. ijz. paardenjuk en kettingen. 045-227347.

Zkt. u 2e hands MEUBELS? Veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208, Hoensbroek.

Muziek

Roland Canvas superstunt

Roland SC 155 Midimodule, 317 sounds, 9 drumsets, editeerbaar via sliders-afstandsbediening. Ideaal op uw PC-Atari of als uitbreiding op uw midi-keyboard.
Bij de kenners al lang bekend als een topper.
Nu als superstunt van *ƒ* 2.100,- voor

ƒ 995,-

OP = OP (zolang de voorraad strekt), donderdag koopavond

STALMEIER MUSIC de muziekspecialist
Hoensbroek. Tel. 045-214253.

JAZZ-LIEFHEBBERS opgelet! John Abercrombie, Adam Nussbaum, Dan Wall op 10 april as. in de Oefenbunker, v.v. *ƒ* 27,50. Tel. info 045-324354.

Te koop gevr. SINGLE'S en LP's en '78 toeren platen. Telefoon 045-225484.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Braderieën/Markten

MEUBEL- EN KLEDINGMARKT VOERENDAAL
vrijdag 8 april van 15-19 uur
Davidbron Looierstr. Org. Harmonie St. David.

Zieke Erik Breukink geeft op in Ronde van Baskenland

Dekker leiderstrui kwijt

sport kort

GOLFBILJART – BVE 2 heeft in hoofdklasse van het district Mid- -Limburg middels een 9-3 over- ning op De Kwartel de beker onnen. In de eerste klasse was rofee voor Pimpernelleke 2; in weede klasse voor Riva en in de e klasse voor Oad Leivere.
TORSPORT – De dertigjarige ijder Jonnhy Simons uit nssum neemt met zijn vierwie- deel aan de Tunesiërally. De strijd gaat over bijna driedui- kilometer en de route voert woestijnzand. De Limburger is nomen in het Duitse Diede- -team en hij rijdt op een Ya- a. De rally duurt van 9 tot 17 . De Brunssummer is de enige burger die aan deze uitermate e woestijnrit deelneemt.
VOETBAL – Het C-elftal van una Sittard is op het Paastoer- van Patro Eisden achter Bo- ia Mönchengladbach en AC n op de derde plaats geëindigd. combinatieteam van C en B ers bezette in het Franse Aix en ence de vierde stek achter Mar- , Toulouse en Caen.

VITORIA – De Franse sprinter Laurent Jalabert heeft de leiderstrui in de Ronde van Baskenland overgenomen van de Nederlander Erik Dekker. Jalabert won gisteren in Vitoria de sprint van een kopgroep van rond zeventig renners, onder wie Dekker. Op grond van het aantal punten moest de 23-jarige Drent, winnaar van de eerste etappe, zijn gele trui afstaan.

Erik Breukink viel halverwege de rit, van Arrasate naar Vitoria over 185 kilometer, met maagstoornissen uit. De Nederlandse kampioen maakte al maandag melding van de klachten en merkte dat zijn toestand een dag later allengs verslechterde. Halverwege, de regen gutste vrijwel voordurend, stapte Breukink in de volgwagen van zijn baas. De ongemakken verstoren zijn voorbereiding op de Ronde van Spanje zodat ploegleider Manolo Saiz van ONCE met gemengde gevoelens terugkeek op de etappe: de ellende van Breukink tegenover de ritwinst van Jalabert.

De Fransman behaalde zijn eerste zege van het jaar, na vier tweede, drie derde en twee vierde plaatsen. De etappe was behoorlijk lastig, met vijf beklimmingen. Een van eerste categorie, vier van derde. Na de beklimming van de Urkiola na 44 km, een bult van eerste categorie, zonderde een groep van negen renners zich af. Onder hen de toppers Indurain, Rominger en Alcala. ONCE, dat Breukink zag wegvallen, en Carrera dat met Chiappucci de slag miste, zetten de achtervolging in. De maximale voorsprong bedroeg 1.15 en het duurde tot 106 kilometer alvorens de koplopers waren ingehaald. Het stilvallen van het tempo bood een aantal renners, onder wie Dekker, gelegenheid terug te komen en de sprinters zich op te maken voor hun specialiteit.

Voetballers gaan zwemmen

BRUNSSUM – In de eerste klasse F is onder aan de ranglijst een duidelijke afscheiding ontstaan. Van het viertal Chevremont, Schuttersveld, Miranda en Standaard zullen vrijwel zeker drie clubs moeten degraderen. Voor komende zondag staat in Brunssum de confrontatie tussen Schuttersveld en Chevremont geprogrammeerd. Je zou verwachten dat in beide kampen nog enkele malen fiks wordt getraind om zo goed mogelijk voorbereid aan de start te verschijnen. Bij Schuttersveld gebeurt dat echter niet. De groenwitten verschenen gisteravond zelfs helemaal niet op het veld om te oefenen. Een merkwaardige zaak. „Daar ben ik het niet mee eens," pareert trainer Bart Vreuls, die een en ander uitlegt. „Het komt misschien vreemd over, maar ik heb geen andere keus. Van de selectiegroep waren er acht niet inzetbaar geweest als we maandag hadden moeten spelen. Dit alles heeft me doen besluiten om gisteravond niet te trainen. In plaats daarvan zijn we gaan zwemmen en hebben we gezellig gekletst. Zoals het er nu uitziet gebeurt dat deze week nog een keer. Ik durf de jongens nauwelijks nog op het veld te laten trainen, want elk duel levert een gewonde op."

Peloton op herhaling

GENT-WEVELGEM
6.4.1994
210 km
GENT
Deinze
Ieper
Steenvoorde
Boeschepe
Kemmel
Geluveld
Kortrijk
Sint-Eloois-Vijve
Kassel
WEVELGEM
Menen
BELGIË
FRANKRIJK
6-11 RECOLLECTENBERG
14 ZWARTEBERG
3 VIDAIGNEBERG
2 RODEBERG
7-8-9-10 KASSELBERG
5-12 KATBERG
4-13 BOESCHEPEBERG
1-16 KEMMELBERG
15 SCHOMMINKEL
Steenvoorde
Godewaersvelde
Boeschepe
Kemmel
Wijtschate
Kassel

GENT – Luttele dagen na de Ronde van Vlaanderen gaat het peloton alweer op herhaling. Dat gebeurt vandaag in Gent-Wevelgem. Sinds vorig jaar heeft het parcours een wijziging ondergaan. De Kemmelberg speelt weliswaar nog steeds een grote rol, maar de karavaan trekt ook over de wegen van Frans Vlaanderen en krijgt daar onder andere een paar keer de Kasselberg voor de wielen. De slotfase van het evenement wordt rechtstreeks door de Belgische televisie (BRT 2) uitgezonden van 15.30 tot 17.30 uur.

Fortuna 2 te sterk voor Feyenoord

ROTTERDAM – In de wedstrijd Feyenoord 2-Fortuna Sittard 2 waren de gasten sterker en behaalden een verrassende, maar verdiende overwinning. In de eerste helft creëerde Fortuna diverse kansen, maar deze werden niet verzilverd. Doordat ook Feyenoord faalde bleef de ruststand 0-0.

Na de hervatting nam Feyenoord tegen de verhouding in een 1-0 voorsprong door Gunnlaugsson. Fortuna bleef agressief spelen en in de zeventigste minuut was het Van de Zander die 1-1 liet noteren.

Nog geen minuut later stonden de Sittardenaren op voorsprong toen Usta een toegekende strafschop benutte: 1-2. In de slotfase was het Reijnders die aan alle onzekerheid een einde maakte door de derde Fortunatreffer te scoren.

Fans Roda JC naar Waalwijk

KERKRADE – Bij voldoende deelname rijdt er zondag een supportersbus naar de wedstrijd RKC-Roda JC in Waalwijk. Leden van de supportersclub Roda JC betalen fl 20,00; niet-leden fl 25,00. De bus vertrekt om 11.30 uur bij sportpark Kaalheide. Kaarten zijn morgen, donderdag, van 19.00 tot 20.00 uur te koop in de kantine van het stadion.

verlenging

Voor de vuist weg

Johan Derksen, perschef van Cruijff, in de Zwolse Courant: „Iedereen meent dat ze bij Cruijff kunnen aankloppen. Het meest vreemde verzoek kwam van een vrouw die met hem naar bed wilde. (...) Ik heb toen gezegd dat Cruijff daar na zijn hartoperatie nog niet aan toe was".

De in Griekenland ontslagen **Rob Jacobs** in het AD: „Ik voel me voor geen club in Nederland te groot. Sterker nog: als ik volgend jaar nog geen club heb, word ik gek. Ik moet gewoon op het veld staan. Ik ben voetbal".

Eugène Hansen, voetballer van VVV, in VI: „Ik altijd stemmen. Omdat mijn vader het zegt".

Jan Wouters in Nieuwe Revu over de humor van Johan Cruijff: „Cruijff heeft behoorlijk veel humor. Hij kan prachtig inspelen op dingen die op een dag gebeuren. Trainingskampen onder hem waren net schoolreisjes. Geen brandslang bleef hangen. Je was als het ware al nat voordat je zo'n ding zag hangen."

Geen examens in Iran tijdens WK

Voetbal is oorlog. Woorden van Rinus Michels. Dat voetbal slecht is voor de concentratie van de studenten is nieuw. De regering van Iran heeft in elk geval een aantal schoolexamens verplaatst om concurrentie met het WK voetbal te voorkomen. Minister Mohammad Ali Najafi wil dat de finale toetsing voor jongens van de middelbare school vóór 17 juni, de eerste dag van de WK, achter de rug is. Anders zouden de prestaties door de verdeelde aandacht wel eens laag kunnen uitvallen. Hij zei er niet bij of ook de roosters van de examens voor meisjes zullen worden aangepast.
In een land waar het vertonen van blote benen op televisie tot voor kort nog streng verboden was, kan immers ook de aandacht van de meisjes snel afgeleid worden.

Omleiding

Enkele supporters, die op de Oude Kwaremont de doortocht van de karavaan in de Ronde van Vlaanderen hadden willen meemaken, zorgden ongewild voor consternatie. Hun busje kantelde en versmalde vlak voor de eigenlijke beklimming de toch al smalle weg. In allerijl troffen organisatoren en wedstrijdleiding maatregelen. Het peloton hoorde de meldingen niet, die ploegleiders, journalisten en anderen in de karavaan via de interne radiocommunicatie bereikten. Met andere woorden: de renners zagen op weg naar Ronse (168 km) opeens het gemotoriseerde deel van de Ronde van Vlaanderen naast de weg staan, niet wetend dat er voor de volgers noodgedwongen een (kortere) route was uitgestippeld.

IJsprinses op werpheuvel

RED SOX

● *Het Amerikaans honkbalseizoen beleefde afgelopen weekend haar ouverture. Topsport, show en spanning zijn gegarandeerd. De Boston Red Sox lieten de in Amerika immens populaire kunstrijdster Nancy Kerrigan (olympisch zilver) vanaf de werpheuvel de eerste bal gooien. Kerrigan kwam vooral in het wereldnieuws nadat ze tijdens een training voor de Spelen werd aangevallen door een begeleider uit het team van rivale Tonya Harding,*
Foto: REUTER

Dinamo duldt geen kritiek

Hoewel het communisme al lang verdwenen is, wordt een eigen mening in Oekraïne nog niet altijd op prijs gesteld. Sportjournalisten bijvoorbeeld moeten op hun woorden passen. Een al te kritische benadering wordt bij Dinamo Kiev, de beste voetbalclub van het land, bestraft met een werkverbod. De ervaren verslaggever Sergie Derepa, al vijftien jaar werkzaam voor de staatstelevisie, is door het bestuur op de zwarte lijst geplaatst wegens een vermeende anti-Dinamo houding. De commentator had het gewaagd om in de voorlaatste wedstrijd tegen Niva Ternopil een strafschop voor Kiev in twijfel te trekken. Een dag na het duel kreeg Derepa van de clubleiding te horen dat hij nooit meer wedstrijden van Dinamo zou mogen verslaan. Potige lijfwachten van het Dinamo-bestuur hielden in het vreemde stadion Derepa bij de ingang van de perskamer tegen! Hij mocht er niet in. Van Glasnost hebben ze in Kiev blijkbaar nooit gehoord.

Zenuwinstorting Krabbe na miskraam

Katrin Krabbe, de tweevoudig wereldkampioene op de sprint, is opgenomen in een ziekenhuis in haar woonplaats Neubrandenburg. De 24-jarige atlete heeft volledige bedrust gekregen na een zenuwinstorting. Een gevolg van een miskraam. Krabbe heeft enkele maanden geleden gebroken met haar jeugdliefde Torsten Krentz en was vervolgens zwanger geraakt van haar advocaat Michael Zimmermann. Katrin Krabbe werd vorig jaar door de Internationale Atletiek Federatie geroyeerd tot augustus 1995 wegens het in diskrediet brengen van de sport. Krabbe maakte overmatig gebruik van een astmamiddel dat het verboden produkt clenbuterol bevat.

Tijger van Zagreb brult niet meer

De tijger van Zagreb is gekooid. De 47-jarige Dragutin Surbek had tijdens de EK in Birmingham afscheid willen nemen van het internationale toptafeltennis. Een waardig slot werd het Kroatische roofdier, waarop in de zeventiger jaren elke tegenstander zijn tanden stukbeet, niet gegund. Het werd tafel 17 in de landenwedstrijd, de prooi was het nietige Finland en bloemen bleven achterwege. Dragutin Surbek, geboren op 8 augustus 1946 in Zagreb, begon met tafeltennis op negenjarige leeftijd. Op een troosteloos zolderkamertje, met een piepklein tafeltje en een lineaal die dienst deed als net. In Birmingham kwam er een einde aan een prachtige loopbaan, die hem 24 medailles op grote toernooien opleverde. „Een dag zonder tafeltennis, is als een minuut zonder zuurstof. Dat overleef je gewoon niet." Maar er is nog hoop. Komende zomer verdedigt hij zijn wereldtitel in Australië. Bij de veteranen wel te verstaan.

sport in cijfers

TENNIS
Amelia Island. Vrouwen, 600.000 gulden. Eerste ronde: Rubin-Cecchini 7-6 1-6 6-0, Meskhi-Jackson 6-1 6-0, Babel-Paz 6-4 6-6, Langrova-Ercegovic 6-3 1-6 6-3, Nelland-Begerow 7-6 7-6, Dragomir-Farina 6-4 6-3, Suarez-Raymond 6-4 6-2, Ritter-Kschwendt 6-1 6-0, Zardo-Keller 6-0 6-4.

Tokio. Mannen, 2 miljoen gulden. Eerste ronde: Olhovski-Yamamoto 6-4 6-4, Sturk-Damm 3-6 6-3 6-3, Wheaton-Petchey 6-1 6-4, Simian-Mronz 7-5 6-3. Tweede ronde: Baster-Hogstedt 7-6 6-2, Utgren-Nijssen 7-5 6-1, Vacek-Weiss 6-1 6-4, Pate-Matsuoka 6-4 1-6 6-3, Pozzi-Antonitsch 7-6 6-1, Tijssen-Markus 6-3 6-2, El Aynaoui-Zdrazila 6-3 6-4, Roig-Svensson 6-3 6-4, Furlan-Karbacher 7-6 6-1, Berasategui-Nargiso 6-4 6-4, Clavet-Meligeni 6-4 6-1, Lareau-Motomura 4-6 7-6 6-2.

DAMMEN
Huissen. NK. Negende ronde: Arjan van Leeuwen-Scholma 1-1, Kos-Van der Zee 1-1, Van Aalten-Meijer 1-1, Clere-Wesselink 2-0, Gerard Jansen-Hoopman 1-1, Cock van Leeuwen-Krajenbrink 2-0, Thijssen-Hans Jansen 1-1. Stand: 1. Clere en Hans Jansen 12, 3. Van Aalten en Meijer 11, 5. Gerard Jansen en Van der Zee 10, 7. Arjan en Cock van Leeuwen en Scholma 9, 10. Krajenbrink en Wesselink 8, 12. Thijssen 7, 13. Hoopman en Kos 5.

WIELRENNEN
Ronde van Baskenland. Tweede etappe Arrasate-Vitoria: 1. Jalabert 185 km in 4.42.35, 2. Fagnini, 3. Verdonck, 4. Ekimov, 5. Aldag, 6. Berzin, 7. Olano, 8. Saligari, 9. Baguet, 10. Anderson, 14. Theunisse, 16. Dekker, 18. Rooks, 41. Cordes, allen zelfde tijd, 90. Armstrong 5.20, 135. Van Orsouw 24.00. Klassement: 1. Jalabert 7.26.47, 2. Fagnini, 3. Dekker, 4. Anderson, 5. Verdonck, 6. Olano, 7. Hamburger, 8. Larsen, 9. Lino, 10. Chiappucci, 11. Theunisse, 25. Cordes, 45. Rooks, 91. Armstrong 5.20, 115. Van Orsouw 24.00.

Parijs-Camembert. 1. De Las Cuevas 200 km in 5.12.40, 2. Mottet, 3. Brochard 0.08, 4. Leroscouet, 5. Thijs, 6. Sneetek, 7. [illegible], 8. Manin, 9. Delion, 10. Sleiches.

sport op tv

VANDAAG
15.30-17.30 BRT 2: Sport extra: rechtstreeks, Gent-Wevelgem.
17.00-17.15 Dld 2: Sport heute.
18.30-18.47 Ned 2: Sportjournaal.
18.45-19.10 RTL 4: Sport.
20.35-22.00 Ned 2: Studio Sport.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.
23.05-23.35 Dld 1: Sport extra: Bundesliga voetbal

afd. limburg

klasse LL
6-Puth 3 0-2
3-Limburgia 5 2-3
5-Puth 3 4-2
klasse Z1
2-Waub. B. 3 3-1
6-Miranda 7 0-4
da 7 14-24
5 11-20
r 7 13-17
11-16
B. 3 11-11
6 13-11
h 4 13-10
12-6
'88 13-5
2 13-4

klasse Z2
V 6-Schinnen 4 0-3
6-H'broek 5 0-6
r 6-Minor 6 14-1
k 5 11-16
v. 9 10-16
10-15
n 4 12-15
r 6 11-14
C 4 12-12
V 6 12-9
11-7
6 10-6
euw 5 11-0

klasse Z3
en 6-COV 3 5-1
C 5-Sanderb. 6 0-2
en 6 12-19
11-18
ek 4 13-18
6 12-17
b. 6 11-14
C 5 13-10
11-9
7 12-8
14-7
a 6 11-0

Stand:
Rapid 12-23
Heksenberg 12-20
De Leeuw 13-19
Kolonia 13-17
Susteren 13-16
Sportcl. '25 15-14
De Ster 13-13
Nijswiller 13-10
Keer 11-5
WDZ 13-3
Haslou 12-0

Dames 2e Klasse Midden
Treebeek-RKHVC 2 0-1
KOC-RKVB 3-1
Stand:
Vesta 14-28
Slekker B. 13-19
LHBMC 12-18
Langeberg 13-15
Boekoel 12-13
KOC 13-13
Treebeek 12-11
Egge 12-10
RKVB 13-4
RKHVC 2 11-4
Linne 13-3

Dames 2e Klasse Zuid
Vaesrade-Klimmania 3-0
Klimmania-RKIVV 1-2
Stand:
RKVCL 11-21
Weltania 12-17
Vaesrade 9-14
Klimmania 10-13
Eijsden 9-11
RKIVV 11-11
NEC 11-4
Mariarade 10-2
Coriovallum 11-1

Dames 3e Klasse A
GSV-Schimmert 2-0
WVV 2-Schimmert 2-0
MKC-Daalhof 3-4
Willem I-Sportcl. 2 2-0
Stand:
GSV 14-24
WVV 2 14-24
Daalhof 14-20
MKC 13-16
Willem I 13-16
Sportcl. 2 13-15
Rapid 2 12-11
WDZ 2 13-9

Lemiers 12-8
RHC 15-5
Schimmert 14-0

Dames 3e Klasse B
Jabeek-Heksenb. 2 3-5
Langeberg 2-Gracht 2 3-1
Rimburg-Langeberg 2 2-4
Stand:
Langeberg 2 13-26
Heksenb. 2 14-26
Waubach 12-22
FC Gracht 12-15
Heerlen 12-10
Gracht 2 13-10
Haanrade 11-9
Rimburg 12-8
Slenaken 13-8
Jabeek 11-2
Bekkerv. 13-0

Dames 3e Klasse C
RKSNA-Treebeek 2 25-0
RKSNA-Brevendia 2 10-0
Sittard-Born 4-0
Armada-Rios 2-1
Stand:
RKSNA 13-26
Sittard 14-23
Almania 14-17
Born 14-16
Brevendia 2 13-15
DESM 11-15
Armada 13-12
De Ster 2 12-8
Rios 15-5
Treebeek 2 13-5
Maasbracht 12-2

damesvoetbal

1e Klasse Zuid
'28-Heksenberg 0-1
-Sportcl. '25 2-2

jeugdvoetbal

Jeugd eredivisie
Fortuna S-Twenthe 1-1
Stand:
Ajax 19-32
Twenthe 20-28
Feyenoord 19-24
Vitesse 19-22
PSV 19-21
Heerenveen 19-19
Fortuna S 20-19
Willem II 19-19
Volendam 19-19
Ado 19-18
SC Feyenoord 19-17
AZ 19-15
DWS 19-12

FC Zwolle 19-5

Jeugd 3e divisie E
Gr. Ster-Blerick 0-3
Stand:
WVVZ 14-27
Blerick 15-22
SBC 15-18
Someren 15-17
RKBSV 15-16
EVV E'hoven 15-15
Venlose B. 14-14
VVV '03 15-13
Gr. Ster 15-12
Best Vooruit 15-11
Sittard 15-9
Heer 15-4

A-jeugd interregionaal
RKSVN-Wittenhorst 2-1
Haslou-EHC 1-3
FCV-Merefeldia 1-1
SVN-Scharn 4-2
Eijsdenh.-Sparta 1-2

1e klasse A-noord
Wilhelm.-Tiglieja 4-2
Quick B.-RKMSV 3-0
MVC-RKMSV 5-1
Quick B.-HBSV 1-0
Swift-Haelen 2-3

1e klasse A-midden
EVV-Buchten 0-2
Victoria-Susteren 5-2
Ster-Meerssen 1-6
Victoria-Ster 8-0
Susteren-Megacles 2-4
Schimmert-DESM 2-5

1e Klasse A-zuid
RKTSV-Willem I 2-1
Simpelv.-Eijsden 0-3
SCG-KVC Oranje 0-5
Rapid-Eijsden 2-2
Kolonia-RKTSV 0-2
SVME-KVC Oranje 4-2
Heerlen-Leonidas 3-2

biljarten

Wedstrijdprogramma bandstoten
Week 1
Poule 1
Lindenh.-Maasband 0-7
Eikeboom-Volksh. 5-2
Quick-Oase 0-7

Poule 2
Statie-Volksh. 2-5
Born-Eikeboom 2-5
Sanderb.-Heukske 7-0

Poule 3
Heukske-Statie 0-7
Kempke-Wilsa 0-7
Sanderb.-Born 7-0

Poule 4
Kempke-Volksh. 7-0
Baandert-Oase 2-5
Eikeboom-Tjoba 7-0

Poule 5
Baandert-Volksh. 1-6
Kempke-Eikeb. 2-5
Oase-Statie 5-2

Poule 6
Lindenh.-Heukske 5-2
Oase-Statie 2-5

Poule 7
Kempke-Lindenh. 2-5
Gona-Volksh. 0-7
Oase-Eikeboom 3-4

Poule 8
Hoefijzer-Matchp. 0-7
Apollo-Heerlen 3-4
't Ven-N.Klossen 5-2

Poule 9
Waubach-Schaesberg 7-0
OHVZ-DJB 2-5
N.Klossen-Kantje 5-2

Poule 10
Weustenr.-OHVZ 0-7
Apollo-Hofke 5-2
't Ven-DJB 5-2

Poule 11
Bavo-Treffers 5-2
St.Hoger-Irene 2-5
Hofke-Bavo 0-7

Poule 12
Matchp.-Vr.kring 3-4
Eikhagen-BCV 0-7
DJB-St.Hoger 5-2
Br.wapen-Eikhagen 5-2

District Maastricht
Poule 1
Berceuse-Vilt 0-7
Ulestr.-Heer 4 2-5
Vr.kring-O.d.Klos 2-5

Poule 2
O.d.Klos 2-A.Wolder 2-5
DAS 2-Keizer 0-7
Heer-Berceuse 2 3-4

Poule 3
DAS 3-Heer 3 0-7
Ketsers 4-Duuker 7-0
OO Heer-BCM 7-0
Noorbeek-Concordia 6-1

Poule 4
Concordia 2-OO heer 2 7-0
Duuker 2-OO Itteren 7-0
Heer 2-Bookvink 5-2
Sjaan-DAS 7-0

Poule 5
Haverp.-Ulestr.4 2-5
OO heer 3-Voliere 2-5
Sjaan 2-Ketsers 2-5

Poule 6
Banholt-MBV 3-4
Rheing.-O.d.Klos 3 0-7
OO Itteren 2-Haverput 2 4-3

Poule 7
Berceuse 4-Bunde 7-0
Vilt 2-OO Itteren 3 5-2
Geertr.-Ulestr.3 5-2
Diekske-Kl.Vier 5-2

Poule 8
Kl.Vier 2-Rheing.2 4-3
Ulestr.2-BAM 2 5-2
Heer 5-Vr.kring 2 7-0

Poule 9
Ketsers 3-Poort 2-5
MBV 2-BAM 3-4
Bookv.2-Berceuse 3 3-4

Poule 10
MBV 3-Rheing.3 5-2
Concordia 3-Ketsers 2 5-2
O.d.Klos 4-Banholt 2 2-5
Mergell.-Bookv.3 3-4

Poule 11
OO.Heer 4-Borgharen 2-5
Rheing.4-Nazareth 2-5
Eijsden-MBV 4 5-2

Poule 12
Vr.kring 3-O.d.Klos 5 0-7
Oost-Heer 6 7-0
Rheing.5-Keizer 2 5-2

Poule 13
OO Heer 5-Oost 2 4-3
Nazareth 2-MBV 5 2-5
BCM 2-Vr.kring 4 7-0

golfbiljarten

Prom./Degr.Ereklasse
Zuul-BVE 2 6-6
Boshoven-Leike 7-5
Fortuna-Heukske 4-8
Stand
Heukske 1-2
Boshoven 1-2
Zuul 1-1
BVE 2 1-1
Leike 1-0
Fortuna 1-0

District Midden-Limburg
Bekerfinales
Hoofdklasse
VCE 2-Kwartel 9-3

1e klasse
Pimpernel 2-OBKK 9-3

2e klasse
BCW 3-Riva 5-7

3e klasse
BVE 4-Oad Leivere 5-7

Zuid-Nederlandse Golfbiljart Federatie
Federatiebeker
Halve finales
Eikske-Molenberg 3-5
Gr.Dal-Pumpje 6-2
Molenberg en Groene dal naar de finale.

4e klasse
OBK 4-Pannesjop 4-4
Doppere 2-Gr.Dal 5 6-2
Molenb.5-O.Schaesb.2 5-3
O.Schaesb.-Jeeteberg 2 7-1
Gr.Dal 4-Voelender 2 4-4
Stern 3-Monument 2 2-6

Eindstand
Oud Schaesberg 22-38
Monument 2 22-35
De Stern 3 22-33
Voelender 2 22-29
Molenberg 5 22-24
Doppere 2 22-21
Groene Dal 4 22-19
Pannesjop 22-18
Oud Schaesberg 2 22-14
OBK 4 22-9
Groene Dal 5 22-8
Jeeteberg 2 22-7
Voelender 2, jeeteberg 2 en O. Schaesberg 2 twee pnt. in mindering.

atletiek

Paasloop Swalmen

Mannen 7.5 km
1. R. van Son 24.27
2. P. Janssen 25.33
3. H. Lenaers 25.38
4. J. vd Winkel 25.45
5. N. Ritchie 25.46
6. J. Niessen 25.47
7. J. van Rijn 26.07
8. B. Donders 27.00
9. F. Toirkens 27.13
10. E. Niessen 27.50
11. F. van Iersel 28.37
12. D. Mooren 28.50
13. S. Konings 29.00
14. J. van Baal 29.19
15. R. Mestrom 29.32

Vrouwen 7.5 km
1. J. Geraedts 37.49
2. A. Evers 38.14
3. J. Terstappen 41.14
4. H. van Delft 42.08
5. E. Hendriks 47.08

snelwandel

Uitslag Kennedy-mars 80 KM snelwandelen op 2 april 1994 Sittard Unitas.
1.L.Nicque,Beac B. 7.54.50
2.P.Huntjens,Unitas Sittard 7.57.21
3.D.Nicque,Beac B. 8.00.37
4.S.Derks,Olat 8.18.30
5.W.Mütze,R.W.V. H'rlen 8.24.18
6.G.Bogie,Geleen 8.42.18
7.A.Martens,Olat 8.42.46
8.V.Klentjand,Rusland 9.01.33
9.G.v.Duinenhoven,Helmond 9.04.47
10.V.Meessen,Unitas 9.16.27
11.F.Röhner,Unitas 9.16.27
12.J.Bressers,Voerendaal 9.17.06
13.M.Heuben,Spaubeek 1e Dame 9.21.10
14.J.Houben,Spaubeek 9.21.10
15.A.v.Ooyen,A.V.Weert 9.24.02
16.M.Smeets-RWV Heerlen 9.31.29
17.M.Radder,Olat,2e dame 9.31.29
18.A.Kaenen,Landgraaf 9.35.06
19.M.Simons,Avon Heerlen 9.36.17
20.J.Ritterbeeks,Spaubeek 9.37.16
21.H.Soons,Nijmegen 9.37.47
22.J.Leisser,Simpelveld 9.40.43
23.A.Peters,Lat,3e dame 9.48.13
24.G.Peters,Lat 9.48.13
25.C.Durand,A.V.Atilla 9.55.25
29.J.Reynders,Posterholt 9.58.55
34.G.Beneerkens,Olat V'burg 10.16.45
35.H.v.Wakeren,Unitas 10.18.50

bridge

Caumerbron Bridge Toernooi
Uitslag 5e wedstrijd
Hoofd,1e en 2e klas
Groep A
1.Houben-Hendriks 58.08
2.Cox-Mw.Peree 56.25

Totaal 5 hoogste scores
1.Cox 256.28
2.Stevelmans 253.12
3.Nemeth 252.80

3e en 4e klas
Groep B
1.Dms.Meister-Smeets 58.33
2.Dms.Benders-Zwart 56.94

Groep C
1.Mw.Crombach-Roex [illegible]
2.v.Emmerik-v.Rooy [illegible]

Totaal 5 hoogste scores
1 en 2 gelijk
Mw.Crombach-Roex [illegible]
3 en 4 gelijk
Echtp.Weisscher [illegible]

volleybal

Nationaal
Dames 2e divisie D
Flamingo's-Hovoc [illegible]

Heren 2e divisie D
Flamingo's-Polaris [illegible]

Heren 3e divisie E
Revoc-Valdam [illegible]

halve finale
Heren MSV-Saltar
Vocasa-VVC [illegible]

District Zuid-Limburg
Districtscompetitie
Dames 2e klas A
Sp.&Sp.-Geuvoc 2 [illegible]

Heren 1e klas A
VCE 2-VVS [illegible]

Heren 1e klas B
Phoenix-Helo 2 [illegible]
VCE-ADC 2 [illegible]

Heren 2e klas A
Sjoahn 2-AMVJ 3 [illegible]

Heren 3e klas A
Rapid 5-VCE 3 [illegible]

honkbal

le Duc-Coriovallum [illegible]
Boxmeel-Fl.Dutchmen [illegible]
Draver-Players [illegible]
Players verder
Le Duc-Stapho [illegible]
Pelikaan-E.-Fox [illegible]
Edelw.-Stapho [illegible]
[illegible]
Fair Pl.-Coriovallum [illegible]

SERVICE VAN A TOT Z

Overzicht van belangrijke adressen voor de lezers van het Limburgs Dagblad

AANHANGERS

Nic. Dassen aanhangwagens
Verk., verh., repar., speciaalbouw. Onderd. v. alle merken. Stationsstr. 8-10 Kerkrade. Tel. 045-455088/452501.

Aanhangwagens Jo Knops
100 stuks in voorraad. Tevens alle onderdelen en reparaties. Rijksweg Zuid 195 Sittard. Tel. 046-512718.

ADMINISTRATIEKANTOOR

Administratiekantoor ADBECO
voor administraties, jaarrekeningen en fiscale aangiften.
Op de Graaf 44, 6438 JC Oirsbeek. Tel. 04492-5820. Fax 04492-4887.

AIRCONDITIONING

Techn. buro Jos Smeets b.v.
Kampstr. 4 Geleen. 046-743865.
Frigo-metal b.v. 043-216616.
Fort Willemweg 53-59 Maastricht.

APK

Opel Bergsteyn
APK-keuringsstation, Rijksweg 61, Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Garage Sebregts en Co.
Off. APK-keuringsstation 1 en 2, dealer Iveco bedrijfsauto's. Li ndelaufergewande 8, Voerendaal. 045-752888.

AUTOACCESSOIRES

Geevers carrosseriedelen
Originele onderdelen alle Europ. auto's, tevens alle pers.auto's. Nuth, Thermiekstraat 1. 045-244242.

AUTOBANDEN

Automaterialen, APK-keuringen, accu's uitlaten. Kampstraat 59, Landgraaf. Tel. 045-311784. 's Zaterdags gesloten.

Autobanden van Son
Accu's, banden, schokdempers, autowasserette, balanceren, uitlijnen. Akerland 16 Brunssum. 045-253741.

AUTOBEDRIJVEN

Auto Konings b.v.
Mgr. Vranckenstraat 20 Sittard. Tel. 046-516046.

AUTOKEURINGEN

GEKU Autokeuringen
Versiliënboschweg 7 Hrln. 217495. APK-keuringen z. afspraak ƒ 67,50 incl. co + roetmeting diesel. Herkeuren gratis. Off. Erk. erkend APK-keuringsstation.

AUTORIJSCHOOL

Chris Adams
ANWB erkende auto- en motorrijschool. Mirbachstraat 14, 6367 CW Voerendaal. Tel. 045-751718.

Autorijschool Sjef Dörenberg
Bovag erk. motor- en autorijschool. Tevens voor uw automaat- en vrachtw. opl. Al meer dan 25 jr. uw vertrouwd adres. Sparstr. 7 Heerlen. 213735.

Auto- en motorrijschool HARRY V.D. KUIT
Geef uw verstand voorrang en bel: 045-729113, Vrankerkerkdaan 39, Heerlen.

Auto/motorrijschool Sturmans
Rdr. Hoenstraat 181, 6433 EE Hoensbroek. Tel. 045-220166.

Autorijschool Ger Scheyen
BOVAG-erkend. Tel. 045-415601.
Al 30 jaar een begrip.
J. v. Maerlantstr. 21, 6416 TV Heerlen.

AUTOSCHADEBEDRIJVEN

Autoschadebedrijf Pierre Smits
Wijngaardsweg 54c Heerlen. Tel. 045-214018. BOVAG-lid.

Autosch.herstelbedrijf Jo Koenen
Verlengde Klinkertstraat 22, Hoensbroek. Tel. 045-215450. Focwa-lid.

AUTOVERHUUR

Garage Vencken B.V.
Verhuur van persw., bestelauto's en busjes, jong wagenpark, 25 stuks. Heesbergstr. 60 Heerlen. 045-412641.

BABY-ARTIKELEN

Babyhuis Petra

BEDDENSPECIALIST

Verantwoord slaapcomfort
Heerlen, Bongerd 29.
Tel. 045-717324
Geleen, Raadhuisstraat 8.
Tel. 046-743030.

BOUW EN HOUT

ZEECONTAINERS
Te koop/te huur 3-6-12 mtr. Franco geleverd te leveren. Depot Born / Antwerpen / Rotterdam. Piet Schouten 01720-34031 bgg. 73226.

DAKBEDEKKINGEN

G. Heutmekers b.v.
Groothandel in dakbedekkingsmaterialen, lood en zink. Sluisweg 4 Born. Tel. 04498-53100.

Zuiddak b.v. Landgraaf
Bit. en kunststof dakwerk, shingles en dakterrassen. Verk. dakrollen, isol. en daktegels. Indus.terr. Strijthagen. Ampèrestraat 5. Tel. 045-314218.

Kwaliteitdak. Tel. 424050
Voor al uw pannendaken, platte- en leiendaken, lood- en zinkw., isolatie en dakbeschot. Vraag vrijbl. prijsopgave.

DRUKKERIJEN

Drukkerij Greven B.V.
Voor al uw handels-, reklame- en fam. drukw. Drukk. Greven b.v. 045-327158. Vogelzankweg 244 Landgraaf.

DRUKWERKVERSPREIDING

GLASHANDEL

Glashandel Derissen B.V.
Langheckweg 8, Kerkrade, 045-462020, voor al uw glasreparaties - verkoop van alle soorten glas - glas-in-lood en slijpwerk - isolatieglas plaatsen - snelle service door eigen 24-uurs service, altijd bereikbaar onder ons eigen tel.nr. 045-462020.

GLASREPARATIES

Door direkt en persoonlijk contact met onze meldkamer, een snelle en correcte afhandeling van alle glasschades, ook 's nachts, in de weekeinden en op feestdagen.

GROND/STRAATWERKEN

Bosman B.V. Sittard. 046-515852
Handelsstraat 32, Handelscentrum Bergerweg. Leveringen van zand, grind, teelaarde, cement, betontegels, siertegels, maaskeien, klinkers, bielsen enz. Ook op zaterdag geopend.

HOUTWAREN

Het zagen van emballage en pallethout. Fabricage van gereedschapstelen en houtdraaiwerk. Rooien van bomen. Goedk. stookhout. Te koop gevraagd populieren. Fax 045-753754.

INSTALLATIEBEDRIJVEN

M. Ramakers. Tel. 04406-12352
Sanitair, c.v., gas, water, ontkalken van leidingen en geisers.
Koningswinkelstraat 13 Valkenburg.

KEUKENS

Keukenfabriek Brouns-Heynen
Wij maken en ontwerpen uw keuken, badkamer geheel naar uw wensen en worden voor u op maat gemaakt. Ook voor renovatie. Vraag vrijblijvend offerte: 045-455633 of 750283.

KEUKENRENOVATIE

Bosch keukenstudio A. Eggen
Akerstraat Noord 160, 6431 HR Hoensbroek. Tel. 045-213027.
Levering Bosch inbouwapparatuur.

Nijverheidsweg 17-18 Stein, industrieterrein „Kerensheide". 046-331367.
Voor complete install. van keukens - sanitair - tegels - kastenw.

Vossen Keukens
Vernieuwen van defecte werkbladen, spoelunits, alle inbouwapparatuur als koelkasten, ovens, kookplaten etc. m. gar. Glaspaleis, Kerkplein en Eikenderweg 77 Heerlen. 045-717555.

LEDERMODE

DENVIN LEDERMODE
Hoofdstraat 8a, Hoensbroek
Schaesbergerweg 53, Heerlen

ALLES GAAT DR' UIT

LOODGIETERS

H. Hoeppermans C.V.
Sanitair, c.v., dakwerk, gas, water, wateronth., rioolontstop. Emmaplein 8 Heerlen. Tel. 045-713265.

NAAIMACHINES

Veldman naai- en breimachines
Heerlen, Nobelstr. 6, 045-716100. Hoensbroek, Kouvenderstr. 68, 045-213538. Geleen, Raadhuisstr. 14, 046-746480, Anker, Bernina, Husqvarna, Lewenstein. Rep. alle merken, geen voorrijkosten. Roermond, Neerstraat 62, 04750-31012.

PEDICURE

PLAFONDSYSTEMEN

Formido
Het adres voor wand- en plafondsystemen. Hoofdstraat 66 Hoensbroek. Tel. 045-214507.

REFORMARTIKELEN

„Marjoleins" natuurcentrum
De speciaalzaak bij uitstek in vitamines, homeopatische geneesmiddelen en natuurvoeding. Geleenstraat 59 Heerlen. 045-713024.

REIZEN

Indonesian Travel Club
Nieuwstraat 10, 6430 AA Hoensbroek. Tel. 045-211527, fax 045-217960.

RIET EN ROTAN

Het Reethoes
Akersteenweg 39 Maastricht-Heer, 043-631774. Riet-rotan-manou-pitriet, eethoeken, stoelen, manden, rekken, kasten en grenen meubelen. Tevens ook rep. biezen en matten van stoelen. Ook voor terasstoelen het adres.

RIOLERINGEN

N.K. Verweijst 045-213760
Hoofdstr. 382/384 Hoensbroek. Wij onst. uw riool en afvoer met de modernste app. Tev. dakgootbekl. met onderhoudsvr. alu. plaat in div. kleur.

ROLLUIKEN

LAUMEN SIMPELVELD
ROLLUIKEN ZONWERING

Beitel 110a, 6422 PB Heerlen, postbus 21099, 6369 ZH Simpelveld.
Tel. 045-423848/442129.

MICA Zonwering
Rolluiken * jaloezieën * zonneschermen. Vraag vrijbl. prijsopgave. Showroom: Sittarderweg 116 Heerlen.
Tel. 045-721658.

Mithra-Heroal b.v.
Het vertrouwde adres voor al uw rolluiken of onderdelen, kunststof schroten, service of reparaties. Beitel 4, 6466 GZ Kerkrade. 045-413049.

SCHOENREPARATIE

SCHOENVOETSPECIALIST

SCHOORSTEENVEGERS

Math. Linssen VOF Tel. 045-241587
Bergerw. 20, Nuth. Onderh. c.v. Ontkalk. waterleid., geiser, boiler, gas- waterinstall. Erk. schoorsteenveger.

SPORTPRIJZEN

José en Ger de Vlieger
Sportpr., graveerinr. Dealer Victorinox, Zippo. Dr. Poelsstr. 14, Heerlen, 713379. Stationsstr. 9, Schinnen, 04493-1604.

STRAALWERK

G.V.L. Restauratie. 045-226000
Stralen van meubels, autoplaatwerk, gen, chassis, etc. Spec. gevelreiniging, renov., kelderafdichting, voegw., verwering. 10 jr. schrift. garantie.

TRAPPEN

Trappenspecialist Zelissen b.v.
Voor binnen en voor buiten.
Dorpstraat 25, Broeksittard.
Tel. 046-519970. Fax 046-521276.

VERANDA'S/DAKEN

Daemen Kunststoffen
Verandadakplaten, plexiglas of Lexan thermoclear. Hofdwarsweg 7 Geleen. Tel. 046-753865.

VERHUUR

Stoelen - tafels - servies
Te huur bij: S. Degenkamp, Wilgenstraat 14, Heerlen-Passart, tel. 045-211... b.g.g.: 045-224493.

ZITMEUBELEN

ZONWERING

Ha-to. - Spotgoedkoop
Heroal rolluiken in alu. en pvc, zonwering, schermen, vertikale jalouzieën. Tel. 045-458226, Maria Gorettistraat 1 Kerkrade.

Venetian Blinds Kerkrade BV
Zonweringskonstrukties, jalouzieën, markiezen en roll. in alu., staal + pvc. Kipstr. 30-32 Kerkrade. 045-453416.